

เสวนต์ วัฒนาวรร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961200041

1280

อศ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,
ส412น ม.ป.ช., ม.ว.ม. องคมนตรี.
2555

#42438

วันที่ 17 / ก.พ. / 58

เลขทะเบียน 1280

๑๗
เลขหมู่ ๙4124

2555

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร

ป.จ., ม.ป.ช., ม.ว.ม. องคมนตรี

๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

หน้าว่าง

ทนายรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ ๒๔/๒๑

(แบบ ข.)
สำนักพระราชวัง

๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. อายุ ๗๗ ปี องคมนตรี กราบถวายบังคมลาถึงแก่สัญกรรม ด้วยโรคมะเร็งหลอดลม ณ โรงพยาบาลรามธิบดี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๑๐ น.

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ พร้อมด้วย เครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลาบำณธรรม วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานโกศมณฑป ฉัตรเครื่องสูงทองแผ่ลวดตั้งประดับ แตรรองนั้ แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะประโคมเวลาพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ และทรงรับศพอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยตลอด มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๗ คืน

การนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ และทอดผ้าไตร พระสงฆ์ ๑๐ รูปบังสุกุลปากโกศ แล้วเชิญพวงมาลาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัฒนภรินทร์นั้ วางที่หน้าโกศศพ แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประภาพรรณ/พิมพ์/๗๗๓/ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร
	เพื่อทราบ
	เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานั้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง โดยหน้าที่ราชการ

///วิวิท ธีโรจ

ผู้รับสั่ง

สวัสดิ์ วัฒนายากร

หมายรับสั่งที่ ๒๕๒๘

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ
เสด็จแทนพระองค์ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วันพระราชทานศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม.
องคมนตรี ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ
มีพระธรรมเทศนาถ้อย ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประกาศพรณ/พิมพ์ฯ /ทาน.

วัน	หน้าที่	พนักงานพระราชพิธี
		นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร
		เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ ๑๐๒๗/ส

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาดู
เสด็จแทนพระองค์ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วันพระราชทานศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม.
องคมนตรี ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ
มีพระธรรมเทศนาถ้อยคำ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประกาศพระณ/พิมพ์/ทาน.

วัน	หน้าที่	พนักงานพระราชพิธี
		นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร
	เพื่อทราบ.	

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

||สวัสดิ์ วัฒนายากร||

ผู้รับรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ ๑๑๖๕๐

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ บำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วันพระราชทานศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร
ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธรมณฑ์ จบ
มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล
เวลา ๑๙.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประภาพรรณ/พิมพ์/ยี่สิบ/ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

หมายรับสั่งที่ ๑๑๕๖

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี
ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.
แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์.

ประภาพรธรรม/พิมพ์/พิมพ์ /ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

วิจิตร วัฒนายากร

ผู้รับสั่ง

ที่ รล ๐๐๐๒.๓/๑๑๐๓๒

สำนักพระราชเลขานุการ
พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จฯ แทนพระองค์ ไปพระราชทานเพลิงศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม.

เรียน คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานเชิญ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พร้อมด้วย
พระบรมวงศ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ
ไปพระราชทานเพลิงศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. อดีตองคมนตรี ผู้เป็นสามี
ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ภายหลังทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
๑๐๐ วันพระราชทานศพ ในวันพุธ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป วันและเวลาใดสุดแต่
จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ไปในการนี้
ซึ่งทรงกำหนดจะเสด็จฯ ในวันอาทิตย์ ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกรุณาติดต่อในรายละเอียดเรื่องนี้กับกองพระราชพิธี
สำนักพระราชวัง (โทร. ๐๒ ๒๒๑๐๘๗๓) โดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)

รองราชเลขานุการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขานุการ

กองการในพระองค์ โทร. ๐๒ ๒๒๐๗๒๐๐ ต่อ ๓๓๐๓

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๗๔๘๖ เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

หน้าว่าง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และ สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลา ถึงแก่อสัญกรรม ด้วยโรคมะเร็งหลอดลม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๑๐ น. ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานโกศมณฑป ฉัตรเครื่องทองสูงแปดวัดตั้งประดับ แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ประโคมเวลา พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการศพโดยตลอด มีพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๗ คืน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน ๕๐ วัน และ ๑๐๐ วัน พระราชทานศพนายสวัสดิ์ วัฒนายากร เต็มประเพณี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุดมิได้

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีเป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ ทอดผ้าไตร พระสงฆ์ ๑๐ รูป บังสุกุลปากโกศ และวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ที่หน้าโกศ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร กับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ๕ ไตร สำหรับถวายพระสงฆ์ในพิธีมหาบังสุกุล

อนึ่ง ระหว่างที่นายสวัสดิ์ วัฒนายากรเจ็บป่วยนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระเมตตารับนายสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ทั้งยังทรงพระเมตตาห่วงใยในความเจ็บไข้ของนายสวัสดิ์ วัฒนายากร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้องคมนตรีเชิญแจกันดอกไม้พระราชทาน ไปมอบให้ที่โรงพยาบาลอยู่เป็นนิจ

ด้วยอำนาจพระเมตตาบารมี และน้ำพระราชหฤทัยที่โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนี้ ได้เป็นพลังเกื้อหนุนให้นายสวัสดิ์ วัฒนายากร มีกำลังใจที่เข้มแข็ง พยายามรักษาตัวเพื่อให้สามารถกลับมารับใช้ได้เบื้องพระยุคลบาทได้ดังเดิม ตราบจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

พระมหากรุณาธิคุณอเนกประการดังกล่าวมาแล้วนั้น หากนายสวัสดิ์ วัฒนายากร หยั่งทราบโดยญาณวิถีใด คงจะซาบซึ้งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมเป็นล้นพ้น

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ และขอเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมเป็นมงคลสูงสุดแก่วงศ์สกุลสืบไปตลอดกาล

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
 นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าละอองพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ๙ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพวงมาลา พร้อมด้วยพวงมาลาของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวิณณวรีนารีรัตน์ วางที่หน้าโกศ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงแก่นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลาบปลื้มปิติเป็นที่ยิ่ง

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ และขอเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมเป็นมงคลสูงสุดแก่วงศ์สกุลสืบไปตลอดกาล

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าละอองพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพวงมาลาวางที่หน้าโกศ

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานเพลิงศพ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร กับของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๕ ไตร สำหรับถวายพระสงฆ์ในพิธีมหาบังสุกุล

พระมหากรุณาธิคุณอเนกประการดังกล่าวมาแล้วนั้น หากนายสวัสดิ์ วัฒนายากร หยั่งทราบโดยญาณวิถีใด ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมเป็นล้นพ้น

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ และขอเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมเป็นมงคลสูงสุดแก่วงศ์สกุลสืบไปตลอดกาล

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
 นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าละอองพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพวงมาลาวงหน้าโกศ นับเป็นพระกรุณาธิคุณอย่างสูงแก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นที่ยิ่ง

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณล้นเกล้า ล้นกระหม่อมเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ได้ทรงพระกรุณาโปรดประทานพวงมาลา วางหน้าโกศ ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม นับเป็นเกียรติยศและพระกรุณาธิคุณอย่างสูง แก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นที่ยิ่ง

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความปิติซาบซึ้งและรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงพระกรุณาโปรดประทานพวงมาลาวางหน้าโกศ ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม นับเป็นเกียรติยศและพระกรุณาธิคุณอย่างสูงแก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นที่ยิ่ง

ครอบครัววัฒนายากรขอกราบแทบเบื้องพระบาท ด้วยความปิติซาบซึ้งและรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อมฉัน

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร

เกล้ากระหม่อม

นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าพระบาทว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ได้ทรงพระกรุณาโปรดประทานพวงมาลา วางหน้าโกศ และได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน ๕๐ วัน ๑๐๐ วัน พระราชทานศพ ณ ศาลาบำณธรรมภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม นับเป็นเกียรติยศและพระกรุณาธิคุณอย่างสูงแก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นที่ยิ่ง

ครอบครัววัฒนายากรขอกราบแทบเบื้องพระบาท ด้วยความปิติซาบซึ้งและรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อมฉัน

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร

เกล้ากระหม่อม

นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบพระบาท พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบดี ได้ทรงพระกรุณาโปรดประทานพวงมาลาวางหน้าโกศ ณ ศาลาบำเพ็ญศพภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม นับเป็นเกียรติยศและพระกรุณาธิคุณอย่างสูงแก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากยังทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นยิ่งนัก

ครอบครัววัฒนายากรขอสำนึกในพระกรุณาธิคุณนี้ตลอดไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อมฉัน

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร

เกล้ากระหม่อม

นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบพระบาท พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ว่า นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ป.จ.,ม.ป.ช.,ม.ว.ม. องคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ ได้ทรงพระกรุณาโปรดประทานพวงมาลาวางหน้าโกศ ณ ศาลาบัณณรศภาค วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม นับเป็นเกียรติยศและพระกรุณาธิคุณอย่างสูงแก่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งหากหยั่งทราบได้ด้วยญาณวิถีใดๆ ก็จะมีแต่ความปลื้มปิติเป็นอย่างนัก

ครอบครัววัฒนายากรขอสำนึกในพระกรุณาธิคุณนี้ตลอดไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อมฉัน
เกล้ากระหม่อม

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในวโรกาสที่
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๙๐ พรรณ
ณ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพมหานคร

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริฉัตร
พระกนิษฐาธิราชเจ้าหญิง

ศิริลลิต วัฒนพานิช

สวัสดิ์ วัฒนายาวง

๒๓

หน้าว่าง

ประมวลภาพ
วันพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ และพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชทาน น้ำหลวงอาบศพ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ ๒๕๕๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จแทนพระองค์ไป
การบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ ๒๕๕๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จแทนพระองค์ไป
การบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ ๒๕๕๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุเสด็จแทนพระองค์ไป
การบำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วัน วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ ๒๕๕๕

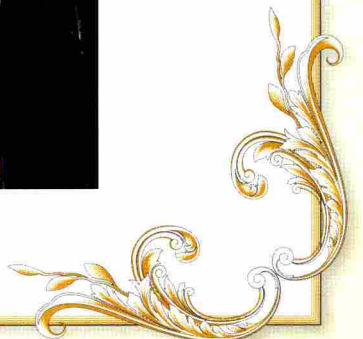

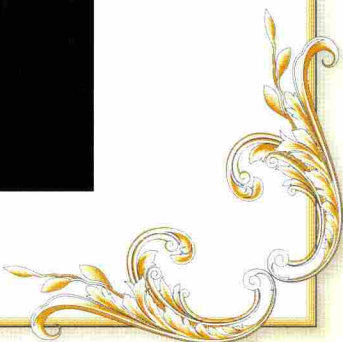

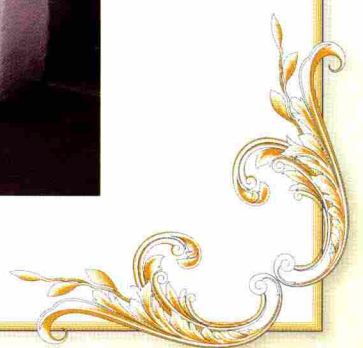

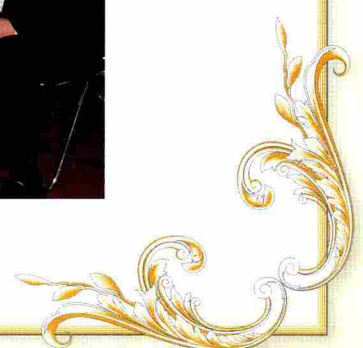

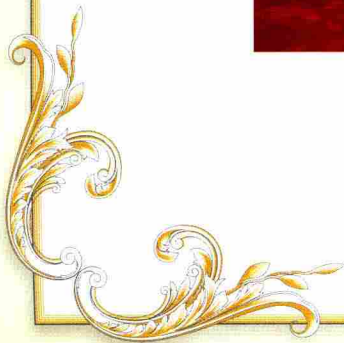

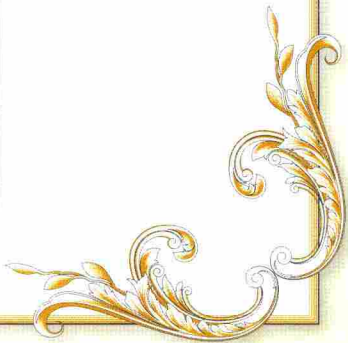

ครอบครัว การศึกษา การทำงาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ประวัติครอบครัว

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร เกิดเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นบุตรลำดับที่ ๗ ของขุนธำรงพันธุ์ภักดี และนางสร้อยทอง วัฒนายากร เป็นคหบดี จังหวัดปัตตานี บิดาและครอบครัวทำธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตกระแสไฟฟ้าของจังหวัด โรงงานผลิตน้ำแข็งและทำเหมืองแร่ดีบุก มีพี่และน้องรวม ๑๐ คน ดังนี้

๑. นายสารัตถ์ วัฒนายากร ถึงแก่กรรม
๒. นายภิญโญ วัฒนายากร
๓. นายจำเริญ วัฒนายากร ถึงแก่กรรม
๔. นายมงคล วัฒนายากร ถึงแก่กรรม
๕. นายสมพร วัฒนายากร
๖. นางโสภภาพันธุ์ สุวรรณจินดา
๗. นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ถึงแก่กรรม
๘. นายวิโรจน์ วัฒนายากร ถึงแก่กรรม
๙. พล.ต.ต.นพ.วิบูลย์ วัฒนายากร
๑๐. พ.ต.อ.วิวัฒน์ วัฒนายากร ถึงแก่กรรม

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร สมรสกับ น.ส.ปานจิตต์ สุจริตกุล บุตรีพระพิบูลย์ไอศวรรย์ (นายเปรี๊ยะ สุจริตกุล) และนางวิจิตร สุจริตกุล เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๗ จบการศึกษาจาก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบุตรชายเพียงคนเดียว คือ นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖ จบการศึกษาจาก คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโทจาก University of Colorado at Denver ขณะนี้รับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

ประวัติการศึกษา

- มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ปัตตานี
- มัธยมศึกษาปีที่ ๕ - ๖ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย
- พ.ศ.๒๕๑๒ - ๒๕๑๔ ระดับมัธยมศึกษาที่ Metropolitan business college, Sydney ประเทศออสเตรเลีย
- พ.ศ.๒๕๑๗ ระดับมัธยมศึกษาที่ Wilbraham Academy, Boston ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ.๒๕๐๑ จบปริญญาตรี วิศวกรรมเครื่องกล สถาบัน Massachusetts Institute of Technology (MIT) ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.๒๕๐๒ - ๒๕๐๔ ทำธุรกิจส่วนตัวของครอบครัว โดยทำงานโรงงานผลิตไฟฟ้า โรงงานผลิตน้ำแข็งจังหวัดปัตตานี และยะลา
- พ.ศ.๒๕๐๖ บรรจุเข้ารับราชการกรมชลประทาน เป็นนายช่างโท กองเครื่องจักรกลงานดิน จนเป็นผู้อำนวยการกอง
- พ.ศ.๒๕๒๙ - ๒๕๓๐ วิศวกรใหญ่ กรมชลประทาน
- พ.ศ.๒๕๓๐ - ๒๕๓๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พ.ศ.๒๕๓๒ - ๒๕๓๕ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พ.ศ.๒๕๓๕ - ๒๕๓๘ อธิบดีกรมชลประทาน

พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๓	กรรมการกฤษฎีกาวิจิจฉัยร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๕	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕	องคมนตรี
ตำแหน่งอื่นที่สำคัญในอดีต	กรรมการบริหาร และรองเลขาธิการ มูลนิธิอานันทมหิดล กรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา รองประธานกรรมการบริหาร โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

ปฐมจุลจอมเกล้า (๒๕๔๗)

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (๒๕๓๘)

มหาวชิรมงกุฏ (๒๕๓๓)

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙ ชั้นที่ ๓ (๒๕๓๙)

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก

นำเรื่อง

“พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก”
เรื่องเล่าที่นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ถอดหัวใจ
เขียนขึ้น ไม่ว่าจะ ในฐานะข้าราชการผู้ที่เคยปฏิบัติราชการ
ถวาย ในฐานะองคมนตรีผู้ที่เคยปฏิบัติงานถวายใกล้ชิด
หรือ ในฐานะราษฎรผู้เกิดได้ร่วมพระบรมโพธิ์สมภาร เพราะ
ประจักษ์ในน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงอุทิศพระองค์ปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจนานัปการโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก
ลำบากพระวรกาย ด้วยทรงห่วงใยความทุกข์ยากเดือดร้อน
ของอาณาประชาราษฎร์ ดังปรากฏที่ได้พระราชทานแนว
พระราชดำริในการพัฒนาต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำ
จนสำเร็จเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน
มากในทุกภาคของประเทศไทย นำพาประโยชน์ให้บังเกิดแก่
พสกนิกรได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและมั่นคงเสมอถ้วนหน้า
กัน เรื่องเล่าดังกล่าวบรรยายถึงสิ่งที่เป็นความซาบซึ้งและ
ประทับใจในพระเมตตา พระปรีชาสามารถ พระราชจริยวัตร
และพระอารมณ์ขัน เทนืออื่นใด องคมนตรีท่านนี้ได้แสดงไว้
ชัดเจนถึงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
แทบเบื้องพระยุคลบาท พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนัก
พระองค์นี้ ตราบจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก

โดย นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

ดร.มณูญ อร่ามรัตน์ นายกสมาคมชาวปัตตานีได้ขอให้ผมเขียนเล่าถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะในช่วงที่ผมได้ถวายงานใกล้ชิด ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน และขอให้ผมเล่าประวัติส่วนตัวสักเล็กน้อยในฐานะที่เป็นชาวปัตตานีที่รักได้บ้านเราชานนแต่ดั้งเดิม มีความเป็นมาอย่างไรถึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นองคมนตรีอันเป็นเกียรติสูงสุด นอกจากกับตัวผมและวงศ์ตระกูลแล้ว ยังเป็นความภาคภูมิใจของชาวปัตตานีและชาวปักษ์ใต้โดยทั่วไป

เป็นเวลาติดต่อกันกว่า ๖๐ ปี ที่ประชาชนชาวไทยได้เห็นจดิตตา คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปเยี่ยมเยียนสอบถามทุกข์สุขของราษฎรทั่วทุกหนทุกแห่งในประเทศไทย โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร ไม่ว่าจะเป็นการเสด็จพระดำเนินไปบนภูเขาสูงหรือกลางท้องนาท่ามกลางแสงแดดที่แผดกล้าจนพระเสโทเปียกชุ่มฉลองพระองค์ พระหัตถ์ปาดพระเสโทบนพระพักตร์ระหว่างทรงสอบถามถึงความเป็นอยู่ของราษฎร หรือเสด็จไปกลางสายฝนที่กำลังตกกระหน่ำจนมีดคำ ผมถือว่าเป็นบุญของผมที่ในช่วงสั้นๆ เพียง ๓ ปีเศษ คือปี ๒๕๓๕ จนถึงปี ๒๕๓๘ ผมได้มีโอกาสถวายงานใกล้ชิดในฐานะอธิบดีกรมชลประทาน ได้อยู่ในเหตุการณ์ได้รับรู้รับทราบถึงความห่วงใยของพระองค์ท่านในชีวิตความเป็นอยู่ของพสกนิกรโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส สิ่งที่ผมได้พบเห็นจะอยู่ในความทรงจำของผมโดยมีมีวันลืมเลือน ผมจะขอเล่าถึงพระราชจริยาวัตร และเบื้องหลังเล็กๆ น้อยๆ ในการถวายงานตามเสด็จ โดยจะไม่ขอเน้นถึงผลงานและประโยชน์อันมหาศาลของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวนมากถึงกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ ซึ่งจะหาอ่านได้ในเอกสารมากมายที่ได้บันทึกไว้อย่างเป็นทางการ

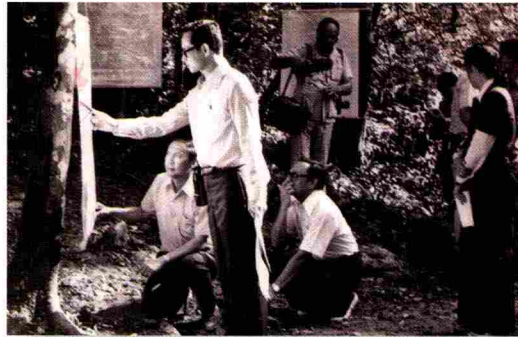
ผมเริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนเทศบาล วัดตานีนรสโมสร (วัดกลาง) จนจบ ป.๔ (สมัยนั้น) เข้าเรียนต่อโรงเรียนประจำจังหวัดหรือโรงเรียนเบญจมราชูทิศปัตตานีจากม.๑ ถึงม.๕ แล้วไปต่อม.๖ ม.๗ ที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน ไปเรียนที่เมืองซินีเย่ ออสเตรเลีย ๒ ปี ระหว่างปี ๒๔๙๒ - ๒๔๙๔ แล้วย้ายไปอเมริกา ไปจบปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมเครื่องกลจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งรัฐแมสซาชูเซ็ทส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ในปีการศึกษา ๒๕๐๑ หรือเมื่อ ๕๓ ปีก่อน ผมกลับมาช่วยธุรกิจของคุณพ่อที่ปัตตานีอยู่ ๓ ปีเศษ ผมมีเพื่อนเด็กไทยที่เคยอยู่อเมริกาค่อนข้างเยอะ เพราะผมเคยเป็นนายกสมาคมนักเรียนไทยในอเมริกา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระหว่างปี ๒๕๐๐-๒๕๐๑ เพื่อนๆ ก็อยู่กันที่กรุงเทพฯ นานๆ ไปกรุงเทพฯ ครั้งก็นัดเจอกัน จนกระทั่งปี ๒๕๐๔ คุณวีย์ วรรณะกุล กรรมการผู้จัดการบริษัทออคเนย์ประกันภัย ชวนผมไปเป็นผู้จัดการแผนกประกันภัยเครื่องจักร ซึ่งเป็นแผนกเปิดใหม่ให้เงินเดือนสี่พันบาท รยยนต์ เรโนลด์ ๑ คันเบิกค่าน้ำมันได้เต็มจำนวน ทำงานที่ออคเนย์ได้รับความรู้และเรียนรู้การบริหารองค์กรที่ดีเยี่ยมจากคุณวีย์ วรรณะกุล ซึ่งพวกเราชาวออคเนย์รักและนับถือมาก ผมอยู่ออคเนย์อย่างมีความสุข ๑ ปีเต็ม พบแต่เพื่อนซึ่งรับราชการติด ๒ ชิด บ้างก็ ๓ ชิด ใ้ซะมัด ข้าหลวงปัตตานีสสมัยนั้นยังเป็นแค่ชั้นเอก ๓ ชิด ที่บ้านนอก แค่ ๒ ชิดก็ใหญ่คับบ้านคับเมือง พ่อค้าพบต้องรีบยกมือไหว้ประหลกๆ ผมก็อยากติดชิดบ้าง ยุคนั้นจบเมืองนอกปริญญาตรีได้ ๒ ชิดชั้นโทเลย เงินเดือน ๑,๖๕๐ บาท ผมชอบใ้ชอบใหญ่กับเขาเหมือนกัน ก็ตัดสินใจลาคุณวีย์ไปสมัครเข้ากรมชลประทาน ในปลายปี ๒๕๐๕ บรรจุเป็นข้าราชการปี ๒๕๐๖ ตั้งใจว่าพอได้ชั้นเอก ๓ ชิด ก็คงจะลาออก กรมชลประทานสมัยนั้นดังมาก เพราะสร้างเขื่อนภูมิพลกำลังจะเสร็จ ผมเข้าทำงานแผนกรถชุด กองช่างกล กรมชลประทานใช้รถชุดประเภทนึ่งก็ลาก (Dragline) จำนวน ๒๐๐ กว่าคัน ซึ่งเหมาะสำหรับชุดคลองเพราะสามารถโยนบั้งก็ได้ไกล แล้วลากดินเข้ามา หมุนตัวเองไปทิ้งที่ไหนก็ได้ในรัศมีกระโดงเสา (Boom) มีตั้งแต่ขนาดบั้งก็ครึ่งลูกบาศก์หลายจนถึงขนาดใหญ่มากขนาด ๖ ลูกบาศก์หลาย ซึ่งใ้ก่อสร้างชุดคลองส่งน้ำขนาดใหญ่มะขามเต่า-อุ้ทองกับคลองชยันนาท-ป่าสักเป็นหลัก

ก้าวแรกของการปฏิบัติราชการถวาย

ผมเริ่มถวายงานด้วยการนำรถชุดไปสร้างทำนบดินของอ่างเก็บน้ำที่โครงการหุบกะพง ต่อมาที่โครงการหนองพลับและโครงการดอนขุนห้วยที่อำเภอหัวหิน เป็นโครงการแรกๆ ในปี ๒๕๑๔ ได้เฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นครั้งแรกที่บนถนนลูกรังในโครงการหนองพลับ จำได้ว่า ท่านมีรับสั่งกับคุณสิทธิลาภ วสุวัต ตั้งแต่เย็นจนมืด ประทับยืนกว่า ๒ ชั่วโมง โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงยืนคอยจับบันทึก ผมประทับใจในสมเด็จพระเทพฯ ตั้งแต่นั้น นั้น ขนาดพวกผมยืนห่างๆ เมื่อแล้วเมื่ออีกแอบบิดตัวแก้มือหลายครั้ง แต่สมเด็จพระเทพฯ สมัยนั้นแม้ยังทรงพระเยาว์ ทรงยืนจับบันทึกหนึ่งโดยไม่มีอาการว่าทรงเมื่อยเลยแม้แต่น้อย จากนั้นเสด็จตระเวนทรงงานเยี่ยมเยียนตามทุกซอกซอกของราษฎรที่มารอเฝ้าหลายจุด จำได้ว่ากลับถึงหัวหิน ๓ ทุ่มกว่า ทุกคนผมขาวด้วยฝุ่น รับพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ ๔ ทุ่มที่พระราชวังไกลกังวล ประทับใจจนวันนี้ถึงผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ผิดของท่านดำคัล้า ผมขาว บุคลิกเรียบง่าย เป็นสง่า ท่าทางการพูดจาซ้ำซ้ำ ไพเราะสุภาพ ที่จำแม่นคือท่านยื่นตักอาหารข้างๆ ผม อุตส่าห์สอนผมซึ่งคงทราบได้จากการสังเกตของท่านว่าเป็นข้าราชการใหม่เพิ่งรับพระราชทานเลี้ยงมือแรกในชีวิต ท่านกล่าวเรียบๆ เบาๆ กับผม “เป็นธรรมเนียมในวังครั้นนายช่าง ถึงแม้โต๊ะเราจะอยู่ไกลโต๊ะเสวย แต่พอลุกจากโต๊ะจะไปไหนก็ตาม ขอให้หันหน้าไปทางพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายบังคมคำนับ ๑ ครั้ง กลับมาถึงโต๊ะ ก่อนจะนั่งลง ก็ถวายคำนับอีก ๑ ครั้ง” ท่านผู้นี้คือ ม.ล.เดช สนิทวงศ์ ท่านราชเลขาธิการ ในตอนนั้น ผมจำติดใจและรู้สึกขอบพระคุณท่านจนบัดนี้

ในปี ๒๕๑๗ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานปรับปรุงพรุบาเจาะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส โดยราษฎรที่ทำกินอยู่ในพื้นที่เกือบหกหมื่นไร่เดือดร้อนเพราะปัญหาเรื่องน้ำท่วม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้ชุดลอกคลองระบายน้ำออกจากพรุ และทำประตูน้ำควบคุม อธิบดีแสวง พูลสุข (เป็นอธิบดี ๒๕๑๔-๒๕๑๘) ได้ให้ผมในฐานะควบคุมเครื่องจักรประเภทรถขุด ติดตามไปด้วย ที่พักของเราจำได้ว่าสมัยนั้นยังต้องพักที่โรงแรม ทุกเช้าผมเห็นท่านเรียกประชุมผู้เกี่ยวข้องและวิศวกรจากกองออกแบบมาวางแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แผ่นเบ้อเรอ ประชุมกันทั้งวันเตรียมตัวรับเสด็จ สมัยนั้นกำลังเป็นช่วงที่โจรผู้ร้ายเริ่มอาละวาดหนัก เข้าไปจับพ่อค้าในตัวเมืองนราธิวาสไปเรียกค่าไถ่ เมื่อไม่ได้ก็ฆ่าทิ้งอย่างโหดร้ายทารุณ ประชาชนในเมืองพากันหวาดกลัว พอเริ่มมีดีค่าก็พากันปิดบ้านไม่กล้าออกไปไหน ถนนหนทางแทบร้าง และบริเวณพรุบาเจาะก็ได้ชื่อว่าเป็นที่ซ่อนของพวกโจร อธิบดีแสวง พูลสุขกับผมไปจากกรุงเทพไม่ค่อยจะรู้จักไหนไหน เข้าไปกับพวกช่างชลประทานเดินสำรวจบริเวณพรุหน้าตาเฉย คุณสุวัฒน์ ธรรมไพบูลย์ นายอำเภอบาเจาะ ซึ่งผมรู้จักดี เข้าไปด้วย พร้อมอ.ส. หรือตำรวจ ๔-๕ นาย ก่อนหน้านั้นไม่นานพวกโจรบุกโรงพักอำเภอบาเจาะยิงตำรวจเสียชีวิต ระหว่างเดินสำรวจบริเวณพรุ คุณสุวัฒน์กระซิบกับผมว่า "คุณหวัด ที่นี่ถ้าผมมากับตำรวจสัก ๑๕ คน ผมไม่กล้าเข้ามาหรอก เดี่ยวนี้ผมยังต้องย้ายที่นอนไม่กล้านอนบ้านที่อยู่ข้างอำเภอละเลย" หมู่บ้านที่อยู่บริเวณพรุก็เหมือนหมู่บ้านชาวไทยมุสลิมทั่วไป ตอนที่เราเดินเข้าไปกลุ่มใหญ่ ส่วนใหญ่เขาปิดบ้านกันเงียบ ไม่รู้บ้านไหนคนดีบ้านไหนคนร้ายแฝงอยู่ ด้วยพระบารมีปกเกล้าฯ ในที่สุดโครงการพรุบาเจาะก็สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ราษฎรซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นไปตามพระราชดำริทุกประการ

ต่อมาในปี ๒๕๑๘-๒๕๒๒ เป็นยุคของอธิบดีมนัส ปิติวงษ์ เป็นอธิบดีกรมชลประทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับที่พระตำหนักทักษิณราชธานีเวศน์ซึ่งเพิ่งสร้างเสร็จเป็นประจำทุกปี ประมาณเดือนสิงหาคม ตุลาคม และพฤศจิกายนซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนของบ้านเรา ในช่วงนั้นผมก็ได้ติดตามท่านอธิบดีมนัสไปตลอด ในฐานะนายช่างคุมเครื่องจักรกลหนัก ได้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญทั้งที่ปัตตานีและนราธิวาสหลายโครงการ เช่น โครงการพรุชฌและโครงการไม้แก่นที่อำเภอสายบุรี โครงการมูโนะและโครงการพรุโตะแดงที่จังหวัดนราธิวาส มีเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้นเกิดขึ้นด้วยคือเมื่ออธิบดีมนัส ปิติวงษ์พานายช่างชลประทานประมาณ ๗-๘ คน รวมทั้งผมด้วยไปทานอาหารกลางวันตามคำเชิญของครูเปาะสู วาแมตซาที่บ้าน ที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เป็นอาหารกลางวัน que ทุกคนกินไม่ค่อยลงเลย ในยุคนั้นครูเปาะสูเป็นชาวโด่งดังเป็นที่เกรงกลัวของชาวบ้านมาก ถูกกล่าวหาว่าพาพวกบุกโจมตีที่ทำการอำเภอรามัน ทางกรจับมาดำเนินคดีหลายครั้ง บ้านของครูเปาะสูบ่งบอกว่ามีพรรคพวกมากจริง ๆ เดินเข้าไปในบ้านผมสังเกตเห็นจานชามเต็มตู้หลายร้อยใบ ศาลได้พิพากษาให้ปล่อยตัวคุณเปาะสูพ้นข้อหาในปี ๒๕๑๕ หลังจากถูกขังอยู่ในเรือนจำ ๕ ปีในยุคนั้นที่พ.ต.ท.บุญเลิศ เลิศปรีชา (ได้รับฉายา “เปาะเลิศ”) เป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย ทางมหาดไทยยังมีหนังสือรับรองความปลอดภัยให้ครูเปาะสูและพวก ท่ามกลางความขัดแย้งกับฝ่ายปราบปรามซึ่งสู้รบปรบมือกับฝ่ายครูเปาะสูมานาน พวกเขาไม่ทราบว่ายอธิบดีมนัสมีบทบาทในการนี้อย่างไรบ้าง เห็นแต่ครูเปาะสูให้ความนับถือมาก ทุกครั้งที่อธิบดีมนัสไปทำงานโครงการมูโนะและโครงการพรุโตะแดง คณะพักอยู่ที่โรงแรมที่อำเภอสูโห่งโลก ครูเปาะสูจะต้องมาแวะเยี่ยมทุกครั้งโดยมีผลไม่ตามฤดูกาลติดมือมาด้วยตามประเพณี วาดภาพว่าครูเปาะสูเป็นจอมโจรชื่อกระฉ่อนไม่ออกเพราะเป็นชายร่างเล็กหน้าตาเหมือนชายไทยมุสลิมใจดี พูดเบาๆ สุภาพเรียบร้อย เหมือนครูใจดีทั้งหลาย ผมจำได้แม่นครูเปาะสูบอกอธิบดีมนัสว่า เวลานั้นนายช่างชลประทานไปตรวจต้องเดินทางข้ามเทือกเขาบูโดไปอำเภอสูโห่งปาตีหรือยะลา ให้ใช้เส้นทางด้านหนึ่งจะปลอดภัยกว่า อย่าใช้อีกเส้นทางเพราะมีเด็กหนุ่มๆ รุ่นใหม่ไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งของแกอาละวาดอยู่แถวนั้น ผมฟังแล้วยังรู้สึกหนาว ต่อมาในช่วงที่ครูเปาะสูมีชีวิตอยู่ เหตุการณ์แถบบริเวณอำเภอรามันก็สงบสันติ กรมชลประทานได้รับคำสั่ง

จากอธิบดีให้ส่งรถแทรกเตอร์ไถนาไปกับเครื่องสูบน้ำไปช่วยราษฎรบริเวณนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการพนักงานชลประทานและมหาดไทยกับราษฎรอำเภอรามันซึ่งส่วนหนึ่งเคยถูกดำเนินคดีว่าเป็นโจรเป็นไปด้วยดี ถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ทำให้ผมนึกถึงพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า วิธีแก้ปัญหาความขัดแย้งในสามจังหวัดภาคใต้ คือ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”

ผมทำงานในกรมชลประทานต่อไปอย่างเต็มความสามารถ ได้รับความไว้วางใจจากอธิบดีเกือบทุกคน ความคิดที่จะลาออกเมื่อได้ ๓ ปีก็ค่อยๆ เลื่อนหายไปในที่สุดก็บังงานได้เดินทางไปทำงานเกือบทั่วประเทศเพราะเครื่องจักรของกรมทำงานสร้างแหล่งน้ำอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง ส่วนใหญ่ทางเดินที่นอนถ้าโชคดีก็ได้นอนข้างลำห้วย แถวสุพรรณบุรีได้นอนแพริมแม่น้ำ ไม่มีการพักตามโรงแรมเพราะสมัยนั้นโรงแรมตามอำเภอมีแต่มุ้งเก่าๆ แถมด้วยตัวเรือด การทำราชการในสมัยนั้นดีกว่าสมัยนี้มาก รู้ดีกว่ากรมกองต่างๆ เป็นอิสระไม่ค่อยมีการเมืองมายุ่งเกี่ยว อธิบดีกรมชลประทานตั้งแต่ ม.ล.ชูชาติ กำภู ซึ่งผมเข้าไปทันในช่วงปลายของท่าน ส่วนอธิบดีต่อๆ มา ก็เอาแต่งานทำงานหนักตามแบบอย่างครูใหญ่อย่าง ม.ล.ชูชาติ กำภู ข้าราชการที่ทำงานจึงได้รับการสนับสนุน ผมก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ตามจังหวะช้าบ้างเร็วบ้าง ในปี ๒๕๓๐ ได้เลื่อนเป็นนายช่างใหญ่ฝ่ายช่างกลของกรมชลประทาน ซึ่งเป็นตำแหน่งชั้นพิเศษซี ๙ ตำแหน่งเดียวของสายงานสนับสนุนฝ่ายช่างกล ต่อมาอีก ๖ เดือนได้ย้ายไปเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ ๒ ปี แล้วได้เลื่อนเป็นรองปลัดกระทรวง ๓ ปี ในปี ๒๕๓๒-๒๕๓๕

ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๕ ชะตาชีวิตของผมแปรผันครั้งยิ่งใหญ่ เมื่อถูกย้ายไปเป็นอธิบดีกรมชลประทาน ทำให้ได้ถวายงานใต้เบื้องพระยุคลบาท ซึ่งผมได้เล่าสิ่งที่ประทับใจผมโดยไม่มีวันลืมไว้ในหนังสือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี” หนังสือเล่มนี้จะไม่มีการจำหน่าย เพราะจะแจกจ่ายไปตามห้องสมุด สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผมคิดว่าสิ่งที่ผมได้ประสบพบเห็นมาด้วยตนเองในช่วงสั้นๆ เพียง ๓ ปีเศษ ในการทรงงานและการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว น่าจะได้เผยแพร่ให้ประชาชนคนไทยได้รับทราบ จึงขอคัดมาลงในหนังสือ “พระบารมีปกเกล้าฯ ชาวปัตตานี” ของสมาคมชาวปัตตานี โดยจะขอเพิ่มรายละเอียดของโครงการที่สำคัญ ๓ โครงการ และพระราชจริยวัตรซึ่งประทับใจในใจผม ที่ยังไม่เคยเขียนเล่าในที่ใดเลยลงไปด้วย รวมถึงพระอารมณ์ขันที่คมลึกยิ่งเฉพาะที่ไม่เป็นส่วนพระองค์ จุดที่ผมเริ่มต้นในหนังสือดังกล่าว เป็นช่วงหลังที่ผมเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๓๔ ในปี ๒๕๓๙ ผมได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เป็นกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งเป็นมูลนิธิที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเงินทุกบาททุกสตางค์ที่พสกนิกรทูลเกล้าฯ ถวายมาตั้งเป็นมูลนิธิชัยพัฒนาเพื่อนำดอกผลกลับไปช่วยเหลือราษฎรในรูปของโครงการวิจัยและพัฒนาต่างๆ โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานกรรมการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนายกิตติมศักดิ์ ในปี ๒๕๔๓ ได้มีการจัดตั้งศาลปกครอง ผมได้รับการคัดเลือกให้เป็น ๑ ใน ๑๔ คนของตุลาการศาลปกครองสูงสุดรุ่นแรก และได้ลาออกในปี ๒๕๔๕ เมื่อได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นองคมนตรี

ต่อไปนี้ขอคัดบทความจากในหนังสือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี”

คืนวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เวลา ๔ ทุ่ม ๔๕ นาที เสียงโทรศัพท์บนโต๊ะหัวเตียงของผมนิ่งขึ้น ผมจึงเงยลุกขึ้นมารับสาย เป็นเสียงของท่านราชเลขาธิการ อาสา สารสิน แจ้งว่าเพิ่งออกมาจากเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่วังไกลกังวล หัวหิน มีพระราชกระแสรับสั่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผมเป็นองคมนตรี ความรู้สึกของผมหลังจากที่ได้ยินครั้งแรก ยากที่จะบรรยาย คงต้องเรียกว่า ตะลึงงันไปขณะหนึ่ง ผมคิดว่าหุคงเพี้ยนไป ถ้าม้าหลายครั้ง ท่านราชเลขาฯ ยืนยันว่า เมื่อได้ยินครั้งแรก ก็ไม่แน่ใจเหมือนกัน ต้องกราบบังคมทูลถามย้ำทบทวนขึ้นไปอีกครั้งจนแน่ใจ หลังจากวางหูโทรศัพท์ ผมนอนตาค้างอยู่ประมาณสิบห้านาที ตัดสินใจโทรกลับไปหาท่านราชเลขาฯ ขอให้พูดซ้ำอีกทีเรื่องพระราชกระแสรับสั่ง เพื่อผมจะได้แน่ใจว่าเมื่อครุ่นไม่ได้ฝันไป

จากวันนั้นเป็นต้นมา ต้องยอมรับว่าในส่วนลึกย่อมต้องมีความปิติยินดีอย่างยากที่จะพรรณนาได้ แต่ก็ยังปนอยู่กับความงงงันว่าสิ่งที่ไม่เคยแม้แต่จะฝันมันเกิดขึ้นได้อย่างไร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ นำผมเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เข้าวันนั้น ผมขอเข้าพบท่านประธานองคมนตรีที่บ้านสี่เสาเทเวศร์ เพื่อกราบขอบพระคุณที่ท่านจะนำผมเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ฯ ในตอนเย็น คำแรกที่ท่านกล่าวกับผมซึ่งผมจำติดหูจนทุกวันนี้ คือ “ขอแสดงความยินดีด้วยคุณสวัสดิ์ ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี ผมบอกได้เลยว่า ตำแหน่งนี้ไม่มีใครเสนอได้ ไม่มีการเสนอใดๆ พระองค์ท่านจะทรงพิจารณา มีพระบรมราชวินิจฉัยด้วยพระองค์เองทั้งสิ้น”

หลังจากที่ผมได้กล่าวคำถวายสัตย์ปฏิญาณเรียบร้อยแล้ว ผมทยอยหลังมายืนอยู่ด้านข้างค่อนไปทางหลังของท่านประธานองคมนตรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชปฏิสันถารกับ

ท่านประธานองคมนตรี ซึ่งก็คงรวมถึงตัวผมด้วย เพราะผมยืนอยู่ในระยะที่จะได้ยินพระสุรเสียงชัด มีพระราชกระแสรับสั่งใจความว่า เรื่องแต่งตั้งองคมนตรีในครั้งนี้ ทรงพระราชดำริอยู่เป็นปี จะทรงหาคนมาช่วยองคมนตรี จุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งสุขภาพไม่สู้ดีเพราะทำงานหนักมานาน ทรงอยากให้มาช่วยในเรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับแหล่งน้ำซึ่งมีจำนวนมาก พระองค์ท่านทรงเล่าถึงโครงการต่างๆ ประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข หลังจากเสด็จขึ้น ท่านประธานองคมนตรีและผมเดินออกมา พลเอก ดำรง ลิกษะมณฑล สมุหราชองครักษ์ในขณะนั้น ซึ่งยืนอยู่กับท่านราชเลขาฯ ที่หน้าประตู ยกนาฬิกาข้อมือขึ้นดูพร้อมกับกล่าวว่า “๔๓ นาทีครับ”

“ห้ามเตาเตีตขาด!”

ผมเริ่มได้มาปฏิบัติงานถวายอย่างใกล้ชิด เมื่อผมได้รับคำสั่งแบบไม่รู้เนื้อรู้ตัว ให้ย้ายจากรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ จนผมเกษียณอายุราชการ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๘ การย้ายจากตำแหน่งรองปลัดกระทรวงฯ ไปเป็นอธิบดีกรมชลประทาน ถือว่าเป็นการเลื่อนครั้งใหญ่ ผมย่อมดีใจเป็นธรรมดาที่ได้กลับบ้านเก่า ซึ่งผมเคยอยู่มา ๓๐ ปี ปัญหาเรื่องการบริหารงานในตำแหน่งอธิบดี ตัวผมมาจากสายช่างกลซึ่งไม่ใช่สายตรง คือสายวิศวกรรมชลประทานหรือวิศวกรรมโยธา แต่ผมก็ไม่ได้หนักใจที่กังวลใจอยู่เรื่องเดียว คือเรื่องการปฏิบัติงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานหนัก เสียดจฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร โดยเฉพาะในที่แห่งแล้งทुरกันดารทั่วทุกหัวระแหงของประเทศ เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พลสกนิกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ฉะนั้นพระองค์ท่านจะทรงเน้นช่วยเหลือในด้านการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องแหล่งน้ำ ช่วงที่ผมยังเป็นข้าราชการชั้นโท รับผิดชอบดูแลเครื่องจักรกลหนัก เช่น รถขุด รถแทรกเตอร์ ซึ่งไปสนับสนุนงานด้านก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ คูคลองส่งน้ำ ผมได้ติดตามอธิบดีกรมชลประทานมาหลายยุคหลายสมัย ตั้งแต่อธิบดีแสวง พูลสุข (๒๕๑๔-๒๕๑๘) อธิบดีมันัส ปิติวงษ์ (๒๕๑๘-๒๕๒๒) จนถึงอธิบดีสุหะ ถนอมสิงห์ (๒๕๒๙-๒๕๓๑) อธิบดีแต่ละท่านที่ผมเอ่ยถึง ล้วนเป็นนายช่างชลประทาน ทุกท่านเคยปฏิบัติงานอยู่ในต่างจังหวัด มีประสบการณ์

อย่างช้าๆของในเรื่องก่อสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ คู คลอง รวมถึงการส่งน้ำบำรุงรักษา ถึงกระนั้นพอถึงเวลาปฏิบัติงานถวายเป็น ทุกท่านจะมีการเตรียมตัวทำการบ้านอย่างหนัก เรียกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลมาซักซ้อมวางแผนที่วางแผนกันจนดีดัดขึ้นทุกครั้ง เพราะเป็นที่ทราบกันดีในกรมชลประทานว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถยิ่งในด้านการชลประทาน ยิ่งพระองค์ท่านเสด็จไปถึงพื้นที่ จะทรงทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอย่างถ่องแท้ ทรงวางโครงการชลประทาน เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย และคลอง เพื่อช่วยเหลือราษฎรได้ในทันทีจากแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ ที่พระองค์ทรงพกพาเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระองค์ท่านทรงมีข้อมูลในเชิงลึกมากๆ โดยเฉพาะเรื่องสภาพพื้นที่ภูมิประเทศ แหล่งน้ำ และการชลประทาน

เป็นที่ตอกย้ำกันในหมู่ข้าราชการชลประทานชั้นผู้ใหญ่ที่กราบบังคมทูลรายงานว่า “ห้ามเดาเด็ดขาด!” ถ้าเรื่องไหนไม่รู้ ก็ให้กราบบังคมทูลไปตรงๆ เคยมีช่วงแรกๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้านแห่งหนึ่งทางภาคเหนือ มีกำหนดการเสด็จฯ ไปที่ฝายน้ำล้นใกล้ๆ หมู่บ้าน ผู้อำนวยการกองที่กรุงเทพฯ ในฐานะผู้ใหญ่จึงไปปรับเสด็จและกราบบังคมทูลรายงานด้วยตัวเอง โดยเตรียมตัวเป็นอย่างดี ท้องจำข้อมูลเกี่ยวกับตัวฝายไว้พร้อม ช่วงหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถามว่าสันฝายอยู่ที่ระดับเท่าใด ผู้อำนวยการกองฯ เกิดจำไม่ได้ ตัดสินใจดำน้ำกะตัวเลขที่ใกล้เคียง สมมติว่า “บวก ๓๕๐ พระพุทธเจ้าข้า” (สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓๕๐ เมตร) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหยุดนิดหนึ่ง แล้วมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ถ้าระดับ

๓๕๐ น้ำก็ท่วมตำบลนี้ทั้งตำบล” ทรงชี้ไปที่แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ เส้นบอกระดับตำบลที่อยู่เหนือน้ำ อยู่อยู่ที่ ๓๔๙ นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ผมต้องเป็นคาถาว่าเวลากราบบังคมทูลรายงาน “ห้ามเดา” แต่ก็ยังไม่วายพลาตจนได้

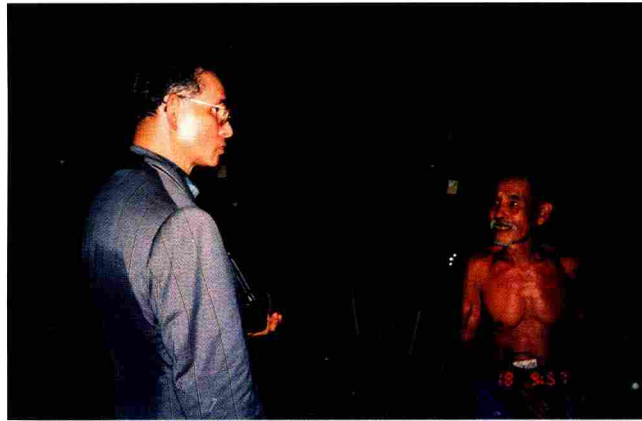

ในช่วงเวลาสามปีเศษที่ผมปฏิบัติงานถวายในฐานะอธิบดี และต่อมาในฐานะกรรมการ มูลนิธิชัยพัฒนา ผมได้ประสบการณ์ ได้เรียนรู้สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดในชีวิตว่า เป็นบุญเหลือเกินที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย มีพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงยอมตรากตรำพระวรกาย เสด็จฯ ไปในท้องที่ทุรกันดาร ท่ามกลางแสงแดดที่แผดเผา หรือสายฝนที่กระหน่ำ ทรงพระดำเนินปีนป่ายขึ้นไปบนภูเขาสูง หรือทรงพระดำเนินไต่ลงไปในหุบเหวที่เต็มไปด้วยโคลนตม ปลิง และทาก ในป่าที่รกชัฏ จนคำมีด ดึกดื่น โดยมีพระราชประสงค์ที่แน่วแน่ที่จะทรงหาทางช่วยเหลือพสกนิกรของพระองค์ท่าน โดยเฉพาะผู้ที่ด้อยโอกาสยากจนมีปัญหาคอุปสรรคในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ให้ได้มีโอกาสและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ค่ะวันหนึ่งผมได้ร่วมโต๊ะเสวย หลังจากที่พระองค์ท่านเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ในพื้นที่ทุรกันดารแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระราชกระแสรับสั่งที่ยังก้องอยู่ในหูของผมจนทุกวันนี้ คือ

“ที่เขาอยากจนต้องมาทำมาหากินในพื้นที่แห้งแล้งเช่นนี้ ไม่ใช่ว่าเขาอยากจนมา แต่เพราะเขาไม่มีที่อื่นจะไป ที่ฉันช่วยเขา ไม่ใช่ว่าจะช่วยตลอดไป แต่ช่วยเพื่อให้เขาได้มีโอกาสช่วยตัวเองต่อไป”

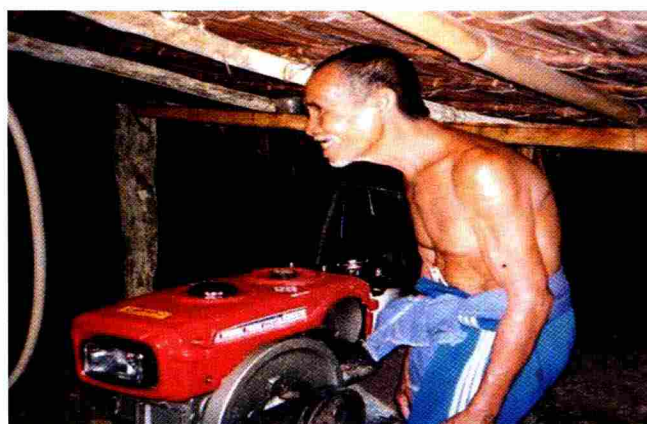
“ลุงวาเต็ง พระสหาย”

ผมเข้ารับตำแหน่งได้เพียงเดือนเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ แปรพระราชฐาน ไปยังพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ กรมชลประทานก็เปิด ศูนย์รับเสด็จที่โครงการชลประทานนาธิวาส ดังเช่นได้เคยปฏิบัติมา ทุกเช้าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะ มาประชุมทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ในพื้นที่ ตามปกติเมื่อทราบว่าจะเสด็จออกทรงงาน ที่ใด พลเอก เทียนชัย จันทมุกดา กับพล.อ.ท.สุพจน์ คุรุฑพันธ์ (ยศในขณะนั้น) รองสมุหราชองครักษ์ จะรีบแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อออกไปตรวจพื้นที่พร้อมกับการกำหนดจุดที่จะเสด็จฯ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ มีกำหนดจะเสด็จฯ ไปพื้นที่พรุแสมแถม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นพรุ แลี่ยมโตรมขนาดใหญ่ ราษฎรที่ทำมาหากินอยู่บริเวณรอบๆ พรุ มีปัญหาขาดน้ำในหน้าแล้ง บางปีเกิด น้ำล้นจากพรุท่วมพื้นที่ของราษฎร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแนะนำให้ขุดลอกแล้วทำอาคาร ควบคุม เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง และระบายน้ำได้สะดวกในหน้าฝน ปัจจุบันราษฎรได้มีชีวิตความเป็นอยู่ และรายได้ดีกว่าเดิมมาก หลังจากทรงงานที่พรุแสมแถมจนมีดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลเอก เทียนชัย จันทมุกดา พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์เฝ้าฯ ทรงชี้ในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ แล้วมีพระราชกระแสรับสั่งว่า จะเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรปากคลองน้ำ จืด ซึ่งมีศักยภาพสร้างอาคารเก็บน้ำจืดไว้ให้ราษฎรในหน้าแล้งได้ เจ้าหน้าที่รวมทั้ง กำนัน ผู้ใหญ่

บ้าน เจ้าของพื้นที่ ร่วมกันตัดทันทว่า เสด็จ ไปไม่ได้ ทางที่ไปขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อเพราะเป็น หน้าฝน และจุดที่จะเสด็จ ไปรถยนต์เข้าไม่ถึง อยู่ห่างจากถนนประมาณเกือบหนึ่งกิโลเมตร พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสรับสั่งสั้นๆ ว่า “ฉันไปได้”

การเปลี่ยนเส้นทางกะทันหันในยามค่ำมืดเช่นนี้ ย่อมมีปัญหาที่ทุกคนกังวลยิ่ง คือเรื่องการ ถวายความปลอดภัย ไม่มีใครทราบว่าจะเส้นทางที่จะไปจะเจออะไรบ้าง ผมจำได้ว่าพอสุดเส้นทางถนน ขรุขระที่รถแล่นได้ ทุกคนต้องลงเดิน ทางที่เดินนั้นมืดมาก สภาพเหมือนเป็นสวนผลไม้ของราษฎร มีการยกร่องเป็นจุดๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระดำเนินโดยมีเจ้าหน้าที่ใช้ไฟฉายส่อง ทาง ผู้ที่ตามเสด็จทุกคนเตรียมพกไฟฉายประจำตัวอยู่แล้ว ถ้าใครไม่มีเป็นต้องเดินตกท้องร่องแน่ๆ สักครู่ก็ถึงบ้านใต้ถุนสูงของเจ้าของสวน ซึ่งเป็นชาวไทยมุสลิมอายุประมาณ ๗๐ ปีเศษ นุ่งกางเกง สีน้ำเงิน ไม่สวมเสื้อ เห็นกล้ามเนื้อเป็นมัดๆ แสดงอาการตื่นเต้นดีอกดีใจ เมื่อทราบว่า พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระดำเนินผ่านทางของเขา ชายคนนี้ คือลุงวาเต็ง รับอาสา นำทางไปจุดที่มี พระราชประสงค์จะทอดพระเนตร คือปากคลองน้ำจืด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแนะนำให้ กรมชลประทานไปพิจารณารายละเอียดเพื่อสร้างประตูบังคับน้ำที่ปากคลอง เพื่อเก็บน้ำจืดไว้ใช้ใน หน้าแล้ง หลังจากประทับอยู่เกือบหนึ่งชั่วโมง จึงเสด็จ กลับ โดยทรงแวะที่บ้านลุงวาเต็ง ช่วงนั้นมี สุภาพสตรีสามถึงสี่คน แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่เอี่ยมสวยงาม คุณมศิระชะเรียบร้อยตามประเพณี ยืนรอ ฝ้าฯ รับเสด็จ เข้าใจว่าเป็นครอบครัวของลุงวาเต็ง ลุงวาเต็งซึ่งยังคงอยู่ในชุดเดิม ฝ้าฯ กราบบังคมทูล

รายงานอยู่ข้างบ่อน้ำตื้น ซึ่งมีเครื่องสูบน้ำใหม่เอี่ยมวางอยู่ข้างบ่อ ตอนหนึ่งลุงวาเต็งได้กราบบังคมทูล เป็นภาษายาวี (โดยมีล่ามแปล) ความว่า เป็นสิริมงคลแก่ครอบครัวของเขาย่างยิ่ง ที่พระเจ้าแผ่นดิน เสด็จฯ มาถึงบ้าน แต่เสียใจเหลือเกินที่ไม่มีผลไม้ทุลเกล้าฯ ถวายเลย เเงะกับทุเรียนที่ปลูกไว้ก็เพิ่ง ขายไป เหลือทุเรียนลูกเล็กๆ ห้อยต่อแต่งอยู่ลูกเดียว และยังมีเงินที่ได้สองหมื่นบาทก็เอาไป ซื้อเครื่องสูบน้ำใหม่ที่เห็นวางอยู่ ผมจำได้ว่าเป็น ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการคณะกรรมการ พิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) กล่าวทำนองแห่เล่นว่า “ไม่มี อะไรถวาย ก็บิมน้ำนั่นไงละ” ลุงวาเต็งแสดงอาการดีใจเหมือนเพิ่งนึกได้ กราบบังคมทูลว่า “ถวาย เลย ขอถวายบิมน้ำ” พร้อมกับหันไปทางเจ้าหน้าที่บอกว่า “ยกไปเลย ยกไปเลย” เสียงของลุงวาเต็ง บ่งบอกถึงความจริงใจว่าตั้งใจทุลเกล้าฯ ถวายด้วยความเต็มใจจริงๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แยมพระสรวล ลุงวาเต็งแสดงท่าทางงุนงงที่เห็นทุกคนได้แต่ยิ้ม ไม่มีใครมีท่าทีจะไปยกบิมน้ำ ลุงวาเต็งจึงทราบบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระเมตตา ไม่ทรงรับบิมน้ำของลุงหรือก ต่อมาเมื่อใกล้วันเฉลิมพระชนมพรรษา ลุงวาเต็งจะหอบหิ้วผลไม้ตามฤดูกาลเข้าไปทุลเกล้าฯ ถวายเป็นประจำทุกปี สมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าว่า พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวทรงเรียกลุงวาเต็งว่า “พระสหาย”

“จากถนนติสโกสู่รั้วสวนทนาม”

หลังจากเสด็จ กลับจากแปรพระราชฐานที่พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ได้เพียงเดือนเศษ ก็เสด็จ แปรพระราชฐานไปยังพระตำหนักภูพานราชินีเวสต์ จังหวัดสกลนคร และมีกำหนดการเสด็จ ไปอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ คณะของเราที่ไปรอรับเสด็จประกอบด้วย ท่านเลขาธิการ กปร. ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กับคณะ ส่วนผมมี คุณสุพจน์ รุจิรกุล ผู้อำนวยการสำนักกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน ซึ่งรับผิดชอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแม่ทัพหน้าหน่วยกล้าตาย ส่วนผมเป็นแม่ทัพ (ยืนอยู่ข้าง) หลัง จะได้ไม่ต้องกราบบังคมทูลถวายความเห็น เมื่อพระองค์ท่านจะลงลึกเกี่ยวกับการกำหนดและวางโครงการชลประทาน ซึ่งผมมีความรู้ค่อนข้างน้อยมาก เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ นาฬิกา เราได้ยินเสียงขบวนเฮลิคอปเตอร์เดินทางมาถึง ครู่เดียว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระองค์เดียวเสด็จมาถึงที่ทำการอำเภอเขาวง เพื่อทรงเยี่ยมเยียนราษฎรและทรงงานกับสมาชิกมูลนิธิศูนย์ศิลปาชีพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ได้เสด็จ มาพร้อมกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

พวกเราเห็นเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งบินวนเวียนหลายรอบบริเวณทิศตะวันตก ซึ่งลำน้ำลำพะยังไหลผ่าน พวกเราคาดคะเนว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคงทอดพระเนตรบริเวณที่น่าสนใจแถบนั้น และเชื่อว่าพระองค์ท่านคงจะเสด็จ ไปแน่ จึงเอาแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ มาดูกันเป็นการด่วน

สักครู่นี้ เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งลงจอด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระดำเนินตรงมาที่พวกเราที่ยืนรอเผื่อฯ รับเสด็จ ทรงชี้ไปที่ลำน้ำลำพะยังในแผนที่ จุดใกล้ๆ กับบ้านกุดตอแก่น พลางมีพระราชกระแสรับสั่งว่า ลำพะยังเหมือนลำน้ำทั้งหลายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลำน้ำคดเคี้ยวมาก หน้าน้ำน้ำจะท่วมเป็นประจำ พอหมดฝน ลำน้ำก็แห้งผาก กลายเป็นหุบเหวลึกถึงสิบห้าเมตร น่าจะพิจารณาจุดที่เหมาะสม สร้างประตูเก็บน้ำไว้ใช้หลังฝน ประเดี๋ยวพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรตรงจุดนี้ ทรงชี้ในแผนที่ มีพระราชกระแสรับสั่งแล้วพระองค์เสด็จฯ ไปที่ว่าการอำเภอ

ท่านรองสมุหราชองครักษ์ พล.อ.ท. สุพจน์ คุรุทพันธุ์, ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล และผมจะต้องอยู่ในรถนำขบวน พวกเรารีบตะลีตะลันศึกษาเส้นทางที่จะไปตรงจุดที่พระองค์ท่านทรงชี้ มีปลัดอำเภอโทอยู่คนเดียวที่เป็นคนจังหวัดกาฬสินธุ์ แต่ก็ไม่ใช่คนอำเภอเขาวง ไม่ชำนาญพื้นที่เหมือนกัน สรุปว่าระหว่างนำขบวนซึ่งเส้นทางต้องผ่านบ้านกุดตอแก่น เราจะรีบไปพาดำกำนัน ซึ่งมีบ้านอยู่ที่นั้น ให้นำทางไป ประมาณเกือบ ๑๙.๐๐ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงจากอำเภอ ขบวนเริ่มออกเดินทางไปยังจุดที่ลำพะยังแห้งเป็นหุบเหวลึก พวกเราในรถใจคอไม่สู้ดี เพราะไม่รู้เส้นทางเลย ได้แต่ดูจากแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ และขณะนั้นบรรยากาศมืดสนิท การจัดขบวนเสด็จฯ รถยนต์พระที่นั่งจะเป็นคันที่สองต่อจากรถนำซึ่งเป็นรถของเรา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงขับรถยนต์พระที่นั่งด้วยพระองค์เอง จำได้ว่าเป็นรถ Wagoneer พวงมาลัยซ้าย เราเร่งเครื่องเต็มที่ เหลียวดูเห็นไฟหน้ารถขบวนยาวเหยียด เราทิ้งระยะขบวนประมาณสองถึงสามกิโลเมตร พอถึงหน้าบ้านกำนัน ปลัดอำเภอตะโกนเรียก ได้ความว่า กำนันไม่อยู่ไปกรุงเทพฯ พวกเราชักเล็กชักพอกจากหน้าบ้านกำนัน ก็พบชายสองถึงสามคนยืนอยู่ริมถนน คนหนึ่งนุ่งผ้าขาวม้าไม่สวมเสื้อ ท่านปลัดอำเภอส่งภาษาท้องถิ่นถามไปถามมา รถพระที่นั่งก็ใกล้เข้ามา ท่านรองสมุหราชองครักษ์ พล.อ.ท. สุพจน์ บอกให้คว้าตัวขึ้นมาเลย โดยให้หนึ่งเบียดข้างหน้า ปลัดอำเภอได้ตอบกับมัคคุเทศก์ที่นุ่งผ้าขาวม้าตลอดเวลาซึ่งเราฟังไม่ออก พอรถออกจากบ้านกุดตอแก่น มัคคุเทศก์บอกให้เลี้ยวซ้ายเข้าไปได้ราวสองสามกิโลเมตร มัคคุเทศก์สั่งให้เลี้ยวขวาลงทางเกวียน ถนนขรุขระสุดๆ รถกระด้างกระดอนแกว่งไปมา มีดีก็มีดี มีแต่ไฟรถยนต์สองทาง พวกเราชักใจเสีย เพราะรถยนต์พระที่นั่งและขบวนตาม

มาติดๆ รถแล่นอยู่บนทางเกวียนเกือบสองสามกิโลเมตร พักใหญ่ รถมาหยุดอยู่ตรงชายป่าละเมาะ
สิ้นสุดทางเกวียนเราคิดว่าต้องมาผิดทางแน่ คงจะสื่อกันไม่เข้าใจหรืออย่างไร รถยนต์พระที่นั่งมาจอด
ใกล้ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงจากรถ ผมวิ่งไปถวายความเคารพ พระองค์ท่านรับสั่ง
ว่า “อธิบดี จะพาฉันไปตีสก๊ากที่ไหน?” ผมยิ้มแห้งๆ กราบบังคมทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้า ไม่ทราบว่
ที่นี่ที่ไหน พระพุทธเจ้าข้า” พระองค์ท่านมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ตอนออกจากบ้านกุดตอแก่นต้อง
เลี้ยวขวา แต่รถนำเลี้ยวซ้าย ฉันเลยต้องตามมา” มีพระราชกระแสรับสั่งให้ถามมัคคุเทศก์ให้ชัดเจน
ว่า จุดที่ลำพะยังเป็นหน้าผาสูงมองเห็นลำน้ำเป็นร่องเหวลึก มีทางไปได้ไหม ปลัดอำเภอสอบถามได้
ความว่า ต้องกลับไปบ้านกุดตอแก่น จากนั้น ต่อไปอีกสองถึงสามกิโลเมตร แล้วต้องเดินไปอีกราว
ห้าร้อยเมตรจะถึงลำพะยังตรงจุดนั้น

ขบวนกลับรถกันกลางทุ่งนาอย่างทุลักทุเล ขณะนั้นเวลาประมาณ ๑๙.๓๐ นาฬิกา จึงกลับไป
ไปจนสุดทางตามที่มัคคุเทศก์บอก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงทรงพระดำเนินท่ามกลาง
ความมืดไปในทุ่งนาตะปุ่มตะป่ำ โดยมีไฟฉายส่องทาง และมีมัคคุเทศก์ผ้าขาวม้าเดินนำ ทุกคนต้อง
เดินอย่างระมัดระวัง ถ้าพลาดเท้าจะแพลงได้ทันที สักครู่มาถึงสระบัวของราษฎร มีรั้วลวดหนาม
กั้นอยู่ เส้นทางต้องผ่านที่นี่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห้ามไม่ให้ตัดลวดหนาม โดยทรงให้
เจ้าหน้าที่ถ่างลวดหนาม แล้วพระองค์ทรงมุดลวดหนามเข้าไป

ความรู้สึกของผมขณะนั้นบอกไม่ถูก นึกรำพึงในใจว่า จะมีพระเจ้าแผ่นดินหรือประมุขของประเทศไหนหนอในโลกนี้ ที่จะทรงตรากตรำพระวรกายจนถึงทรงมุดหัวลอดหนาม เพื่อจะเสด็จไปทรงหาน้ำให้ราษฎรของพระองค์ท่าน ยิ่งกว่านั้นพระองค์ยังทรงหันกลับมามีพระราชกระแสรับสั่งว่า “อธิบดี อย่าลืมห่มหม้อรวู้ให้เขา นะ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับทอดพระเนตรลำพะยังที่แห่งผากเป็นหุบเขาลึกอยู่ครู่ใหญ่ ทรงพระราชดำริให้กรมชลประทานไปพิจารณาจุดที่เหมาะสมในลำน้ำลำพะยังกับลำน้ำก่า เพื่อทำประตูเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง ในช่วงทรงพระดำเนินกลับ ระหว่างทางมีราษฎรรวดิบคนที่ทราบข่าวการเสด็จ ได้มานั่งรอเฝ้าฯ อยู่ข้างกองรวงข้าวที่เพิ่งเก็บเกี่ยว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหยิบรวงข้าวมาทอดพระเนตร รวงข้าวมีเมล็ดข้าวลีบๆ อยู่ ๔-๕ เมล็ด ทรงถามด้วยพระพักตร์ที่หม่นหมองว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ราษฎรกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า “ปีนี้แล้งมาก ข้าวตายเกือบหมด ต้องปักดำไปในหลุมแห้งๆ ข้าวที่รอดก็อาศัยน้ำค้าง ไม่พอกิน ปีนี้อดอยากกันทั่ว”

ด้วยพระปรีชาสามารถในเรื่องน้ำและเรื่องการชลประทานอย่างน่าอัศจรรย์ ระหว่างที่เสด็จกลับ พอถึงบ้านกุดตอแก่น ตรงกลางถนนลูกรังที่มีดมิด ทรงคลี่แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ พิกัดตรงบริเวณนั้นออกมา เจ้าหน้าที่ใช้ไฟฉายส่องแผนที่ (ดังในภาพ) ทรงชี้ให้คณะผู้เกี่ยวข้องซึ่งมี เลขานุการ กปร. ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล รองเลขาธิการ คุณพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต ผม คุณสุพจน์ รุจิรกุล และนายช่าง

ชลประทานเจ้าของพื้นที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกำหนดและทรงวางโครงการ ณ ที่นั่นเอง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมชลประทานไปพิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน มีพระราชกระแสรับสั่งว่า สร้างตรงจุดนั้นจะเก็บน้ำได้สามถึงสี่ล้านลูกบาศก์เมตร และให้ส่งน้ำโดยท่อเพื่อประหยัดน้ำ ช่วยพื้นที่บริเวณอำเภอเขาวง แต่ถึงกระนั้นน้ำก็ยังไม่พอกับความจำเป็น ทรงชี้ไปที่ห้วยไผ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของภูเขา อยู่ต่างลุ่มน้ำ มีพระราชกระแสรับสั่งว่า ห้วยไผ่มีน้ำมาก ถ้าสร้างอ่างตรงจุดนี้ที่ทรงชี้ จะเก็บน้ำได้เกือบสิบล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่เกษตรก็น้อย น้ำจะเหลือเฟือ แล้วทรงให้พิจารณาผันน้ำข้ามลุ่มน้ำโดยสร้างอุโมงค์ นำน้ำมาช่วยพื้นที่ลุ่มน้ำลำพะยัง ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนสร้างเสร็จแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อุโมงค์ผันน้ำจากห้วยไผ่ข้ามลุ่มน้ำมาอำเภอเขาวง สร้างเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำโดยอุโมงค์แห่งแรกในประเทศไทย ส่วนประตูเก็บน้ำในลำน้ำก่ำห้าประตู เก็บน้ำได้ประตูละสามถึงห้าล้านลูกบาศก์เมตร ทุกโครงการสร้างเสร็จได้ช่วยเหลือราษฎรอย่างเต็มที่ เป็นไปตามที่ได้ทรงวางโครงการในคืนวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ กลางถนนลูกรังของบ้านกุดดอแก่นทุกประการ ชีวิตความเป็นอยู่จากที่เคยยากจนลำบากสาหัส ปัจจุบันดีขึ้นอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ ราษฎรพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “เหมือนฟ้ามาโปรด”

“ไถด์ผี !”

อีกประมาณ ๒ วันต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำหลังจากเสด็จทรงงานมาทั้งวัน ช่วงทรงพระดำเนินมาที่โต๊ะเสวย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแย้มพระสรวลน้อยๆ มาแต่ไกล ผมสังเกตเห็นในกระเป๋าคอลงพระองค์มีอะไรตุ้งๆ อยู่ หลังจากประทับนั่งพระองค์ท่านทรงด้วงหยิบอัลบั้มรูปถ่ายในกระเป๋าคอลงพระองค์ออกมา ทรงเปิดอัลบั้มเป็นภาพถ่ายด้วยแฟลชของกล้อง ภาพด้านหลังของชายคนหนึ่งนุ่งผ้าขาวม้าถลกสั้นถึงโคนขา ไม่สวมเสื้อ ไม่สวมรองเท้า กำลังเดินอยู่ท่ามกลางความมืดบนพื้นนาตะปุมตะป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้ไปที่ชายคนนั้น ทรงพระสรวล พลางรับสั่งว่า

“นี่ ไถด์ผี !” (ช่วงนั้นคำว่า “ไถด์ผี” กำลังเป็นข่าว เป็นชื่อที่สื่อมวลชนตั้งฉายาให้กับคุณทักษิณที่ไม่ได้สังกัดที่ใดที่รับจ้างนำเที่ยวอยู่แถววัดพระแก้ว) ทรงรับสั่งต่อ “ฉันไม่กล้าถ่ายเขาข้างหน้ากลัวเขาจะอาย”

คุณไถด์ผี ! คุณช่างมีบุญเหลือเกิน ! คุณจะเป็นใครก็ตาม แต่คืนนั้นคุณอยู่ในสภาพของชายชาวชนบทธรรมดาๆ แต่งกายตามสบาย สวมผ้าขาวม้าถลกสั้นถึงโคนขา ไม่สวมเสื้อ ไม่สวมรองเท้า แต่พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ พระบารมีแผ่ไพศาล พระองค์ท่านทรงพระเมตตาตั้งฉายาให้คุณ และทรงเกรงใจ ถนอมน้ำใจของคุณเฉกเช่นเดียวกับที่พระองค์ท่านทรงเกรงใจแขกบ้านแขกเมือง หรือประมุขของประเทศอื่น

“ทฤษฎีใหม่ อธิปไตยใหม่”

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปวัดมงคลชัยพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ก่อนเสด็จขึ้นไปบนอุโบสถ มีพระราชกระแสรับสั่งว่า เดี่ยวพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ไปที่ห้วยหินขาว ทางการไฟฟ้าภูมิภาค รับผิดชอบการเอาเครื่องไฟฟ้ากับโคมไฟไปรอไว้ ช่วงพลบค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลงจากอุโบสถ ทรงขับรถยนต์พระที่นั่งด้วยพระองค์เองเช่นเคย ขบวนมาจอดอยู่ประมาณ ๗ - ๘ กิโลเมตรจากวัด เสด็จลงทรงพระดำเนินไปยังเนินดินเตี้ยๆ ทรงชี้ไปที่พื้นดินข้างหน้า และมีพระราชกระแสรับสั่งกับผมว่า “อธิปไตยเห็นไหม นี่แหละคือห้วยหินขาว” ผมมองดู เห็นเป็นร่องดินปนกรวดทรายกว้างราวสามถึงสี่เมตร ไม่เห็นมีน้ำสักหยด ผมมองอย่างไรก็ดูไม่ออกว่านั่นคือร่องลำห้วย มีพระราชกระแสรับสั่งต่อว่า “แถวนี้เป็นที่อับฝน ดินปนทราย พอหมดฝนน้ำในลำห้วยก็แห้งสนิท ให้ไปพิจารณากันเป็นเขื่อนบริเวณนั้น” พลางทรงชี้ไปที่จุดห่างไปจากที่ทรงยืนประมาณสองสามร้อยเมตร “จะเก็บน้ำได้ราวสี่แสนลูกบาศก์เมตร ช่วงแรกจะมีการระเหยและซึมค่อนข้างมาก ต่อไปจะซึมน้อยลง แต่ไม่เป็นไร น้ำที่ซึมก็จะไปทำให้พื้นที่ท้ายน้ำชุ่มชื้นขึ้น น้ำสี่แสนลูกบาศก์เมตรตามทฤษฎีของชลประทานจะช่วยพื้นที่ได้ราว ๒,๕๐๐ ไร่ แต่ทฤษฎีใหม่ของฉัน จะช่วยพื้นที่ได้เกือบหมื่นไร่” ผมยิ่งฟังพระราชกระแสรับสั่งยิ่งงง เริ่มตั้งแต่ลำห้วยที่ผมมองไม่ออกว่าเป็นลำห้วย แล้วต่อมา ทฤษฎีใหม่ยังเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้อีกถึงสี่เท่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชกระแสรับสั่งต่อ “ให้จัดทำโครงการ**ทฤษฎีใหม่**ในพื้นที่ทำกินของราษฎรที่รับน้ำจากอ่างห้วยหินขาว โดยให้แบ่งแปลงออกเป็น ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ สมมติว่ามีที่ ๑๐ ไร่ ๓ ไร่ให้ขุดสระเก็บน้ำลึก ๓-๔ เมตร เลี้ยงปลา หรือเลี้ยงไก่บนบ่อด้วยก็ได้ ๓ ไร่ ทำนาหมดหน้านา ก็ปลูกพืชไร่ที่ใช้ใช้น้ำน้อย ส่วนอีก ๓ ไร่ ทำไร่ ทำพืชสวน อีก ๑ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย และถนนตัวเลขจริงปรับได้ตามสภาพพื้นที่ ราษฎรจะทำนาในหน้าฝนเพื่อเอาข้าวไว้บริโภคตามธรรมเนียม หากเหลือก็ขาย น้ำในสระจะช่วยไม่ให้ข้าวขาดน้ำหากเกิดฝนทิ้งช่วง เมื่อหมดฝน น้ำในสระสามไร่ จะใช้กับผักผลไม้และสวนผสม เมื่อน้ำหมด ให้กรมชลประทานวางระบบท่อส่งน้ำมาเติมในสระ **ทฤษฎีใหม่**นี้ จะทำให้อ่างห้วยหินขาวเพิ่มพื้นที่เกษตรได้มาก **“อธิบดีใหม่ ต้องใช้ทฤษฎีใหม่”**

กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริ สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวเสร็จในปี ๒๕๓๔ ทุกอย่างเป็นไปตามที่ได้มีพระราชกระแสรับสั่งไว้เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๖ ทุกประการ น้ำในอ่างห้วยหินขาวช่วงแรกกระเหยและซึมมาก แต่ราษฎรที่อยู่ท้ายน้ำบอกว่า ตั้งแต่มีอ่างห้วยหินขาว บ่อน้ำตื้นที่ไม่เคยมีน้ำในหน้าแล้ง เดียวนี้มีน้ำตลอดปี สำหรับลำห้วยหินขาวท้ายอ่างซึ่งจะแห้งสนิทหลังฝนกลับมีน้ำตลอดปี

“อินดีใจมาก”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมองปัญหาในมุมที่คนส่วนใหญ่มองไม่ค่อยเห็น และพระองค์ท่านจะทรงแก้ด้วยวิธีง่ายๆ ซึ่งได้ผลอย่างที่ไม่ใครคาดถึง โครงการมูโนะเป็นโครงการหนึ่งที่ผมได้อยู่ในเหตุการณ์เพราะได้ติดตามท่านอธิบดีมนัส ปิติวงษ์ไปปรับเสด็จที่นราธิวาสในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ แม่น้ำโกลกเป็นเส้นแบ่งพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย ต้นน้ำเป็นเทือกเขาสันกาลาคีรี แม่น้ำไหลออกทะเลที่อำเภอตากใบ มีปัญหาน้ำท่วมอำเภอสู่โขงโกลก และอำเภอสู่โขงปาดีเป็นประจำ ฝั่งมาเลเซียทำคันกันน้ำตลอดแนว น้ำแทนที่จะไหลล้นสองฝั่ง กลับล้นมาฝั่งเราฝั่งเดียว จึงท่อมหนักกว่าปกติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสรับสั่งกับอธิบดีกรมชลประทานว่า “ฝั่งมาเลเซียทำคันกันน้ำ ถ้าฝั่งเราทำบ้าง ต่อไปก็จะสูงขึ้นสูง ขึ้นทั้งสองฝั่ง กลายเป็นกำแพง” พระองค์ท่านทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโครงการมูโนะ โดยทำประตูน้ำส่วนที่เกินจากแม่น้ำโกลกเข้ามาที่คลองมูโนะ แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมชลประทานสร้างระบบชลประทาน ทำคลองส่งน้ำส่งไปเลี้ยงพื้นที่เกษตรในอำเภอสู่โขงโกลก กับอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส โครงการมูโนะนี้สอดคล้องช่วยเหลือเกื้อกูลกับโครงการพรุ

โต๊ะแดงของพระองค์ท่านอีกโครงการหนึ่ง พรุโต๊ะแดง คือป่าชุ่มน้ำผืนใหญ่ที่สุดของประเทศไทย เกิดขึ้นจากการที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดเอาตะกอนทรายมาขวางทางน้ำ ซึ่งไหลลงมาจาก เทือกเขาสันกาลาศีรี ทำให้เกิดผืนป่าชุ่มน้ำขนาดใหญ่ เดิมมีพื้นที่เกือบสองแสนไร่ ลักษณะดินเป็น ดินพีท (peat) เกิดจากใบไม้ กิ่งไม้ รากไม้ ที่ทับถมอยู่ในป่าผืนนี้ตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ ทำให้น้ำเป็นกรดจัด สีดำเหมือนสีกาแฟ พรุป่าโต๊ะแดงจึงเป็นผืนป่าดงดิบชุ่มน้ำที่มีคุณค่าหลากหลายทางชีววิทยา และทางพฤกษศาสตร์ระดับโลก อุดมด้วยสัตว์ป่าหายากนานาชนิด เช่น แมวป่าหัวแบน เสือไฟ และกระรอกบินแก้มแดง ส่วนพรรณไม้จำนวนมากที่หาไม่ได้ที่อื่น เพราะเป็นไม้ที่เติบโตในดิน เปรี๊ยะชุ่มน้ำตลอดปี ที่นี่เป็นแหล่งกำเนิดของหมากแดงอันสวยงาม ผมเชื่อว่าเป็นป่าหลงสำรวจ แห่งเดียวของเมืองไทยจนบัดนี้ เพราะจะไม่มีช่างสำรวจเข้าไปถึงใจกลางป่าได้ เนื่องจากพื้นดิน มีน้ำขังตลอดปี บางแห่งน้ำลึกห้าสิบเซนติเมตร แต่บางจุดลึกเป็นเมตร ผมเคยนั่งเรือหางยาวเข้าไปกับ อธิปไตย นิส ปิติวงษ์ เพื่อสำรวจพรุ โดยเข้าไปทางคลองน้ำแบ่ง ซึ่งเป็นคลองขนาดใหญ่ระบายน้ำจาก พรุไปลงแม่น้ำบางนรา แม่น้ำบางนรารับน้ำจากอีกหลายคลองที่ระบายจากพรุโต๊ะแดง ทิศเหนือ แม่น้ำบางนราออกทะเลผ่านตัวเมืองนราธิวาส ทิศใต้ออกทะเลที่อำเภอตากใบ แม่น้ำบางนราจึง เป็นแม่น้ำประหลาดที่หัวท้ายไหลออกสู่ทะเลทั้งสองด้าน เรือที่คณะของเราแล่นเข้าไป เพียงครู่เดียว คลองน้ำแบ่งแคบเข้าแคบเข้าจนไม่เห็นแสงอาทิตย์ สองฝั่งมีแต่น้ำสีดำดูแทบไม่ออกว่าร่องน้ำอยู่ที่ไหน บรรยากาศคิเวกว้างเวงน่าสะพรึงกลัว โดยเฉพาะเป็นที่ทราบกันว่า จะเข้ น้ำจืดตัวใหญ่ที่สุดในเอเชียที่แสดงอยู่ในฟาร์มของนายไวเซียะ ที่ทุ่งมหาเมฆในสมัยนั้น จับได้ในแม่น้ำบางนราโดย ถูกน้ำพัดพาออกมาจากพรุโต๊ะแดงในปีที่น้ำท่วมใหญ่ ทุกคนใจคอไม่ค่อยดี เมื่อได้ยินเสียงทองเรือ ครูดกับวัดอุยอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งคงเป็นรากไม้ แล้วยกโถงอกเมื่ออธิบตีสั่งให้กลับได้

พรุโต๊ะแดงเริ่มต้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไปสิ้นสุดที่ อำเภอสุไหงโกลก ระยะทาง เกือบสี่สิบลกิโลเมตร เดิมครอบคลุมพื้นที่เกือบสองแสนไร่ ในปีที่แล้วติดต่อกัน ราษฎรที่ทำกินอยู่ บริเวณรอบพรุจะค่อยๆ รุกล้ำเข้าไปทำกิน บางปีก็เกิดไฟไหม้ป่าพรุ จนปัจจุบันเหลือพื้นที่พรุประมาณ เพียง ๘๐,๐๐๐ ไร่ ปัญหาการทำกินของราษฎร คือเรื่อง ๔ น้ำ น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเปรี๊ยะ และน้ำเค็ม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบถึงความเดือดร้อนของราษฎรจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการโครงการพรุโตะแดง โดยขุดลอกคูคลอง แล้วสร้างประตูควบคุมน้ำ ให้บริหารจัดการ โดยให้น้ำในพรุอยู่ในระดับไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร ถ้าน้ำน้อยกว่านั้น เมื่อดินแห้ง ปฏิกิริยาของใบไม้รากไม้ที่สะสมอยู่ใต้ดินลึกหลายสิบเมตร จะทำให้เกิดความร้อน เกิดไฟลุกขึ้นเองได้ ยากที่จะทำการดับ เมื่อน้ำมากก็เปิดประตูระบายน้ำออกไม่ให้ล้นท่วมพื้นที่เกษตรของราษฎร และทรงกำชับให้กรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องป้องกันไฟไหม้ป่า และป้องกันการบุกรุกของราษฎร เพื่อรักษาผืนป่าชุ่มน้ำอันมีค่านี้ไว้

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรบ้านโคกอิฐ โคกโน และโคกกุแวง ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ ทอดพระเนตรเห็นสภาพความยากจนของชาวบ้าน ทรงซักถามถึงปัญหา อุปสรรคในการดำรงชีพของราษฎร ราษฎรซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมที่มารอเผ้าฯ ได้กราบบังคมทูลว่า ถึงแม้ปัญหาเรื่องน้ำท่วมได้บรรเทาเบาบางลงตั้งแต่มีโครงการพรุโตะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แต่ก็มีเรื่องน้ำเปรี้ยวที่ไหลมาจากพรุ ทำให้สวนผลไม้ไม่ได้ผล ข้าวก็ได้ไร่ละ ๑๐ - ๑๕ ถัง บางปีได้เพียง ๔ - ๕ ถัง ไม่พอกิน สัตว์เลี้ยงมักจะล้มป่วย กรมพัฒนาที่ดินช่วยเหลือโดยนำปุ๋ยมาลมาใส่ในนา แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูง ไม่สามารถใส่ให้พอเพียงได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสรับสั่งความว่า น้ำจืดในโครงการมูโนะมีเหลือเพื่อให้กรมชลประทานสร้างคลองนำน้ำจืดมาชะล้างดินเปรี้ยวและใช้น้ำในการทำนา แล้วทำ

ค้นกันน้ำจากพรุโต๊ะแดง โดยให้ทำระบบคลองระบายน้ำเปรี้ยวแยกออกต่างหาก ไม่ให้เข้าไปในพื้นที่เกษตรของราษฎร และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แนะนำให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ราษฎร

ในปีต่อมา วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จฯ ไปบ้านโคกอิฐ โคกโน และโคกกุแวง อีกครั้งหนึ่ง ทุกคนสังเกตเห็นมีบ้านสร้างใหม่ขึ้นหลายหลัง เห็นต้นผลไม้ก็ดูเขียวช่อ่งงามขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะข้าวในนากำลังงามแตกกอเต็มท้องทุ่ง ราษฎรที่มารับเสด็จทุกคนมีใบหน้าที่ยิ้มแย้ม ราษฎรกราบบังคมทูลว่า เดิมนี่ข้าวที่เคยได้ ๕ - ๑๐ ถึงต่อไร่ไม่พอกิน ตั้งแต่ได้น้ำจืดพระราชทานและทำคันเอาน้ำเปรี้ยวออก ต้นข้าวถึงดงามได้ถึง ๔๐ - ๕๐ ถึงต่อไร่ ทำนาได้ปีละสองครั้ง เหลือพอขาย ต้นผลไม้ก็พลอยงามให้ผลดี วัวควายก็อ้วนท้วนสมบูรณ์ทุกอย่างดีขึ้นอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน เดิมนี่สบายแล้ว ทุกคนในขบวนเสด็จสังเกตเห็นได้ชัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชปฏิสันถารซักถามราษฎรในรายละเอียดด้วยพระพักตร์ที่เบิกบานผ่องใส ทูทซ์ของราษฎร คือทูทซ์ของพระองค์ท่าน คงไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราทรงมีความสุขยิ่งไปกว่าความอยู่ดีกินดี รอดพ้นจากความยากจนของพลสกนิกรของพระองค์ท่าน

ผมจำภาพนี้ติดตาไม่มีวันลืม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหันพระพักตร์มาที่พวกเรา แย้มพระสรวล แล้วมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ฉันทิใจมาก”

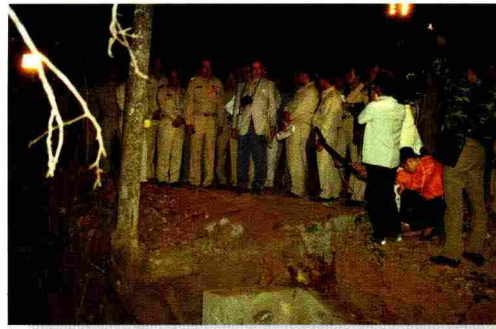

“ฝายแม่ว ที่แม่วไม่เคยสร้าง”

ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปยังโครงการป่าขุนแม่กวัง จังหวัดเชียงใหม่ สภาพของฝายป่าแห้งแล้งทรุดโทรม ราษฎรทิ้งถิ่นฐานบ้านช่อง เพราะความลำบากยากจน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอ่างเก็บน้ำขึ้นหลายแห่ง ในช่วงที่ทรงพระดำเนินขึ้นไปบนภูเขา เพื่อทอดพระเนตรจุดที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอ่างเก็บน้ำบ้านศาลาปางสัก-๑ ทรงชี้ไปข้างทางแล้วมีพระราชกระแสรับสั่งกับผมว่า “อธิบดี ตรงนี้เป็นร่องน้ำ ในหน้าฝนจะมีน้ำตลอด พอหมดฝนก็แห้งสนิท เป็นเช่นนี้ทั้งภูเขา ทำให้ป่าแห้งแล้ง ต้นไม้เหี่ยวเฉาทิ้งใบเกือบทั้งป่า ให้กรมชลประทานไปสร้างฝายเล็กๆ กันน้ำไว้ในจุดที่เหมาะสมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยให้เอาเศษไม้และดินในบริเวณนั้นมาทำเป็นฝายชะลอน้ำโดยใช้แรงคน ห้ามทำฝายคอนกรีตแบบทั่วไป ช่วงแรกน้ำจะรั่วซึม พอหมดฝนอาจจะเก็บไว้ได้ห้าวันสิบวัน แต่ต่อไปโคลนตมก็จะอุดรูรั่ว เก็บน้ำได้นานขึ้นเป็นอาทิตย์เป็นเดือน ปากก็จะค่อยๆ ชุ่มชื้น พื้นตัวขึ้นมาเอง” กรมชลประทานสนองพระราชดำริ สร้างฝายชะลอน้ำจำนวนมากขึ้นบนภูเขา ในศูนย์ห้วยฮ่องไคร้ฯ เป็นแห่งแรก โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยมาก ภายในเวลาไม่กี่ปีต่อมา ทุกอย่างเป็นไปตามพระราชกระแสรับสั่งในวันนั้นทุกประการ ฝายป่าพลิกฟื้นเขียวชอุ่ม สัตว์ป่ารวมทั้งนกนานาชนิด โดยเฉพาะนกยูง ได้กลับมายังถิ่นเดิมบริเวณศูนย์ห้วยฮ่องไคร้ฯ ปัจจุบันป่าแห้งแล้งที่มีการก่อสร้างฝายชะลอน้ำบนภูเขาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้พลิกฟื้นคืนสภาพเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ทั่วทุกแห่ง แล้วคำว่า “ฝายแม่ว” ที่ผู้คนเข้าใจผิด เรียกจนติดปากไปทั่ว มีที่มาอย่างไร สืบเนื่องมาจากในช่วงแรก นายช่างชลประทานที่มาจากนอกพื้นที่ หรือมาจากกรุงเทพฯ ไปเห็นเข้ากึ่ง เพราะฝายที่กรมชลประทานสร้างทั่วไป ต้องเป็นฝายคอนกรีตเสริมเหล็กอย่างเดียว ไม่เคยเห็นฝายที่ทำด้วยไม้ไผ่ ท่อนไม้ตอก หินและทรายในท้องถิ่น ด้วยความที่ไม่ทราบที่มา ก็ตั้งชื่อให้ว่า “ฝายแม่ว” จนเรียกกันติดปากไประยะหนึ่ง ที่ถูกต้องจะเป็น “ฝายต้นน้ำลำธารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

กาลเวลาได้พิสูจน์ให้เห็นว่า หากไม่สร้างฝายตามแบบของพระองค์ การพลิกฟื้นผืนป่าจะไม่มีทางสำเร็จได้ เพราะการชะลอน้ำทั้งผืนป่า ต้องใช้ฝายจำนวนมาก ค่าใช้จ่ายในการสร้างฝายคอนกรีตเพียงฝายเดียว สามารถนำไปสร้างฝายแบบเรียบง่ายของพระองค์ท่านได้เป็นร้อยๆ ฝายอีกทั้งการซ่อมแซมบำรุงรักษาทำได้ง่าย เป็นพระปรีชาสามารถในการแก้ปัญหาที่ทุกคนคิดไม่ถึง

พระปรีชาสามารถอันน่าอัศจรรย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากในด้านแหล่งน้ำ ยังมีอีกมากมายในสาขาอื่น ได้เห็นประจักษ์ครั้งแล้วครั้งเล่า ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านการจราจร พระองค์ท่านได้พระราชทานพระราชดำริแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดมาหลายครั้ง ทั้งๆ ที่พระองค์ท่านไม่ทรงเคยรถติด ครั้งหลังสุด คือถนนและสะพานวงแหวนอุตสาหกรรมข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งชาวอำเภอพระประแดงได้สาธุแช่ซึ้งสรรเสริญ ก่อนที่จะมีสะพานวงแหวนอุตสาหกรรมข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา รถบรรทุกขนาดใหญ่ที่จะขนส่งสินค้าจากท่าเรือกรุงเทพฯ และจากนิคมอุตสาหกรรม ปู่เจ้าสมิงพรายลงไปทางภาคใต้ จะต้องไปลงแพขนานยนต์ฝั่งตรงข้ามกับอำเภอพระประแดง ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วไปขึ้นฝั่ง แล่นผ่านชุมชนตัวอำเภอพระประแดง ทำให้รถติดอย่างมโหฬารทั้งกลางวันกลางคืน ชาวพระประแดงเล่าให้ท่านราชเลขาธิการ อาสา สารสิน และคณะที่ไปตรวจเยี่ยม รวมทั้งท่านอธิบดีกรมทางหลวงชนบทที่ไปรื้อบว่า ก่อนที่จะมีถนนวงแหวนอุตสาหกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ชาวพระประแดงต้องเดือดร้อนเรื่องรถติดอย่างแสนสาหัส ชาวบ้านกลับจากทำงาน เห็นหลังคาบ้านตอมหกโหมงเย็น กว่าจะเข้าบ้านได้ก็ปาเข้าไปสองทุ่มกว่า บางรายป่วยหนักจะรีบไปโรงพยาบาล ก็ไปไม่ทันเพราะรถติด เดียวนี้ไม่เป็นเช่นนั้นแล้ว "ด้วยเดชพระบารมีปกเกล้า สาธุ" พร้อมยกมือพนมทว่มีศรีพระ

“พระเจ้าสามารถในเรื่องแผนที่”

ทุกครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ไปทรงงานในพื้นที่ ภาพที่พสกนิกรเห็นเป็นประจำ คือภาพที่พระองค์ท่านทรงถือแผนที่ปักหนาด้วยพระองค์เอง จะไม่มีภาพผู้ใดถือแผนที่ปักนี้แทนพระองค์ท่านอย่างเด็ดขาด นอกจากอาจจะช่วยจับเวลาพระองค์ท่านทรงคลี่ดู แผนที่นี้เราเรียกกันว่า แผนที่ (มาตราส่วน) หนึ่งต่อห้าหมื่น (๑:๕๐,๐๐๐) หมายความว่า ระยะ ๒ เซนติเมตร ในแผนที่ คือระยะหนึ่งกิโลเมตร ตารางสี่เหลี่ยมในแผนที่ขนาด ๒x๒ เซนติเมตร คือพื้นที่หนึ่งตารางกิโลเมตร เขาสร้างขึ้นจากภาพถ่ายทางอากาศ มีเส้นบอกพิกัด และระดับความสูงของพื้นที่จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นตัวเลขมีเครื่องหมายบวกข้างหน้า ในพื้นที่สูงชันเป็นภูเขา จะมีเส้นบอกระดับทุกยี่สิบเมตรที่ความสูงเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นบริเวณภูเขาสูงชัน เส้นบอกระดับจะอยู่ติดกันดำเป็นพริ้ว เมื่อความลาดชันลดลง เส้นบอกระดับก็จะค่อยๆ ห่างออก นายช่างชลประทานจะใช้แผนที่นี้ในการวางโครงการชลประทานเบื้องต้น โดยอ่านระดับความสูงของหุบเขา คำนวณพื้นที่รับน้ำแล้วคูณด้วยตัวเลขฝนเฉลี่ย จะได้ปริมาณน้ำเฉลี่ยต่อปี แล้วนำมาพิจารณาว่า ควรจะสร้างฝายหรืออ่างเก็บน้ำตรงจุดใด ได้น้ำประมาณเท่าใด ส่งไปช่วยพื้นที่เกษตรจำนวนกี่ไร่ ซึ่งทั้งหมดก็ต้องใช้เวลาพอสมควร แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ ที่พระองค์ท่านทรงถือติดพระองค์นั้น ถ้าคลี่ออกเต็มที่ ทุกคนจะแปลกใจ เพราะเป็นแผ่นใหญ่มาก ครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้างใหญ่รอบๆ จุดที่เสด็จฯ โดยพระองค์ท่านจะทรงนำแผนที่หลายแผ่นมาต่อกันด้วยพระองค์เอง และพระองค์เคยทรงสอนวิธีการพับให้เล็ขขนาด

ที่ทรงพบพาได้สะดวก การพับแผนที่แผ่นใหญ่ เพื่อให้คลี่มาดูจุดที่ต้องการได้ในทันทีโดยไม่ต้องคลี่
ทั้งแผ่นใหญ่เป็นเรื่องยากมาก แม้พระองค์ท่านจะเคยทรงสอน แต่ผมเชื่อว่าฉบับนี้ ยังไม่มีนายช่าง
ชลประทานคนไหนทำได้ เมื่อรับสั่งถึงรายละเอียดของโครงการที่มีศักยภาพสร้างแหล่งน้ำได้ ซึ่งต้อง
ใช้แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ ประกอบ นายช่างชลประทานไม่แน่ใจว่าเป็นจุดใด พระองค์ท่านทรงรับสั่งว่า
“เดี๋ยวต้องคลี่ใสร่างก่อน”

ในวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำบ้านศาลापางสัก-๑
โครงการป่าขุนแม่กวง กรมชลประทานถวายเป็นพระกระยาหารค่ำแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อเสวยพระกระยาหารเสร็จ กรมชลประทานได้จัดการ
แสดงถวาย มีการหรีไฟฟ้าให้สลัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้นำแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐
มาวางบนโต๊ะเสวย โดยได้ทรงหยิบดินสอดทรงพระอักษรกับพระไฟฉายเล็กๆ ที่ทรงเหน็บไว้ที่
กระเป๋าของฉลองพระองค์ มาทรงเปิดส่องแผนที่ซึ่งทรงคลี่ออก เป็นแผนที่ภาคเหนือ ตั้งแต่เชียงราย
แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลงมาจนถึงจังหวัดตาก อุทัยธานี ผมสังเกตเห็นเส้นบอกระดับความสูงของ
ภูมิประเทศด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของประเทศไทย เป็นเส้นติดกันจนดูดำมืด แสดงว่าเต็มไปด้วยภูเขาสูง ผมใจคอไม่ค่อยดี ได้แต่ท่องคาถาประจำตัว “ห้ามเดา” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงใช้ปลายดินสอดทรงพระอักษรชี้ไปในแผนที่ เริ่มตั้งแต่เชียงรายเหนือสุดไล่ลงมาทีละจังหวัดจนถึง
จังหวัดอุทัยธานี “อธิบดี ลำห้วยนี้มีน้ำมาก ถ้าเรากันตรงจุดนี้จะได้น้ำถึง ๒๐ - ๓๐ ล้านลูกบาศก์

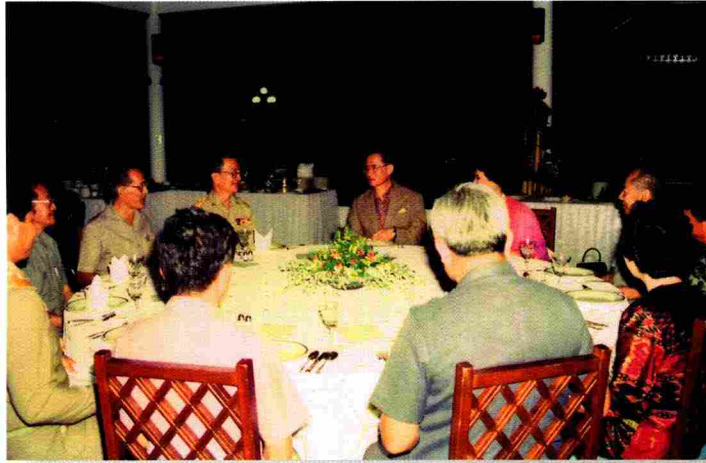

เมตร ส่งน้ำไปช่วยอำเภอนี้ได้ทั้งอำเภอ” ผมมองไม่เห็นเส้นบอกลำห้วยด้วยซ้ำว่าน้ำไหลไปทางไหน บางจุดทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ลำห้วยนี้พื้นที่รับน้ำไม่มาก ควรสร้างเป็นฝาย ช่วยหมู่บ้านนี้ได้หลายหมู่บ้าน” ผมฉงนจริงๆ ว่า พระองค์ทอดพระเนตรเห็นตัวเลขบอกระดับความสูงของภูมิประเทศได้อย่างไร ในเมื่อตัวเลขเล็กๆ เบียดอยู่ในเส้นบอกระดับซึ่งติดกันเป็นพืด แม้แต่ในตอนกลางวันก็ต้องเพ่งมองหาตัวเลขระดับ จึงจะนำมาคำนวณพื้นที่รับน้ำกับปริมาณฝนเฉลี่ย เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำที่จะเก็บกักได้ และจะต้องพิจารณาด้วยว่าตัวเขื่อนควรจะสูงเท่าใดจึงจะเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดต้องใช้เวลา แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถเพียงทอดพระเนตรแผนที่ ก็ทรงสามารถวางโครงการกำหนดจุดที่ควรที่จะสร้างอ่าง สร้างฝายได้ในทันทีทันใด เป็นที่น่าอัศจรรย์ ผมกลับมาถามวิศวกรจากกองออกแบบ ว่าเป็นไปได้อย่างไร หลายคนลงความเห็นว่าเป็นไปได้สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านแผนที่ และใช้แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ จนข้าฯเอง เพียงดูความถี่ความห่างของเส้นบอกระดับ ก็อาจจะมองแผนที่เป็นสามมิติ มองเห็นความสูงต่ำของภูมิประเทศที่เป็นภูเขาหรือหุบเหว พระองค์ท่านจึงทรงสามารถทอดพระเนตรจุดเหมาะสมที่จะสร้างฝายหรืออ่าง แล้วคำนวณปริมาณน้ำที่เก็บกักน้ำในพระราชหฤทัยได้ในทันที ค่าคั้นนั้นผมตามพระองค์ท่านไม่ได้เลย งบประมาณแตกได้แต่ “พระพุทธรูปเจ้าข้า” ทั้งคั้น ผมคิดว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคงจะทรงทราบแล้วว่า อธิบดีคนใหม่นี้เป็นวิศวกรเครื่องกล ไม่รู้เรื่องวิชาการชลประทาน จึงมีพระเมตตา ไม่ทรงถามความเห็นของผมเลย คงมีพระราชประสงค์เพียงว่า ให้รับทราบถึงศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำของพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้ช่างหรือวิศวกรชลประทานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณารายละเอียดต่อไป คั้นนั้นพอกล้อมแกล้มรอดตัวไปได้แบบใจคอไม่ค่อยอยู่กับเนื้อกับตัว แต่พอแก้ววัดเข้าหน่อยก็พลาดจนได้

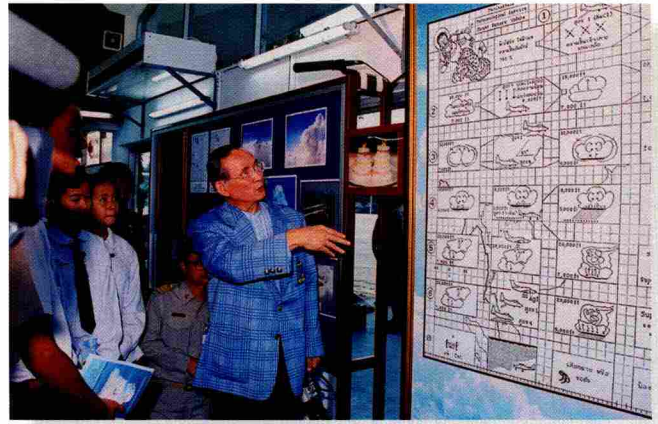
วันหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ผมเข้าร่วมโต๊ะเสวย โดยผมนั่งทางซ้ายของพระองค์ท่าน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสรับสั่งกับผู้ร่วมโต๊ะเสวยในหลายๆ เรื่อง ช่วงหนึ่ง มีพระราชกระแสรับสั่งถึงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ที่มีความจำเป็น เป็นประโยชน์กับราษฎร “อธิบดี โครงการอะไรนะ ที่อุดร เก็บน้ำได้ ๓๐-๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ควรจะรีบสร้าง เพราะจะเป็นประโยชน์มาก” พระองค์ท่านมีพระราชกระแสรับสั่งเป็นเชิงสนทนามากกว่า

ไม่ได้ทรงตั้งเป็นพระราชดำริสถาณที่จ้ะต้องตอบ ถ้าผมเพียงรับพระราชกระแสรับสั่งว่า “พระพุทธเจ้าข้า” พระองค์ท่านก็จะมีพระราชกระแสรับสั่งต่อไป ด้วยทรงทราบว่ คงจำไม่ได้เหมือนกัน เมื่อเขากลับไปก็จ้ะตรวจสอบได้ไม่ยาก แต่ด้วยความที่ซ้กจะชะล่าใจว่เราเป็นอธิบดีมากกว่าสองปีแล้ว ควรจะทราบ จ้ะลี้มคาถา “ห้ามเดา” สนิท หลุดปากกราบบังคมทูลเอ่ยชื่อโครงการแถวภาคอีสานที่คู้่นๆ ว่า “โครงการลำปลายมาศ พระพุทธเจ้าข้า” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหยุดนิดหนึ่ง หันพระพักตร์มาทางผม แล้วมีพระราชกระแสรับสั่งเบาๆ เพียงเพื่อให้ผมได้ยินคนเดียวว่า “อธิบดีเสียชื่อแล้ว” ผมใจหายว่บ รู้ทันที่ว่บ คงปล่อยไปด้วเบ้อเริ่ม อย่กจะมุดลงได้ไต่ะ ด้วยพระเมตตาเป็นล้นพ้น มีพระราชกระแสรับสั่งเรื่องอื่นต่อ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น หลังจากนั้น ผมรีบตรวจสอบไปทางอุดร ปรากฏว่บ เป็นโครงการลำพันชาด ส่วนโครงการลำปลายมาศ อยู่ที่โคราช คนละลุ่มน้ำ คนละจังหวัด ไกลกันลิบ !

“สิ่งมหัศจรรย์เรื่องลมฟ้าอากาศ”

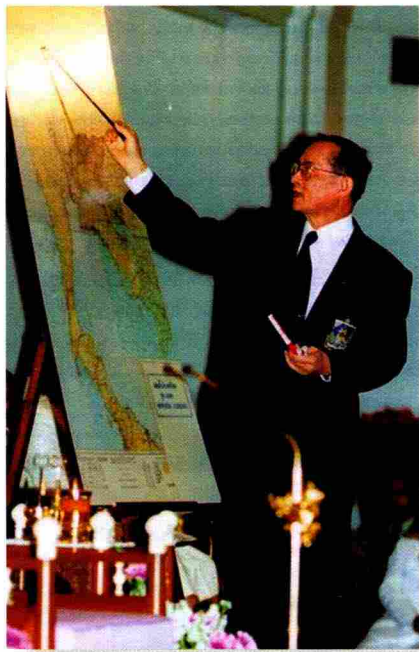
เมื่อทรงศึกษาเรื่องใด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง โดยทรงค้นคว้าลงลึกจนถึงแก่นในทุกเรื่อง และทรงพระปรีชาสามารถในแต่ละเรื่องเป็นที่น่าอัศจรรย์ ยกตัวอย่างเช่น การทำฝนเทียมที่โด่งดังไปทั่วโลก ฟังเผินๆ คล้ายกับใช้เครื่องบินโปรยสารเคมี แล้วฝนก็จะตก ที่จริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ มีตัวแปรมากมายซึ่งต้องใช้เทคนิคพิเศษที่พระองค์ท่านทรงคิดค้น ดังเช่นที่ทรงเคยอธิบายโดยใช้คำว่า “เลี้ยง (เมฆ) ให้อ้วน แล้วโจมตีแบบแซนดวิช” เป็นต้น ครั้งหนึ่งเกิดฝนแล้งผิดปกติในเขตจังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี ทางผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี (คุณศักดิ์ โกศัยกานนท์) ขอฝนเทียมด่วน เพราะข้าวกำลังจะตาย ช่วงนั้นผมอยู่ที่กระทรวงเกษตรฯ ด้วยความอยากรู้ จึงขอติดเครื่องบินทำฝนเทียมไปด้วย ระหว่างโปรยสารเคมี บางครั้งต้องบินเข้าไปในก้อนเมฆ มองไม่เห็นอะไรเลย นักบินต้องติดต่อกับเครื่องบินอีกสองลำตลอดเวลา เพื่อแจ้งพิกัดความสูงและทิศทาง มิฉะนั้นอาจชนกันเองได้ เครื่องลำที่ผมขึ้นคงจะบินเป็นเที่ยวสุดท้าย เพราะประมาณครึ่งชั่วโมง ผมสังเกตเห็นฟ้าที่ก่อนหน้านี้มีแดดจ้า เริ่มมืดลงเป็นก้อนดำใหญ่ นักบินบอกว่าต้องรีบลงโดยด่วน เพราะถ้าฝนตกจะมองไม่เห็นสนามบิน เครื่องของผมลงสนามบินชั่วคราวเรียกบร๊อย โดยมีเมฆดำทะมึนไล่หลัง เพียงไม่กี่นาทีต่อมา ฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก มีดไปทั่ว ระหว่างนั่งรถกลับ ผมนึกรำพึงอยู่ในใจว่า “ช่างเป็นบุญของชาวนาไทยโดยแท้ที่เรามีพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระปรีชาสามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้” ผมหลับตาวาดภาพเห็นท้องนาอันกว้างใหญ่ไพศาลสุดลูกหูลูกตา ที่ต้นข้าวกำลังจะ

เหี่ยวเฉาตาย เห็นชวานาผู้ยากไร้ ทั้งลูกเมียยืนน้ำตาตมองความหายนะของตนเองและครอบครัวที่กำลังจะมาถึงต่อหน้าต่อตา แต่แล้วเหมือนปาฏิหาริย์ ฝนก็ตกกระหน่ำลงมา เป็น “ฟ้ามาโปรด” จริงๆ !

เขื่อนภูมิพล ที่จังหวัดตาก กับเขื่อนสิริกิติ์ ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ มีบทบาทกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรใน ๒๒ จังหวัดภาคกลาง มากกว่าที่คนจำนวนมากตระหนัก โดยทั้งสองเขื่อนจะเก็บกักน้ำจำนวนมหาศาลไว้ในหน้าฝน เมื่อหมดฝนในเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม ทั้งสองเขื่อนจะปล่อยน้ำที่เก็บกักไว้ มาหล่อเลี้ยงพื้นที่ภาคกลาง เพื่อการอุปโภคบริโภค การเดินเรือ ไล่น้ำเค็ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการทำนาปรัง ในพื้นที่ประมาณ ๔-๕ ล้านไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔, ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖ ได้เกิดสภาวะฝนน้อยกว่าปรกติติดต่อกัน ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ภัยแล้งที่รุนแรงที่สุดในปี ๒๕๓๖ ต่อปี ๒๕๓๗ ปริมาณน้ำในสองเขื่อนมีน้อยเป็นประวัติการณ์ ต้องมีการรณรงค์ให้ประหยัดน้ำ การเดินเรือในแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำท่าจีนต้องหยุดชะงัก เรือไม่สามารถผ่านประตูน้ำได้ น้ำเค็มรุกขึ้นไปถึงจังหวัดปทุมธานี บริเวณตำบลลำแล ซึ่งเป็นสถานีสูบน้ำเข้าคลองประปาของการประปานครหลวง มีประกาศเตือนและห้ามไม่ให้ทำนาปรัง ด้วยเกรงว่านาจะเสียหายหนัก เพราะไม่มีน้ำส่งให้พื้นที่ชลประทาน แต่ก็ไม่ได้ผล เพราะข้าวราคาดี และชาวบ้านบอกว่า ขอเสี่ยงเอง ในขณะที่สถานการณ์ภัยแล้งกำลังเข้าขั้นวิกฤติ ได้เกิดฝนตกหนักก่อนฤดูในเดือนมีนาคม ๒๕๓๗ และตกติดต่อกันจนเข้าหน้าฝน ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพล และเขื่อนสิริกิติ์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนมีน้ำเพียงพอสำหรับหน้าแล้งปี ๒๕๓๘ ทุกคนโล่งอก และดีใจที่ผ่านพ้นวิกฤติภัยแล้งไปได้อย่างหวุดหวิด หารู้ไม่ว่า มหันตภัยตัวใหม่กำลังจะมาเยือน ในช่วงฤดูฝนปี ๒๕๓๘ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พายุไซนร้อนที่ก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิก ได้เข้าถล่มประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม อย่างหนัก ประเทศไทยได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากพายุถึง ๔ ลูก คือได้ฝุ่นแกรี เฮเลน โลอิส และนี่น้ำ ส่งผลให้เกิดสภาวะน้ำท่วมอย่างรุนแรงในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในภาคกลาง เขื่อนภูมิพลเก็บกักน้ำจากเหนือเขื่อนไว้ได้หมด แต่ฝนร้ายสุดๆ ของชาวชลประทานก็เกิดขึ้น เมื่อเขื่อนสิริกิติ์น้ำเต็ม ล้นออกทางระบายน้ำล้น หมายความว่าลุ่มน้ำ

น่านไม่สามารถบริหารจัดการได้เลย น้ำมาเท่าใด ต้องปล่อยออกทางระบายน้ำล้นเท่านั้น ส่วนลุ่มน้ำยมไม่มีเขื่อนจัดการผ่นปรนใดๆ ไม่ได้อยู่แล้ว ได้เกิดสภาวะน้ำท่วมรุนแรงตั้งแต่จังหวัดแพร่ สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิจิตร นครสวรรค์ และทุกจังหวัดในภาคกลาง ตั้งแต่เดือนสิงหาคมจนถึงเดือนตุลาคม ในขณะที่หลายจังหวัดจมอยู่ใต้น้ำ กรุงเทพมหานครได้เสริมคันกันน้ำเป็นการดວນทั้งวันทั้งคืน แต่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณถนนจรัญสนิทวงศ์ กับถนนเจริญนคร คันกันน้ำพ่ายแพ้แก่ระดับน้ำ เข้าท่วมบ้านเรือนอาคารพาณิชย์เป็นบริเวณกว้าง สร้างความเสียหายมากมาย การระบายน้ำลงทะเลก็ทำได้ยากมาก เพราะเป็นช่วงระดับน้ำทะเลขึ้นสูง ช่วงน้ำลงก็ไหลออกทะเลได้บ้าง พอช่วงน้ำขึ้นก็ไหลกลับมาใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้าง “แก้มลิง” โดยสร้างประตูกันน้ำที่ปากคลองที่จะออกสู่ทะเล เมื่อช่วงน้ำทะเลขึ้นสูง ก็ปิดประตูไม่ให้น้ำไหลกลับ น้ำที่เอ่ออยู่หลังประตู จะมีระดับสูงขึ้น พอช่วงน้ำลง ระดับจะต่างกันเกือบสองเมตร รีบเปิดประตู ก็จะระบายน้ำได้มาก คล้ายกับลิงที่อมอาหารไว้ในกระพุ้งแก้ม แล้วค่อยเคี้ยวกลืนภายหลัง ในช่วงที่ไม่ต้องแยงอาหารกับตัวอื่น

ในช่วงปลายเดือนตุลาคม ซึ่งควรจะหมดฝนเข้าหนาวแล้ว คุณสมิทธ ธรรมสโรช อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา ทูลเกล้าฯ ถวายรายงานพร้อมทั้งออกโทรทัศน์ประกาศว่า ยังมีได้ฝุ่นอีกหนึ่งลูกเป็นซูเปอร์ได้ฝุ่น ชื่อ “แอนเจลล่า” ความเร็วลมใกล้จุดศูนย์กลางถึง ๑๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ถล่มฟิลิปปินส์ยับเยิน มีคนตายจำนวนมาก และจะตรงเข้าประเทศไทยแน่นอนในอีกสามวัน ขอให้เตรียมตัวสำหรับคนกรุงเทพฯ ควรเตรียมเรือไว้ด้วย ปรากฏว่าผู้คนตกใจแตกตื่นเป็นการใหญ่ ทั้งซีเอ็นเอ็นและบีบีซี ก็ออกเป็นข่าวด่วนด้วย วันรุ่งขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระกระแสรับสั่งถึงอธิบดีสมิทธ ว่า ซูเปอร์ได้ฝุ่น “แอนเจลล่า” จะอ่อนแรงเปลี่ยนทิศทางขึ้นเหนือ ไม่เข้าไทยแน่นอน ขอให้แจ้งประชาชนด้วยว่าไม่ต้องตกใจ วันต่อมา สิ่งมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้น ก่อนจะถึงเวียดนาม พายุ “แอนเจลล่า” ได้เปลี่ยนทิศทางหักมุม ๙๐ องศา ขึ้นเหนือ ขึ้นฝั่งทางตอนใต้ของประเทศจีน มีคนตาย ๗๐๐-๘๐๐ คน ต่อมาไม่นาน ผมได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เข้าร่วมโต๊ะเสวยช่วงหนึ่งผมได้กราบบังคมทูลว่า “อธิบดีสมิทธบอกว่า นักอุตุนิยมวิทยาทั่วโลกเห็นตรงกันว่า ได้ฝุ่น “แอนเจลล่า” ต้องเข้าเวียดนามและไทยแน่นอน ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท พระองค์เดียวทรงยืนยันว่าไม่เข้า เขาจะพากันเผาตำราทิ้งหมดแล้ว ทรงทราบได้อย่างไร พระพุทธเจ้าข้า” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแย้มพระสรวลพลางมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ฉันให้นางมณีเมขลาไปห้ามไว้” ในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสในเรื่องนี้ไปในทำนองข้างขึ้นเช่นเดียวกันว่า “ได้ให้นางมณีเมขลาไปเจรจาได้ผลดี แล้วให้พาคณะ “แอนเจลล่า” ไปเที่ยวเขาพระสุเมรุแทน” ที่มีพระราชกระแสรับสั่งเช่นนี้เป็นพระเมตตาโดยแท้ ด้วยทรงเกรงว่า เจ้าหน้าที่

จะเสียหน้าที่จริงแล้วพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมอุตุฯนิยมนิเทศาพาลเกล้าฯ ฤวายข้อมูลสภาพอากาศ
และแผนที่ทางอากาศทุกวัน ยิ่งกว่านั้นยังทรงคั่นคว่าหาข้อมูลทางคอมพิวเตอร์จากหลายแห่งทั่วโลก
นำมาทรงศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้ง และบางครั้งมีพระบรมราชวินิจฉัยแตกต่างไปจากคำพยากรณ์
อากาศของกรมอุตุฯ ซึ่งผลเป็นไปตามที่พระองค์ท่านมีพระบรมราชวินิจฉัย

“มหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔”

ประเทศไทยได้ประสบภัยแล้งและอุทกภัยสลับกันเป็นวัฏจักร กรุงเทพฯ เป็นเมืองตั้งอยู่ปากแม่น้ำใหญ่ มีน้ำท่วมใหญ่ในช่วงหลัง ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๓ ๒๕๒๖ เป็นระยะๆ เรื่อยมาจนถึงใหญ่สุดอีกครั้งในปี ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของชีวิตราชการของผมในฐานะอธิบดีกรมชลประทาน แต่ในปลายปี ๒๕๕๔ ได้เกิดอุทกภัยขึ้นในภาคกลางครั้งใหญ่มโหฬารอีกครั้ง สร้างความเสียหายใหญ่หลวงเป็นประวัติการณ์แก่ประเทศไทยจนเป็นที่ตกตะลึงไปทั่วโลก ขณะที่ผมกำลังเขียนวรรคนี้เป็นช่วงต้นกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รัฐบาลได้พยายามทุกวิถีทางที่จะวางแผนระยะเริ่มต้น ระยะปานกลาง และระยะยาวเพื่อไม่ให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยโดยตั้ง คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้อยากเชี่ยวชาญเรื่องน้ำจำนวนหลายคน ในแผนแม่บทและในการวิเคราะห์ปัญหาผ่านทางสื่อต่างๆ ได้มีคำว่า Flood Way เกิดขึ้น หลายคนถามผมว่า Flood Way คืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร จึงเพิ่งจะเคยได้ยิน ผมจึงขอเรียนเพื่อเป็นข้อมูลว่าการคิดสร้าง Flood Way ป้องกันน้ำท่วมภาคกลาง และกรุงเทพฯ ไม่ใช่ของใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๓ เป็นเวลาถึง ๓๒ ปีมาแล้ว และทรงรับสั่งต่อมาอีกหลายครั้ง หากแต่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็มิได้นำไปปฏิบัติ ได้แต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าสร้างคันกันแม่น้ำเจ้าพระยาให้สูงขึ้น ด้วยพระปรีชาสามารถและสายพระเนตรอันยาวไกล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นปัญหาในระยะยาวว่า แม่น้ำเจ้าพระยานับวันจะ

ระบายน้ำในยามที่เกิดอุทกภัยได้น้อยลง เพราะถูกบีบด้วยคันกันน้ำ และจะระบายน้ำให้ท่วมทุ่งฝั่งตะวันตกและตะวันออกเหมือนแต่โบราณไม่ได้อีกแล้ว เพราะโรงงาน บ้านจัดสรร สิ่งปลูกสร้างกำลังเกิดขึ้นอย่างไร้ทิศทาง ทรงพระราชทานคำแนะนำให้รีบออกกฎหมายกันพื้นที่ตั้งแต่นครสวรรค์ไปจนถึงทะเลด้านตะวันออกของกรุงเทพฯ ให้เก็บไว้เป็นทางระบายน้ำเฉพาะในช่องที่เกิดอุทกภัย โดยในปีปกติให้ทำการเกษตร ทำนา ทำพืชไร่ได้ แต่ไม่มีการปลูกไม้ยืนต้นและห้ามสิ่งปลูกสร้างถาวร โดยให้ทำประตูน้ำควบคุมที่เหมาะสม พระองค์ท่านทรงเรียกทางระบายน้ำอุทกภัยนี้ว่า “Green Belt” หรือ “Green Flood Way” หรือจะเรียกว่า “ทางระบายน้ำเฉพาะเมื่อเกิดอุทกภัย” ในปีปกติประตูจะปิด ราษฎรก็จะทำการเกษตรตามปกติ จะเปิดเฉพาะในปีที่เกิดอุทกภัย แม่น้ำเจ้าพระยารับไม่ไหว รัฐจะต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่พืชผล ส่วนถนนหนทางคมนาคมที่จำเป็นต้องสร้างเป็นสะพานให้น้ำผ่านสะดวก พระองค์ท่านทรงย้ำว่า ต้องรีบทำ ต่อไปจะทำได้ หรือทำได้ยากมากเพราะจะเกิดอาคาร สิ่งปลูกสร้างถาวรเต็มไปหมด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานวิธีแก้ปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและกรุงเทพมหานครไว้อย่างละเอียดในหลายวาระ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้บันทึกไว้ ซึ่งหากนำมาปฏิบัติจริงจัง แม้แต่ในปัจจุบันก็จะช่วยลดความเสียหายจากอุทกภัยได้มากมาย

“สามโครงการชลประทานที่สำคัญ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ออกมหาสมาคม เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา หลายท่านคงจำได้ ตอนหนึ่งมีพระราชดำริสความว่า **ควรริบสร้างเขื่อน ๓ เขื่อนคือ เขื่อนป่าสักฯ เขื่อนปากพนังและเขื่อนท่าด่าน** และรับสั่งถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ช่วงนั้นกระแสการต่อต้านการสร้างเขื่อนค่อนข้างจะแรง แต่ด้วยพระบารมีของพระองค์ ทำให้โครงการทั้งสามเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะเขื่อนป่าสักฯ ซึ่งความจริงวางแผนไว้นานแล้ว แต่สร้างไม่ได้ ถ้าไม่ได้พระบารมีพระองค์คงไม่ได้สร้าง มีรับสั่งกับผม “ให้สร้างเสร็จทันฉลองปีกาญจนาภิเษกปี ๒๕๓๙” ผมก็ต่อรองว่า “วางศิลาฤกษ์ก่อนพระพุทธเจ้าข้า” พระองค์มีรับสั่งว่า “ไม่มีวางศิลาฤกษ์ สร้างเขื่อนให้เสร็จเลย” เมื่อมีรับสั่งให้เสร็จก็ต้องเสร็จ ตั้งแต่นั้นมา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็ระดมสรรพกำลัง ระดมความคิด วางแผนตะลุมบอน ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องซื้อที่ดินเกือบแสนไร่ในพื้นที่น้ำท่วม ซึ่งถ้าจะเก็บน้ำในปี ๒๕๔๐ ก็ต้องซื้อที่ดินให้ได้หมดก่อนนั้น สิ่งแรกที่ต้องริบทำคือ จัดซื้อที่ดินเฉพาะส่วนที่ต้องใช้ในการสร้างตัวเขื่อนกับบริเวณหัวงาน ผมต้องขอชมเชยผู้ว่าราชการจังหวัด มนุษย์ วัฒนโกเมร นายอำเภอเมืองลพบุรีและผู้ที่เกี่ยวข้อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ พอวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ ภายในปีเดียว เครื่องจักรกลของกรมชลประทานก็เริ่มเข้าไปขุดร่องแกนสร้างเขื่อนที่สามารถเริ่มงานได้ภายในหนึ่งปี เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดได้ทุ่มเทเรื่องจัดซื้อที่ดิน เราเห็นพ้องต้องกันว่า ตามระเบียบราชการจะถือเอาราคาซื้อขายที่ดินหลังสุดมาถือ

เป็นราคาท้องตลาด หลวงจะไม่จ่ายเกินนั้น ซึ่งก็ไม่ใช่ธรรมเนียม ท่านผู้ว่าฯ กับผมเห็นตรงกันราคาซื้อขาย ซึ่งมีอยู่ไม่กี่ราย เป็นราคาที่คนขายอยากขาย คนซื้ออยากซื้อ แต่เราไปบังคับให้ประชาชนหลายพันครอบครัวต้องออกจากพื้นที่ที่เขาอยู่ทำกินมาหลายชั่วคนแล้วจะให้ราคาที่ซื้อขายกันในท้องตลาดก็ไม่ใช่ธรรมเนียม ท่านผู้ว่าฯ มนุชญาฯ ซึ่งเป็นประธานจัดซื้อที่ดินบอกว่า บางรายท่านอาจจะให้ราคาสูงกว่าราคาซื้อขายตามความเป็นธรรม ท่านถือว่าท่านมือสะอาดไม่มีผลประโยชน์ ก็ไม่กลัวอะไรทั้งสิ้น ในที่สุดเราสามารถซื้อที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้างเขื่อนได้ในเวลาอันรวดเร็ว ฝ่ายกรมชลประทาน ก็รีบเร่งสำรวจออกแบบตัวเขื่อน สามารถเริ่มงานก่อสร้างได้ภายในเวลาปีเดียวกัน หลังจากที่พระองค์มีพระราชดำรัสเมื่อ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ถ้าจะถือเป็นประวัติการณ์ก็คงได้ ผมได้กำหนดนโยบายว่า ตัวเขื่อนป่าสักฯ และอาคารประกอบทั้งหมด กรมชลประทานจะทำเอง ซึ่งจะทำให้ระยะเวลาก่อสร้างเร็วกว่าการจ้างเหมาอย่างน้อย ๓ ปี เพราะการจ้างเหมาต้องมีขั้นตอนมากมาย จะต้องมีการประกวดราคาจ้าง สำรวจ ออกแบบ เมื่อเสร็จสมบูรณ์จึงจะประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง ส่วนงานกรมทำเองมีหลายขั้นตอนที่ทำไปพร้อมๆ กันได้โดยไม่ต้องคอยกันและสามารถทำงาน ๓ กะ ๒๔ ชั่วโมงได้ ที่น่าชื่นใจคือ พอพระองค์มีรับสั่งวันที่ ๔ ธันวาคม ให้รีบสร้างเขื่อนป่าสักฯ กระแสต่อต้านไม่มีเลย บุคคลทุกวงการให้การสนับสนุน แม้แต่นักอนุรักษ์ก็มาช่วยกัน อาจารย์สุรพล สุดารา ก็มาช่วยสนับสนุนโครงการนี้ มีอยู่วันหนึ่ง พระองค์เสด็จฯ ที่วัดญาณสังวรารามฯ ที่จังหวัดชลบุรี เสด็จฯ ลงมาจากโบสถ์ ทรงหยุดที่ผมและท่านอดีตนายกฯ กปร. ดร.สุเมธ มีรับสั่งสั้นๆ “อธิบดี โครงการป่าสักนี้ อย่าให้มีการทุจริตคอร์รัปชันเด็ดขาด ถ้ามีการทุจริตคอร์รัปชัน ฉันจมนินเลยนะ” แสดงว่าพระองค์ทรงทราบดีว่า ทรงแบกภาระไว้อย่างหนักยิ่งในการรับสั่ง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ให้การสร้างเขื่อนป่าสักฯ และยังรับสั่งต่อไปว่า “ถ้ามีการทุจริตคอร์รัปชัน น่าจะมีกฎหมายพิเศษที่ลงโทษข้าราชการที่ทุจริตคอร์รัปชันให้รุนแรงที่สุด” เรื่องนี้ผมก็ได้อัญเชิญพระราชกระแสรับสั่งมาเล่าให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกรมและข้าราชการทุกท่านที่เกี่ยวข้องรับใส่เกล้าและถือปฏิบัติมาโดยตลอด และเป็นที่น่ายินดีที่โครงการป่าสักฯ ก็เสร็จเรียบร้อย

โครงการลุ่มน้ำปากพนัง

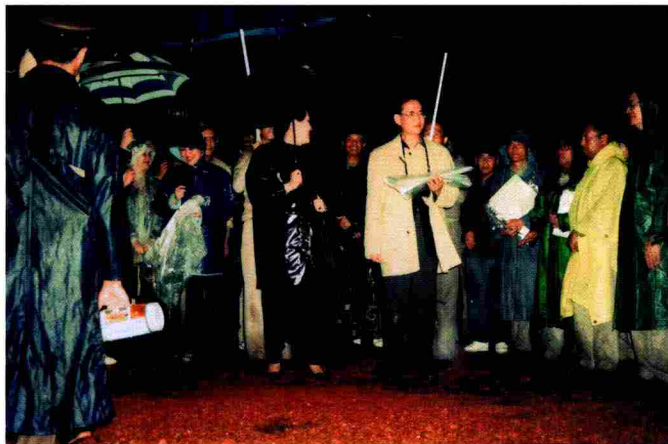
อีกโครงการหนึ่ง คือโครงการปากพนัง พระองค์มีรับสั่งว่า “พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ แต่ก่อนอุดมสมบูรณ์เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของภาคใต้และยังส่งออกปาล์มและยางอีกด้วย” พื้นที่นี้ เดิมทำนาเป็นส่วนใหญ่ แต่เดี๋ยวนี้สิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไปมากมาย ถ้าทำนั้งเรือไปในแม่น้ำปากพนังจะประหลาดใจมาก จะเห็นปล่องโรงสีร้างเต็มไปหมด จากปากแม่น้ำปากพนังไปจนถึงอำเภอชะอวด กว่า ๑๐๐ กิโลเมตร ปล่องโรงสีร้างเหล่านี้ แนนอนแต่ก่อนเป็นที่ตั้งของโรงสีข้าว ปัจจุบันห้อมล้อมด้วยนาทุ่งกุลาดำสุดลูกหูลูกตา ซึ่งมันไม่เข้ากันเลย โรงสีข้าวมันต้องมีนาข้าวเขียวห้อมล้อมรอบกลับกลายเป็นที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำทั้งหมด ก็ดูแปลกดี น้ำเค็มล้อมรอบโรงสีข้าวนี้แสดงว่า ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปมาก พระองค์มีรับสั่งว่า “เราควรจะนำธรรมชาติสิ่งแวดล้อมคืนพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง” ลุ่มน้ำปากพนังในปัจจุบัน ราษฎรยากจน ชาวนาดั้งเดิมต้องทิ้งนา พระองค์ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้แบ่งพื้นที่น้ำจืดน้ำเค็มให้ชัดเจน พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงกุ้งคือพื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเล ห่าง ๒-๓ กิโลเมตร จากทะเล ควรสนับสนุนให้เลี้ยงกุ้งและรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ปากแม่น้ำปากพนัง เราก็ทำประตูเปิด-ปิด และต้องสร้างคลองระบายน้ำ เพราะลุ่มน้ำปากพนังเรามีปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งรุนแรง น้ำเค็มรุกเข้าเข้าไป ๑๐๐ กิโลเมตร โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังฯ ได้รับการสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน ทางทหารก็เข้ามาช่วยเต็มที่ โครงการนี้จะแล้วเสร็จสมบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๔๗

โครงการคลองท่าด่านฯ

อีกโครงการที่ได้มีพระราชดำรัสในวันที่ ๔ ธันวาคมว่า “จังหวัดนครนายก เป็นจังหวัดที่มีปัญหาน้ำท่วม ฝนแล้ง ดินเปรี้ยว จำเป็นมากที่จะต้องมีเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ในคลองท่าด่าน” ผมเคยเดินจากอำเภอปากพลี เริ่มเดิน ๑๑ โมงเช้า ไปถึงน้ำตกเหวนรกในอุทยานเขาใหญ่ ๖ โมงเย็น เราตั้งแคมป์ตรงใกล้หน้าผา ชั้นบนสุดของน้ำตกเหวนรก รุ่งขึ้นนายช่างใหญ่กรมชลประทาน คุณชะลอ รัตนเสน เดินสำรวจเหนือน้ำตกเหวนรกขึ้นไปประมาณ ๑-๒ กิโลเมตร แล้วบอกว่า จุดที่เหมาะสมสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่อยู่เหนือเหวนรกขึ้นไป เหวนรกในเขาใหญ่เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก จุดห่างขึ้นไป ๑-๒ กิโลเมตร เป็นหุบเขาแคบและถ้าสร้างเขื่อนตรงนี้จะกักเก็บน้ำได้มากมาย มหาศาลและลงทุนน้อยมาก นายช่างชลประทานก็กราบบังคมทูลขึ้นไป พระองค์นอกจากจะมีสายพระเนตรยาวไกลในปัญหาแหล่งน้ำแล้ว ยังทรงเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม พระองค์จึงมีพระบรมราชวินิจฉัยว่า “ถ้าไปสร้างอ่างเก็บน้ำเหนือน้ำตกเหวนรกกลางเขาใหญ่แล้วละก็ จะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากมาย ไม่คุ้มกัน เพราะฉะนั้นเราอย่าไปสร้างกลางเขาใหญ่เลย เอาที่ตรงท่าด่านนี้ดีกว่า ถึงจะเก็บน้ำได้น้อยกว่า ลงทุนสูงกว่า แต่เพียงไม่กี่ปี ก็ได้ผลคุ้มค่างลงทุน” นี่เป็นที่มาของเขื่อนท่าด่าน นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้

“ประมิตกลับทิศ”

ที่ผมเล่ามาเป็นเพียงเกร็ดเล็กน้อยของเศษเสี้ยวที่ได้ตามเสด็จและปฏิบัติงานถวายใกล้ชิดในช่วงสามปีเศษที่ได้รับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในฐานะอธิบดีกรมชลประทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ แปรพระราชฐานเพื่อทรงงานเกือบตลอดทั้งปี ดังเช่นที่ทรงปฏิบัติมาโดยตลอดและในระหว่างประทับแปรพระราชฐาน จะเสด็จฯ ไปทรงงานเกือบทุกวัน เพื่อทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในที่ทุรกันดาร ซึ่งหลายแห่งไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเคยเข้าไปเลย ภาพที่ประจักษ์แก่สายตาพสกนิกรเป็นประจำ คือหยาดพระเสโทเต็มพระพักตร์ จนฉลองพระองค์เปียกชุ่ม หรือประทับบนพื้นดิน ทรงซักถามทุกข์สุขของราษฎรที่มารอเฝ้าฯ หรือเสด็จฯ ไปในป่าเขาหุบเหวท่ามกลางสายฝนที่กำลังกระหน่ำ ทั้งในเวลากลางวันหรือค่ำคืน ดึกดื่น เฉพาะในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้างโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างมหาศาลจำนวนมากมายหลายโครงการ ทั้งยังมีพระราชกระแสรับสั่งที่มีความหมายลึกซึ้งทรงคุณค่ายิ่งในหลายโอกาสหลายวาระ ซึ่งนอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถอันลึกล้ำแล้ว ยังให้เห็นสายพระเนตรอันยาวไกล

ผมเป็นเพียงคนไทยคนหนึ่งที่มีบุญได้ปฏิบัติงานถวายรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในช่วงสั้นๆ ยังมีข้าราชการ และผู้คนอื่นเป็นจำนวนมาก ที่ได้ปฏิบัติงานสนองพระเดชพระคุณในพระราช

กรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เหนือกว่าสิ่งอื่นใด ผมคิดว่าเป็นบุญของประเทศไทย และคนไทยทั้งชาติ ที่เรามีพระมหากษัตริย์ และพระราชินี สดุดีประเสริฐ ทั้งสองพระองค์ได้ทรงทุ่มเทและทรงตรากตรำพระวรกายอย่างต่อเนื่องมายาวนานกว่า ๖๐ ปี ด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ และเพื่อความผาสุก ความอยู่ดีกินดี รอดพ้นจากความลำบากยากจนของพสกนิกรของพระองค์ท่าน โดยมีได้ทรงแบ่งแยกว่าจะเป็นเชื้อชาติใด นับถือศาสนาใด ที่ผมเล่ามานี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของหลายๆ เหตุการณ์ ที่ผมได้สัมผัสด้วยตนเอง และติดตามตรึงใจของผมมาโดยตลอด รวากับว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้เอง ทำให้ผมอดนึกกวาดภาพไม่ได้ว่า ตลอดระยะเวลากว่า ๖๐ ปี ที่ผ่านมา ถนนหนทางมิได้เต็มไปด้วยถนน “ดีสโก้” เต็มบ้านเต็มเมืองหรือ อีกทั้งยังฝุ่นละออง โคลนตม คงมากกว่าปัจจุบันหลายเท่า สิ่งเหล่านี้จะมีผลโดยตรงหรือโดยอ้อมกับพระสุขภาพพลานามัย และพระอาการประชวรของพระองค์ท่านที่ต้องทรงแบกรับอยู่ขณะนี้ หรือไม่?

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงให้สัมภาษณ์นิตยสาร “เนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก” ในปี ๒๕๒๕ ความตอนหนึ่ง

“...เคยมีผู้กล่าวไว้ว่า ราชอาณาจักรนั้นเปรียบเสมือนปริมิต
มีพระมหากษัตริย์อยู่บนยอด และมีประชาชนอยู่ข้างล่าง แต่สำหรับ
ประเทศไทยแล้ว ดูเหมือนทุกอย่างจะตรงกันข้าม นั่นเป็นสาเหตุที่
ทำให้ข้าพเจ้าต้องปวดคอ และบริเวณไหล่อยู่เสมอ”

ท้ายเรื่อง

เรื่องเล่า “พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก” โดย นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เป็นการเล่าเรื่องจากความทรงจำที่ไม่เคยลืมแม้วันเวลาจะผ่านไปเนิ่นนาน จากวันวานที่เริ่มต้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๔ ครั้งดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองช่างกล จนถึงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานจบจนครบเกษียณอายุราชการใน พ.ศ. ๒๕๓๘ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เป็นองคมนตรี ทุกสถานภาพที่ดำรงอยู่นั้นได้มุ่งมั่นปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเต็มสติปัญญาความสามารถด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและด้วยความจงรักภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐพระองค์นี้ เหนืออื่นใดด้วยความกตัญญูรู้คุณแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอนตราบจนถึงแก่นิจกรรม สำนึกรู้สึกนี้จะสถิตอยู่คู่ดวงวิญญาณของท่านตลอดไป ไม่ว่าจะในภพภูมิไหนๆ ด้วยความสัจสมปรารถนาอันเป็นนิรันดร์

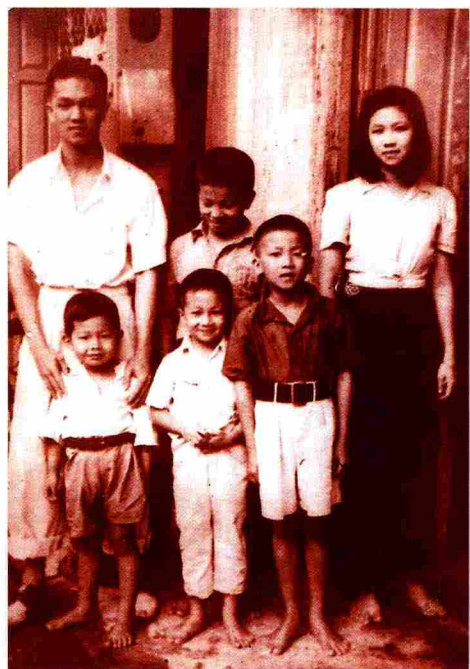

จุดตั้ง...ชีวิตที่เลือกได้

ปัตตานี แผ่นดินบ้านเกิด

(แถวหลัง จากซ้าย จำเริญ สวัสดิ์ ไสกาพันธุ์
แถวหน้า จากซ้าย วิวัฒน์ วิบูลย์ วิโรจน์)

ดุจตั้งชีวิตที่เลือกเกิดได้ “สวัสดิ์ วัฒนายากร” เกิดและเติบโตที่ปัตตานี จังหวัดเล็กๆ ที่เจียบสงบตั้งอยู่เกือบสุดปลายด้ามขวานของแผ่นดินไทย เป็นบุตรชายคนที่ ๗ จากจำนวนพี่น้องชาย ๙ หญิง ๑ ของขุนอำรงพันธุ์ภักดี “อำรง วัฒนายากร” คหบดีผู้สืบเชื้อสายชาวปัตตานีต่อเนื่องกันมาหลายชั่วอายุกับนางอำรงค์พันธุ์ภักดี “สร้อยทอง สกุลเดิม คณานุรักษ์” ชีวิตที่เริ่มต้นตั้งแต่ลืมหินตาตุโลกพานพบแต่ความเป็นอยู่ที่อบอุ่น ท่ามกลางพ่อ แม่ พี่ และน้อง โดยมีพ่อเป็นต้นแบบของความมีระเบียบวินัย มานะอดทน เพียรพยายาม ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และกตัญญูรู้คุณคน มีแม่เป็นแบบอย่างของความเป็นพุทธมามกะ ที่มีศีลธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประกอบแต่กรรมดี ทั้ง กาย วาจา ใจ สุขภาพอ่อนนุ่ม ถ่อมตน มีพี่น้องที่รักใคร่ห่วงใยดูแลทุกข์สุขของกันและกัน เพียงแค่นี้ก็เพียงพอแล้วสำหรับลูกผู้ชายคนหนึ่งที่เหมาะสมเลือกเกิดได้

มีชีวิตในวัยเด็ก ที่ซุกซนแจกเช่นเด็กผู้ชายทั่วไป แต่ก็ไม่เคยทำให้พ่อแม่ต้องเดือดร้อน หรือเสียใจ เลี้ยงปลากัด เลี้ยงไก่ชน ทำงานเพื่อแลกกับความบันเทิงเพียงหนึ่งเดียวในสมัยนั้น เป็นความสุขที่ ด.ช.สวัสดิ์ วัฒนายากร ยามนั้น ถือเป็นความสุข

“บ้านผมอยู่ริมแม่น้ำปัตตานี เข้าขึ้นมาก็โดดลงน้ำ เย็นลงก็เช่นกัน โดดน้ำทุกเวลาที่อยาก จนคุณแม่เป็นห่วง ผมจะไปไหนก็ต้องบอกคุณแม่ทุกครั้ง เล็กๆ ผมชอบเลี้ยงสัตว์นะ ก็คงตามความนิยมในเวลานั้น ที่ไม่ได้มีของเล่นมากมายเหมือนเดี๋ยวนี้อะ ตะลอนไปตามท้องนา ซ้อนปลากัดมาใส่ขวดให้กัดกัน เห็นผู้ใหญ่เลี้ยงไก่ชนเอาไปไว้ตีกัน ก็เลี้ยงบ้าง พอไม่รู้จะเอาไปตีที่ไหน ก็อุ้มไปโยนใส่ไก่ชาวบ้าน ถูกไล่ตะเพิดเป็นประจำ ”

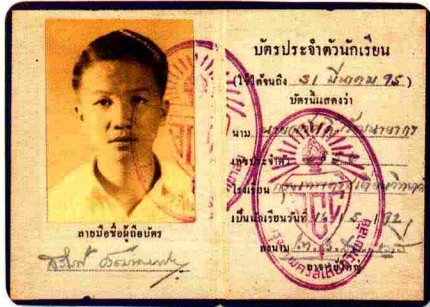

“แต่ก่อนบ้านผมมีเพียง หนึ่ง เป็นความบันเทิงอย่างเดียว โรง
หนังอยู่ไม่ไกลบ้าน อยากดูหนัง แต่ไม่มีสตางค์ซื้อตั๋ว ตอนนั้นผมอายุยังไม่
ถึงสิบขวบเลย ไปกับเพื่อนๆ แย่งกันเก็บป้ายโฆษณาหนัง ซึ่งเป็นป้ายสังกะสี
สีดำ เขียนด้วยชอล์กสี ประกาศชื่อหนัง ฉายวันไหนเวลาอะไร มีการนำไปวาง
ไว้ตามมุมต่างๆ ของตลาด ทุกวันต้องมีการนำป้ายมาล้าง แล้วเขียนประกาศ
ใหม่ ใครได้ล้างป้าย ก็จะได้ดูหนังฟรี”

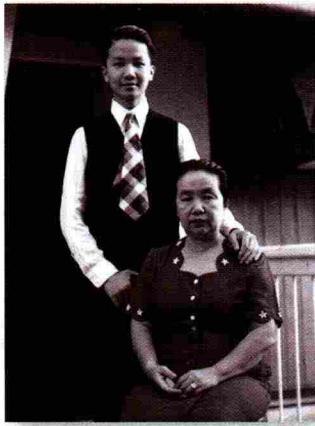
“ วันไหนได้ป้ายก็จะดีใจมาก พอล้างป้ายเสร็จถือป้ายเดินเข้า
โรงหนังอย่างสง่าผ่าเผย จริงๆ แล้วไม่ค่อยได้ดูหนังเท่าไรหรอก ไปเล่นกันเสีย
มากกว่า ตอนไหนหนังมีการพูดกันมากก็จะหลับ ให้เพื่อนคอยปลุกตอนพระเอกผู้ร้ายยิงกัน ผมมีความสุขมาก
ในตอนนั้น อีกอย่างการที่ตัวเมืองปัตตานีเป็นเมืองเล็กๆ ผมอยู่ไหนคุณพ่อคุณแม่ก็รู้และตามตัวได้ถูกทุกครั้ง ”

หนทางการศึกษา บ้านเกิด เมืองหลวง เมืองนอก

เริ่มต้นชีวิตในวัยเรียนที่โรงเรียนวัด ย้ายมาโรงเรียนประจำจังหวัด เรียนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า จึงอำลาบ้านเกิดมุ่งสู่กรุงเทพฯ นครแห่งความรู้ ศิลปวิทยาการ และเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียก มอหก เส้นทางชีวิตการศึกษาเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเด็กนักเรียนนอก นับแต่เพลานั้น

“ ผมเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ที่โรงเรียนเทศบาลวัดตานีนรสโมสร จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จึงไปเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนเบญจมราชูทิศ พอถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ พ่อส่งไปเรียนที่กรุงเทพฯ เพื่ออยู่โรงเรียนเดียวกับพี่ ๆ ผู้ชายที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พอเรียนจบชั้นมอหกได้ขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๗ แต่เรียนยังไม่ทันจบปลายปีการศึกษา คุณพ่อก็ส่งไปศึกษาต่อที่นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ ”

เด็กวัยรุ่นที่ไปใช้ชีวิตในต่างแดนเพียงลำพัง ขาดผู้คอยชี้แนวทางเดินชีวิต ประกอบกับระบบการศึกษาที่ให้อิสระเสรี ทำให้เกือบจะเดินทางผิด เดชะบุญด้วยพื้นฐานจากการบ่มเพาะของครอบครัวที่ดี จึงทำให้เส้นทางการศึกษาประสบความสำเร็จดังหวังตั้งใจโดยสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรมเครื่องกล จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งรัฐ Massachusetts หรือ MIT ประเทศสหรัฐอเมริกา

“ การเรียนที่ซิดนีย์ เป็นระบบอังกฤษ ที่ใช้รูปแบบเรียนทั้งปี สอบตอนปลายปีครั้งเดียวเท่านั้น ทำให้ชีวิตที่เสมือนเรือที่ขาดหางเสือคอยประคองให้ถึงฝั่งอย่างปลอดภัย มีอันต้องออกนอกเส้นทางที่ไม่ถึงอับปาง เพราะรู้ตัวเสียก่อน นึกถึงพ่อแม่ที่คอยห่วงใย ทำงานหนักส่งเสียให้ลูกเรียน ก็เลยเปลี่ยนแผนขออนุญาตทางบ้านไปเรียนต่อที่อเมริกา ”

“ไปเรียนอยู่โรงเรียนประจำในเมืองเล็กๆ ชื่อWilbraham มลรัฐ Massachusetts เป็นโรงเรียนเอกชน ที่เข้มงวด ทั้งด้านความประพฤติและการเรียน เดือนหนึ่งให้ออกมาค้างข้างนอกได้ครั้งเดียว พอหนึ่งทุ่มบังคับให้ต้องเข้าห้องพัก เหมือนเป็นการบังคับให้ต้องอ่านหนังสือเรียนไปกลายๆ เรียนสัก ๓ หรือ ๔ อาทิตย์ ก็สอบเก็บคะแนน การเรียนที่บังคับให้ต้องขยันถูกกับนิสัยผมมาก พอเรียนจบผมก็ไปเข้าเรียนต่อที่ MIT ในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล จนสำเร็จในปี ๒๕๐๑”

เป็นความตั้งใจที่จะเลือกเรียนวิศวกรรมเครื่องกล เพราะตอนเป็นเด็ก เห็นช่างฟิตเพียงหนึ่งเดียว ของเมืองปัตตานี ที่ใครๆ เรียกเขาว่า คุณหมอ เป็นหมอรักษาเครื่องยนต์ ทุกคนต้องพึ่งเขาในการซ่อมเครื่องยนต์ ที่สำคัญบิดามีธุรกิจที่ต้องพึ่งพาหมอรักษาเครื่องยนต์

“คุณพ่อมีธุรกิจโรงไฟฟ้า โรงน้ำแข็ง เหมืองแร่ เวลาเครื่องเสียก็ต้องเรียกคุณหมอช่างฟิตมาซ่อม ความฝันของผมตอนนั้น คิดอยากจะเรียนช่างยนต์อย่างน้อยจะได้มาทำธุรกิจของครอบครัว ซ่อมเครื่องยนต์เองไม่ต้องพึ่งใคร ดังนั้นทันทีที่เรียนสำเร็จในปี ๒๕๐๑ จึงรีบกลับบ้าน นอกเหนือจากคิดถึงบ้าน เพราะตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่เรียนอยู่อเมริกา ไม่เคยได้กลับบ้านเลย ผมจึงอยากจะกลับมาช่วยงานที่บ้านก่อนเป็นเหตุผลสำคัญ

ชีวิตนักเรียนนอก

นายกสมาคมนักเรียนไทยในอเมริกา ที่ชื่อ สวัสดิ์ วัฒนายากร นอกจากขยัน หมั่นศึกษาแล้ว ยังเป็นนักกิจกรรม ด้วยอง แถมด้วยความเป็นหนุ่มสังคมที่มีชีวิตเครื่องครัดในระเบียบวินัย ผลจึงทำให้เป็นคนมีเพื่อนมาก และยังคงคบหาผูกพันกันแน่นแฟ้นมาโดยตลอด

“ตอนเรียนที่อเมริกา ได้เรียนหนังสือ กับคุณอาสา สารสิน คุณประสงค์ เหนระกุล ครั้งเรียน MIT เป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน คุณศิววงศ์ จังคศิริ ดร. หริส สูตะบุตร นอกจากนี้ที่ผมเอ่ยนามมาแล้ว ผมยังมีเพื่อนที่คบหากันมาจากเมืองนอกอีกมาก เรา คบหากันด้วยใจ ช่วยเหลือเอื้ออาทร ห่วงใยในทุกซอกซอ ของกันและกันเสมอ การที่ผมมีเพื่อนมาก ส่วนหนึ่ง เป็นผลให้ผมมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จในทุกวันนี้”

เรียนต้องไม่พลาด เพื่อนต้องไม่ขาด นิยามของคำว่าเพื่อนของผู้ชายคนนี้ เพื่อนต้องรักและหวังดี ต่อกัน มีทุกข์ร่วมด้านมีสุขร่วมเสพ ที่สำคัญต้องมีความจริงใจให้กัน และนี่เป็นที่มาของ “กลุ่มไต้ฝุ่น”

“ เมืองอเมริกาแต่ก่อนนี้เรียกกันเสีย ใ้หูว่าสหปาลีรัฐอเมริกา เมื่อ ๒๕-๓๐ ปีก่อนนั้น จะมีคนไทยอยู่อย่างมากมายไม่เกินสี่ห้าร้อยคน ส่วน มากเป็นนักเรียนอยู่ตามโรงเรียน ตามมหาวิทยาลัย ในรัฐต่าง ๆ แล้วก็มีบรรดาข้าราชการ นักธุรกิจ ไปดู งานบ้าง ฝึกงานบ้าง ผมโชคดีที่ได้เพื่อนใหม่มากมาย หลายตาเพราะที่บ้านท่านทูตสมัยนั้น ที่ ๒๓๐๐ ถนนคาโลรามาวอชิงตันดี.ซี. เป็นศูนย์รวมของคนไทย

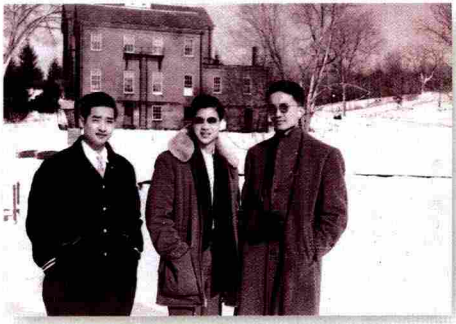
ใครจะไปใครจะมาและไปที่นั่นจะต้องได้พบปะพูดคุยกับคนไทยนับเป็นสิบๆ ”

“ ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องมาค้างอ้างแรม และไม่รังเกียจที่จะไปเบียดเสียดกับพวกที่เบียดกันอยู่ก่อน แล้ว ก็เชิญได้ทุกเวลาที่ห้องใต้ดิน (Basement) ของบ้าน ชั้นอื่นๆ ที่พอนอนได้นั้น ใ้ว่าพ่อพระ แม่พระ ของบ้าน จะรังเกียจ แต่ทว่ารุ่นพี่เขานอนกันเต็มหมดแล้ว ”

สวัสดิ์ วัฒนายากร ช่างจดช่างจำ ที่สำคัญช่างถ่ายทอดเรื่องราว นับเป็นนักเขียนมากฝีมือที่ชื่นชอบการเขียนบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดจากประสบการณ์และสิ่งที่ได้พบเห็นมาตั้งแต่วัยหนุ่มจนถึงปัจฉิมวัย และท่านได้บันทึกเรื่องเหตุการณ์ที่ “ใต้ถุน” สมัยเรียนอยู่เมืองมะริกา ที่จะนำมาเสนอครั้งนี้ เป็นเพียงบางช่วงบางตอนเท่านั้น

“ มีคนมาถามกันบ่อย ที่เรียกกันว่าพวก “ใต้ถุน” นั้นอย่างไร ผมขออนุญาตทำความเข้าใจความเดิมสักนิด ในตอนเปิดเทอมแรกของปี พ.ศ.๒๔๙๖ ที่ Wilbraham Academy รัฐแมสซาชูเซตส์ ปรากฏว่ามีเด็กไทยเข้าเรียนมากเป็นประวัติการณ์ถึง ๑๐ คน รุ่นนี้มี อาสา สารสิน บุตรชายคนที่ห้าของท่านทูต พจน์ สารสิน เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตันในขณะนั้นรวมอยู่ด้วย อาสาหรือพวกในสมัยนั้น... นิสัยสุภาพอ่อนโยน โอบอ้อมอารี พวกจึงเป็นที่รักของเพื่อนๆ และเป็นที่ต้องตาของสาวๆ เป็นนักกีฬาตัววงของโรงเรียน เก่งไปหมดทุกอย่าง...”

“ เวลาผ่านไปได้ ๓ เดือนเศษ กำหนดเปิดเทอมแรก ซึ่งตรงกับเทศกาลคริสต์มาส และปีใหม่ก็มาถึง พวกเราหลายคนไม่มีญาติ พี่น้อง หรือคนรู้จักในอเมริกาที่พอจะพึ่งพิงอาศัยอยู่ได้ จึงได้ออกปากชักชวนทุกคนให้ลงไปเที่ยว วอชิงตัน ดี.ซี. อันเป็นที่พำนักของท่านทูตพจน์ และคุณสิริ สารสิน คุณพ่อและคุณแม่ของพวก ”

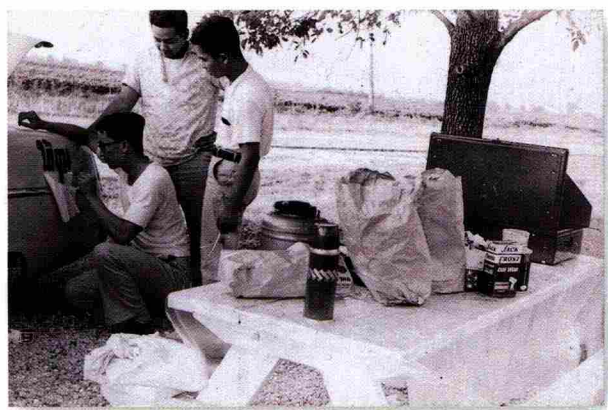

“ บ้านพักของเอกอัครราชทูต เป็นคฤหาสน์หลังใหญ่ ๔ ชั้น พวกเรา ๔ คน เข้ายึดห้องปีกซ้าย ห้องใหญ่ที่สุดชั้น ๔ อันเป็นชั้นบนสุด... จากความใจดีของท่านทั้งสองนี่แหละ บนชั้นสี่ของสถานทูตนั้น พวกนักเรียนที่มาอาศัยอยู่ก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ... ท่านลองวาดภาพวัยรุ่นหล่อขนนับสิบๆ โคจรมาอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ อะไรจะเกิดขึ้น... ความสนุกสนานก็ทวีขึ้น... เมื่อดึกคืนเที่ยงคืนจริงๆ ก็ไม่ค่อยทยอยกันขึ้นไปตั้งวง สังสรรค์ เสวนาพาทีกันต่อในห้องนอนบนชั้น ๔ การหยอกล้อ กระทบเข้าเหย้าเหยงเป็นกิจวัตรประจำคืน และนับวันจะทวีความเข้มข้นไปเรื่อยๆ ”

จากชั้นสี่ “พวกดาตฟ้า” เหมือนเทวดาดก
สวรรค์ จำเป็นต้องระเห็จลงมากลายเป็น “พวก
ใต้ถุน” ด้วยความเกรงใจท่านเจ้าของบ้านที่ไม่เคย
แม้แต่ตำหนิ แต่จำนวนประชากรกลับเพิ่มมากขึ้น
จาก ๑๐ เป็น ๓๐ ชีวิตของชาวใต้ถุน ยืนยาวตลอด
สมัยของท่านทูต พจน์ สารสิน และบรรดาพวก
ใต้ถุนเหล่านี้ ต่อมาได้กลายมาเป็นมิตรแท้ที่ถาวร

“หลังจากที่ได้ประชุมเครียดก็เห็นต้องกันว่า
ใต้ถุน หรือ Basement ของสถานทูตเป็นที่กว้างขวาง
มีห้องส้วม ห้องน้ำพร้อม โดยเฉพาะดาตฟ้าอยู่ใกล้ห้อง
นอน อาบน้ำ อาหาร... สมควรที่โยกย้ายนิवासสถานลง
ไปนอนใต้ถุนเสียโดยดี ”

เรียนหนังสืออยู่อเมริกันนาน ๕ ปี พอจบ
ก็รีบกลับมาช่วยงานที่บ้านอยู่ระยะหนึ่ง ก่อนจะได้
ใช้วิชาความรู้ที่ร่ำเรียนมาทำงานในตำแหน่งผู้จัดการแผนก
ประกันเครื่องจักรของบริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ ซึ่งรายได้
และสวัสดิการนับว่าดีทีเดียว

“กลับเมืองไทย เมื่อปี ๒๕๐๑ แล้วไปช่วยงานบ้าน
ใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านประมาณ ๓ ปี จนปี ๒๕๐๔ คุณวัย วรรณะกุล
กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทอาคเนย์ประกันภัย มาชักชวนให้ไป
ทำงานที่กรุงเทพฯ เพราะทางบริษัทตั้งแผนกประกันเครื่องจักรขึ้น
มาใหม่ให้ผมไปเป็นผู้จัดการ ได้ทั้งเงินเดือน ค่าเช่าบ้าน ค่ารับรอง
รวมแล้วประมาณ ๖-๗ พันบาท แต่ก็ทำได้เพียงหนึ่งปี”

สู่เส้นทางสายราชการ....

เครื่องแบบข้าราชการสีทึบประดับบ่าด้วยอินทรีทองที่ดูงามสง่าได้จุดประกายความฝันและความคิดที่จะก้าวเข้าสู่เส้นทางราชการอันมีเกียรติและน่ายกย่อง โดยมีได้มุ่งหวังถึงความก้าวหน้าในอนาคตที่ยาวไกล หากประสงค์เพียงเพื่อเป็นเกียรติประวัติสำหรับชีวิตของตนเองบ้างเท่านั้น

“ในบรรดาพี่น้องทั้ง ๑๐ คน ตอนนั้นไม่มีใครรับราชการเลยสักคนเดียว เพื่อนฝูงเก่าๆ ที่ได้เจอเจอทั้งปัตตานีหรือที่กรุงเทพฯ หลากๆ คน เป็นข้าราชการ น่าจะเป็นการทำงานที่มีเกียรติที่น่ายกย่อง..... เห็นเขาแต่งชั้นโทชั้นเอกกัน ผู้ว่าราชการจังหวัดบ้านผมยังเป็นชั้นเอกอยู่เลย ผมก็เลยคิดอยากรับราชการบ้าง อยากมีชื่อเป็นชั้นโทชั้นเอกกับเขาบ้าง...เริ่มต้นเราก็ได้ ๒ ชิดแล้ว เพราะจบจากเมืองนอกได้เป็นชั้นโท ซึ่งถือว่าใก้มากสำหรับคนหนุ่ม ๆ ...ตอนนั้นก็คิดเพียงว่า พอได้ ๓ ชิด เป็นชั้นเอกก็สุดยอดแล้วจะลาออกกลับไปอยู่บ้านที่ปัตตานี”

ชีวิตข้าราชการได้เป็นจริงสมตามความปรารถนา เมื่อได้รับการบรรจุในตำแหน่ง นายช่างเครื่องกล แผนกเรือชุด กองช่างกล กรมชลประทานใน พ.ศ. ๒๕๐๕ แม้เพียงปีแรกของการรับราชการ ข้าราชการหนุ่มไฟแรงก็ได้ฉายแววของความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงานอย่างจริงจังกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

“พอตัดสินใจจะรับราชการผมก็เลยไปหาท่านอดีตอธิบดีสุนทร เรื่องเล็ก ท่านเป็นรุ่นพี่เพราะเคยเรียนที่ MIT เหมือนกัน สมัยก่อนโน้น กรมฯ ต้องการวิศวกรมาก พอสมัครก็ได้เข้าทำงานทันที เริ่มทำเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๕ เป็นลูกจ้างก่อนเพื่อรอบรรจุ จำได้ว่าบรรจุเป็นข้าราชการประมาณเดือนธันวาคม ในปีนั้น เป็นชั้นโท สังกัดแผนกเรือชุด กองช่างกล ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นกองเครื่องจักรกลงานดินได้

เงินเดือน ๑,๖๕๐ บาทสำหรับผู้จบปริญญาเมืองนอก นั่งทำงานประจำในส่วนกลางและตระเวนไปตรวจสภาพรถชุดตามจังหวัดต่าง ๆ ด้วย”

“ถ้าจะถามว่าเงินเดือนแค่นี้พอใช้หรือ เพราะงานที่เคยทำมาได้เดือนละหลายๆ พัน ต้องตอบว่าที่บ้านเป็นสปอนเซอร์ให้อีกเช่นเคย... ผมมูทำงานตามประสานคนหนุ่มไฟแรง และมีใจรักงานด้านนี้อยู่แล้ว ผู้ใหญ่จึงให้ความสนใจมาก อย่างท่านผู้อำนวยการกองช่างกลสมัยนั้น คุณสำเร็จศรีจันทร์งาม ไปไหนก็เอาไปด้วย ให้ความเป็นกันเอง พอถึง

ตอนขึ้นเงินเดือนปีแรก ปรากฏว่าผมได้หนึ่งขั้น ทั้งๆ ที่ไม่มีสิทธิ์ได้ขึ้นเงินเดือน... ยอมรับว่าทุ่มเทให้กับการทำงานมาก เพราะยังทำยิ่งสนุกทุกอย่างดูเป็นการท้าทาย”

ชีวิตการทำงานของนายช่างเครื่องกลแม้ว่าต้องเผชิญกับความยากลำบากในท้องถิ่นทุรกันดารแต่ก็อยู่ได้อย่างมีความสุขและสนุกกับงาน เพราะทุกอย่างล้วนเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าของชีวิต

“ชอบตรงที่ได้ออกไปต่างจังหวัด ไปในที่ทุรกันดารต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้ว่าที่เราเรียนหนังสือมานั้นเรารู้แต่ทฤษฎี การทำงานที่แท้จริงต้องอาศัยการตัดสินใจรอบรู้ของตนเองกับประสบการณ์ที่เพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนออกไปทำงานบ้านนอกสมัยก่อนค่อนข้างลำบาก สภาพการกินอยู่ต้องเรียบง่าย ความสะอาดทุกสบายทั้งถนนหนทางไฟฟ้าไม่มี ธรรมชาติก็โหดโหด ไปตรวจงานแต่ละหนวิ่งไปตามคัน

คลอง ความเร็วเฉลี่ยขนาดคนเดิน คือวิ่งชั่วโมงละ ๕ หรือ ๖ กิโลเมตร แต่ทุกคนรวมทั้งผมก็อยู่กันได้ และอยู่กันอย่างมีความสุขเสียด้วย เราคำนึงกันแต่เรื่องการทำงาน ทุกคนรักใคร่ปรองดองกันมาก”

พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายรถแทรกเตอร์ แต่ก็มิได้ทำให้ชีวิตการทำงานสุขสบายขึ้น เพราะยังคงต้องออกตรวจงานในพื้นที่ทั่วประเทศ ใช้ชีวิตสมบุกสมบัน กินนอนกับเพื่อนร่วมงาน เขากินอย่างไร ก็กินอย่างนั้น

“ผมเป็นหัวหน้าฝ่ายอยู่ตั้ง ๑๐ ปีเศษ หัวหน้าฝ่ายรถแทรกเตอร์ คุมเครื่องจักรหนักของ กรมชลประทาน ไปไหนมึงงานทั่วประเทศ ทำงานเหนื่อยแต่สนุก สมบุกสมบัน ตอนเป็นหนุ่มผมไปตรวจงานรถชุดคลองมะขามเฒ่า - อู่ทอง เป็นคลองใหญ่มาก กินนอนบนแพลอยลำในแม่น้ำสุพรรณฯ เข้าขึ้นมาที่จักรยานไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เข้าไป

ตรวจรถชุดแล้วต้องทานข้าวกลางวันทีนั้น เจ้าหน้าที่เอาข้าวห่อใส่ท้ายจักรยานไปเพื่อผมด้วย สงสัยว่าทำไมเขาไม่เอากระตักน้ำไปเลย ทานข้าวเสร็จพอตอนตีมน้ำ เขาจ้วงตักเอาจากคลองชลประทาน จะว่าใสก็ไม่ใส แต่ก็ไม่ถึงกับขุ่นคลั้ก ตีมน้ำยังมีทรายกรอด ๆ เลย เห็นเขาตีมน้ำได้เราก็ต้องตีมน้ำกินกับเขา แล้วเวลากลับมานอนที่แพ น้ำตีมน้ำกินก็คือในแม่น้ำสุพรรณ ตักมาใส่ถัง ๒๐๐ ลิตรให้นอนกินตีมน้ำกินกันอย่างหน้าตาเฉย เข้าแปรงฟันก็แปรงกันในริมแพ จ้วงน้ำในแม่น้ำ”

ปฏิบัติราชการถวาย ด้วยความจงรักภักดี

นับเป็นบุญวาสนา ที่ได้มีโอกาสปฏิบัติราชการถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอยู่เคียงข้างดูแลทุกข์สุขโดยไม่ทรงทอดทิ้งประชาชน

“ ประมาณปี ๒๕๑๔ ถึงปี ๒๕๑๘ ผมได้ติดตามท่านอธิบดีแสวง พูลสุข ไปในฐานะหน่วยงานสนับสนุนที่ต้องมีหน้าที่ดูแลเครื่องจักรกล เครื่องมือกลในงานชลประทาน ทั้งงานก่อสร้างและงานส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแปรพระราชฐานไปประทับที่พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ประมาณเดือนตุลา

พฤศจิกายน เพื่อทรงเยี่ยมและพระราชทานความช่วยเหลือในความเดือดร้อนของราษฎร มีโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดขึ้นหลายโครงการ ในระยะแรกเป็นโครงการพหุบาทเจาะ ”

“ ประทับใจในน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงห่วงใยพสกนิกรมิได้ทรงห่วงพระองค์เอง เพราะในเวลานั้นทางภาคใต้ โดยเฉพาะที่ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี มีเหตุการณ์ค่อนข้างรุนแรง ค่ามีด ดึกดื่น ยังไม่เสร็จพระราชกรณียกิจก็ยังไม่ทรงกลับ เส้นทางที่เสด็จ ราษฎรจะมาตั้งโต๊ะบูชารับท่านทั้งชาวไทยและไทยมุสลิม ที่มาคอยตั้งแต่เย็นจนดึกดื่น จะทรงโปรดให้ขบวนจอดทุกครั้ง ทั้งที่ถนนมืดมืดไม่มีไฟ ต้องเอาไฟฉายส่องนี้เป็นพระเมตตาของพระองค์ท่าน ”

คนไทยไม่ว่าจะในภาคไหนๆ รักพระเจ้าอยู่หัว เพราะแทบทุกตารางนิ้วของพื้นที่บนผืนแผ่นดินไทยไม่มีแห่งไหนที่จะมิเคยเสด็จฯ เข้าไปเพื่อทรงหาหนทางช่วยเหลือความเดือดร้อนและเพื่อให้ทุกคนได้ชื่นชมพระบารมี

“ไม่ว่าขึ้นเขาหรือลงห้วย ท่ามกลางสายฝนหรือกลางแดดแรงกล้า อากาศร้อนระอุ หรือหนาวเหน็บ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ทรงสนพระราชหฤทัย ทรงมุ่งมั่นที่จะเสด็จฯ เข้าไปยังที่พสกนิกรพระองค์อาศัยอยู่ ด้วยพระบารมีโดยแท้ ที่ทรงตราครุฑทรงงานเพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย โดยไม่เลือกศาสนาหรือเผ่าพันธุ์ จึงไม่มีราษฎรคนไหนที่จะคิดร้ายต่อพระองค์ท่าน อย่างพื้นที่ภาคอีสานในช่วงเวลาที่มีอันตรายจากผู้ก่อการร้าย ผมได้มีโอกาสตามเสด็จจนมีดีคำเช่นเดียวกับที่ภาคใต้ มีดีแล้วดีก็แล้วชาวบ้านก็ยังมานั่งคอยรับเสด็จเป็นระยะๆ เช่นกัน พระบารมีของพระองค์เป็นเกราะป้องกันอันตรายอย่างดีที่สุด ไม่มีหน่วยรักษาความปลอดภัยใดๆ เทียบได้”

อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายรถแทรกเตอร์นานเกือบ ๑๐ ปี มีการเปลี่ยนแปลงใช้ระบบซี ก.พ. พิจารณาให้เป็น ซี ๗ รู้สึกว่าโก้มากได้ติด ๔ ซีด ทั้งๆ ที่หัวหน้ากองบางกองยังเป็นแค่ซี ๖

“ผมเป็นหัวหน้าฝ่ายในบรรดาไม่กี่ฝ่ายที่ได้ชั้นพิเศษ ก็ที่เรียกว่าซี ๗ นั่นแหละ เป็นที่ฮือฮาพอสมควร หัวหน้ากองหลายกองได้แค่ซี ๖ รุ่นที่ได้ ซี ๗ ตอนนั้นก็มีความรุ่งเรือง คุณงาม เป็นต้น รู้สึกดีใจมาก โโก้เหลือเกิน ได้ ๔ ซีด ไม่นึกไม่ฝันว่าชาตินี้จะได้ติดสี่ซีด”

“เหตุที่ได้เพราะ ก.พ. เขาวีเคราะห์งานและคุณภาพเป็นหลัก ผมเป็นซี ๗ อยู่นาน เพราะไปตามคิวจากหัวหน้าฝ่าย รอเป็นหัวหน้ากองนานมาก เพื่อนฝูงตอนนั้นมีเป็นอธิบดี รองอธิบดีกันแล้ว ไปไหนๆ เพื่อนมักจะถามว่าขึ้นอะไรแล้ว เราก็ต้องบอกหัวหน้าฝ่าย แต่ฝ่ายใหญ่จะไว้วางใจ”

ประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมายาวนานจนเชี่ยวชาญ ผนวกกับความดีที่กระทำเรื่อยมา โดยไม่คิดดินรน ใฝ่หาลาภยศด้วยวิถีทางที่ผิดทำนองคลองธรรม กระทั่งมาถึงวันที่ความดีได้รับผลตอบแทน เมื่อผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่างกลใน พ.ศ. ๒๕๒๕

“วันดี คืนดีปี ๒๕๒๕ ได้เลื่อนเป็นผู้ผู้อำนวยการกอง เป็นชั้นเอก ๕ ปี หัวหน้าฝ่าย ๑๐ ปี รวม ๑๕ ปีเต็ม ไม่ได้น้อยเนื้อต่ำใจ ทำงานโดยไม่หวังอะไรตอบแทน ไม่ดินรน ไม่วิ่งเต้น ไม่ข้ามหัวใคร ...”

“ชีวิตผมที่เจริญก้าวหน้ามาได้จนถึงตำแหน่งนี้ เพราะผู้บังคับบัญชาเห็น ผู้บังคับบัญชาที่ว่าก็คือท่านองคมนตรีจุลนภฯ สมัยที่ท่านเป็นหัวหน้ากองโรงงาน ท่านเป็นชั้นเอก ผมเป็นชั้นโท ท่านเมตตารักใคร่โอบอุ้มผมมาโดยตลอด เมื่อท่านไปอยู่กระทรวงไปเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงและเป็นรองปลัด (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ท่านก็สนับสนุนให้ผมได้เป็นหัวหน้ากอง แทนอาจารย์ชลช ซึ่งประสบอุบัติเหตุถึงแก่กรรม”

“.... ความคิดผมฝังอยู่ในใจว่าการทำงานของเรา เวลาจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบน่าจะอยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา การที่มีคนวิ่งเต้นเป็นการไปแทรกแซงดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาไม่ถูกต้อง หากเราทำงานดี ผู้บังคับบัญชาคงเห็นความดี แต่ถ้าไม่เห็นก็ถือว่าดวงไม่ดีก็แล้วกัน”

ถึงคราวที่ “ความดี” และ “ดวงดี” ส่งเสริมเกื้อหนุนให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในช่วงหนึ่งปีถึง ๒ ตำแหน่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ คือ วิศวกรใหญ่ฝ่ายเครื่องกล ระดับ ๙ และผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระดับ ๑๐ และถัดมาอีกเพียง ๒ ปี ก็ได้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนชะตาพลิกผันให้ได้กลับไปกรมชลประทานอีกครั้ง

“เมื่อได้เป็นหัวหน้ากองแล้วท่านก็ยังสนับสนุนให้ผมได้เป็นวิศวกรใหญ่ฝ่ายเครื่องกล ซึ่งผมอยู่ในตำแหน่งนี้ ๖ เดือนเท่านั้น จนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๓๐ เกิดตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงว่าง ท่านองคมนตรี จุลนภา เลยชวนผมไปอยู่กระทรวงด้วย ความจริงผมไม่เคยคิดอยากไปเพราะติดเพื่อน ไม่ได้คิดอยากได้ซี ๑๐ หรือ ๑๑ แต่ก็ไปนะตามคำชวนของท่าน ท่านมอบหมายงานด้านต่างประเทศให้เพราะบังเอิญเรามีความรู้ด้านภาษาอังกฤษดี ท่านก็ผลักดันอีก ผมเป็นผู้ตรวจได้ ๒ ปี พอปี ๒๕๓๒ ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงว่างท่านก็ทั้งเสนอและดันสุดแรงเป็นรองปลัด”

“ผมเป็นรองปลัดอยู่ได้ ๓ ปี ต่อมาปรากฏว่าเกิดมีปัญหาในกรมชลประทาน มีความขัดแย้งกันเกิดขึ้นถึงขั้นมีการฟ้องร้องถึงระดับผู้ใหญ่ เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ นายฯ อานันท์ ปันยารชุน กับท่านโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ ช่วงนั้นเห็นว่าจำเป็นต้องเปลี่ยนตัวอธิบดีแล้ว จึงสลับให้ผมไปเป็นอธิบดีกรมชลประทาน แล้วให้อธิบดีกรมชลประทานมาเป็นรองปลัดฯ แทน”

ไม่มีใครคาดคิด แม้แต่ตัวท่านเองก็ไม่นึกฝัน เหตุเพราะสายเครื่องจักรกลเป็นสายงานสนับสนุน ไม่ใช่สายงานหลักของกรมชลประทาน บุคลากรในสายงานนี้แทบจะไม่มีโอกาสได้เป็นอธิบดีกรมชลประทานเลย แต่จะเป็นเพราะลิขิตฟ้า หรือสถานการณ์ใดกำหนดให้เป็นไปก็ตาม ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ชื่อ “สวัสดิ์ วัฒนายากร” ก็ย้ายไปเป็นอธิบดีคนที่ ๒๒ ของกรมชลประทาน

“ผมเคยถูกทาบทามให้มารับตำแหน่งนี้ สมัยรัฐบาลอานันท์ ๑ แต่ผมปฏิเสธไป โดยให้เหตุผลว่ารองอธิบดี ๒ คน ที่อยู่ในข่ายได้รับพิจารณาเป็นเพื่อนรักของผมทั้งคู่ แต่ครั้งหลัง ในสมัยอานันท์ ๒ นี้ ได้เกิดเหตุการณ์อย่างที่เราท่านคงยังจำกันได้ ผมไม่ได้รับการทาบทามความสมัครใจอีกแล้ว ปรากฏว่าแต่งตั้งให้มาดูแลที่นี่เลย”

ทำดีที่สุด สนุกกับงานที่ทำ ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต คือคติประจำใจ

“ผมได้มีโอกาสมาเป็นอธิบดีกรมชลประทานโดยไม่ได้นึกฝัน จะว่าดวงก็ดวง เริ่มต้นรับราชการหวังไว้ว่าเป็นแค่ชั้นเอกก็จะลาออก เพราะเป็นคนไม่มีความทะเยอทะยานไม่เคยตั้งความหวังอะไรไว้ ไม่เคยตั้งเป้าหมายว่าเราต้องเป็นนั่นเป็นนี่ เพราะฉะนั้นผมทำงานของผมไปเรื่อย ๆ ทำให้ดีที่สุด สนุกสนานกับงานที่ทำ แล้วถือคติอย่างหนึ่งว่าความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นเกราะกำบังทุกอย่าง หน้าที่งานที่ทำงานสามารถให้คุณให้โทษ มีโอกาสหาผลประโยชน์ที่มีควรได้มากมาย ต้องคอยเตือนสติอย่าไปเปลืองเปลืองละโมบ หากยึดถือในความซื่อสัตย์สุจริต มั่นใจว่าไม่มีโอกาสที่จะทำให้เสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูลหรือเสียชื่อเสียงคนบักษีได้แน่”

ดีใจและภูมิใจกับความไว้วางใจที่ได้รับและไม่หนักใจ เพราะเป็นการได้กลับมาทำงานร่วมกับเพื่อนฝูงที่รักใคร่กัน

“ความรู้สึกในตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ผมว่าเป็นสิ่งที่ทำทลายความสามารถมาก เพราะผมรู้ข้อจำกัดของผมนิดว่า เราเป็นวิศวกรเครื่องกล กรรมนี้แม้เป็นกรมช่างแต่ก็จะเหมาะสำหรับผู้ที่มีความรู้ด้านวิศวกรรมชลประทานหรือวิศวกรรมโยธา แต่เมื่อได้มาอยู่ที่นี้ผมไม่หนักใจอะไรมาก ให้มากก็มา ไม่ได้ยินดีกับอำนาจล้นฟ้าของอธิบดีกรมชลประทาน ไม่ปรารถนาจะไขว่คว้า หากดีใจและภูมิใจที่ได้รับ ความไว้วางใจและจะยึดมั่นในความซื่อสัตย์เป็นเกราะป้องกันตัว”

“ผมรู้จักคนในกรมชลประทานเป็นอย่างดี เพราะผมอยู่มานาน ที่สำคัญผมมีเพื่อนและรักเพื่อนมาก เพื่อนๆ ทุกคนจึงพร้อมจะช่วยเหลือผมทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ กับผู้ใต้บังคับบัญชาผมก็ไม่หนักใจ เพราะการปกครองแบบพี่น้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความราบรื่นในงาน”

แนวทางการบริหารที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจให้ผู้บริหารในระดับต่างๆ ทั้งรองอธิบดี ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการกอง กับคำว่า “ไม่มีรุ่น” จึงทำให้มั่นใจว่าจะบริหารงานกรมชลประทานได้อย่างราบรื่น

“ผมอาจจะมีสิ่งที่ได้เปรียบตรงที่ไม่มีรุ่นกับเขา เพราะผมเรียนเมืองนอก ผมจึงเข้าได้กับคนทุกกลุ่มและ
ทุกรุ่น ใครเชิญไปงานเลี้ยงรุ่นไหนสถาบันไหนผมไปหมด ถ้าเรามีความเป็นธรรมไม่มีผลประโยชน์ผมเชื่อว่าผมจะ
สามารถบริหารงานกรมใหญ่ๆ อย่างกรมชลประทานได้ตลอดรอดฝั่ง โดยไม่เสียเกียรติยศชื่อเสียงในบั้นปลาย”

“ผมมั่นใจตลอดเวลาว่าคงไม่ทำให้กรมพังจน
อับอายขายหน้าเมื่อผมมา ผมก็ได้ประกาศแนวทางการ
ทำงาน หลักใหญ่ของผมคือ อำนาจที่มีอยู่ ผมกระจายไป
ให้รองอธิบดีทุกคนเกือบหมด จนกระทั่งมีบางคนทักว่ามี
อำนาจในการแต่งตั้งโยกย้ายเลื่อนขั้นข้าราชการนือธิบดี
ต้องรับผิดชอบเอง ทำไมไปมอบหมายให้รองอธิบดี เดียว
เขาก็เอาพวกของเขาขึ้นมา”

“ผมก็จะบอกเขาว่า ผมคิดว่าวิธีนี้ดีที่สุด เรา
ต้องเชื่อใจกัน รองอธิบดีทุกคนจะต้องรู้จักลูกน้องของ
ตัวเองดีกว่าผม อันนี้เป็นวิธีการทำงานของผมตลอดมา
ตอนที่ผมเป็นหัวหน้าฝ่าย ลูกน้องมาฟ้องหัวหน้า ผมก็ต้อง
บอกให้หัวหน้าไปจัดการ ผมจะไม่สั่งข้ามหัวหน้า แต่ถ้าผม
ไม่ไว้ใจหัวหน้าเขา ผมก็จะเปลี่ยนหัวหน้าเลย”

สนองแนวพระราชดำริ

การดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน เป็นตำแหน่งที่มีโอกาสปฏิบัติงานสนองพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการทำงานสนองตามแนวพระราชดำริ ในโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๓ โครงการสำคัญ “ป่าสัก” “ปากพอง” และ “ท่าด่าน” ซึ่งล้วนเกิดขึ้นได้ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรไทยอย่างแท้จริง นับเป็นเกียรติสูงสุดและเป็นความภาคภูมิใจที่สุดในชีวิตของข้าราชการผู้จงรักภักดีท่านนี้

“ตลอดเวลา ๓ ปีเศษที่เป็นอธิบดีกรมชลประทาน พระองค์ท่านได้เสด็จฯ ทรงงานอยู่ตลอด ผมได้มีโอกาสถวายงานตามเสด็จฯ มีโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการที่พระองค์ท่านรับสั่งกับผมเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ ๔ ธันวาคม ปี ๒๕๓๖ มีพระราชดำรัสว่าโครงการ ๓ โครงการที่ควรจะทำ โครงการป่าสักเป็นอันดับแรกเพราะจะมีคุณประโยชน์มหาศาล แม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำที่มีน้ำมากเวลาหน้าฝนแต่ไม่มีการควบคุมไม่มีการกักเก็บไว้ แถมปีที่มีน้ำท่วมภาคกลาง น้ำจากแม่น้ำป่าสักยังลงมาปะทะกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อยู่ชานทำให้ความเสียหายให้กับพื้นที่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ อีกมากมาย จึงต้องรีบสร้าง”

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ สำเร็จได้ด้วยพระบารมี สามารถ “เก็บกักน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ” สมนามพระราชทาน

“ความจริงแล้วโครงการป่าสักมีการศึกษาเบื้องต้นเอาไว้มานานแล้ว แต่การวางแผนไม่คืบหน้ามาหลายสิบปี เพราะมีกระแสการต่อต้านมาก พอพระองค์ท่านรับสั่งวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ บอกว่าให้สร้างเขื่อนป่าสักเท่านั้น ด้วยพระบารมีทำให้กระแสต่อต้านหมดไป ... โครงการเขื่อนป่าสักเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รับสั่งว่า “คุ้มทุนภายใน ๒ ปี” ซึ่งก็เป็นจริงตามที่พระองค์ท่านทรงทำนายไว้ ปีที่น้ำมาก เขื่อนป่าสักชะลอน้ำเอาไว้ได้ หากปริมาณน้ำที่เขื่อนป่าสักเก็บกักไว้ ๙๐๐ ล้าน ลบ.ม. ไหลมาเหมือนตอนที่ยังไม่มีเขื่อน กรุงเทพฯ ท่วมจมน้ำแน่ จะต้องเกิดความเสียหายมากมายจนไม่สามารถประเมินผลเสียหายทางเศรษฐกิจได้”

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อีกหนึ่งโครงการที่ช่วยพลิกฟื้นคืนแผ่นดิน “อู่ข้าว อู่น้ำ” สุวิถีชีวิตชาวใต้ ในลุ่มน้ำปากพนัง

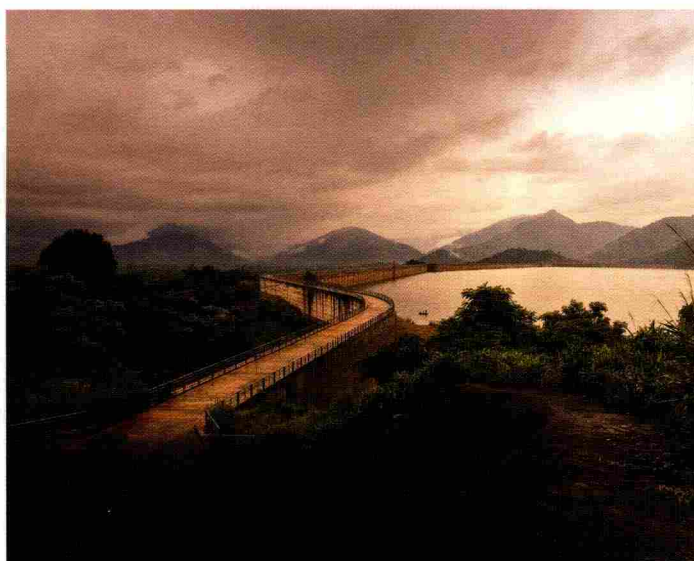
“อีกโครงการหนึ่งคือ โครงการลุ่มน้ำปากพนัง ทรงมีพระราชกระแสว่า “ปากพนัง ตัวประตูให้เสร็จในปี ๒๕๔๒” พระองค์ท่านรับสั่งว่าในอดีตลุ่มน้ำปากพนัง เป็นอู่ข้าวอู่น้ำ ปลูกข้าวเลี้ยงภาคใต้ได้ทั้งภาค แถมยังส่งออกไปมาเลเซียอีก แต่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไปเพราะมีการทำลายป่าต้นน้ำลำธารมาก ...ชาวบ้านที่ทำนาหนีหมดเพราะยากจนและทำนาไม่ได้ คนลุ่มน้ำปากพนัง ต้องอพยพไปที่อื่น จึงทรงมีแนวพระราชดำริว่า “เราควรจะทำประตูปิดเปิดควบคุมแม่น้ำ อย่าให้น้ำเค็มรุก

ขึ้นไปมาก พื้นที่นี้จะได้กลับมาเป็นพื้นที่สมบูรณ์ คืนสิ่งแวดล้อมให้กับลุ่มน้ำปากพนัง” เมื่อทำประตูเสร็จแล้ว ชาวนาสามารถทำนาได้เพิ่มขึ้นเป็นแสนไร่ ปัญหาต่อมาเรื่องคนเลี้ยงกุ้งจะทำอย่างไร รับสั่งว่า “ให้จัดการแบ่งเขต พื้นที่เลี้ยงกุ้งที่เหมาะสมที่สุดคือพื้นที่ ๓-๔ กิโลเมตรริมทะเลและให้มีคั่นกันน้ำแบ่งเขตน้ำจืดน้ำเค็ม ให้ชัดเจน” จนถึงปัจจุบันโครงการปากพนังทำประโยชน์ให้ชาวนครศรีธรรมราชอย่างมหาศาล”

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล เชื่อนขุนด่านปราการชลจึงบังเกิดขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาระง่อนน้ำอย่าง
เป็นผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำนครนายก

“สุดท้ายคือ โครงการทำด่าน จังหวัดนครนายก เป็นจังหวัดที่น้ำท่วมทุกปีเวลาฝนมา หน้าแล้งขาดน้ำ ทรง
พระราชดำริว่า “**ควรจะต้องสร้างเขื่อนที่ท่าด่าน**” ความจริงจุดที่เหมาะสมอยู่ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เหนือ
น้ำตกเหวนรกขึ้นไปสภาพเป็นภูเขาเหมาะมากที่จะทำเขื่อนแบบไม่ต้องใหญ่นัก แต่สามารถจุน้ำได้มากเพราะ
เป็นหุบใหญ่ แต่รับสั่งว่า “**เป็นอุทยานแห่งชาติ อย่าไปแตะเลยเพราะจะมีผลเสียเยอะ**” ทรงมีสายพระเนตร
อันยาวไกล ฝ่ายนักวิชาการด้านชลประทานบอกว่าจุดตรงนั้นดี ลงทุนถูกกว่าแถมได้น้ำเยอะด้วย พระองค์ท่าน
ไม่เห็นด้วย ทรงรับสั่งว่า “**ไม่เหมาะสมเพราะจะเกิดผลกระทบมากมาย อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นมรดก
โลก และเมื่อมีเขื่อนแล้วความเจริญจะเข้าไป ให้เลือกบริเวณท่าด่านแทน เพราะถึงแม้ไม่ค่อยเหมาะสม
เท่าไร แต่ยังเก็บน้ำได้ถึงเกือบ ๓ ร้อยล้านลูกบาศก์เมตร เพียงแต่ต้องทำเขื่อนสูงหน่อยเพราะเป็นพื้นที่
ลาดชัน แล้วโครงการนี้จะช่วยนครนายกได้มาก ช่วยพื้นที่นาเป็นแสนไร่**”

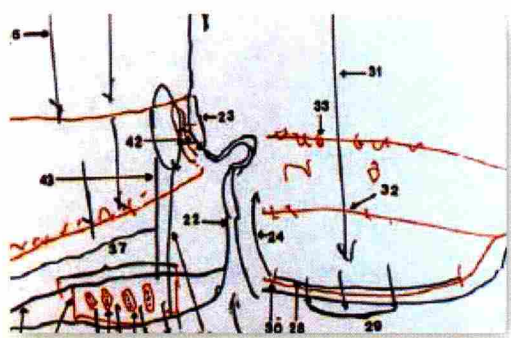

จากการที่ได้มีโอกาสในการตามเสด็จฯ บ่อยครั้ง ทำให้ยิ่งประจักษ์ในพระปรีชาสามารถในเรื่องงานชลประทาน

“เมื่อก่อนได้ถวายงานเพียงห่างๆ ในฐานะฝ่ายสนับสนุนด้านเครื่องจักร พอมาเป็นอธิบดีได้เห็นถึงวิธีการทรงงานแล้ว รู้เลยว่าพระองค์ท่านทรงพระปรีชาสามารถมากในเรื่องงานชลประทาน โดยเฉพาะเรื่องแผนที่ซึ่งท่านจะทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง ผมทิ้งมาก แหล่งน้ำที่จะพัฒนาสานต่อเป็นโครงการชลประทาน อยู่แนวไหน พิกัดไหน ท่านทรงรอบรู้ พระราชทานเป็นแนวพระราชดำริให้กรมชลประทานนำไปพิจารณาศึกษา สำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างเป็นโครงการได้สำเร็จ ช่วยให้ราษฎรมีน้ำเพาะปลูก น้ำกินน้ำใช้ไม่เดือดร้อน นั่นเป็นพระมหากุณาธิคุณ”

วิกฤตการณ์ภัยแล้ง พ.ศ. ๒๕๓๖ ต่อเนื่องถึงอุทกภัยครั้งใหญ่ ใน พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ต้องเผชิญและพิสูจน์ความเป็น “เจ้ากรมน้ำ” ในการบริหารจัดการกับสถานการณ์ ก่อนเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๘ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้สร้าง “แก้มลิง” เพื่อแก้ไข

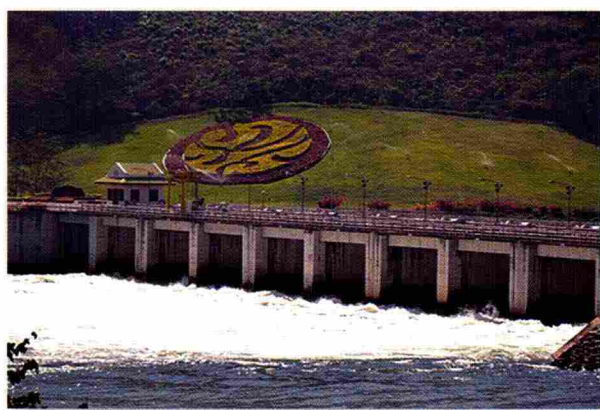
ปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นและกรมชลประทานก็ได้สนองพระราชดำรินี้ในเวลาต่อมา

“เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เป็น ๒ เขื่อนใหญ่ที่ส่งน้ำหล่อเลี้ยงพื้นที่ภาคกลางทั้งหมด ลุ่มน้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งที่ผลิตข้าวมากที่สุด หากไม่มีน้ำจาก ๒ เขื่อนนี้เราต้องสั่งซื้อข้าวจากต่างประเทศมารับประทานแน่นอน ในปี ๒๕๓๖ น้ำ ๒ เขื่อนนี้เกิดมีน้อยที่สุดเป็นประวัติการณ์เพราะฝนแล้งต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ต้องวางแผนวางมาตรการประหยัด

น้ำกันเป็นการใหญ่ นอกจากไม่มีน้ำให้ปลูกข้าวนาปรังแล้ว ยังมีปัญหาการเดินเรือ และเกิดปัญหาน้ำเค็มรุกแม่น้ำเจ้าพระยา น้ำเค็มขึ้นเลยนนทบุรีไปถึงปทุมธานี เพราะว่าเราใช้น้ำจาก ๒ เขื่อนนี้มาผลักดันน้ำเค็มโดยเฉพาะในช่วงน้ำทะเลขึ้นสูง แต่เราจะยอมให้น้ำเค็มขึ้นไปสูงถึงตำบลลำแล จังหวัดปทุมธานี ไม่ได้เป็นอันขาดเพราะเป็นจุดสูบน้ำของการประปานครหลวง ปัญหาตอนนั้นวิกฤติมาก เรียกว่าเราจัดสรรแบ่งน้ำอย่างกระหน่ำกระแหม่ที่สุด ๆ”

“มาถึงเดือนมีนาคมปี ๒๕๓๗ ระหว่างที่ระดับน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ กำลังจะแห้งขอดเศษบุญเกิดฝนใหญ่ตกมาก่อนฤดู ตกไม่หยุดจนน้ำเกือบเต็มเขื่อน เราดีใจกันใหญ่จากนั้นมีฝนดีตลอดหน้าฝนปี ๒๕๓๗ มีน้ำใช้เพาะปลูกอย่างเต็มที่ตลอดหน้าแล้งปี ๒๕๓๘ แต่พออย่างเข้าฤดูฝน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน มีฝนตกชุกหนาแน่นแถมมีได้ฝุ่นถล่ม

ประเทศไทยอีกหลายลูก ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์สูงขึ้นอย่างรวดเร็วเกินความคาดหมาย พอปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๓๘ น้ำในเขื่อนภูมิพลทำท่าจะล้น ส่วนเขื่อนสิริกิติ์ น้ำเต็มจนล้น ควบคุมไม่ได้ ฝนก็ตกหนักต่อเนื่อง ทำให้เกิดอุทกภัย น้ำท่วมใหญ่ทั่วภาคกลางเป็นปริมาณกว้าง พื้นที่นอกคันน้ำของกรุงเทพฯ น้ำท่วมหมดน้ำเหนือทะเลลกลงมา น้ำทะเลหนุน ระดับแม่น้ำเจ้าพระยาสูงขึ้นเรื่อยๆ คันกั้นน้ำรอบในก็ทำท่าจะเอาไม่อยู่ฝั่งธนฯ แถวเจริญนครต้องแช่น้ำอยู่เป็นเดือน ประชาชนเดือดร้อนแสนสาหัส”

กรรมดีลิขิต ชีวิตหลังเกษียณ

“สวัสดิ์ วัฒนายากร” ยึดมั่นในคำสอนของบิดาที่ให้ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริต เป็นเกราะกำบังให้พ้นจากผองภัย และให้มีจุดยืนในความถูกต้องเพื่อความสุขและความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต

“จะบอกกับคนรอบข้างเสมอว่า ความสมปรารถนาของชีวิตขึ้นอยู่กับยศถาบรรดาศักดิ์ที่พึงมีพึงได้ อย่าไปยึดติดการทำงาน ขอให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้ได้ทั้งกาย วาจา และใจแล้วชีวิตจะดีเอง ซึ่งตัวผมเองปฏิบัติมาโดยตลอด ทำแล้วมีความสุข ได้รับแต่สิ่งดีๆ เข้ามาในชีวิตเสมอ”

“ภายหลังที่ผมเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๘ แล้ว ก็ได้พักผ่อน ทำอะไรตามอัธยาศัย โดยไม่มีเงื่อนไขเรื่องเวลามากำหนดเหมือนตอนรับราชการ กระทั่งปีถัดมาได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ผมเป็นกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งเป็นโครงการที่บริหารเงินที่

ราษฎรบริจาคถวายให้กับพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ท่านนำเงินนี้กลับไปช่วยประชาชน ผมได้รับใช้ดูแลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ ในฐานะกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนาร่วมกับสำนักงาน กปร. และยังได้ติดตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในช่วงที่ไปทรงงานในภูมิภาคต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง”

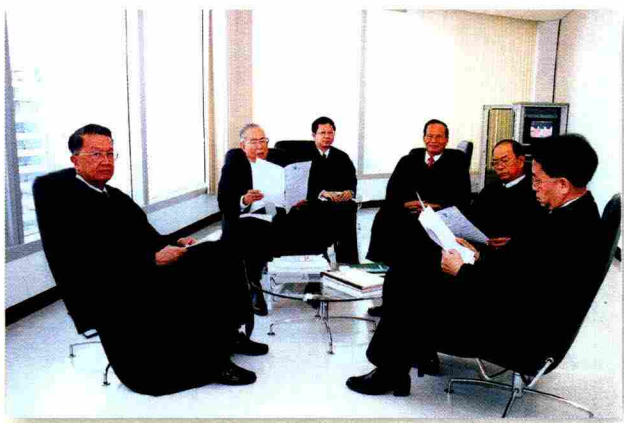
ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์บริการการพัฒนาไม้ดอก ไม้หอมไทย ตำบลบางแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดกาญจนบุรี

“โครงการนี้เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชดำริให้มูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการพัฒนาที่ดินที่มีผู้มีจิตศรัทธาน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวาย ในรูปแบบ “ศูนย์บริการการพัฒนา” สำหรับใช้เป็นสถานที่ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของราษฎร ควบคู่ไปกับการจัดทำ “สวนไม้ดอกไม้หอมไทย” เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า พันธุ์ไม้หอมของไทย ตลอดจนทำการขยายพันธุ์ไม้หอม และฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรเป็นอาชีพเสริม”

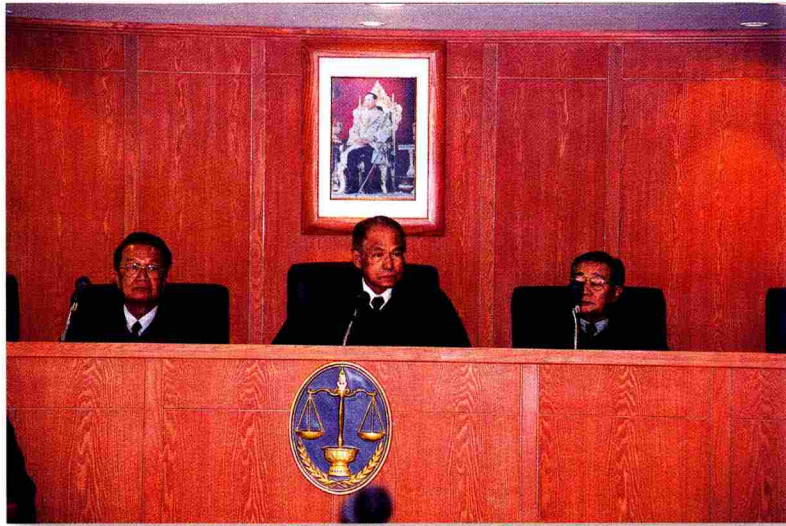
วิศวกรเครื่องกล ที่เคยมีตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน เป็นหลักประกันการบริหารราชการแผ่นดิน “สวัสดิ์ วัฒนายากร” ได้รับคัดเลือกเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด

“วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๙ ผมได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นกรรมการกฤษฎีกาวิวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ หน่วยงานนี้ตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ เพื่อเตรียมตั้งเป็นศาลปกครอง กรรมการที่ได้รับเลือกส่วนใหญ่มาจากนักกฎหมาย แต่ผมในฐานะผู้มีประสบการณ์บริหารงานราชการแผ่นดิน”

“ผมได้เข้าไปเป็นกรรมการร้องทุกข์ จากปี ๒๕๓๗ จนถึงปี ๒๕๔๒ ที่มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้น โดยได้รับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลปกครองรุ่นแรก ทำงานตรงนี้ผมได้ความรู้ ประสบการณ์ทางกฎหมายมากมาย”

ชีวิตที่หวังเพียงแค่ขอรับราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จนถึงชั้นเอก แล้วจะลาออก คินสู่เหย้าที่ปัตตานี มิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ เพราะสิ่งที่อยู่ใต้จิตสำนึกที่ย้ำเตือนตลอดเวลาว่า การได้มีโอกาสปฏิบัติงานสนองพระยุคลบาทในฐานะองคมนตรีนั้น เป็นมงคลสูงสุดของชีวิต

“คืนวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เกือบ ๕ทุ่ม แล้ว มีโทรศัพท์ที่ห้วนนอนดังขึ้น ผมกำลังจะหลับ ท่านราชเลขาฯ อาสา สารสิน โทรมาบอกว่าเพิ่งกลับออกมาจากเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชวังไกลกังวล ทรงมีรับสั่งให้แต่งตั้งเป็นองคมนตรี ผมตกใจแทบช็อก ถ้ามาย้ำแล้วย้ำอีกว่า จริงหรือ ท่านบอกว่า จริง เรื่องจริง”

“พระองค์ท่านรับสั่งว่า จะให้มาช่วย ๆ ผนฯ จุลนภ สนธิวงศ์ ณ อยุรยา เนื่องจากท่านสุขภาพไม่ค่อยดี ท่านทำงานหนักมานาน อยากจะให้มาช่วยท่านเรื่องแหล่งน้ำ เป็นสิ่งที่ไม่คาดฝัน ผมเป็นเพียงเด็กบ้านนอกที่พ่อแม่ สอนให้ซื่อสัตย์และกตัญญูโดยเฉพาะกตัญญูต่อแผ่นดิน และชีวิตก็ไม่เคยหวังอะไรสูง หวังอย่างเดียวขอให้มีโอกาสปฏิบัติงานสนองเบื้องพระยุคลบาทโดยใกล้ชิดและขอให้ทำสำเร็จตามที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัย”

ในที่สุด “สวัสดิ์ วัฒนายากร” ได้ลาออกจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ทำงานมาได้ ๒ ปี และพิพากษาคดีไป จำนวน ๑๗๘ คดี เพื่อทำหน้าที่องคมนตรี

“พอทราบข่าวแน่นอนว่าได้รับแต่งตั้งเป็นองคมนตรีก็ไปขอลาออกจากตุลาการศาลปกครอง เพราะรัฐธรรมนูญห้ามไว้ว่าองคมนตรีจะเป็นอะไรในหน่วยงานของรัฐไม่ได้ ชีวิตจากนี้ไปจะตั้งใจรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทจนกว่าชีวิตจะหาไม่”

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งนายสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นองคมนตรี ต่อมาในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ นำองคมนตรีคนใหม่เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่

ในการแต่งตั้ง **องคมนตรี** ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น พระมหากษัตริย์จะทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีหนึ่งคน และองคมนตรีอีกไม่เกิน ๑๘ คน ซึ่งเรียกว่า คณะองคมนตรี มีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษาและมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ นอกเหนือจากงานในหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแล้ว ในทางปฏิบัติ งานที่คณะองคมนตรีปฏิบัติถวายยังมีอีกหลายด้าน ซึ่งหนึ่งในหลายๆ งานที่องคมนตรี รวมทั้งท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้ทำงานถวาย ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารมูลนิธิต่าง ๆ และดูแลโครงการต่าง ๆ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีบางท่านเป็นกรรมการมูลนิธิช่วยพัฒนา บางท่านดูแลโครงการหลวง บางท่านดูแลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการด้านการเกษตร การชลประทาน การพัฒนาชนบท และการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งอยู่นั้น **องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร** ยังรับหน้าที่เป็นกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ควบคู่กันไปเช่นเดิม และได้ปฏิบัติงานถวายโดยเข้าร่วมประชุมคณะองคมนตรี ซึ่งจะประชุมทุกวันอังคารของ สัปดาห์ เพื่อกลั่นกรองงานถวายในด้านต่างๆ ทั้งงานที่กำหนดไว้ในหน้าที่ และสนองพระราชกระแสตามที่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เช่น เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชพิธีต่างๆ การรับรองแขกเมือง เป็นต้น

หน้าที่ประการสำคัญ ที่**องคมนตรีสวัสดิ์** ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือ การเดินทางไปตาม เรังวัด และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างพระเนตรพระกรรณ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยเร็ว พร้อมทั้งได้จัดทำรายงานผลการติดตามงานดังกล่าว ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทเสมอ

การทำงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้รับความร่วมมือ จากเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ทุกคนเป็นอย่างดี รวมทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน และหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ทำให้การปฏิบัติงานพัฒนาที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายเกิดผลสำเร็จเรียบร้อย ทุกโครงการ เวลาเข้าไปในพื้นที่ทางฝ่ายบ้านเมืองก็ตั้งใจไปเยี่ยมและช่วยเหลือ เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใดก็มี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมปรึกษาชี้แจงแก้ไข ณ ที่นั้นเลย ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น

องคมนตรี สวีต วิธนายากร
ในฐานะดูแลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทางด้านการเกษตร รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นงานที่มีกระจายครอบคลุมอยู่ในทุกภูมิภาค ต้องเดินทางไปติดตามความก้าวหน้า รวมทั้งผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นประจำมิได้ขาด เพื่อ

ความเรียบร้อยสมบูรณ์ของโครงการ บังเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่โครงการอย่างยั่งยืน มั่นคง ตลอดไป

นอกจากนี้ **องคมนตรี สวีต วิธนายากร** ยังได้รับแต่งตั้งให้เป็น “รองประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์ศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายและแนวทางการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๒ แห่ง ที่กระจายอยู่

ทั่วทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ตลอดจนควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาฯ ให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริและวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

รวมทั้ง ได้รับแต่งตั้งเป็น “ประธานคณะกรรมการวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งคณะทำงานชุดนี้จะทำหน้าที่หลักคือ กำหนดกรอบนโยบายในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ

จากเหตุการณ์อุทกภัยครั้งใหญ่เมื่อปี ๒๕๔๙ องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร มีความห่วงใยปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างมาก ได้ขอให้กรมชลประทานติดตามและส่งรายงานสถานการณ์น้ำให้ทราบทุกวัน เพื่อประมวลเหตุการณ์และรายงานให้คณะองคมนตรีทราบทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ยังได้ให้คำแนะนำถึงแนวทางการ

บริหารจัดการน้ำกับกรมชลประทานเพื่อแก้ไขบรรเทาอุทกภัยครั้งนี้ จนทำให้ความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับคลี่คลายและบรรเทาลงในที่สุด

เรื่องราวดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานที่องคมนตรีสวัสดิ์ ได้มุ่งมั่นดำเนินงานสนองพระราชดำริ จนประสบความสำเร็จ แม้ในช่วงที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ท่านก็ยังปฏิบัติงานถวายโดยตลอด เนื่องจากท่านมีกำลังใจที่ดีทั้งจากครอบครัว ญาติ เพื่อนสนิท และผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกัน

ดังจะเห็นได้จาก เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๔ ได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นที่สำนักงาน กปร. ซึ่งท่านก็ได้เข้าร่วมประชุมในฐานะรองประธานกรรมการฯ พร้อมทั้งได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วย แต่เนื่องจากสุขภาพไม่เอื้ออำนวย ทำให้เสียงของท่านไม่ดังพอและเสียงติดอยู่ที่ลำคอ จึงเกรงว่าคณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมประชุม และฝ่ายเลขานุการจะจดบันทึกรายงานการประชุมจะไม่เข้าใจ ท่านจึงได้เขียนจดหมายถึง นายคณูชา สินธวานนท์ ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร. เพื่ออธิบายความในการประชุมที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

6 ๓.๑. 54

วิธีปลูกมะม่วงหาวหงษ์

และวิธีปลูกมะม่วงหาวหงษ์ของชาวในต่างประเทศ
ซึ่งมีลักษณะที่ปลูกในต่างประเทศในรูปของมะม่วงหาวหงษ์
ซึ่งมีลักษณะที่ปลูกในต่างประเทศในรูปของมะม่วงหาวหงษ์

1. ใช้เมล็ดพันธุ์มะม่วงหาวหงษ์ที่สุกแล้ว ใส่น้ำสะอาด 1 ถ้วย

และล้างเมล็ดให้สะอาด แล้วนำเมล็ดไปแช่น้ำสะอาด 1 คืน
แล้วนำเมล็ดไปปลูกในดินที่ร่วนซุย และรดน้ำให้ชุ่ม
ทุกวัน และรดน้ำทุกวัน และรดน้ำทุกวัน และรดน้ำทุกวัน
และรดน้ำทุกวัน และรดน้ำทุกวัน และรดน้ำทุกวัน และรดน้ำทุกวัน

2. เมื่อได้ต้นกล้าแล้วให้นำไปปลูกในดินที่ร่วนซุย

และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน
และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน และรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน

กรมวิชาการ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร มีความตั้งใจและใส่ใจในการปฏิบัติงานถวายเป็นอย่างมาก เป็นการทำงานที่เรียกว่า “ถวายชีวิต” ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย และจิตเจ้านั้นมุ่งมั่นเข้มแข็งยิ่งนัก ซึ่งจะเห็นได้จากการเดินทางไปตรวจเยี่ยม ติดตาม เฝ้าระวังการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างพระเนตรพระกรรณนั้น เมื่อได้รับทราบถึงการปฏิบัติงานแล้ว จะมอบนโยบายและข้อเสนอแนะที่ลึ้นแต่น้อมนำ “แนวพระราชดำริ” ในด้านต่างๆ มาปรับใช้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการ สามารถสำเร็จลุล่วงตามแนวพระราชดำริ ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญสุดท้าย “เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” และประเทศชาติโดยรวมสืบตลอดไป

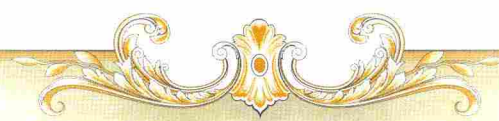
เมื่อทางเดินแห่งชีวิตขององคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร สิ้นสุดด้วยสัจธรรมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง คงเหลือไว้เพียงความทรงจำอันงดงามที่เป็นประวัติศาสตร์ที่ได้เล่าขานสืบตลอดไปถึงคุณความดีที่ก่อปรด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในศีล ในธรรม ประพฤติตนเป็นผู้ให้ด้วยการกระทำอันสุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ อุทิศชีวิตที่เกิดมาพร้อมจะสนองคุณแผ่นดิน ในฐานะข้าของแผ่นดินผู้เกิดได้ร่วมพระบรมโพธิสมภาร ที่ยึดมั่นและทุ่มเทด้วยความจงรักภักดี อย่างสุดกำลัง สุดหัวใจ นับต่อแต่นี้ไปถึงเวลาแล้วที่องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร จะได้พบกับความร่มเย็น สุขสงบ อย่างแท้จริงในทุกภพภูมิ ชั่วกาลปาวสาน

หน้าว่าง

๙ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สวัสดิ์ วัฒนาภากร

๑๔๐

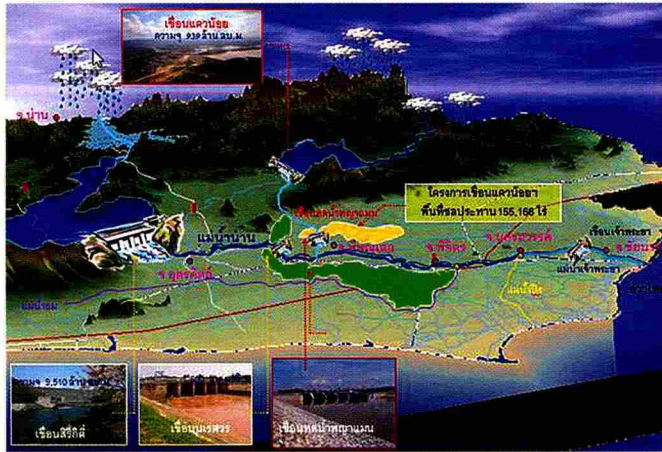

จากที่เคยรับราชการในกรมชลประทาน ได้เกี่ยวข้องกับงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ มาจนครบเกษียณอายุราชการ แม้จะอยู่ในสายงานเครื่องกล ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนก็ตาม ด้วยเหตุนี้ในระหว่างการทำหน้าที่องคมนตรีของ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร จึงไม่เคยหยุดนิ่ง แม้ในระยะหลังๆ ก่อนถึงแก่อนิจกรรมจะมีปัญหาด้านสุขภาพ แต่ก็ยังคงอุทิศเวลาทุ่มเทความรู้ความสามารถให้กับการทำงานเป็นประจำสม่ำเสมอที่จะเดินทางไปตรวจเยี่ยมเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาอุปสรรคต่างๆ และติดตามความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามภูมิภาคต่างๆ ทั้งโครงการที่ก่อสร้างสำเร็จใช้ประโยชน์ได้แล้ว หรือโครงการที่กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง องคมนตรีท่านนี้ดูจะมีความสุขทุกครั้งที่ได้ทำหน้าที่ด้วยหัวใจที่เปี่ยมด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๙ โครงการต่อไปนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการต่างๆ ที่ท่านได้เดินทางไปติดตามความก้าวหน้าของงานในทุกระยะของการดำเนินการด้วยตนเอง และรวบรวมข้อมูลต่างๆ นำมารายงานให้ที่ประชุมคณะองคมนตรีทราบในทุกสัปดาห์ ที่สำคัญการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการนั้นๆ ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงทราบ ไม่ว่าจะภารกิจใดที่ได้ทำลงไปล้วนเป็นความสุขและความภาคภูมิใจอันประมาณของท่านองคมนตรีผู้มีชีวิตที่เสมือนเลือกเกิดได้ท่านนี้

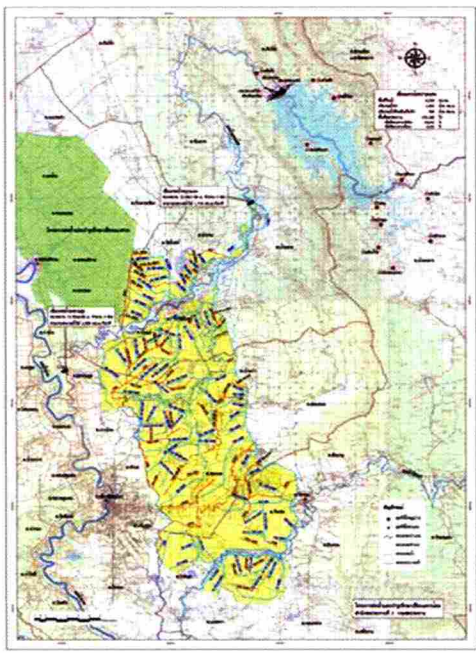
โครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก

พระราชดำริ

ความทุกข์ยากเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำแควน้อยตอนล่าง เช่น อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอพรหมพิราม อำเภอวังทอง และอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไปจนถึงพื้นที่บางส่วนของจังหวัดพิจิตร ที่ประสบปัญหาความแห้งแล้งจากการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง จนไม่สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ได้

ผลผลิตเพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นอีกปัญหาหนึ่งซึ่งอยู่ในสายพระเนตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาโดยตลอด จึงพระราชทานพระราชดำริในปี ๒๕๒๘ และปี ๒๕๔๕ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ไขบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

จากสภาพปัญหาและพระราชดำริดังกล่าว จึงเป็นที่มาของโครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน อ่างเก็บน้ำอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแควน้อยซึ่งเป็นลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของลุ่มน้ำน่าน ในช่วงพื้นที่หุบเขาเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ตลอดจนถึงกักน้ำในช่วงที่มีปริมาณมากเกินความจำเป็น จากนั้นจึงระบายน้ำลงลำน้ำเดิม เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำให้กับโครงการชลประทานที่เกิดขึ้นใหม่ของเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าด้านท้ายเขื่อน

กว่า ๑๕๕,๑๖๖ ไร่ ช่วยให้เกษตรกรสามารถทำนาได้เพิ่มขึ้นเป็นปีละ ๒ ครั้ง ตลอดจนช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ตอนล่างบริเวณที่ราบระหว่างแม่น้ำแควน้อยและแม่น้ำวังทองกว่า ๗๕,๐๐๐ ไร่ รวมทั้งเป็นเขื่อนที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งพลังงานสะอาดโดยติดตั้งเครื่องกั้นน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ๑๔๔ ล้าน กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อปี อีกทั้งยังสามารถบริหารจัดการน้ำร่วมกับลุ่มน้ำอื่นๆ ในลักษณะการบูรณาการระหว่างลุ่มน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับราษฎร

นายสถาพร ปานมี

บ้านเลขที่ ๑๘๒/๑ หมู่ที่ ๔ บ้านใหม่ใต้ ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

“เมื่อก่อนนั้นชาวอำเภอวัดโบสถ์หรือตำบลท่างาม เคยทำนาได้ครั้งเดียว โดยอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว เมื่อเกิดโครงการเขื่อนแควน้อย ทำให้เกษตรกรมีน้ำทำนาได้ ปีละ ๒ ครั้ง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ปลาบปลื้มดีใจ ที่ได้รับความกรุณาจากพ่อหลวงของแผ่นดินที่พระราชทานโครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดนให้กับเกษตรกรชาวอำเภอวัดโบสถ์ ได้มีน้ำใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรต่างๆ เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และอื่นๆ”

นายอนนท์ แต่งอ่ำ

บ้านเลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๔ บ้านใหม่ไต้ ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

“ดีใจที่มีน้ำทำนาตามฤดูกาล มีทางเข้านา ได้ข้าวเพิ่มผลผลิตดี
น้ำไม่แล้ง ได้ประโยชน์เยอะ ข้าวได้ราคาดี น้ำพระทัยจากในหลวงที่ช่วยดูแลตรง
นี้ ประชาชนรู้สึกปลาบปลื้มใจ”

นางแดงไทย จันทร์คง

๖๓ หมู่ที่ ๔ บ้านใหม่ไต้ ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

“ดีใจมากที่ได้มีโครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดนในเขตพื้นที่ทำกิน
ปัจจุบันข้าพเจ้าได้ทำนาปีละ ๒ ครั้ง รู้สึกดีใจมากช่วยให้ข้าพเจ้ามีรายได้มากขึ้น
และมีผลผลิตมาก”

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตจังหวัดหนองคาย - อุดรธานี

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จไปยังวัดหินหมากเป้ง ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ในการนี้ กำหนดตำบลพระพุทธบาท ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทอน (ตอนบน) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพิจารณาแผนที่ และพระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่กรมชลประทานที่เฝ้ารับเสด็จฯ สรุปว่าเห็นสมควรพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำตามคำขอของราษฎร

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

กรมชลประทานจึงได้ทำการศึกษาโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทอน (ตอนบน) ในปี ๒๕๒๖ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการ หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เจ้าอาวาสวัดหินหมากเป้ง และได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสภาพพื้นที่บริเวณลำห้วยทอนและพระราชดำริเพิ่มเติมโดยให้พิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำต่างๆ ตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนที่ได้เคยพระราชทานพระราชดำริไว้

กรมชลประทานได้ศึกษาและวางแผนงานไว้ทั้งหมด ๖ โครงการ ในเขตจังหวัดหนองคาย ๔ โครงการ ประกอบด้วย โครงการและระบบส่งน้ำห้วยทอน (ตอนบน) โครงการและระบบส่งน้ำห้วยทอน (ตอนล่าง) โครงการห้วยหินแก้ว และโครงการห้วยไฮ ส่วนอีก ๒ โครงการ อยู่ในเขตจังหวัดอุดรธานี คือ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยม้า และโครงการห้วยตะคองใหญ่

ปัจจุบันได้ดำเนินการโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอน ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทอน ฝ่ายทดน้ำห้วยทอน อ่างเก็บน้ำห้วยหินแก้ว และอ่างเก็บน้ำห้วยม้า แล้วส่วนโครงการที่เหลืออยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ไปตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าโครงการ เนื่องจากทรงห่วงใยราษฎรที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนและให้ช่วยพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

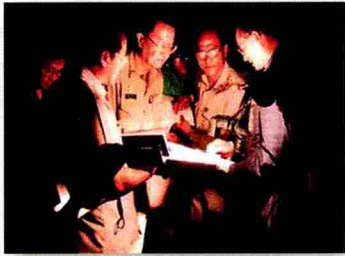

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จทั้งระบบจะสามารถเก็บกักน้ำได้รวมทั้งสิ้น ๒๙.๔ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๔๐,๑๐๐ ไร่ ราษฎรได้รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น ๓,๐๔๖ ครอบครัว ๑๓,๒๑๑ คน

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

พระราชดำริ

พื้นที่ลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนเคยเป็นผืนแผ่นดินที่แห้งแล้ง เกษตรกรทำนาไม่ได้ผล จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริให้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน พร้อมพิจารณาผันน้ำจากลำห้วยไผ่ ลงเพิ่มเติมให้แก่อ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน เพื่อช่วยให้ราษฎรในเขตท้องที่ดังกล่าวให้มีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร ปลูกพืช ไร่ ปลูก และเลี้ยงสัตว์ และต่อมาในปี ๒๕๓๗ ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติม ความว่า “น้ำลำพะยังแค่นี้ ไม่พอหรอก แต่ว่าลุ่มน้ำอีกกลุ่มหนึ่งข้ามภูเขาไปจังหวัดมุกดาหาร มีจุดที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำได้ น้ำมากกว่าลำน้ำลำพะยังไปสร้างที่อ่างเก็บน้ำห้วยไผ่จะเก็บน้ำได้ค่อนข้างมาก เกือบๆ ๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และน้ำนี้ก็เหลือให้เจาะอุโมงค์มาเติมที่ลำพะยัง”

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๒ กรมชลประทานได้ก่อสร้างอุโมงค์ผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

มายังฝั่งกาฬสินธุ์ รวมระยะทาง ๗๑๐ เมตร เพื่อส่งน้ำมาสนับสนุนพื้นที่การเกษตรทางด้านอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพิ่มได้ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่ เมื่ออุโมงค์ผันน้ำแห่งนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อว่า “ลำพะยังภูมิพัฒน์” อันหมายถึง อุโมงค์ผันน้ำที่นำความเจริญมาสู่แผ่นดินลุ่มน้ำลำพะยัง

ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๑ นายพลากร สุวรรณรัฐ และนายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ และได้มีข้อเสนอแนะในการตรวจเยี่ยมครั้งนั้นว่า เรื่องสำคัญเร่งด่วนได้แก่จะต้องมีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผันน้ำเนื่องจาก เป็นการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำและข้ามพื้นที่ ๒ จังหวัด ดังนั้นจำเป็นต้องหาผู้จัดการโครงการที่สามารถมองภาพรวมของโครงการได้ จึงขอให้กรมชลประทานพิจารณาจัดตั้งเป็นโครงการส่งน้ำบำรุงรักษาเป็นการภายใน โดยมีผู้อำนวยการโครงการฯ ดำเนินการบริหารจัดการน้ำและดูแลบำรุงรักษาให้โครงการเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ส่วนการทำกรเกษตรแบบชีวภาพจะต้องมีองค์กรมาช่วยดูแล น่าจะเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่หลายๆ ส่วนที่ต้องฟื้นฟูสภาพป่าไม้ เช่น บริเวณปากอุโมงค์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญให้ เป็นไปตามแนวพระราชดำริอีกด้วย

จึงเป็นหน้าที่ที่ให้สำนักงาน กปร.จะต้องทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ทราบถึงความสำคัญของโครงการ โดยจะได้ร่วมกันบูรณาการการดำเนินงานโครงการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามพระราชดำริต่อไป

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก

พระราชดำริ

ในอดีตที่ผ่านมา พื้นที่จังหวัดนครนายกประสบกับปัญหาในการทำเกษตรกรรมหลายหลากประการ ทั้งปัญหาอุทกภัย ปัญหาความแห้งแล้งขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ปัญหาดินเปรี้ยว จึงมีผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอนเป็นประจำทุกปี ด้วยพระบารมีที่ปกแผ่ไปยังพื้นที่ทุกตารางนิ้วของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงพระราชทานแนวพระราชดำริเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการโครงการพัฒนาลุ่มน้ำนครนายกตอนบน โดยให้กรมชลประทานพิจารณาวางโครงการก่อสร้างเขื่อนคลองท่าด่าน

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๙ คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างโครงการเขื่อนท่าด่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะเวลาดำเนินการ ๖ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๐ - ๒๕๔๖) โดยมีลักษณะโครงการ คือ เป็นเขื่อนคอนกรีตบดอัด (RCC Dam) ความสูงประมาณ ๙๖ เมตร ความยาวประมาณ ๒,๕๙๔ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๒๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบส่งน้ำและระบายน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ๑๘๕,๐๐๐ ไร่

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อนคลองท่าด่าน และมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จฯ ด้วย

ในปี ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นปีมหามงคล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ได้พระราชทานชื่อเขื่อนคลองท่าด่าน เป็น “เขื่อนขุนด่านปราการชล” เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อเป็นเกียรติแก่ขุนหาญพิทักษ์ไพรวรรณ ผู้มีคุณูปการต่อชาวนครนายก

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลแห่งนี้ดำเนินการแล้วเสร็จและสามารถเก็บกักน้ำได้ในเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่สำคัญในการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค ช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยและรักษาระบบนิเวศผลักดันน้ำเค็มและน้ำเน่าเสียในแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำบางปะกงตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครนายก

วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี และ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการ และได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการโครงการต่อไปอีกด้วย

โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสกับอธิบดีกรมชลประทาน ให้

พิจารณาวางโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำ ในลุ่มน้ำห้วยพระปรัง และลุ่มน้ำห้วยโสมง ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำปราจีนบุรี พร้อมทั้งได้พระราชทานข้อมูลที่ทรงวางโครงการไว้ ให้อธิบดี

กรมชลประทานใช้ประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรใช้ทำการเพาะปลูกได้ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง และมีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปีด้วย โดยอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง เป็นหนึ่งในสามโครงการชลประทานที่อยู่ในข้อมูลที่พระราชทานให้อธิบดีกรมชลประทานในวันนั้น ส่วนอ่างเก็บน้ำห้วยยางและอ่างเก็บน้ำพระปรัง ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดสระแก้ว กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติให้กรมชลประทานศึกษา สสำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะกรรมการมรดกโลก ได้มีมติให้พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็นเขาใหญ่ (เขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่-ทับลาน-ปางสีดา-ตาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่) เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ เป็นเหตุให้กรมชลประทานจำเป็นต้องทำการศึกษาข้อมูลเชิงลึกและรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๒ นายพลากร สุวรรณรัฐ
องคมนตรี นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี นายกอร์ปศักดิ์
สภาวสุ รองนายกรัฐมนตรี (ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่า
ด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก) ได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องหารือเรื่องแนวทางการดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วย
โสมง ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
มีมติเห็นชอบ รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการห้วย
โสมง จังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติให้
กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมา
จากพระราชดำริ ระยะเวลาดำเนินการ ๙ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๕๓ - ๒๕๖๑) โดยมีลักษณะของโครงการเป็นเขื่อนดินแบบ
แบ่งโซน (Zone Type Dam) ความสูงประมาณ ๓๓ เมตร ความยาว
ประมาณ ๓,๙๗๐ เมตร มีทำนบดินปิดช่องเขาต่ำ จำนวน ๒ แห่ง

อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๒๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบส่งน้ำและระบายน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ๑๑๑,๓๐๐ ไร่
เมื่อก่อสร้างเสร็จโครงการนี้จะเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่
ลุ่มน้ำปราจีนบุรีและลุ่มน้ำสาขา ทั้งยังเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญต่อการอุปโภคบริโภค และการประปา ในเขตอำเภอนาดี
และอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี รักษาระบบนิเวศ ผลักดันน้ำเค็มและน้ำเน่าเสียในแม่น้ำปราจีนบุรีและ
แม่น้ำบางปะกงอีกด้วย

เนื้อที่ ๒๒๙๕๐๓	พื้นที่ ๕๔๕๗ II	จ. ปราจีนบุรี
TA ๒๒๙๕๐๓	ระดับ ๘๐ เมตร	
สูง ๑๕ เมตร	กว้าง ๑๕๐ เมตร	
ถมรับน้ำ ๒๕๐	๐๑๗๗ กม.	

เนื้อที่ ๑๕๘๒	พื้นที่ ๕๔๕๗ II	
TA ๑๕๘๒	ระดับ ๕๐ เมตร	
สูง ๓๐ เมตร	กว้าง ๘๐๐ เมตร	
ถมรับน้ำ ๑๓๕	๑๓๕ กม.	

TA ๑๑๕๘๒	ระดับ ๔๐ เมตร	
สูง ๑๐ เมตร	กว้าง ๒๐๐ เมตร	
ถมรับน้ำ ๓๐๐	๓๐๐ กม. (+ น้อยหัว/เขน)	

TA ๑๑๕๘๒	ระดับ ๕๐ เมตร	
สูง ๓๐ เมตร (๔-๓๐ เมตร)	กว้าง ๑๕๐๐ เมตร	
ถมรับน้ำ ๓๗๕	๓๗๕ กม. (+ น้อย น้ำ เขน + น้อย บวง)	

โครงการเครื่องผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ “เครื่องอุทกพลวัต”

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายวุฒิ สุมิตร รองราชเลขาธิการเชิญพระราชกระแสพระราชดำริไปยังนายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เพื่อเป็นการต่อยอดโครงการคลองลัดโพธิ์ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ความว่า

“...โครงการคลองลัดโพธิ์จะทำประโยชน์ได้อย่างมหัศจรรย์ มีพลังงานมหาศาล จะใช้พลังงานน้ำที่ระบายผ่านคลอง ทำประโยชน์อย่างอื่นด้วยได้หรือไม่...”

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

จากแนวพระราชดำริดังกล่าว กรมชลประทานจึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโครงการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของโครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านไฟฟ้าพลังงานน้ำ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา

ในระยะแรก คณะผู้วิจัยพบว่าประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์มีข้อจำกัดในการพัฒนาสู่การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำของเขื่อนต่าง ๆ ที่ผ่านมา เช่น เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ ฯลฯ ต่างใช้ทฤษฎีความต่างศักย์ คือการนำพลังงานน้ำจากแหล่งน้ำที่มีความสูงของน้ำที่เก็บกัก (Storage Sources) มากกว่า ๒ เมตร มาใช้ประโยชน์ แต่คลองลัดโพธิ์มีข้อจำกัดอยู่ที่ผล

ต่างของระดับน้ำด้านเหนือและท้ายประตูมีระยะประมาณ ๑๐ - ๒๐ เซนติเมตรเท่านั้น จึงเป็นข้อจำกัดตามองค์ความรู้แบบเดิมที่เคยปฏิบัติกันมา

จากข้อจำกัดของคลองลัดโพธิ์ที่ไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำในรูปแบบเดียวกับเขื่อนขนาดใหญ่ได้ จึงนำไปสู่การวิเคราะห์ทางชลศาสตร์แนวใหม่ โดยการผสมผสานทฤษฎีการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานลมมาใช้ร่วมกับพลังงานน้ำ ซึ่งเป็นทฤษฎีใหม่ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากโครงการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ คือ การนำพลังงานน้ำจากแหล่งน้ำที่มีความสูงของน้ำน้อยมาก (Free Surface Flow Sources) แต่มีความเร็วของกระแสน้ำ ศักยภาพพลังงานน้ำของโครงการใด ๆ จะผันแปรตามความเร็วกระแสน้ำ ยกกำลังสามและพื้นที่ภาพฉายของใบพัดที่หมุน ซึ่งเป็นพลังงานจลน์ เช่นเดียวกับการใช้ประโยชน์จากพลังงานลม

ผลของการวิจัย

คณะนักวิจัยได้ออกแบบชุดกังหันพลังน้ำต้นแบบที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง สะดวกต่อการปฏิบัติงาน และซ่อมบำรุง มีราคาประหยัด ๒ แบบ คือ แบบหมุนตามแนวแกน (Axial Flow) และ แบบหมุนขวางการไหล (Cross Flow) จากการทดลองเดินกังหันพลังน้ำต้นแบบพบว่าได้กำลังไฟฟ้าสูงสุดที่ ๕.๗๔ กิโลวัตต์ต่อวัน ซึ่งมากกว่าที่ตั้งเป้าหมายไว้

ผลของการนำพลังงานน้ำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจนนำมาสู่ทฤษฎีใหม่ในการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานจลน์และการประดิษฐ์กังหันทั้งแบบหมุนตามแนวแกนและแบบหมุนขวางการไหลของน้ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมชลประทานและสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) จึงได้ดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ในพระปรมาภิไธย โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ออกสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบด้วย ๑) เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ เลขที่สิทธิบัตร ๒๙๑๖๒ และ ๒) โครงสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ เลขที่สิทธิบัตร ๒๙๑๖๓

ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อสิ่งประดิษฐ์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์และชุดสำเร็จเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ว่า “อุทกพลวัต” มีความหมายว่า กังหันผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำไหล

และจากการที่**นายสวัสดิ์ วัฒนายากร** องคมนตรี ได้เดินทางไปเยี่ยมโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๒ เพื่อติดตามผลการวิจัย และได้มอบหมายให้คณะผู้วิจัยนำผลการวิจัยไปขยายผลที่ประตูระบายน้ำแห่งอื่นๆ ของกรมชลประทาน ซึ่งต่อมาในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เครื่องอุทกพลวัตได้ถูกนำไปติดตั้งเพิ่มเติมที่ประตูระบายน้ำพระนารายณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของคลองลาดโพธิ์นี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับการนำไปต่อยอดในการผลิตกังหันผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำในประเทศ ซึ่งหากการติดตั้งกังหันพลังน้ำที่ผลิตเองในประเทศประสบผลสำเร็จจะสามารถลดการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศ เพิ่มคุณประโยชน์ของประตูระบายน้ำ และช่วยประหยัดงบประมาณของประเทศชาติลงได้อย่างมหาศาล

โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระราชดำริ

หลังจากเกิดอุทกภัยหนัก เนื่องจากพายุโซนร้อนซีต้า เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้เร่งรัดขุดคลองหัววัง – พนังตัก ที่ค้ำอยู่ ๑,๔๖๐ เมตร ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน พร้อมทั้งก่อสร้างประตูระบายน้ำ ๓ แห่ง ซึ่งกรมชลประทานได้เร่งรัดดำเนินการจนแล้วเสร็จ และสามารถใช้ระบายน้ำได้ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา และเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติม ให้พิจารณาขุดลอกคลองละมุให้เชื่อมคลองท่าแซะกับหนองใหญ่เพื่อช่วยแบ่งน้ำส่วนจากคลองท่าแซะลงสู่หนองใหญ่ จากนั้นเมื่อระดับน้ำในคลองหัววัง-พนังตักลดระดับลงจึงค่อย ๆ ปล่อยน้ำจากหนองใหญ่ระบายลงคลองหัววัง – พนังตักและไหลลงสู่ทะเลตามลำดับ

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

กรมชลประทานได้ดำเนินงานตามแผนงานป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรที่ได้ดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

๑. ขุดคลองระบายน้ำห้วยวัง – พนังตักและอาคารประกอบ เพื่อผันน้ำจากคลองท่าตะเภาออกสู่ทะเล สามารถระบายน้ำ ๔๐๐ ลบ.ม./วินาที
๒. ก่อสร้างประตูระบายน้ำสามแควใหม่ เพื่อผันน้ำจากคลองท่าตะเภาออกสู่ทะเล สามารถระบายน้ำ ๔๐๐ ลบ.ม./วินาที
๓. ขุดลอกคลองท่าตะเภาและคลองสาขาในบริเวณลุ่มน้ำ เพื่อระบายน้ำ ๙๙๐ ลบ.ม./วินาทีและสามารถเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง
๔. ขุดคลองระบายน้ำบ้านดอนทรายแก้วพร้อมคันกันน้ำและอาคารประกอบ เพื่อระบายน้ำจากคลองสามแควออกสู่ทะเลเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๕๐ ลบ.ม./วินาที
๕. ขุดคลองระบายน้ำท่านางสังข์ – บ้านบางตุ่ม พร้อมอาคารประกอบ เพื่อระบายน้ำจากคลองท่านางสังข์ซึ่งรับน้ำจากบริเวณตัวเมืองให้ระบายออกสู่ทะเลได้สะดวกรวดเร็วขึ้นประมาณ ๘๐ ลบ.ม./วินาที
๖. โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ - ก่อสร้าง ปตร. ราชประชานุเคราะห์ ๑ ๒ และ ๓ ขุดลอกคลองล้อมรอบในบริเวณพื้นที่หนองใหญ่ ความยาว ๒,๕๒๗.๘๐ เมตรขุดลอกหนองใหญ่พื้นที่ ๒๐๐ ไร่ และคลองสาขา ความยาว ๑๖.๖ กิโลเมตร เพื่อควบคุมการระบายน้ำและเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งบริเวณหนองใหญ่ พร้อมทั้งนำน้ำที่อยู่เหนือพื้นที่หนองใหญ่ให้ไหลลงนาเก็บไว้ในหนองใหญ่และรอการระบายน้ำออกสู่คลอง ห้วยวัง – พนังตัก ต่อไป และได้ปรับปรุงพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ เพื่อเก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้นจาก ๒,๐๐๐,๐๐๐ ลบ.ม. เป็น ๓,๐๐๐,๐๐๐ ลบ.ม. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูแล้ง และเพื่อพร่องน้ำได้รวดเร็วลดความเสียหายเนื่องจากอุทกภัย
๗. ขุดลอกคลองละมูเชื่อมกับคลองท่าชะ เพื่อช่วยระบายน้ำจากคลองท่าชะเก็บไว้ในหนองใหญ่ก่อนที่จะไหลลงคลองห้วยวัง – พนังตัก
๘. ติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเฝ้าระวังภัยลุ่มน้ำท่าตะเภา เพื่อพยากรณ์น้ำและเฝ้าระวังภัยน้ำท่วมเมืองชุมพร
๙. ปรับปรุงคันกันน้ำคลองสามแควและคลองสาขาพร้อมอาคารประกอบ - เพื่อเพิ่มปริมาณการระบายน้ำจากเดิม ๓๕๐ ลบ.ม./วินาที เป็น ๔๕๐ ลบ.ม./วินาที
๑๐. ขุดลอกคลองชุมพรและคลองสาขา เพื่อช่วยระบายน้ำในลุ่มน้ำคลองชุมพรให้ไหลออกสู่ทะเลได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น
๑๑. ก่อสร้าง ปตร. คลองท่าตะเภา เพื่อควบคุมให้น้ำไหลผ่านตัวเมืองตามความจุของคลองไม่เกิน ๓๕๐ ลบ.ม./วินาที
๑๒. ปรับปรุงประตูระบายน้ำพนังตัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำจาก ๔๐๐ ลบ.ม./วินาที เป็น ๕๘๐ ลบ.ม./วินาที

ซึ่งผลของการดำเนินโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรตามแนวพระราชดำริ ช่วยทำให้จังหวัดชุมพรไม่ต้องเผชิญกับสภาพน้ำท่วมขังในเขตตัวเมือง เนื่องจากทุกครั้งที่มีฝนตกหนักหรือมีมรสุมพัดผ่าน ปริมาณน้ำที่เกิดขึ้นจะถูกส่งต่อเข้าสู่ระบบชลประทานที่ก่อสร้างเตรียมพร้อมรองรับปริมาณน้ำดังกล่าวไว้แล้ว ทำให้บ้านเรือนราษฎรและผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ไม่ได้รับความเสียหาย และเศรษฐกิจไม่ต้องหยุดชะงักจากมหันตภัยที่ไม่อาจคาดคะเนความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นได้

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลาและพัทลุง

พระราชดำริ

นับแต่ปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และได้พระราชทานพระราชดำริมาโดยลำดับถึง ๑๓ ครั้ง แนวพระราชดำริโดยสรุปคือ ให้แก้ปัญหาด้านปริมาณและคุณภาพน้ำ ขจัดความขัดแย้งระหว่างเกษตรกรทำนาข้าว และนากุ้ง ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยก่อสร้างประตูประบายน้ำปากพนัง ซึ่งต่อมาได้พระราชทานนามว่า “ประตูประบายน้ำอุทกวิทยาฯประสิทธิ์” หมายถึงให้ประสบความสำเร็จในการแยกน้ำ จากนั้นให้ก่อสร้างประตูประบายน้ำ

และระบบระบายน้ำ ระบบกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำอื่นๆ เพิ่มเติมความสมบูรณ์ตามศักยภาพของพื้นที่ให้รักษาฟื้นฟูพัฒนาสิ่งแวดล้อม และพัฒนาอาชีพส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ควบคู่กันไปอย่างครบวงจร เพื่อความอยู่ดีกินดีของราษฎรในพื้นที่ ได้อย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ ล้านไร่ ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง เพื่อช่วยเหลือราษฎรกว่า ๕ แสนคน ซึ่งในลุ่มน้ำดังกล่าว กรมชลประทานได้มีการพัฒนาระบบชลประทานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ หลายโครงการแล้ว เช่น ระบบส่งน้ำไม่เสียบ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เป็นต้น

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เป็นการพัฒนาแหล่งน้ำที่จะแก้ไขปัญหา โดยอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน แบ่งงานเป็น ๔ กิจกรรมหลัก คือ

๑) ประตุระบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิ เป็นอาคารชลประทานหลักของโครงการ เป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดสำหรับการเกษตร การอุปโภค บริโภคในฤดูแล้ง ปัญหาน้ำทะเลบุกรุกในฤดูแล้ง โดยปิดกั้นไม่ให้น้ำเค็มรุกเข้าไปในแม่น้ำปากพนัง และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำกินของราษฎรเป็นบริเวณกว้างในฤดูฝน

๒) คลองระบายน้ำหลัก ๔ สาย ควบคุมการระบายน้ำให้ไหลออกสู่ทะเลได้เร็ว เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก

๓) กำหนดแนวเขตการใช้ที่ดินที่ถูกต้องและชัดเจน เพื่อแยกพื้นที่ใช้น้ำจืด และน้ำเค็มออกจากกัน

๔) พัฒนาระบบชลประทาน ทั้งในพื้นที่น้ำจืดและน้ำเค็ม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการใช้น้ำ

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับราษฎร

เมื่อเกิดโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้สภาพพื้นที่มีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาการปลูกข้าว นางบุญเรือน ทองจำรัส ชาวบ้านยางยวน ตำบลอนตรอ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาชีพทำนา แต่ก่อนปลูกข้าวนาปีครั้งเดียวเพราะอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ต้องอาศัยน้ำฝน ผลผลิตต่อไร่ได้น้อยแทบไม่มีรายได้จากการทำนา บางปีต้องประสบปัญหานาล่มทำให้ขาดทุนมีหนี้สิน

ด้วยความใฝ่เรียนรู้ต่อผู้ที่มีความยากจนและการปลดปล่อยหนี้สินประกอบกับมีความขยัน มุ่งมั่น และมีจิตอาสา จึงมักจะเป็นผู้ริเริ่ม ร่วมมือกับหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนและให้การช่วยเหลือ โดยยึดมั่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพื่อจะเป็นตัวอย่างให้เห็นเป็นประจักษ์แก่คนในชุมชนว่า การทำนาสามารถสร้างเป็นอาชีพที่มั่นคงได้ แม้แต่ลูกของตนก็สอนให้รู้จักทำนา รักในอาชีพชาวนาซึ่งปัจจุบันได้หันมาประกอบอาชีพทำนาเช่นพ่อแม่

นางบุญเรือนเป็นแกนนำในการรวมกลุ่มสมาชิกทำนาที่มีความเห็นพ้องกันว่า เมื่อชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการพระราชดำริแล้ว จะใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าเป็นไปตามพระราชประสงค์ได้อย่างไร จึงได้มีการศึกษาเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์แล้วนำมาปฏิบัติจริง การทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ทำให้รู้จักสถานภาพของตนเอง คิดทบทวนแก้ไขส่วนที่ผิดพลาดพัฒนาการอย่างเป็นระบบแบบค่อยเป็น

ต่อไป ที่สำคัญคือการดำเนินการผลิตข้าวแบบครบวงจร เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคือการอนุรักษ์ดินและน้ำ

นอกจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มด้วยกันเองแล้ว ยังได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ทั้งในระบบการผลิตและระบบการธุรกิจของกลุ่มด้วย เพื่อการขยายผลองค์ความรู้การดำเนินการผลิตข้าวครบวงจร เป็นตัวแบบการพัฒนาในพื้นที่โดยรอบขยายผลพลิกฟื้นความเป็นอยู่ข้าวของกลุ่มน้ำปากพองต่อไป

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลก (มุโนะ) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

พระราชดำริ

สภาพปัญหาของพื้นที่ลุ่มน้ำโก-ลก อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงโก-ลก และอำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส ในฤดูฝนปริมาณฝนที่ตกมาก ทำให้น้ำในแม่น้ำโก-ลกไหลล้นตลิ่งป่าเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนของราษฎรในเขตอำเภอสุไหงโก-ลก และอำเภอตากใบ และช่วงดังกล่าวมีน้ำทะเลหนุนสูง การระบายน้ำออกจากพื้นที่ใช้ระยะเวลาานาน พื้นที่การเกษตร สัตว์เลี้ยงและทรัพย์สินของราษฎรได้รับความ

เสียหาย ส่วนในฤดูแล้งจะขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค เนื่องจากมีน้ำเค็มจากทะเลอ่าวไทยไหลย้อนเข้ามาในแม่น้ำโก-ลกและลำน้ำสาขา เช่น คลองปุยู คลองโต๊ะแดง ทำให้ไม่สามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาน้ำเปรี้ยวที่ไหลจากพรุโต๊ะแดงผ่านพื้นที่การเกษตร ทำให้ดินมีสภาพเป็นกรดมีคุณภาพต่ำ ไม่สามารถทำการเกษตรได้หรือหากทำได้ให้ผลผลิตต่ำ วงจรของสภาพปัญหาเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบถึงปัญหาและความเดือดร้อนของราษฎร จึงได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานไปดำเนินการแก้ไขปัญหามาเริ่มต้นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๑๗ โครงการ

ชลประทานมูละอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่โครงการ ๑๑๐,๐๐๐ ไร่ในเขตอำเภอดากไบก และ อำเภอสู่โขงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จึงได้เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จากสภาพปัญหาที่มีมากทั้งเรื่อง น้ำ ๔ น้ำ ซึ่งได้แก่ น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเค็ม น้ำเปรี้ยว นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องดินเปรี้ยว ทำให้การแก้ไขปัญหามีความยุ่งยากซับซ้อน สัมพันธ์เชื่อมโยงและมีผลกระทบซึ่งกันและกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงติดตามงานทอดพระเนตรสภาพพื้นที่และได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง และได้พระราชทานแนวทางในการบริหารจัดการ น้ำ ๓ รส คือ น้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำเปรี้ยว ซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันให้มีความสมดุลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด

สภาพภูมิประเทศ

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาน้ำในโครงการ รวม ๔๕ ครั้ง ตั้งแต่ ปี ๒๕๑๗ - ๒๕๓๗ ในการบริหารจัดการ ๔ น้ำ ๓ รส

การสนองพระราชดำริ

กรมชลประทานได้ก่อสร้างระบบระบายน้ำ ระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบส่งน้ำ อาคารบังคับน้ำต่าง ๆ ระบบป้องกันน้ำเค็ม และระบบควบคุมน้ำเปรี้ยว รวมทั้งน้อมนำพระราชดำริในการบริหารจัดการมาเป็นแนวทางการจัดการน้ำ

ผลสัมฤทธิ์

๑. บรรเทาปัญหาน้ำท่วมบริเวณพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโก-ลกและริมขอบพรุโตะแดงในเขตตำบลปาล์มสด ตำบลมูโนะ ตำบลบุญไ้ยะ อำเภอสุโหงโก-ลก ตำบลนาภาค ตำบลโฆสิต ตำบลพร่อน และตำบลเกาะสะท้อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ไร่

๒. ส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน จำนวน ๘๘,๕๕๐ ไร่ตลอดทั้งปี

๓. ควบคุมระดับน้ำ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของดินเปรี้ยวและนำน้ำจืดไปปรับปรุงคุณภาพดินเปรี้ยว

๔. ควบคุมระดับน้ำในพรุโตะแดงพื้นที่ ๑๒๕,๐๐๐ ไร่ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

เพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าพรุโตะแดงและรักษาระบบนิเวศวิทยา รวมทั้งป้องกันน้ำจากพรุโตะแดงไหลเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับราษฎร

นางสาวอัจฉรา เล่าเลิศ ราษฎรหมู่ที่ ๒ บ้านเกาะสะท้อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นประธานศูนย์ผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชนในตำบลเกาะสะท้อน นอกจากนี้ ยังเป็นประธานและสมาชิกกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มข้าว กลุ่มขนม และอาสาสมัครการเกษตร ได้เล่าให้ฟังว่า...

“แต่เดิมชาวบ้านลำบากมาก ไฟฟ้า ถนน ก็ไม่มี การสัญจรต้องทางเรืออย่างเดียว น้ำก็ท่วมทุกปี ท่วมแล้วท่วมอีก นาข้าวก็เสียหาย ไม่มีคลองระบายน้ำ พอช่วงแล้งน้ำทะเลก็หนุน น้ำในลำน้ำก็เค็ม ส่งให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ตอนเด็ก ๆ เคยถามพ่อเหมือนกันว่า ทำไมข้าวออกรวงน่าจะท้องแก่แล้ว ทำไมไม่กั้มรวง...ข้าวเหลืองแล้วรวงทำไมไม่กั้ม พ่อก็บอกว่า เพราะน้ำทะเลหนุนท่วม ทำให้ข้าวลีบหมดเนื้อข้าวข้างในไม่มี ลำต้นข้าวยังไม่ตายแต่ไม่มีผลผลิต ซึ่งในแต่ละปีได้ข้าวแค่พอกิน หรือบางปีไม่มีเลยด้วยซ้ำ”

“แต่พอปี ๒๕๑๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ มาที่บ้านปาดังยอ ตำบลมูโนะ อำเภอสุโขทัย โกลก กำนันยูโษะ ซึ่งเป็นกำนันตำบลมูโนะ ได้ขอให้ในหลวงเข้ามาแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำชลประทาน...”

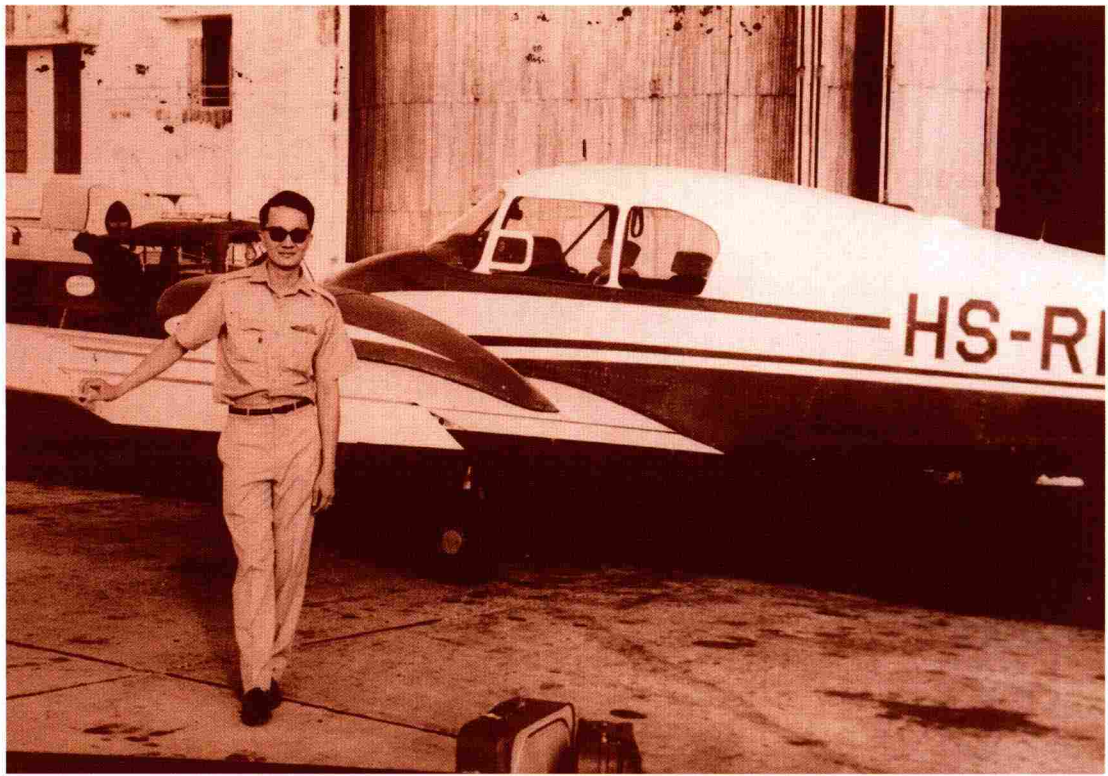
“หลังจากที่ท่านเสด็จฯมาแล้วและให้กรมชลประทานมาทำระบบชลประทานจากนั้นก็มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีถนน มีชลประทาน มีไฟฟ้า ชาวในนามีเยอะ น้ำเค็มไม่เข้า น้ำที่เคยท่วมทุกปี ก็ไม่ท่วม หรือหากท่วมก็ไม่เสียหายมาก...”

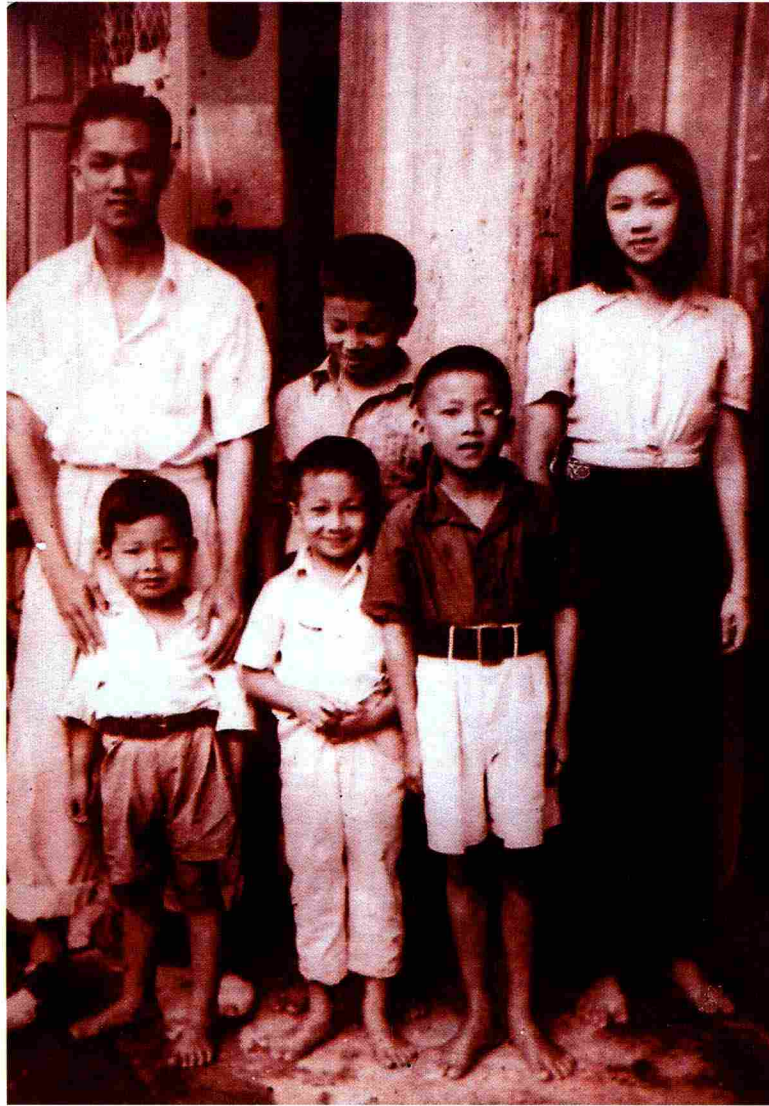

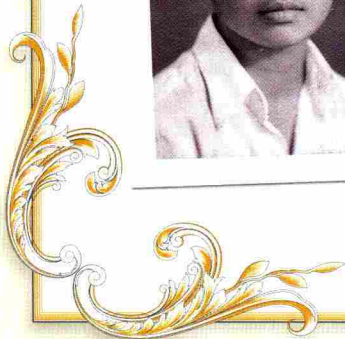
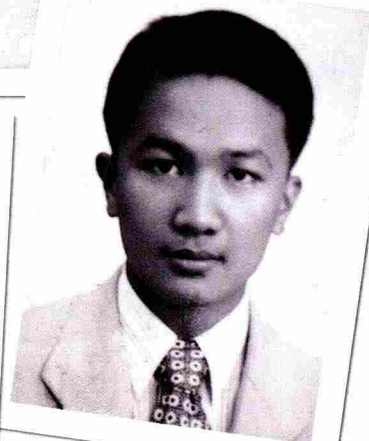
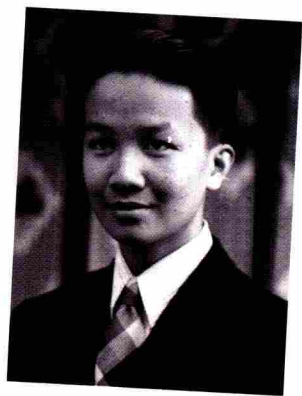
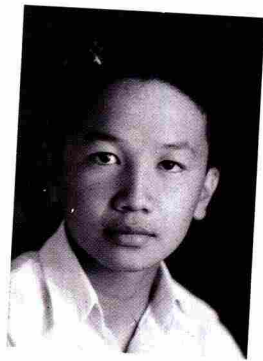

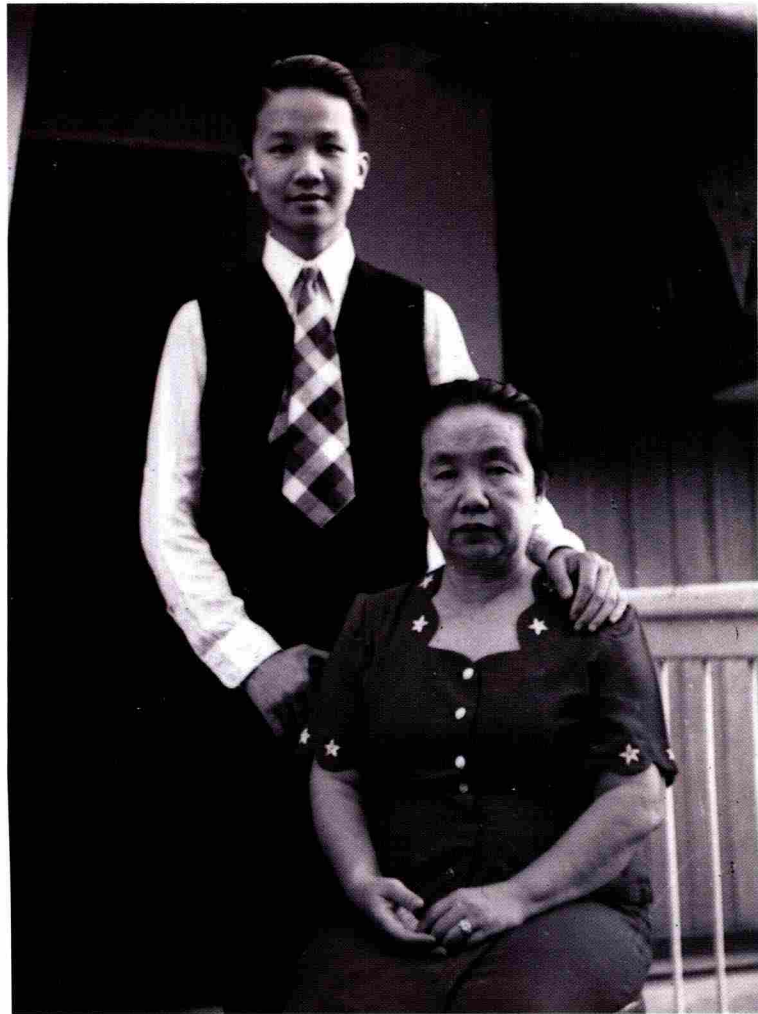
ความทรงจำ...อันงดงาม

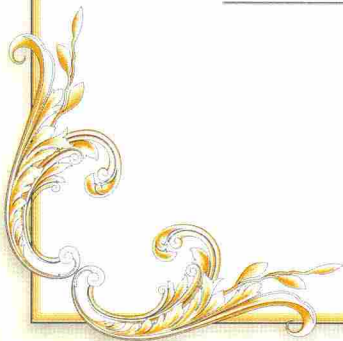

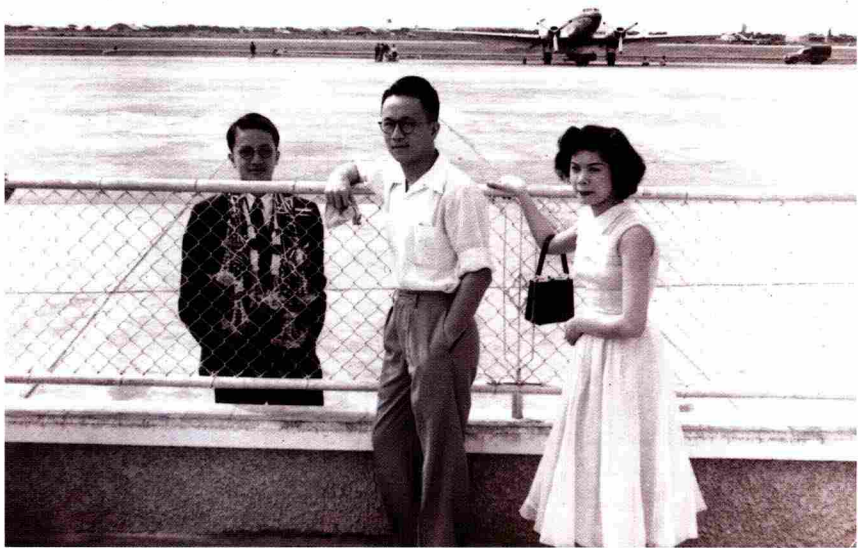
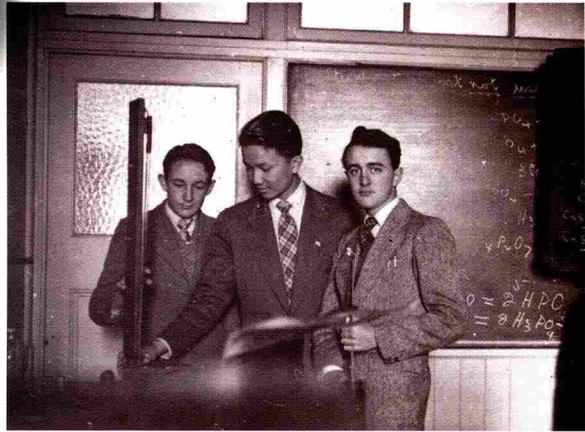

เสด็จสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

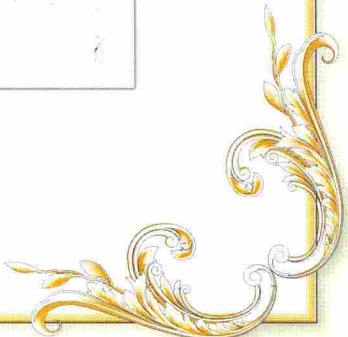
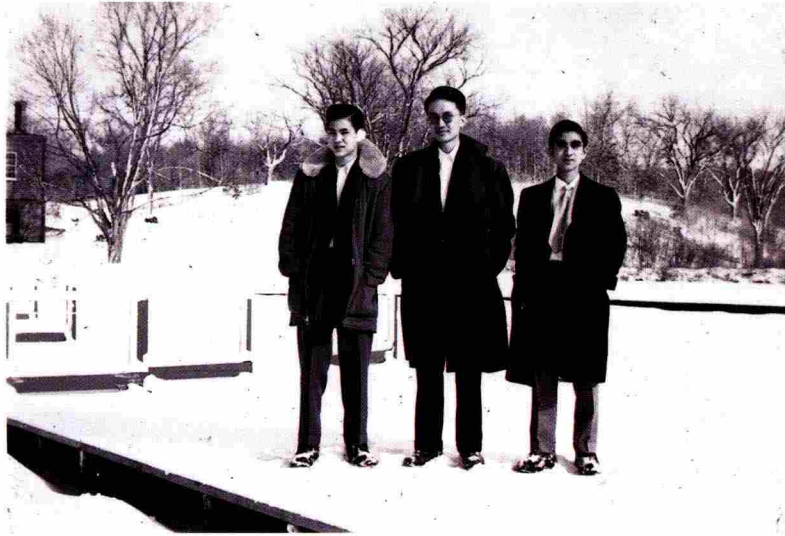

๑๗๑

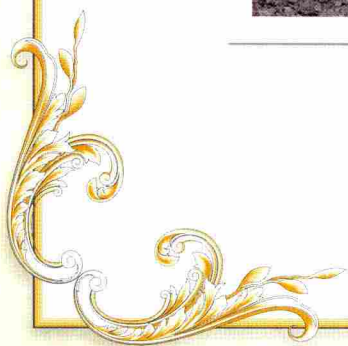
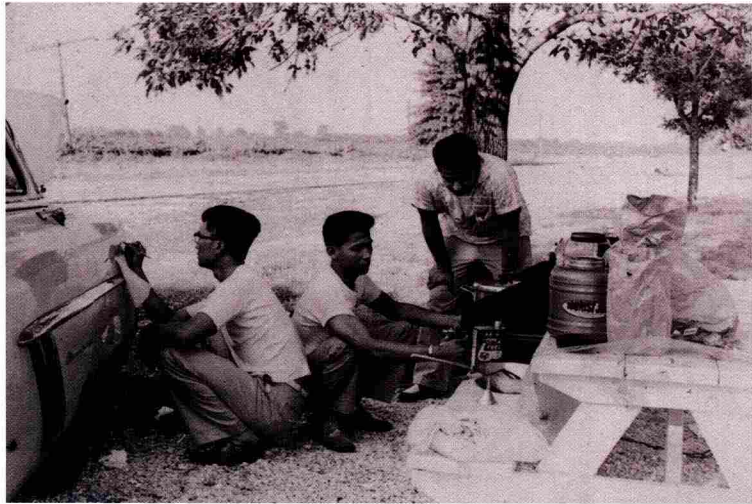

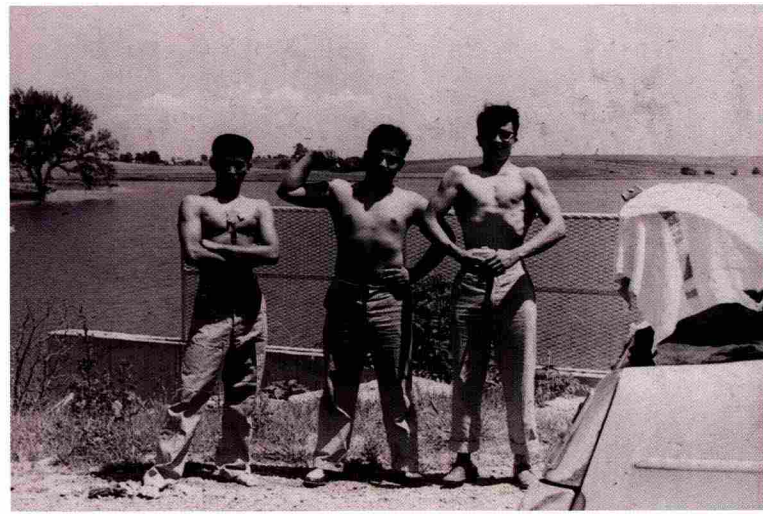

សិវតិ វណ្ណាមារ

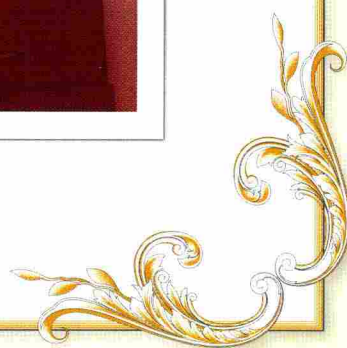

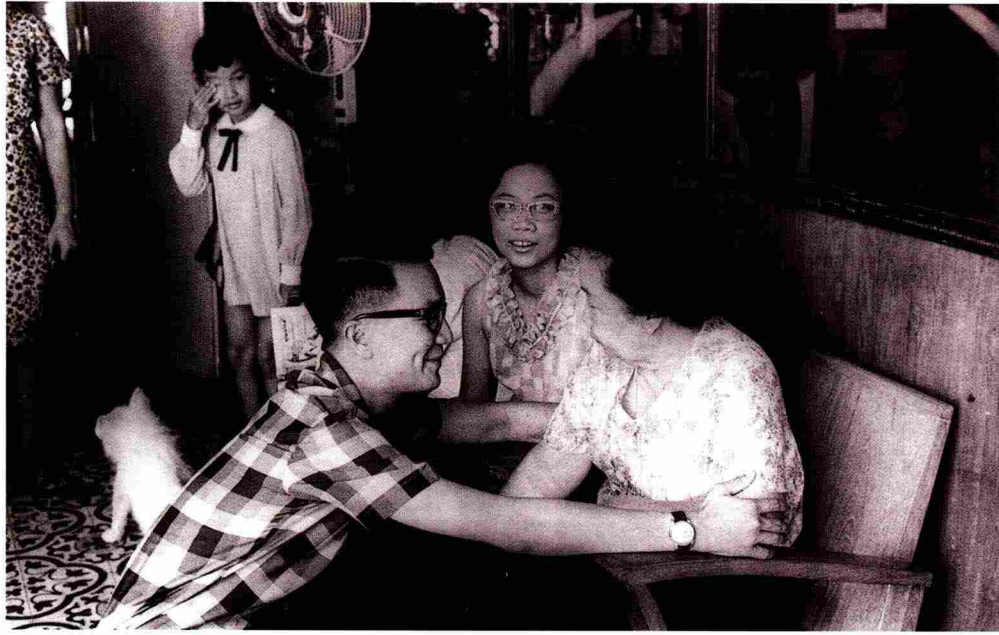

สวัสดี วันพืชมงคล

๑๘๒

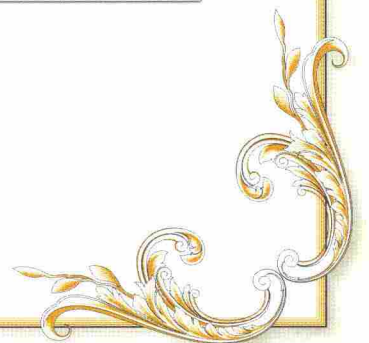
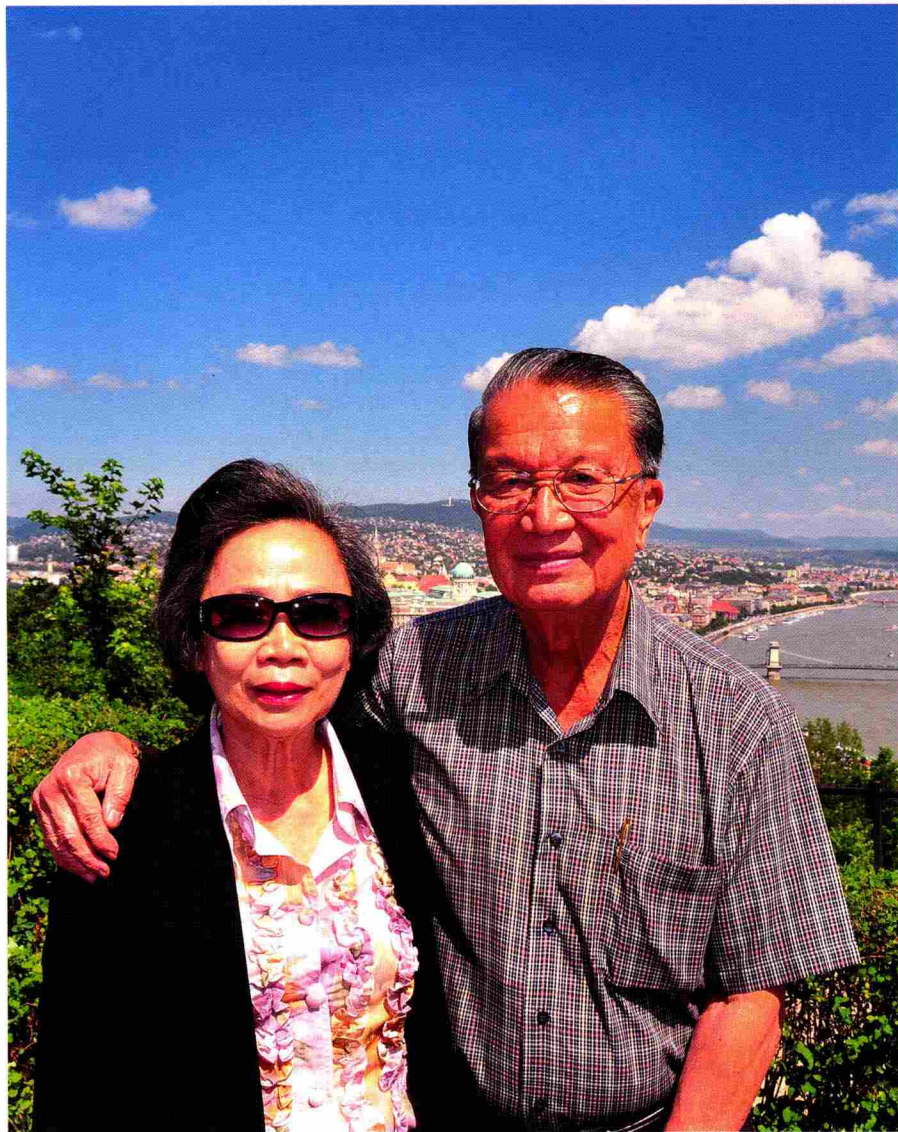

สังคีต วัฒนไพฑูริย์

สวัสดี วัฒนาภรณ์

๑๔๒

สวัสดี วัฒนาพานิช

๑๔๓

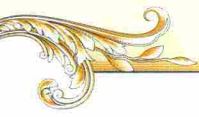

เสด็จฯ ราชพิธี

๑๔๗

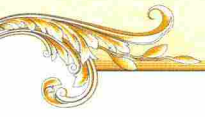

เสด็จ ราชวชิราวุธ

หน้าว่าง

ด้วยความอาลัย

แต่ องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร

องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถปราดเปรื่องอย่างยิ่งท่านหนึ่ง และเป็นหนึ่งในผู้ทำงานปิดทองหลังพระ อยู่เบื้องหลังโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ หลายโครงการด้วยกัน

องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย และได้เดินทางไปศึกษาต่ออย่างต่างประเทศ สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี สาขา วิศวกรรมเครื่องกล จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology: MIT) สหรัฐอเมริกา อันเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกในด้านวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ได้นำความรู้กลับมารับใช้บ้านเกิดเมืองนอน ด้วยการเข้ารับราชการที่กรมชลประทาน เริ่มต้นจากตำแหน่งนายช่างโท กองช่างกล เก็บเกี่ยว ประสบการณ์ สะสมความรู้ความชำนาญ และเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพด้วยดีเป็นลำดับ ดำรง ตำแหน่งสำคัญ ๆ อาทิ วิศวกรใหญ่ฝ่ายช่างกล กรมชลประทาน ผู้ตรวจการราชการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรม ชลประทาน ในปี ๒๕๓๕ จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ ในปี ๒๕๓๘ ในช่วงเวลานี้มีพระราชดำริ ให้จัดตั้งโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมและการชลประทาน อันเป็นประโยชน์แก่ ประเทศชาติและประชาชนมากมายหลายโครงการด้วยกัน อาทิ โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยัง ตอนบน โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว ซึ่งจะส่งน้ำไปช่วยเหลือกิจกรรมของโครงการพัฒนา พื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อันเป็นจุดกำเนิดของการเกษตรแบบ “ทฤษฎีใหม่” โครงการสร้างฝายชะลอน้ำจำนวนมากในป่าบริเวณศูนย์พัฒนาการศึกษาห้วยฮ่องไคร้ ซึ่งเป็นแห่งแรกที่มีการสร้างฝายชะลอน้ำตามพระราชดำริ ช่วยคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ป่า อีกครั้งหนึ่ง และโครงการสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นต้น องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ที่มี หน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรงจึงได้มีโอกาสถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาท อย่างใกล้ชิด และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ก็ได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ทำงานในด้านเกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพัฒนาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ มาจนถึงปัจจุบัน และในปี ๒๕๔๕ ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการ ศาลปกครองสูงสุดคณะแรกของประเทศไทย

ด้วยความรู้ความสามารถและผลงานในวิชาชีพที่โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ ผนวกกับความ ซื่อสัตย์สุจริตและวิริยอุตสาหะทำงานรับใช้แผ่นดินตลอดมา ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นองคมนตรี ท่านปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด เสมอต้นเสมอปลาย สามารถนำความรู้ ความชำนาญ และ

ประสบการณ์ที่สั่งสมมาตลอดชีวิต มาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่สำคัญได้เป็นอย่างดี ในการประชุมปรึกษาหารือของคณะองคมนตรี องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ สามารถให้ข้อคิดข้อเสนอแนะได้อย่างสุขุม คัมภีรภาพ แม้ระยะหลังสุขภาพของท่านจะไม่เอื้ออำนวย ท่านก็ยังคงเข้าร่วมประชุมและปฏิบัติหน้าที่เป็นปรกติมิได้ขาด ทั้งยังคงความมีอัธยาศัยไมตรี ยิ้มแย้มเป็นกันเองอยู่เสมอ จนคนภายนอกแทบไม่ทราบเลยว่าท่านกำลังมีปัญหาสุขภาพพุ่มเร้าอยู่ และในระหว่างนี้เอง องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ได้ทุ่มเทร่างกายแรงใจเขียนบทความเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวการทรงงานและพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อปวงชนชาวไทย ผ่านประสบการณ์ของท่านที่เคยถวายงานรับใช้ใกล้ชิดในหลายวาระ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้เป็นที่ปรากฏสืบไป บทความนี้ปรากฏอยู่ในหนังสือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับคณะองคมนตรี” ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ภายหลังจากที่องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ จากไปแล้ว แม้องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ผู้เขียน จะมิได้เห็นความสำเร็จของผลงานนี้ด้วยตัวท่านเอง แต่ดวงวิญญาณของท่านคงรับรู้ได้ว่า บทความนี้สามารถตรึงใจผู้อ่าน ก่อให้เกิดความสำนึกและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่างท่วมท้น นับว่า องคมนตรีสวัสดิ์ ฯ ได้ถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาทและสนองคุณแผ่นดินตราบจนวาระสุดท้ายของชีวิตอย่างแท้จริง

คณะองคมนตรีขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร และครอบครัววัฒนายากร ตลอดจรรยาตีสันทมิตรสหายของครอบครัว ในการสูญเสียครั้งสำคัญครั้งนี้ และใคร่ขอถือโอกาสนี้ อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ตลอดทั้งคุณงามความดีที่องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้สั่งสมและบำเพ็ญมาตลอดอายุขัยของท่าน จงดลบันดาลประทานพรให้ดวงวิญญาณขององคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ประสบความสุขสงบ และร่มเย็นในสัมปรายภพทุกประการ.

คณะองคมนตรี

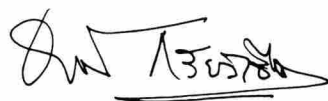
ระลึกถึง ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

ผมรู้จักสนิทสนมเป็นเพื่อนร่วมรุ่นกับคุณจำเริญ วัฒนายากร พี่ชายแท้ๆ ของ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ทำให้ผมมีโอกาสรู้จักกับท่านสวัสดิ์ฯ และสนิทสนมมากขึ้นเมื่อได้มาร่วมงานกันในฐานะองคมนตรี

ท่านสวัสดิ์ฯ เป็นคนขยันขันแข็งและทุ่มเทให้กับการทำงาน ตลอดชีวิตราชการของท่านได้ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตไว้เหนือสิ่งอื่นใด ทำให้ท่านเจริญก้าวหน้าด้วยดีในหน้าที่การงาน ดำรงตำแหน่งสูงสุดเป็น อธิบดีกรมชลประทาน ต่อมาเมื่อท่านได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นองคมนตรี ท่านก็นำความรู้ความสามารถที่สะสมมาอย่างยาวนาน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติได้อย่างสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านช่างกลและการชลประทาน เมื่อมีประเด็นปัญหาในเรื่องเหล่านี้ ท่านสวัสดิ์ฯ สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยต้นสายปลายเหตุและอธิบายให้ที่ประชุมเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง นอกจากนี้ท่านยังใส่ใจในทุกรายละเอียดของงาน แม้แต่ในเรื่องเล็กน้อย อาทิ ท่านจะนำข้อมูลรายงานสรุปสถานการณ์น้ำภายในประเทศ ส่งให้องคมนตรีทุกท่านเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อให้คณะองคมนตรีทราบและทันต่อสถานการณ์ความเป็นไปของน้ำในประเทศไทย

สำหรับในด้านส่วนตัวนั้น ท่านสวัสดิ์ฯ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยไมตรี สุภาพนุ่มนวล เปิดเผยตรงไปตรงมา และให้ความเป็นกันเองกับทุกคน ท่านจึงเป็นที่รักและเคารพของบรรดาองคมนตรีและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเลขาธิการคณะองคมนตรีทุกคน ที่น่าประทับใจยิ่ง คือ ความอดทน อดกลั้น และความมีกำลังใจอันเข้มแข็งดุจภูผา แม้ในยามที่สุขภาพไม่เอื้ออำนวย ท่านก็ยังคงมาร่วมประชุมคณะองคมนตรีและปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เคยย่อท้อ ท่านไม่เคยเอ่ยปากหรือแสดงอาการเจ็บป่วยใดให้ผู้อื่นต้องเป็นห่วงกังวลเลยแม้เพียงสักครั้ง ทุกครั้งที่พบเจอกัน ท่านสวัสดิ์ฯ ยังคงมาพร้อมกับใบหน้าที่มีรอยยิ้มเสมอ จนผมเองนึกไม่ถึงและอดรู้สึกใจหายไม่ได้ที่มะเร็งร้ายได้รุกรามและพรากชีวิตท่านไปอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ผมรู้สึกเห็นใจคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร ผู้เป็นภริยา อย่างยิ่ง แต่ใจหนึ่งก็นึกชื่นชมที่คุณหญิงปานจิตต์ฯ มีจิตใจเข้มแข็ง ร่วมทุกข์ร่วมสุข และยืนหยัดเคียงข้างเป็นกำลังใจที่สำคัญของท่านสวัสดิ์ฯ ในยามยาก คุณหญิงปานจิตต์ฯ ทำหน้าที่คู่ชีวิตได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์โดยแท้

ผมขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับคุณหญิงปานจิตต์ฯ และครอบครัววัฒนายากร ต่อการสูญเสียครั้งสำคัญนี้ และใคร่ขอตั้งจิตอธิษฐาน อัญเชิญกุศลผลบุญทั้งปวงที่ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้บำเพ็ญมาตลอดชีวิต จงเป็นพลังนำดวงวิญญาณของ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ไปสู่สุคติและประสบแต่ความร่มเย็นเป็นสุขในสัมปรายภพทุกประการ

(นายธานินทร์ กรัยวิเชียร)

องคมนตรี

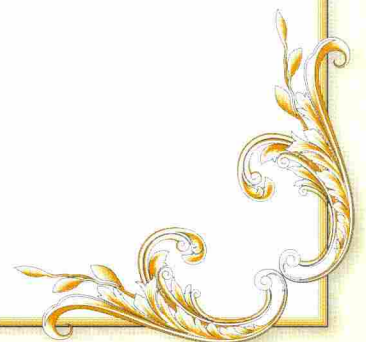
คำไว้อาลัยนายสวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมได้รู้จักองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ตั้งแต่ที่ท่านเข้าเรียนชั้นปีที่ ๑ ในสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ที่ Massachusetts Institute of Technology (M.I.T.) สหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๔ ซึ่งในขณะนั้นผมกำลังเรียนปริญญาเอกอยู่ ในสมัยนั้น นักเรียนไทยมีไม่มากนัก จึงมีความใกล้ชิดกันค่อนข้างมากโดยเฉพาะเวลาใกล้สอบ องคมนตรีสวัสดิ์ฯ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดีมากและเป็นที่ยกย่องของทุกคน จึงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในหมู่นักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา และได้รับเลือกให้เป็นนายกสมาคมนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๗ ซึ่งขณะนั้นผมได้กลับมาประเทศไทยแล้ว

ผมขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อคุณหญิงปานจิตต์ และครอบครัว ตลอดจนญาติสนิทของท่าน ในการสูญเสียครั้งสำคัญนี้ด้วย

นายเชาวน์ ณศีลวันต์

องคมนตรี

อาลัย องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

องคมนตรี สวัสดิ์ เป็นเพื่อนรุ่นน้องที่รู้จักคุ้นเคยกันมานาน ตั้งแต่เรายังทำงานในสาขาวิชาชีววิศวกรรมด้วยกัน และในหน่วยงานที่ผูกพันกันระหว่างกรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่เราต่างสังกัดอยู่ ทั้งรู้จักคุ้นเคยกับ คุณหญิงปานจิตต์ ภริยา ซึ่งก็รับราชการอยู่ที่กรมชลประทานในสมัยนั้นเช่นกัน องคมนตรี สวัสดิ์จะเรียกผมว่า “พี่โต้ง” เช่นเดียวกับเพื่อนรุ่นน้องอื่นๆที่คุ้นเคยกัน ในตำแหน่งหน้าที่ราชการที่กรมชลประทานนั้น องคมนตรี สวัสดิ์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆมีผลสำเร็จเป็นอย่างดีต่อการพัฒนาบ้านเมืองของเรา เป็นผลให้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับจนถึงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง โดยเฉพาะตำแหน่งในกรมชลประทานนั้น ได้มีโอกาสรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโครงการพระราชดำริต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี และสนองพระบรมราโชบายในอันที่จะสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

เมื่อสวัสดิ์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี ผมมีความยินดีด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่คุ้นเคยกันมาก่อน และจะได้ทำงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยกัน องคมนตรี สวัสดิ์ ได้แสดงให้เห็นมาโดยตลอด ถึงความจงรักภักดี และความมุ่งมั่นในการสนองพระราชดำริต่างๆ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ขององคมนตรีจนตราบถึงวาระสุดท้าย

โดยส่วนตัว องคมนตรี สวัสดิ์ เป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ชวนให้คนรัก และคบหาอย่างสนิทใจ เป็นผู้ร่าเริง มองโลกในแง่ดี ถ่อมตน และมีน้ำใจที่จะช่วยเหลือผู้คนในโอกาสต่างๆ ที่จะทำให้ได้อยู่เสมอ แม้ในขณะเจ็บป่วยก็ยังมีจิตใจที่เข้มแข็ง ทำให้ผู้ที่มาเยี่ยมเยียนรู้สึกสบายใจ คลายความเป็นห่วง

เป็นที่น่าเสียดายที่องคมนตรี สวัสดิ์ มาด่วนจากไป ขอแสดงความเสียใจกับคุณหญิงปานจิตต์และครอบครัว ผมเชื่อว่าด้วยคุณความดีต่างๆ ที่องคมนตรี สวัสดิ์ ได้บำเพ็ญไว้จะยังคงอยู่ในความระลึกถึงของผู้ที่รัก และผู้ร่วมงานอยู่เสมอ คุณงามความดีเหล่านั้นจะเป็นกุศลบุญสงฆ์ให้ องคมนตรี สวัสดิ์ ไปสู่สุคติในสัมปรายภพ

พลอากาศเอก กำธน สินธวานนท์

(พลอากาศเอก กำธน สินธวานนท์)

คำไว้อาลัยแด่ ๗พณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ได้ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ และจะจัดพิธีพระราชทานเพลิงศพในเร็วๆ นี้ทางครอบครัวซึ่งประกอบด้วยคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร (สุจริตกุล) และนายทัศนพงษ์ วัฒนายากร บุตรชายได้ขอให้ผมเขียนคำไว้อาลัยแด่ท่านในฐานะเพื่อนร่วมงานตั้งแต่อยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผมก็มีความยินดีที่จะเขียนให้ท่านด้วยใจจริง

ผมทำงานในสังกัดหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตั้งแต่ปี ๒๔๙๘ และได้มีโอกาสรู้จักกับคุณหญิงปานจิตต์ และคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ประมาณปี ๒๕๓๐ ซึ่งค่อนข้างไม่นานนัก ทั้งนี้เพราะบ้านเกิด สถานศึกษา วิชาที่เรียน และงานที่ทำของท่านและผมต่างกันมาก โดยเฉพาะปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๒ ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปี ๒๕๓๓ - ๒๕๓๕ ทำให้ผมเริ่มสนใจชีวิตของท่านในฐานะที่ในช่วงนั้นมีข้าราชการอาวุโสจากกรมชลประทานย้ายมาทำงานในระดับผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ค่อยมากนัก

ผมได้มีโอกาสใกล้ชิดกับคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร มากอีกครั้งหนึ่งเมื่อผมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนท่านได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน และเราได้มีโอกาสหารือกันเรื่องแนวทางที่จะสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น ซึ่งเป็นปัญหาของรัฐบาลในขณะนั้น

ถึงแม้เราจะไม่ได้ค่อยทำงานใกล้ชิดมากนักในระยะก่อนหน้านั้น เนื่องจากคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ทำงานด้านการชลประทาน และการจัดการแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสนพระราชหฤทัยมาก และเสด็จพระราชดำเนินทรงงานในพื้นที่ภาคต่างๆ มากที่สุด ในฐานะที่คุณสวัสดิ์ เป็นข้าราชการกรมชลประทานที่รับผิดชอบในงานเหล่านี้จึงได้มีโอกาสติดตามรับใช้เบื้องพระยุคลบาทมากคนหนึ่ง ดังปรากฏในบทความที่คุณสวัสดิ์ได้เขียนเองในวาระต่างๆ กัน นับเป็นบุญบารมีอย่างสูงที่คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร พึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงสุด ซึ่งข้าราชการน้อยคนนักที่จะได้มีโอกาสเช่นนี้

ผมและครอบครัวได้มีโอกาสมาใกล้ชิดกับคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร และครอบครัวมากที่สุด คือในช่วงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ดำรงตำแหน่งองคมนตรีเมื่อ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และได้มีโอกาสพบปะและ

สังสรรค์กันเสมอ โดยเฉพาะได้มีโอกาสสนทนงพระมหากษัตริย์คุณร่วมกันในงานของ มูลนิธิชัยพัฒนา งานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง และโครงการพระราชดำริอื่นๆ ในด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอีกมาก

การจากไปของคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ในครั้งนี้ นับเป็นการสูญเสีย ครั้งสำคัญของคณะองคมนตรี และนักวิศวกรรมชลประทานที่สำคัญท่านหนึ่งของ เมืองไทย ถึงแม้ว่าจะเป็นกฎของธรรมชาติที่ทุกคนจะต้องถึงไม่ช้าก็เร็ว แต่ก็ทำให้ ผู้ร่วมงาน อดีตผู้ใต้บังคับบัญชา และครอบครัว ญาติมิตร ตลอดจนผู้ที่รู้จักคุ้นเคย รู้สึกเศร้าโศกและเสียใจเป็นอย่างมาก ผมขอแสดงความเสียใจแก่ภรรยาและบุตร ของท่านมา ณ โอกาสนี้อย่างจริงใจ

ขอคุณผลบุญและคุณงามความดีที่ ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ได้บำเพ็ญไว้เมื่อมีชีวิตอยู่ และบุญกุศลที่ครอบครัว บรรดาญาติมิตร ผู้ร่วมงาน และ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้บำเพ็ญและอุทิศสร้างกุศลให้ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านจงสู่สุคติในสัมปรายภพทั่วทุกประการ

(อำพล เสนาณรงค์)

องคมนตรี

ความศรัทธาในตนเอง

ผมเพิ่งรู้จักกองมนตรีสวัสดิ์ หรือพี่หวัด ในช่วงสิบปีหลังนี้เอง คือตั้งแต่ท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นองคมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕

ผมเรียกท่านว่า พี่หวัด ท่านก็เรียกตัวเองว่าพี่หวัดเช่นกัน พี่หวัดเป็นตัวอย่างของข้าราชการ “ผู้รู้จริง” แม้จะเกษียณราชการมาหลายปีแล้ว แต่พี่หวัดก็ยังทันสมัยและนำสมัยในสายวิชาการชลประทานอยู่เสมอ ท่านอธิบายแล้วเข้าใจง่ายไม่ว่าน้ำท่วมน้ำแล้ง นอกจากนั้นพี่หวัดยังมีความทรงจำเป็นเลิศ เข้าใจว่าพี่หวัดเป็น “นักอ่านหนังสือ” ด้วยที่เดียว เราจะแลกเปลี่ยนกันอ่านเป็นระยะ

ตอนที่ท่านทราบว่าเป็นมะเร็งที่หลอดลมใหญ่บริเวณใต้กล่องเสียง พี่หวัดหาความรู้และหาข้อมูลเรื่องมะเร็ง เรื่องการรักษา แล้วตัดสินใจว่าจะมอบความไว้วางใจแก่คณะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ความศรัทธานี้ไม่สิ้นคลอนเลย

ดูพี่หวัดเป็นคนใช้ที่มีความเชื่อมั่น และใช้ชีวิตอย่างปกติที่สุด ยังคงยิ้มง่าย พูดคุยสนุกสนาน มองโลกในแง่ดีจนวาระสุดท้าย

ด้วยบุญบารมีนานาประการที่พี่หวัดได้ปฏิบัติในภพนี้ ผมเชื่อแน่ว่าดวงวิญญาณของพี่หวัดจักไปสู่สุคติภพอย่างแน่นอน

พี่หวัดผู้มีศรัทธาในตนเองอย่างแท้จริง

ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย

ผู้นำทีมงานและทึ่งน้ำใจ

ผมได้มีโอกาสรู้จักท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นครั้งแรกเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ในช่วงที่ท่านเป็นอธิบดีกรมชลประทานและเราได้ร่วมเข้าเฝ้าฯ และถวายการรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่พระองค์ท่านได้เสด็จฯ มาทรงตรวจความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่พหุผสมแสม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งขณะนั้นผมดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีอยู่ที่นั่น

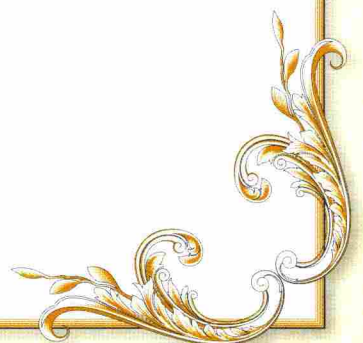
ผมกับท่านสวัสดิ์ฯ หรือ “พี่หวัส” ของน้องๆ ได้ร่วมงานกันอย่างใกล้ชิดจริงจังในปีพ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา นอกจากงานปรกติตามภาระหน้าที่ในตำแหน่งของมนตรีแล้ว ท่านราชเลขาธิการได้อัญเชิญพระราชกระแสรับสั่งให้เราทั้งสองได้ร่วมกันช่วยฯ พณฯ องคมนตรี จุลนภ สนธิวงศ์ ณ อยุธยา ในการตรวจเยี่ยมติดตามงานในโครงการพิเศษอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ เรามักใช้เวลา ๒-๓ วัน เพื่อเดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการต่างๆ เดือนละ ๑-๒ ครั้ง โดยมีผู้บริหารจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ผู้บริหารจากกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งคณะที่ปรึกษาฯ ร่วมเป็นคณะเดินทางไปพร้อมกัน

ผมเชื่อว่าพวกเราทุกคนที่เคยร่วมคณะเดินทางไปในการตรวจเยี่ยมติดตามโครงการฯ คงจะรู้สึกเหมือนผมว่า “พี่หวัส” เป็นผู้นำคณะที่เป็นผู้ใหญ่ใจดี “จิตใจงดงาม ใจคอเยือกเย็น” เป็นผู้ใหญ่ที่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงานและให้เกียรติ “ผู้น้อย” อย่างแท้จริง ในระหว่างการเดินทางและทำงาน ท่านจะมีอารมณ์เบิกบานแจ่มใสให้ความเป็นกันเอง สร้างบรรยากาศแห่งความ “เป็นที่เป็นที่น้อง” ท่านอยู่ที่ไหน ที่นั่นจะมีแต่ความอบอุ่นและอบอุ่นไปด้วยมิตรจิตมิตรภาพ ไปจนถึงสนุกสนานร่าเริงอยู่ตลอดเวลา และที่ประทับใจพวกเราไม่รู้ลืมก็คือท่านจะใช้คำแทนตัวท่านว่า “พี่หวัส” กับทุกๆ คน แต่เมื่อถึงห้วงเวลาประชุมปรึกษาหรือรับฟังการบรรยายสรุปจากหน่วยงานในพื้นที่ “พี่หวัส” จะให้ความสนใจอย่างจริงจัง ท่านจะรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข จนสามารถบรรลุข้อตกลงใจในการแก้ปัญหาร่วมกันได้อย่างนุ่มนวลทุกครั้ง และจะมีการมอบหมายงานในแต่ละด้านให้หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายรับไปทำงานร่วมกันต่อไป เรียกได้ว่าเมื่อได้ร่วมประชุมปรึกษากับท่านทุกครั้ง ไม่เพียงแต่จะได้ข้อยุติหรือ “ทางออกจากปัญหา” ที่เป็นทีพอใจของทุกฝ่ายเท่านั้น แต่สามารถกล่าวได้ว่า คณะของเราที่มี “พี่หวัส” เป็นผู้นำ “ได้ทั้งงานและได้ทั้งน้ำใจ” จากคนรอบด้านเสมอมา

ผมและภรรยาขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร หรือ “พี่ป๊อ” อันเป็นที่เคารพรักของเราทั้งสอง

ขอให้กุศลผลบุญและคุณงามความดีของท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ที่ได้สั่งสมและบำเพ็ญมาตลอดชีวิตของท่าน จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่าน ประสบความสุขสงบและร่มเย็นในสัมปรายภพตลอดไป

พลอากาศ สุวรรณรัฐ

ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์และมีน้ำใจ

ผมเริ่มรู้จักท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร เมื่อครั้งที่ผมได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรีในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทราบว่าท่านสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน เอ็ม ไอ ที่ สหรัฐอเมริกา ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกด้านวิศวกรรมศาสตร์ และเนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ดังนั้นเมื่อท่านกลับมารับราชการในกรมชลประทาน จึงมีความเจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับจนได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นอธิบดีกรมชลประทาน

โดยอัครยาศัยส่วนตัวท่านเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์และมีน้ำใจ เช่นเมื่องานพระราชพิธีซึ่งต้องแต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ ท่านมักจะหาโอกาสถ่ายรูปพวกเราและนำมามอบให้เป็นที่ระลึก ท่านมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้น้องภรรยาผมซึ่งเคยเป็นผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสไปเจริญก้าวหน้าในหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้มีความอดทนและกำลังใจเข้มแข็ง ดังจะเห็นว่าในระยะหลังสุขภาพของท่านไม่เอื้ออำนวย แต่ท่านก็ยังยิ้มแย้มแจ่มใสและปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ ได้จากไปตามกฎธรรมชาติที่ไม่มีผู้ใดหลีกเลี่ยงได้ ผมและภรรยาขอร่วมแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อครอบครัววัฒนายากร มา ณ โอกาสนี้ และขอให้คุณความดีที่ท่านได้ประพฤติและปฏิบัติมาโดยตลอด จงเป็นพลรบปัจจัยน้อมนำให้ดวงวิญญาณของท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากรที่เคารพ ได้ไปสู่สุคติในสัมปรายภพเทอญ

พลเรือเอก

(ชุมพล ปัจจุบันานนท์)

องคมนตรี

ด้วยความเคารพ ฯพณฯ องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมได้รับทราบถึงชื่อเสียง เกียรติคุณ ความรู้ความสามารถของท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร มานานแล้ว แต่เพิ่งมีโอกาสทำงานกับท่านเมื่อประมาณ ๕ ปีมานี้

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ ศึกษาเล่าเรียนที่เมืองซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย และสถาบันศึกษาที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก คือ สถาบัน MIT ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับปริญญาวิศวกรรมเครื่องกลทั้งเคยได้รับเลือกให้เป็นนายกสมาคมนักเรียนไทยในอเมริกาในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อกลับมาประเทศไทย ท่านทำงานเป็นผู้จัดการแผนกประกันภัยเครื่องจักร บริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด ท่านเล่าให้ฟังว่าสมัยนั้นข้าหลวงปัตตานีจังหวัดบ้านเกิดของท่าน ติดขีดบนป่า ๓ ขีด เป็นข้าราชการชั้นเอก รู้สึกว่าไ้มาก อยากจะไ้เหมือนกันจึงไปสมัครรับราชการ ที่กรมชลประทาน เป็นนายช่างโท กองเครื่องจักรติดขีดบนป่า ๒ ขีดใหญ่ เป็นข้าราชการชั้นโท ตั้งใจว่าไ้ ๓ ขีดเมื่อไหร่จะลาออก

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ ได้ถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิด และทุ่มเทให้กับงานพัฒนาตามโครงการพระราชดำริอย่างเต็มกำลังความสามารถ ความคิดที่จะลาออกเมื่อไ้ ๓ ขีดค่อยเลื่อนหายไป ท่านบอกว่าเป็นบุญของท่านที่มีโอกาสถวายงานใกล้ชิดเช่นนี้ ในฐานะอธิบดีกรมชลประทานตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๕ จนเกษียณอายุราชการเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๘ เมื่อเกษียณอายุราชการแล้วได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดชุดแรก ๑๔ คน ต่อมาวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งท่านสวัสดิ์ เป็นองคมนตรี ท่านเปิดใจว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างยิ่งและรู้สึกปิติยินดีที่สุดที่จะพรวณนา

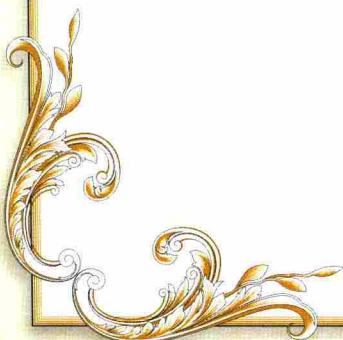
เมื่อผมมีโอกาสทำงานกับท่านองคมนตรีสวัสดิ์ ผมรับรู้ได้ทันทีว่า ท่านมีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและปฏิบัติหน้าที่ไ้ผลดีมาก เป็นคนเอื้อเฟื้ออารีเป็นกันเอง สม่คำรำลือ ท่านสะสมนาฬิกาข้อมือที่สวยงามมาก แปกและหาไ้ไ้ยากนอกจากนี้ท่านยังเป็นนักประพันธ์ เขียนบทความให้สัปดาห์สาร ลงในนิตยสารแพรวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจและการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างน่าสนใจยิ่ง คนรุ่นหลังได้อ่านบทความเรื่องนี้แล้วถึงกับน้ำตาไหลด้วยความซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่ไ้สุดมิไ้

ครั้นท่านองคมนตรีสวัสดิ์ปวย แต่ด้วยกำลังใจที่เข้มแข็งท่านยังมาทำหน้าที่
องคมนตรีจนวาระสุดท้าย และวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ท่านได้ถึงแก่อสัญกรรม
ด้วยความสงบ เหลือแต่คุณงามความดีที่ได้ทำไว้เป็นแบบอย่างให้คนรุ่นหลังได้
ปฏิบัติตาม

ขอให้คุณงามความดีที่ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้สั่งสมมาตลอด
ชีวิต จงเป็นพลังปัจจัยอำนวยวิบากสมบัติให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของท่านประสบ
ทิพย์สุข ณ สรวงสวรรค์ ด้วยเทอญ

นายชาญชัย ลิขิตจิตตะ
องคมนตรี

ระลึกถึงคุณสวัสดิ์

กว่า ๕๐ ปี ที่ได้รู้จักคุณสวัสดิ์ วัฒนายากรที่กรมชลประทาน คุณสวัสดิ์และคุณจุลนาเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยตรงกันหลายอย่าง เช่น ความมุ่งมั่น ใจทุ่มเทกับการทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ซын กตัญญู จงรักภักดีเป็นที่ตั้ง ทำให้มีความสนิทสนมเหมือนญาติสนิท อีกทั้ง คุณจุลนายังได้มีส่วนสนับสนุนน้องปิ๊ (คุณหญิงปานจิตต์) ซึ่งทำงานที่กรมชลประทานด้วยกัน จนทั้งสองตกลงครองคู่ อยู่อย่างมีความสุขและเจริญก้าวหน้าทั้งทางส่วนตัว และในหน้าที่การงานมาโดยตลอด

บ่อยครั้งที่ คุณจุลนาและคุณสวัสดิ์ ได้ร่วมเดินทางไปทำงานทั้งในต่างจังหวัด และต่างประเทศ คุณสวัสดิ์เป็นคนละเอียดรอบคอบ มีน้ำใจ คอยเป็นธุระดูแลทุกคนอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ เช่น เคยมีคนในคณะเดินทางทำกระเป๋าถือพร้อมพาสปอร์ตหาย คุณสวัสดิ์รีบติดต่อสถานทูต เพื่อขอให้ทำใหม่ได้อย่างรวดเร็ว เพราะความรอบคอบที่คุณสวัสดิ์ได้จดเลขที่ พร้อมรายละเอียดของพาสปอร์ตของแต่ละคน ก่อนเดินทางทุกครั้ง เป็นต้น

ในทางราชการ ความรู้และความสามารถของคุณสวัสดิ์เป็นที่ประจักษ์ จนได้รับตำแหน่งสำคัญสูงขึ้น ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน จนเกษียณอายุราชการ

หลังจากนั้นไม่นาน คุณสวัสดิ์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี จวบจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

จากหนังสือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯอยู่กับคณะองคมนตรีจัดพิมพ์ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ หน้า ๒๕๔

คุณสวัสดิ์ เล่าไว้ว่า “เป็นที่ตอกย้ำกัน ในหมู่ข้าราชการกรมชลประทานชั้นผู้ใหญ่ ที่กราบบังคมทูลรายงานว่า **ห้ามเดาเด็ดขาด** ถ้าเรื่องไหนไม่รู้ ก็ให้กราบบังคมทูลไปตรง ๆ”

ครั้งหนึ่ง คุณจุลนาและคุณสวัสดิ์ ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไปทรงติดตามงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในต่างจังหวัด จนเกือบจะพลบค่ำ มีนักบินผ่านมา พระองค์รับสั่งถามว่า “นกอะไร” ไม่มีใครตอบ เพราะเกือบมืดแล้วเห็นไม่ถนัด คุณจุลนาได้กราบบังคมทูลว่า “นกกระแตแต้แว๊ด พระพุทธเจ้าข้า” คุณสวัสดิ์ได้ยื่นเข้า ก็ตกใจ นึกว่าต้อง “เดา” แนนรีบเข้าไปกระซิบถามคุณจุลนาด้วยความ

เป็นห่วงว่า “ท่านมั่นใจว่าใช่จริง ๆ หรือเปล่าครับ” คุณจูลนภไม่ได้ตอบ พอดีนกตัวนั้นบินผ่าน แล้วร้อง “กระแตแต้แว๊ด ๆ” คุณสวัสดิ์เลยโผล่อก เพราะกลัวว่าคุณจูลนภ จะ “เดา” พระองค์ท่านยังทรงมีรับสั่งถามต่ออีกว่า “ภาษาอังกฤษเรียกว่านกอะไร?” คราวนี้คุณจูลนภ จนด้วยเกล้า จึงกราบบังคมทูลไปตามตรงว่า “ไม่ทราบพระพุทธเจ้าข้า” คือนั้น พอลบที่พัก คุณจูลนภได้รับกลับไปค้นหาข้อมูล จนได้ชื่อภาษาอังกฤษ ว่า “Red-wattled Lapwing” และได้กราบบังคมทูล ให้ทรงทราบในวันรุ่งขึ้น

คุณสวัสดิ์เป็นผู้มีเพื่อนดีและมีเพื่อนมาก เป็นคนที่มีผู้เคารพ นับหน้าถือตา มากมาย เพราะคุณสวัสดิ์เป็นผู้ที่มีวาทะศิลป์เป็นเยี่ยม มีวิธีพูดคุยที่ทำให้คู่สนทนา รู้สึกสนุกสนานและตื่นเต้นเสมอไม่ว่าจะกับเพื่อน กับผู้ร่วมงาน หรือแม้แต่เด็ก ๆ คุณสวัสดิ์ ก็มีเคยกถือตัวแม้แต่น้อย ลูก ๆ หลาน ๆ ของเราชอบคุยกับคุณสวัสดิ์ เพราะมีเรื่องสนุก ๆ ให้ความรู้มาเล่าให้ฟังบ่อย ๆ โดยเฉพาะหลานคนโต “วิภว” (ภานิศ อิศรางกูร ณ อยุธยา) คล้ายกับเป็นเกลอรุ่นเล็กของคุณตาสวัสดิ์เลยทีเดียว

ครอบครัวของเราจะพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำ คุณสวัสดิ์และน้องปู๊ จะมาที่บ้านเสมอ ๆ แต่ในระยะหลัง จะมีก๊วนพบหมอที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธทำให้ได้พบกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย แม้คุณจูลนภจะจากไปแล้ว คุณสวัสดิ์ยังคงเป็นธุระดูแลห่วงใยครอบครัวเราเหมือนเดิม เมื่อปีใหม่ที่ผ่านมา ทั้ง ๆ ที่ไม่สบายอยู่ คุณสวัสดิ์และน้องปู๊ยังได้มาเยี่ยม แนะนำและช่วยนัดหมอที่โรงพยาบาลรามมา ให้อีกด้วย ล้ำสุดช่วงน้ำท่วมบ้านเมืองเอกปีที่แล้ว คุณสวัสดิ์จะคอยถามพร้อมทั้งส่งกำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

คุณสวัสดิ์ ได้ต่อสู้กับความเจ็บป่วยด้วยความเข้มแข็ง อดทนเป็นเวลานาน ครอบครัวเราได้ไปเยี่ยมที่โรงพยาบาลเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งวันสุดท้ายที่เราได้ไปเยี่ยม คุณสวัสดิ์ยังนั่งเขียนข้อความคุยอยู่บนเตียงเหมือนปกติ จึงรู้สึกตกใจ และเสียใจเป็นอย่างมากที่ได้ข่าวว่า คุณสวัสดิ์จากพวกเราไปแล้วในอีกไม่กี่ชั่วโมงต่อมา

ขอคุณผลบุญที่คุณสวัสดิ์ได้สร้างสมมา อีกทั้งบุญกุศลที่ครอบครัวญาติมิตร ตลอดจนผู้ที่รักและนับถือได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศลอุทิศให้ เป็นพลวบัจจัยเกื้อหนุนให้ดวงวิญญาณของคุณสวัสดิ์ไปสู่สุคติในสัมปรายภพ.

พันตำรวจเอกหญิง ท่านผู้หญิงวงศ์พรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และครอบครัว

คำไว้อาลัยแต่การจากไปของ ๗พณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

คุณปู้ (คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร) ได้ขอร้องผมในฐานะที่เป็นเพื่อนรักคนหนึ่งของ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ให้มาเขียนไว้อาลัยการจากไปของเขาในครั้งนี่ มาคิดดูในช่วงระยะเวลาไม่กี่เดือนมานี้ ผมต้องเขียนไว้อาลัยให้กับเพื่อนที่รักใคร่สนิทสนมมากที่จากไปถึง 3 คน คือ คุณเฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์ (เสียชีวิตเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554), คุณกำธร อิศรางกูร ณ อยุธยา (เสียชีวิตเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2554) และล่าสุดก็คือ คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร (เสียชีวิตเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555)

เพื่อนของผมทั้ง 3 คนนี้ อยู่ร่วมกับเพื่อนอีกหลาย ๆ คนเมื่อหลายสิบปีมาแล้ว ตอนที่เรากำลังศึกษาอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ในสมัยนั้นไม่ค่อยมีโอกาสได้กลับมาเยี่ยมบ้าน พอถึงช่วงปิดภาคเรียนในช่วงเวลาต่าง ๆ พวกเราจึงได้พบปะกันเป็นประจำทำให้พวกเราสนิทสนมรักใคร่กันมาก ในปี ค.ศ.1953 สมัยที่เรียนร่วมกันที่ Wilbraham Academy ผมได้ชักชวนเพื่อน ๆ หลายคนมาอยู่ที่สถานทูต ในขณะนั้นคุณพ่อของผม คือคุณพจน์ สารสิน เป็นเอกอัครราชทูตอยู่ที่นั่น ซึ่งท่านและคุณแม่ของผม (ท่านผู้หญิงสิริสารสิน) ได้เมตตายอมให้เพื่อน ๆ มาอยู่ร่วมกันได้ จนกระทั่งมีการขนานนามว่า "กลุ่มใต้ถุน" ซึ่งในความเป็นจริงเพื่อนที่มาพร้อมพบปะสังสรรค์จนรักใคร่สนิทสนมกันนั้นก็ไม่ใช่มาอยู่ที่สถานทูตทุกคน เพราะฉะนั้นในการที่จะเรียกรวมกลุ่มใต้ถุน ถ้าจะหมายความว่ามาอยู่ที่สถานทูตทั้งหมดก็คงจะไม่ถูกต้องนัก

ระหว่างที่เราเป็นนักศึกษา เป็นวัยที่เรียกว่า สนุกสนานที่สุด ไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ ทุกครั้งที่มีการประชุมประจำปีของนักศึกษาที่สหรัฐอเมริกา ก็จะมีนักศึกษาจากที่ต่าง ๆ มาร่วมชุมนุมกันเป็นระยะเวลา 10 วัน จึงทำให้กลุ่มนักศึกษาในสมัยนั้นมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น และเมื่อเรียนจบกลับมาแล้ว พวกเรายังจัดให้มีการพบปะกันเป็นประจำทุกวันพฤหัสบดีสุดท้ายของเดือนที่โรงแรมสยามซิตี้ที่คุณกมลลา สุโกศล เพื่อนใต้ถุนอีกคนหนึ่งเป็นเจ้าของอยู่ นอกจากนั้นเรายังทำบุญร่วมกันทุกปีเพื่อรำลึกถึงเพื่อนหลายคนที่ได้เสียชีวิตไปแล้ว ซึ่งขณะนี้มีจำนวนถึง 37 คน ในโอกาสที่มีการพบปะสังสรรค์แต่ละครั้งและรำลึกถึงในสมัยที่พวกเราเรียนอยู่ที่สหรัฐ ฯ สวัสดิ์มักจะถูกเรียกร้องจากเพื่อนฝูงให้เล่าหรือเขียนถึงเรื่องราวในอดีตอยู่เสมอ เพราะจะมีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยมาประกอบทำให้เรื่องราวสนุกสนานและน่าสนใจยิ่งขึ้น แต่บรรดาภรรยาทั้งหลายบ่นว่าเล่าแล้วเล่าอีกจนจดจำได้หมดและสามารถเล่าต่อได้

สำหรับสวัสดิ์ ฯ นั้น หลังจากจบการศึกษาที่ Wilbraham Academy แล้วได้เข้าศึกษาต่อที่ MIT ส่วนผมซึ่งจบการศึกษาในปีถัดมา ได้เข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย Johns Hopkins 1 ปี แต่เพราะเหตุที่

ใกล้ Washington เกินไป จึงย้ายไปที่มหาวิทยาลัย Boston แทน เราทั้งสองร่วมกับคุณภรรยา อิศรางกูร ณ อยุธยา ซึ่งศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัย Suffolk ได้เข้าบ้านอยู่ร่วมกันในฝั่ง Cambridge ใกล้ ๆ กับ Harvard Square การที่ได้มาอยู่ร่วมบ้านเดียวกันนี้ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น และบ้านเช่าของพวกเราได้กลายเป็นศูนย์รวมของบรรดาเพื่อนฝูงที่ศึกษาอยู่ใกล้ Boston ในระหว่างวันหยุดสุดสัปดาห์

ภายหลังจากที่จบการศึกษาแล้ว สวัสดิ์ ฯ ได้กลับไปช่วยคุณพ่อทำธุรกิจที่บ้านที่จังหวัดปัตตานี เป็นระยะเวลา 3 ปี หลังจากนั้นจึงได้รับการชักชวนให้เข้าทำงานที่บริษัทอากาศยานประกันภัย แผนกประกันเครื่องจักรกล สวัสดิ์ ฯ ได้เล่าเองว่า เมื่อเห็นเพื่อนฝูงทำราชการ ได้ติด 2 บั้ง 3 บั้ง ก็อยากจะมีโอกาสติดอย่างคนอื่นบ้าง จึงได้สมัครสอบเข้ารับราชการที่กรมชลประทาน และได้เติบโตมาในกรมนั้น โดยลำดับ จากการที่เป็นคนไม่ยอมวิ่งเต้นข้ามป่าใครทำให้ต้องเป็นหัวหน้าฝ่ายเครื่องจักรรถแทรกเตอร์ อยู่ 15 ปี จึงได้เป็นผู้อำนวยการกอง ต่อมาก็ได้รับการสนับสนุนจากเจ้านายของเขาในขณะนั้น ซึ่งก็คือ ท่านองคมนตรีจุลนา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ย้ายให้เขาไปเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตร ฯ อยู่ 2 ปี แล้วจึงได้เลื่อนเป็นรองปลัดกระทรวงเกษตร ฯ หลังจากนั้น 3 ปี ปรากฏว่ากรมชลประทานมีปัญหา สมัยที่คุณอานันท์ ปันยารชุน และคุณโฆษิต ปันเปี่ยมรัษฎ์ เป็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ฯ จึงสลับให้สวัสดิ์ ฯ กลับมาเป็นอธิบดีกรมชล ฯ ซึ่งเขาถือว่าได้กลับมาทำงานที่บ้านเก่าอีกครั้งหนึ่ง

ผมจำได้ดีว่าการประชุมคณะรัฐมนตรีตอนที่มีการแต่งตั้งสวัสดิ์ ฯ เป็นอธิบดีกรมชล ฯ ซึ่งผมร่วมรัฐบาลอยู่ด้วย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ทันทีทันใดที่คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้ง สวัสดิ์ ฯ ผมรีบเดินออกมาจากห้องประชุมและโทรศัพท์แจ้งให้สวัสดิ์ ฯ ทราบ ซึ่งก็พลอยยินดีไปกับเขาด้วย เพราะบุคคลคนนี้เป็นคนที่มีความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างยิ่ง เขาเคยพูดไว้ว่าทำราชการเพื่อเกียรติ ถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นประการสำคัญ ต้องอดทนสิ่งเย้ายวนและไม่คอรัปชั่นเด็ดขาด ซึ่งจากการยึดถือปฏิบัติตนแบบนี้จึงทำให้สวัสดิ์ ฯ ได้รับความเคารพนับถือทั้งจากเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชามาโดยตลอด ในระยะเวลาที่สวัสดิ์ ฯ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชล ฯ เขาได้รักษาผลประโยชน์ของชาติเป็นจำนวนหลายร้อยหลายพันล้านบาท จำได้ว่าครั้งหนึ่ง เกือบจะถูกปลดออกจากตำแหน่งอธิบดีกรมชล ฯ เพราะไม่ยอมร่วมมือหาเงินทองให้กับนักการเมือง แต่เป็นความโชคดีของประเทศที่คำสั่งโยกย้ายนั้นได้ถูกระงับไป โครงการพระราชดำริ

หลายโครงการ รวมทั้งเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์สามารถสัมฤทธิ์ผลได้โดยเร็วเพราะทราบว่าเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกระแสรับสั่งในเรื่องใด สวัสดิ์ ฯ ในฐานะอธิบดีกรมชล ฯ จะรีบดำเนินการถวายในทันที

เมื่อสวัสดิ์ ฯ เกษียณอายุจากราชการแล้ว เขาได้รับคัดเลือกให้เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งนี้มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งวันหนึ่งในปี.ศ. 2545 ผมได้มีโอกาสเข้าเฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีกระแสรับสั่งโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง สวัสดิ์ วัฒนายากรเป็นองคมนตรี หลังจากเฝ้า ฯ แล้ว ผมได้โทรศัพท์ไปถึงสวัสดิ์ ฯ ซึ่งก็ตามเคยหาว่าผมหยอกล้อและต่อว่าว่าอย่าเอาเจ้านายมาพูดเล่น ซึ่งผมก็ยืนยันว่าเป็นเรื่องจริง ครึ่งชั่วโมงต่อมาระหว่างที่ผมเดินทางกลับกรุงเทพฯ ฯ สวัสดิ์ ฯ ได้โทรศัพท์ทักกลับมาสอบถามว่าเรื่องที่พูดเมื่อสักครู่เป็นเรื่องจริงหรือ ซึ่งผมก็ได้ยืนยันกลับไปว่าไม่ใช่เรื่องที่ล้อเล่นกัน นำความปลาบปลื้มยินดีแก่สวัสดิ์ ฯ ที่จะได้มีโอกาสถวายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีกครั้งหนึ่ง

ผมและสวัสดิ์ ฯ มักจะเดินทางท่องเที่ยวด้วยกันบ่อยครั้ง ทั้งต่างจังหวัดและต่างประเทศ แต่ไม่ว่าจะไปที่ไหน สวัสดิ์ ฯ จะต้องขอพักอยู่ที่เดียวกันกับผม ไม่ว่าใครจะชักชวนไปพักที่อื่นอย่างไรก็ไม่ยอม จนกระทั่งเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ในเดือนกันยายน ในโอกาสครบ 72 ปีของภรรยาผม เราได้ไปล่องเรือ Fantasia ด้วยกันที่ยุโรป สวัสดิ์ ฯ ได้บ่นว่าเดินไม่ค่อยไหว หายใจไม่ค่อยสะดวก เมื่อกลับมาจึงเข้ารับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลรามธิบดี ก็พบว่าเป็นมะเร็งที่หลอดลม ซึ่งเป็นมะเร็งที่พบได้น้อยมาก เขาได้รับการดูแลเอาใจใส่จากโรงพยาบาลราม ฯ อย่างดีเยี่ยม โดยมี ผศ.ดร.เลิศฤทธิ์ จงมันคงชีพ ผู้เชี่ยวชาญด้านจอบประสาทตา เป็นผู้ประสานกับคุณหม่อีก 9 ท่าน ที่ดูแลสวัสดิ์ ฯ อย่างดีมาโดยตลอด วันหนึ่งคุณหม่อเลิศฤทธิ์ ได้นำคณะแพทย์มาพบกับผมที่สำนักราชเลขาธิการ เพื่อเล่าอาการให้ฟัง และต่อมายังโทรศัพท์มารายงานความคืบหน้าเกือบทุกวัน ในช่วงแรกของการรักษามีทั้งการฉายแสงและคีโม แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ จนกระทั่งวันหนึ่งทุกคนต่างตั้งใจที่จะใช้เรเดียมที่หลอดลมสามารถทำให้เซลล์มะเร็งฝ่อไปได้ แต่สวัสดิ์ ฯ ต้องโดนเจาะคอเพื่อให้อาการรักษาเป็นไปได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม สวัสดิ์ ฯ มีกำลังใจที่ดี พยายามรักษาคุณภาพชีวิตเป็นอย่างดี ไปประชุมคณะองคมนตรีเกือบทุกวันอังคารจนวาระสุดท้าย และพยายามพบปะเพื่อนฝูงที่คุ้นเคยกันเป็นประจำ

เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555 สวัสดิ์ ฯ มีอาการไข้สูง โดยคำแนะนำของนพ.เลิศฤทธิ์ ฯ จึงได้เข้าไปรพ.รามฯ ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2555 ผมได้ไปเยี่ยมเขา รู้สึกว่าอาการดีขึ้น ไข้ลดลง และหน้าตาแจ่มใส ถึงแม้จะมีความรำคาญคอที่เจาะอยู่บ้าง แต่ต่อมาอาการกลับทรุดหนักลงจนกระทั่งคุณหมอบอกว่าการจะให้คีโมต่อนั้นคงจะเป็นไปไม่ได้แล้ว เพราะมะเร็งลามไปที่ปอด ตับ และกระดูก จึงได้มีการพูดคุยกับภรรยา และลูกชายของสวัสดิ์ ฯ ว่าสมควรให้เขาไป อย่าให้เขาต้องทรมานด้วยการรักษา ซึ่งในที่สุดสวัสดิ์ ฯ ก็เสียชีวิตลงในวันอังคารที่ 13 มีนาคม 2555

ตลอดเวลาดังแต่เริ่มป่วยจนวาระสุดท้าย สวัสดิ์ ฯ ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีมาจากภรรยา และลูก โดยเฉพาะคุณป้าชีวิต ได้ทุ่มเททั้งชีวิตและจิตใจให้การดูแลสวัสดิ์ ฯ เป็นกำลังใจให้กันและกันมาโดยตลอด จนผมและทุกคนรอบข้างต่างรู้สึกชื่นชมในความเสียสละตรงนี้ของคุณป้า ส่วนเอ้ ลูกชายเองก็ช่วยดูแลพ่อย่างเต็มที่ และต่อจากนี้ไปคงต้องดูแลแม่แทนพ่อ ซึ่งผมมั่นใจว่าเอ้จะทำหน้าที่นี้ได้ดี สวัสดิ์ ฯ จึงไม่มีเรื่องต้องห่วงหรือเป็นกังวลใด ๆ อีก

แม้ความตายจะเป็นสัจธรรมที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หากแต่การจากไปนั้นย่อมนำความทุกข์ใจมาสู่ผู้อยู่เบื้องหลัง ผมคนหนึ่งารู้สึกเศร้าโศกกับการสูญเสียเพื่อนรักอีกคนหนึ่งไป แต่ผมยังรู้สึกว่าตัวเองโชคดีที่ได้เป็นเพื่อนสนิทรักใคร่กับคนดี ๆ เช่นสวัสดิ์ วัฒนายากร ผมเชื่อว่าทุกคนที่รู้จักกับสวัสดิ์ ฯ จะต้องระลึกถึงเขาในความดีเหล่านั้น และด้วยความดีทั้งหลายที่สวัสดิ์ ฯ ได้กระทำมาตลอดชีวิตจักส่งผลให้เขาประสบแต่ความสุขตลอดไป

อาสา สารสิน

29 มีนาคม 2555

คำไว้อาลัย คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมได้มีโอกาสรู้จักคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ในขณะที่ผมเป็นปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และคุณสวัสดิ์เป็นข้าราชการกรมชลประทาน ได้ไปที่กระทรวงการต่างประเทศเพื่อเยี่ยมเยียนเพื่อนนักเรียนเก่าสหรัฐซึ่งอยู่ในกลุ่ม “ไต้ฝุ่น” ด้วยกัน คือ คุณอาสา สารสิน ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมเศรษฐกิจ จึงได้ทราบประวัติของคุณสวัสดิ์ว่าเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย MIT และมีชื่อว่าเป็นคนเรียนเก่ง และเป็นคนดี

เนื่องจากชีวิตข้าราชการของผมทำให้ต้องไปประจำที่ต่างประเทศอยู่เป็นเวลายาวนาน จึงไม่มีโอกาสคบหาสมาคมและสนิทสนมกับสมาชิกกลุ่มไต้ฝุ่น ซึ่งรวมทั้งคุณสวัสดิ์เท่าใดนัก จนกระทั่งเมื่อผมกลับมาประจำที่กรุงเทพฯ และลาออกจากราชการที่กระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงได้มีการพบปะสังสรรค์กันในระหว่างกลุ่มไต้ฝุ่นเป็นประจำ ทำให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างกันมีมากขึ้น

เมื่อผมได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีในพ.ศ. ๒๕๓๔ การเลือกบุคคลลงตำแหน่งปลัดกระทรวงและอธิบดีกระทรวงต่างๆ เป็นเรื่องของรัฐมนตรีของแต่ละกระทรวงรับผิดชอบ จะมีอยู่เฉพาะบางหน่วยงานที่ผมในฐานะนายกรัฐมนตรีอาจจะให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษเนื่องจากมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ มีงบประมาณและบุคลากรจำนวนมาก เช่น กรมชลประทาน กรมป่าไม้ เป็นต้น

มีครั้งหนึ่งที่ตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานว่างลง และมีปัญหาภายในกรม ผมจึงปรึกษานายกรัฐมนตรีและเสนอว่าอาจจะจำเป็นต้องหาคนนอกกรมมาเป็นอธิบดี โดยพยายามจะมองหาคนที่เคยผ่านตำแหน่งงานชลประทานมาแล้ว และมีประวัติไม่ต่างพร้อย ผมนึกถึงคุณสวัสดิ์ ว่าน่าจะเหมาะสมกับตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานและได้เรียนเชิญให้มาพบที่ห้องทำงาน

คุณสวัสดิ์ซึ่งในขณะนั้นเป็นรองปลัดกระทรวงเกษตร โดยนิสัยซึ่งเป็นคนถ่อมตัว และไม่ทะเยอทะยานเกินขอบเขตอยู่แล้ว ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตนเองนั้นทั้งงานกรมชลประทานมาแล้ว ๒-๓ ปี จึงน่าจะหาคนอื่นที่เหมาะสมมากกว่ามาดำรงตำแหน่งนี้ ในเมื่อในใจผมรู้อยู่แล้วว่าไม่มีคนอื่นใดที่จะเหมาะสมมากกว่าคุณสวัสดิ์ ผมจึงได้พูดอย่างหนักแน่นว่า ผมพิจารณาถี่ถ้วนแล้ว ไม่เห็นคนอื่นใดและขอให้คุณสวัสดิ์รับตำแหน่งนี้

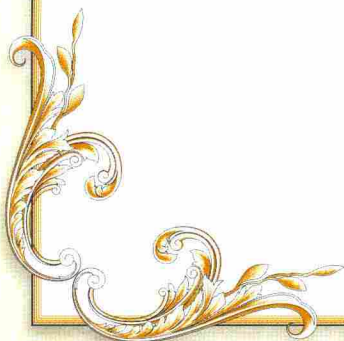
เมื่อคุณสวัสดิ์รับหน้าที่อธิบดีกรมชลประทาน ความรู้และประสบการณ์เก่า
ความเป็นคนดีและความยุติธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้สถานการณ์ภายใน
กรมชลประทานในขณะนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เมื่อนึกถึงเรื่องนี้แล้ว ผมต้อง
ขอขอบคุณ คุณสวัสดิ์ที่มีส่วนช่วยให้การบริหารราชการแผ่นดินในรัฐบาลผมเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนั้น คุณสวัสดิ์ก็ได้ทำงานในตำแหน่งดังกล่าวด้วยความซื่อสัตย์
สุจริต ทุ่มเท และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถวายงานรับใช้สนอง
พระเดชพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในงานที่คุณสวัสดิ์รับผิดชอบ

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและอานิสงส์แห่งคุณงามความดีที่คุณสวัสดิ์
ได้กระทำมาโดยตลอด จงเป็นพลวปัจจัยนำให้ดวงวิญญาณของคุณสวัสดิ์ประสพสุข
ในสัมปรายภพด้วยเทอญ

อานันท์ ปันยารชุน

ชวน หลีกภัย
CHUAN LEEKPAI

พรรคประชาธิปัตย์
DEMOCRAT PARTY

อาลัยท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร
องคมนตรี

ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นผู้มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และการชลประทาน โดยเฉพาะเรื่องของ 'น้ำ' เพราะท่านได้ผ่าน ประสบการณ์ยาวนานจากกรมชลประทาน จนได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน จึงมีความ รอบรู้ เป็นเอกทัศคะ ผมได้ยินดีตีพิมพ์ความเป็นผู้มีความรู้และความเป็นคนดีและเคยร่วมงาน กับท่านตั้งแต่ครั้งไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 2 ครั้ง

ฯพณฯ สวัสดิ์ ได้เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ เป็น องคมนตรี เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2545 และรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาท นับแต่นั้นมาจวบจนวาระ สิ้นสุดแห่งชีวิต

ด้วยคุณความดีเป็นที่ประจักษ์ของ ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร ย่อมเป็นกุศลกรรม เป็นพลวปัจจัย น้อมนำพาให้ดวงวิญญาณของ ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร ได้สู่สุคติ ณ สัมปรายภพ.

(นายชวน หลีกภัย)

บุคคลผู้สร้างคุณูปการต่อชาติบ้านเมือง

กระผมได้ทราบข่าวการถึงอนิจกรรมของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ด้วยความเศร้าสลดเป็นอย่างยิ่ง นับว่าเป็นความสูญเสียบุคคลสำคัญที่สร้างคุณูปการอันเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองและเป็นผู้ซึ่งได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯจนได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็น “องคมนตรี”

เมื่อครั้งที่กระผมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระผมได้มีโอกาสทำงานร่วมกับท่าน ในขณะที่ท่านยังรับราชการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการชลประทาน สามารถให้คำแนะนำคำปรึกษาและร่วมแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักในด้านเกษตรกรรม สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันท่านเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถในการบริหารราชการและที่สำคัญยิ่ง ท่านสวัสดิ์ฯเป็นที่เคารพ ศรัทธา และให้ความเมตตากรุณาแก่ข้าราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระผมจึงได้แต่งตั้งท่านขึ้นดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งได้อย่างดีเยี่ยม ต่อมาท่านได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานซึ่งนับว่าเป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่ง ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่จนเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายโดยเฉพาะการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ แม้ภายหลังท่านเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านยังได้ไปทำหน้าที่ในตำแหน่งสำคัญๆ อาทิ กรรมการกฤษฎีกาวิจิตรชัยรุ่งทุกข์ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด และองคมนตรีซึ่งเป็นภารกิจสำคัญยิ่งที่ท่านมอบให้บ้านเมืองและรับใช้เบื้องพระยุคลบาทจนวาระสุดท้ายของชีวิต

การถึงแก่อนิจกรรมของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ในครั้งนี้ นำมาซึ่งความโศกเศร้าของครอบครัว อดีตผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา มิตรสหาย บริวาร คนใกล้ชิดเป็นอย่างยิ่ง กระผมขอตั้งจิตอธิษฐานอำนาจแห่งคุณความดี กุศลผลบุญที่ท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้ประกอบขึ้นในระหว่างที่มีชีวิตอยู่ ตลอดจนกุศลกิจที่มีผู้บำเพ็ญอุทิศให้เมื่อล่วงลับไปแล้ว จงเป็นพลวปัจจัยให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติในสัมปรายภพ ด้วยเทอญ

พลตรี

(สนัน ขจรประศาสน์)

คำไว้อาลัย แต่ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมขอแสดงความเสียใจกับครอบครัววัฒนายากรที่สูญเสียบุคคลผู้เป็นที่เคารพรัก นับเป็นการสูญเสียบุคคลสำคัญของบ้านเมืองอีกท่านหนึ่ง

ผมรู้จักและมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับครอบครัวของท่านสวัสดิ์มาตั้งแต่เมื่อครั้งที่ผมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านสวัสดิ์ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน คุณหญิงปานจิตต์ ซึ่งรับราชการอยู่ที่กรมชลประทาน ก็ได้โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ทำให้ผมได้มีโอกาสทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับท่านสวัสดิ์และคุณหญิงปานจิตต์ ทั้งงานที่กระทรวงและงานในพื้นที่ที่ต้องดูแลประชาชนและพี่น้องเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อให้มีน้ำใช้สำหรับการเกษตร การอุปโภคและบริโภคได้อย่างพอเพียง ซึ่งในสมัยนั้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำต่างๆ เป็นไปอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในแต่ละพื้นที่ ท่านสวัสดิ์ซึ่งรับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ได้ใช้ความรู้ความสามารถ ความวิริยะอุตสาหะ รวมทั้งความเป็นนักบริหารที่มีธรรมาภิบาล มีความซื่อสัตย์สุจริต ความเที่ยงธรรม ทำให้ในช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่ง สามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำให้กระจายในพื้นที่ต่างๆ ที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ตามสัดส่วนของประชากร และความต้องการของพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ท่วงถึงและเป็นธรรม และในช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน การดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนขนาดใหญ่เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและการป้องกันปัญหาน้ำท่วม มีนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และประชาชนในพื้นที่ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ที่จังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและปัญหาน้ำท่วมในเขตลุ่มน้ำป่าสักและกรุงเทพมหานคร ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ยังขาดการทำความเข้าใจและการยอมรับทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ จนเมื่อครั้งที่นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จะประโยชน์และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรและประชาชนในเขตลุ่มน้ำป่าสักและกรุงเทพมหานคร ได้อย่างแท้จริง ผมในฐานะที่รับผิดชอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เล็งเห็นว่าท่านสวัสดิ์เป็นบุคลากรที่จะสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ให้สำเร็จได้ จึงได้มอบหมายให้ท่านสวัสดิ์ไปพิจารณาดำเนินการในการเจรจาทำความเข้าใจถึงเหตุผลและความ

จำเป็น การสร้างความเชื่อมั่นที่จะดูแลให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างเชื่อมกับนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนและประชาชนในพื้นที่ ซึ่งท่านสวัสดิ์ก็ได้ใช้ความมานะพยายาม ทุ่มเทความรู้ความสามารถทั้งกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาอย่างเต็มที่ โดยการลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเจรจากับทุกภาคส่วน และใช้เวลาไม่นานนัก การเจรจาก็ประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับจากนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ การชดเชยค่าเสียหายที่เป็นธรรมให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ทำให้กรมชลประทานสามารถเริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการเชื่อมป่าสักชลสิทธิ์ได้ โดยใช้งบประมาณดำเนินการอย่างคุ้มค่า ซึ่งภายหลังจากก่อสร้างเชื่อมป่าสักชลสิทธิ์สำเร็จ เชื่อมดังกล่าวได้บังเกิดประโยชน์อย่างมากมาย ทั้งการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร การบริโภค อุปโภคและการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมได้อย่างยั่งยืน เป็นที่ประจักษ์แก่คนไทยทั่วประเทศ ซึ่งนับเป็นผลงานที่โดดเด่นของท่าน นอกเหนือจากผลงานต่างๆ ที่ท่านสวัสดิ์ได้ปฏิบัติไว้มากมาย แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบที่เปี่ยมด้วยคุณงามความดี อุทิศตน เป็นผู้ที่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี รวมทั้งได้ปฏิบัติงานด้วยความริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ จึงทำให้สามารถสร้างผลงานที่เป็นคุณประโยชน์ให้แก่กรมชลประทานและประเทศชาติ สมควรแก่การยกย่อง สรรเสริญ และถือเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลรุ่นหลังได้ยึดถือและปฏิบัติตาม ชีวิตของท่านสวัสดิ์ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการดำรงชีวิตส่วนตัว ด้านการทำงาน เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย ในความเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารจัดการน้ำ จนได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี ซึ่งถือเป็นเกียรติยศและเป็นความภาคภูมิใจแก่วงศ์ตระกูลอย่างสูง

ขออนุภาพแห่งกุศลผลบุญและอานิสงส์แห่งคุณงามความดีที่ท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาตลอดอายุขัย ประกอบกับกุศลผลบุญที่บรรดาญาติมิตรได้ร่วมกันบำเพ็ญอุทิศให้ จึงเป็นพลวปัจจัยที่น้อมนำให้ดวงวิญญาณของท่านประสบสุคติในสัมปรายภพตราบกาลนิรันดร

(นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์)

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อาลัยรำลึก ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร

ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร กราบถวายบังคมลาถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ นับเป็นการสูญเสียคนดีของแผ่นดินอีกท่านหนึ่งที่พลีชีพกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาเพื่อราชการ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตราบรมหาทยใจสุดท้ายของชีวิต

ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นบุคคลที่ได้สร้างสรรค์คุณประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอเนกประการตั้งแต่เริ่มรับราชการในสังกัดกรมชลประทาน จากประสบการณ์ที่ท่านได้คลุกคลีกับงาน ทำให้ท่านมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ สามารถเผชิญอุปสรรคและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทั่งท่านเกษียณอายุราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๘ แม้เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านยังมีปณิธานมุ่งมั่นอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่องานสำคัญของประเทศชาติอย่างมิได้เห็นแก่ความเหนื่อยยาก เช่น เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ด้วยอัชฌาสัยที่สุภาพ อ่อนโยน สุขุมเยือกเย็น บริบูรณ์ด้วยพรหมวิหาร คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ทำให้กิจการทั้งหลายที่อยู่ในความรับผิดชอบล้วนประสบสัมฤทธิ์ผลเป็นที่ประจักษ์ จึงได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรีและได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.) นับเป็นเกียรติยศสูงสุดในชีวิต

เมื่อ ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร ถึงแก่อนิจกรรมลง ย่อมนำความโศกเศร้าอาลัยมาสู่ญาติมิตร และบุคคลที่เคยได้ร่วมงาน แม้ท่านจะล่วงลับไปแล้ว แต่คุณความดีที่ท่านได้สร้างสมไว้ย่อมเป็นอนุสรณ์ให้ผู้ที่อยู่ภายหลังรำลึกถึงและเป็นแบบอย่างสืบไปชั่ววันรันดร์

(นายอนุรักษ์ จูรีมาศ)

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

อาลัย ๗พณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

การถึงอนิจกรรมของ ๗พณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เมื่อคืนวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งสำหรับผม ในฐานะที่ผมเคยเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน ในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน

๗พณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เข้ารับราชการในกรมชลประทาน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ และมีความเจริญก้าวหน้ามาโดยตลอด จนได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง รองปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกลับมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน คนที่ 22 ในช่วง วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ - วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยเฉพาะ ๓ ปีที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ท่านได้สร้างความแข็งแกร่งให้วัฒนธรรมองค์กรและข้าราชการกรมชลประทาน นอกจากนั้นแล้ว ท่านได้ปรับปรุงการบริหารจัดการโรงเรียนชลประทานวิทยาจนเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน

หลังท่านเกษียณอายุราชการ ท่านยังได้ให้ความสนใจการดำเนินงานของกรมชลประทานมา และท่านได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี เมื่อปี ๒๕๔๕ สนองงานติดตามโครงการพระราชดำริทั่วทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗พณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ถือได้ว่าเป็นบุรุษนียบบุคคล ท่านได้ประกอบคุณงามความดี สร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับแผ่นดินไทยไว้มากมาย จนเป็นที่ประจักษ์ ผมในฐานะผู้ได้บังคับบัญชา เคยปฏิบัติงานใกล้ชิดกับท่านคนหนึ่ง มีความเคารพ ศรัทธา และอาลัยที่บัดนี้ท่านได้จากไป ผมเชื่อมั่นว่า ด้วยคุณธรรมที่ได้สร้างสรรค์ สนองพระราชดำรินับบังเกิดประโยชน์แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วแผ่นดินไทยเป็นอเนกประการนั้น จะเป็นปัจจัยบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติในสัมปรายภพชั่วนิรันดร์

(ธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พี่สวัสดิ์...ผู้เป็นสุภาพบุรุษ

ผมทราบว่าพี่สวัสดิ์เริ่มป่วยมาสักระยะหนึ่งแล้ว และเนื่องจากการงานที่ไม่ค่อยให้มีเวลาว่างเลย ผมก็ไม่ได้ไปเยี่ยมเยียนเท่าที่ควรจะทำ แต่พี่สวัสดิ์ก็เข้าใจ

พบกับพี่สวัสดิ์ครั้งล่าสุด คงเป็นวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ วันประชุมคณะกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา พี่สวัสดิ์ถึงแม้จะยังป่วยอยู่ก็อุตสาหามา เรื่องกำลังใจและความเป็นนักสู้ของพี่สวัสดิ์เป็นที่รู้จักกัน แต่สังขารก็ไม่สามารถจะฝืนวันเวลาธรรมชาติได้ พี่สวัสดิ์อยู่ได้สักพักก็รู้สึกเหนื่อยและเริ่มหอบ ขอตัวกลับ และหลังจากนั้นทราบเรื่องอีกที พี่สวัสดิ์ก็จากพวกเราไปแล้ว รู้สึกใจหายและรู้สึกเสียดาย และอดหวนคิดถึงวันเก่าๆ ที่พี่สวัสดิ์เป็นอธิบดีกรมชล และตัวผมเองเป็นเลขาธิการกปร. ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ ที่มีการตั้งสำนักงานกปร. สองคนสองตำแหน่งนี้จะตามเสด็จเป็นประจำ และพวกเราคงจะทราบว่า ในช่วงเวลาแต่ละปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จะเสด็จแปรพระราชฐานไปต่างจังหวัดเป็นระยะเวลาหลายเดือน ซึ่งก็หมายความว่า พี่สวัสดิ์และผมจะต้องกินนอน ตามเสด็จ ใช้ชีวิตการทำงานร่วมกันเป็นระยะเวลานานเป็นเดือนๆ ปีๆ

พี่สวัสดิ์เป็นคนใจเย็น คุยสนุก เป็นพี่ใจดี เป็นสุภาพบุรุษ พี่สวัสดิ์ไม่เคยว่าใคร มองโลกในแง่ดี ทุกคนสนิทสนม รักพี่สวัสดิ์กันทุกคน

พี่สวัสดิ์จากไปแล้วก็ตาม แต่คิดว่า ไม่ว่าจะใครที่เคยรู้จัก ที่เคยทำงานร่วมกับพี่สวัสดิ์ คงไม่มีใครจะลืมพี่สวัสดิ์ได้ ทุกคนคงรำลึกถึงมิตรภาพ คุณงามความดี อหิชาศัยไมตรีของพี่สวัสดิ์ และธรรมเนียมปฏิบัติของพี่สวัสดิ์คงจะนำพี่สวัสดิ์ไปสู่สุคติ ไปสู่ความสงบในสัมปรายภพ

สุเมธ ตันติเวชกุล

ความซาบซึ้งที่มีต่อท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร

จากการที่ได้รับทราบข่าวการถึงแก่อสัญกรรมของ “ท่านองคมนตรีสวัสดิ์” ทำให้กระผมมีความรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมากที่สำนักงาน กปร. ต้องสูญเสียผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหลักที่สำคัญท่านหนึ่งของสำนักงานฯ ท่านเป็นผู้ที่สอนและให้ความรู้ด้านวิศวกรรม และด้านการพัฒนาแหล่งน้ำแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กระผมได้ร่วมงานอย่างใกล้ชิดกับท่านนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมชลประทาน (ในช่วงปี ๒๕๓๕-๒๕๓๘) เรื่อยมา จนกระทั่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ถึงปัจจุบัน

งานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน กปร. ไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่หรืองานเล็กท่านจะให้ความสำคัญเป็นอย่างดี อาทิเช่น การวางแผนและติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานที่ได้รับพระราชทานพระราชกระแสโดยตรง (งานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านไฟฟ้าพลังน้ำ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อนำไปขยายผลในประตูระบายน้ำแห่งอื่นๆ) งานศูนย์ศึกษาการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ในฐานะเป็นรองประธานกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) และงานโครงการด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับประสบการณ์ เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจในงานที่สำนักงาน กปร. จัดขึ้น ทำให้ผู้รับฟังทั้งเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ข้าราชการหน่วยงานต่างๆ และราษฎรเกิดความประทับใจจากการถ่ายทอดทั้งความรู้ด้านวิชาการ และการตามเสด็จในพื้นที่ทรงงาน ในแง่มุมต่างๆ ที่น้อยคนนักที่จะได้มีโอกาสเช่นนั้น

เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ได้สัมภาษณ์ท่านเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เกี่ยวกับงานตามเสด็จในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริใน

พื้นที่ต่างๆ เพื่อประกอบการจัดทำสารคดี “ประโยชน์สุขของแผ่นดิน” เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ท่านได้เล่าเรื่องต่างๆ มากมายอย่างมีความสุขและเต็มใจ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในช่วงของความเจ็บป่วย แต่มิได้แสดงให้เห็นถึงการเหน็ดเหนื่อยแต่ประการใดนับเวลานานเป็นชั่วโมง มีเกร็ดเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นายช่างชลประทาน ผู้ตามเสด็จและราษฎร ซึ่งเป็นประโยชน์มากมายเกินกว่าที่จะถ่ายทอด ณ ที่นี้ได้ และสามารถยึดถือเป็นประวัติศาสตร์ที่ควรบันทึกไว้

“ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ฯ” เป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกลักษณะสุภาพ อ่อนโยน ไม่ถือตัว การพูดจาจะพูดแทนตัวท่านว่า “พี่หวิด” ทุกครั้งและให้ความเป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ในทุกระดับ ทำให้ผู้ที่ได้ร่วมงานกับท่านมีความกระตือรือร้นที่จะต้องทำงานนั้นๆ ให้เกิดความสำเร็จโดยเร็ว ตามที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาในด้านต่างๆ ถึงแม้ในยามที่ท่านป่วย พวกกระผมได้มีโอกาสไปเยี่ยม และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการ ท่านก็จะรับฟังและแสดงความความคิดเห็น ร่วมสนทนาอย่างมีความสุข

การจากไปของท่าน กระผมและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ต้องขาด “ผู้ให้คำปรึกษา” ที่ดียิ่งแต่เราก็จะรำลึกถึงคำสอน ข้อแนะนำ และสิ่งดีๆ ที่ท่านได้ทำไว้ให้กับชาว กปร. ตลอดไป

A

(นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

เลขาธิการ

คณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อาลัย ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต มีความสามารถ และรอบรู้ในงานด้านชลประทาน และด้านการพัฒนาการเกษตร รวมทั้งด้านการเจรจาระหว่างประเทศ และที่สำคัญที่สุดคือ ท่านเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดี ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างยิ่งจนเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรีซึ่งเป็นตำแหน่งที่สูงสุดของการรับใช้ประเทศไทย

ผมรับราชการและเติบโตในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ เป็นเวลา ๒๔ ปี ก่อนที่จะย้ายไปดำรงตำแหน่ง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๔๘ และปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อมองย้อนหลังกลับไปกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผมรักและภูมิใจที่ได้ทำงานที่กระทรวงนี้ ผมมองเห็นปูชนียบุคคลที่เป็นที่นับถือ และเป็นบุคคลที่สำคัญท่านหนึ่ง ที่พวกน้องๆ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรจะได้ศึกษาถึงแนวทางในการทำงานของท่าน และการดำรงตน ในฐานะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งในปัจจุบันหายากขึ้นทุกๆ วัน ผมได้มีโอกาสทำหน้าที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ในช่วงสั้นๆ ในช่วงปี ๒๕๓๕-๒๕๓๗ ซึ่งในขณะนั้น ท่านองคมนตรีดำรงตำแหน่ง รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับดูแลงานด้านต่างประเทศ ถึงแม้ว่าจะเป็นช่วงสั้นๆ ๒-๓ ปี ที่ได้มีโอกาสรับใช้และร่วมงานกับท่านองคมนตรี ท่านและผมเดินทางร่วมกัน นับแสนไมล์ เข้าร่วมการประชุมที่เป็นประวัติศาสตร์สำคัญของประเทศไทย และเป็นการเจรจาข้อตกลงที่สำคัญที่สุดต่ออนาคตของพี่น้องเกษตรกรไทย คือ การเจรจาข้อตกลงสินค้าเกษตรภายใต้องค์การค้าโลก หรือ WTO รวมทั้ง การเจรจาเขตการค้าเสรีของอาเซียน จากสวีเดน เซอร์แลนด์ สูบราซิล จากจากราตาร์ สวีตเซอร์แลนด์ ด้วยความอัจฉริยภาพ สุขุมและรอบคอบ และการยึดประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกรและชาติบ้านเมืองเป็นที่ตั้ง ท่านได้คอยชี้แนะ และตัดสินใจในเงื่อนไขที่สำคัญๆ ของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมิได้เสียเปรียบเลยในข้อตกลงดังกล่าว การตั้งกำแพงภาษีที่สำคัญ เพื่อปกป้องพี่น้องเกษตรกรในพืชหลัก ๓๖ ชนิดเพื่อเป็นแนวปราการแก่พี่น้องเกษตรกรไทยให้มีความเข้มแข็งจนถึงทุกวันนี้ การสนับสนุนและความเข้าใจถึงบทบาทอันหลากหลายของภาคเกษตร ที่มีต่อชีวิตเกษตรกร สิ่งแวดล้อมและภูมิสังคม

ในปี ๒๕๓๗ ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศไม่กี่ประเทศที่สนับสนุนแนวนโยบายด้านบทบาทอันหลากหลายของภาคการเกษตร ซึ่งรัฐบาลทุกรัฐบาลต่อมาได้ยึดเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของประเทศ ถึงแม้จะเป็นเวลาอันสั้นเพียง ๒-๓ ปี ที่ผมได้ทำงานให้ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร แต่ด้วยความเมตตาที่ท่านมีต่อกระผมมิใช่เหมือนผู้ได้บังคับบัญชา แต่เหมือนลูกชายของท่านคนหนึ่ง และคุณแม่ปานจิตต์ ก็ให้ความเมตตาแก่ผมมาโดยตลอด คงไม่มีใครจะปฏิเสธได้ว่า ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร คือผู้ที่ เป็นแบบอย่างของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เป็นปูชนียบุคคลที่สำคัญท่านหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และราชการไทย

ถึงแม้ว่าร่างกายของ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร จะได้จากโลกนี้ไปแล้ว แต่ความดี ความสามารถ และความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะไม่มีวันที่จะลบเลือนไปจากความทรงจำได้เลย ขอให้ดวงวิญญาณของ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร จงประสพแต่ความสุขสงบในสัมปรายภพ ด้วยเทอญ

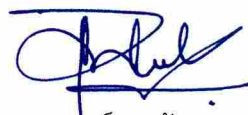
ด้วยความเคารพและรักยิ่ง
อำพน กิตติอำพน

วัตรปฏิบัติ ในการเป็นตุลาการศาลปกครอง

การอัญกรรมของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา นับเป็นการสูญเสียบุคคลสำคัญในวงการกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของเมืองไทย ผมโชคดีที่ได้มีโอกาสร่วมงานกับท่านสวัสดิ์ฯ มาตั้งแต่สมัยที่ผมยังเป็นเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยที่ท่านสวัสดิ์ฯ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ผ่านงานทางด้านการบริหารราชการแผ่นดินมายาวนาน จึงได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ในคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นองค์กรรับเรื่องร้องทุกข์เพื่อเตรียมการพัฒนาจัดตั้งเป็นศาลปกครองในทุกวันนี้ และในที่สุดเมื่อมีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ท่านสวัสดิ์ฯ และพวกเราอีก ๑๖ คน ก็ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ก่อนที่จะได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดรุ่นแรกในที่สุด และหลังจากนั้นในปี ๒๕๔๕ ท่านสวัสดิ์ฯ ก็ได้รับพระราชทานพระมหากฤษฎีกาคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี จนถึงแก่อัญกรรม

ผลงานในการทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในฐานะตุลาการเจ้าของสำนวนในศาลปกครองของท่านสวัสดิ์ฯ มีประจักษ์ให้เห็นถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่โดดเด่น ซึ่งจะยังพบเห็นและศึกษาเรียนรู้ได้จากข้อมูลที่มีรวบรวมอยู่อย่างสมบูรณ์ในศาลปกครองจนถึงทุกวันนี้ ในการดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการศาลปกครองจากท่านที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ วัตรปฏิบัติ ในการปฏิบัติโดยการคงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต บังคับใช้กฎหมาย ด้วยความยุติธรรมและเกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ยากในปัจจุบันจากผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม การจากไปของท่านสวัสดิ์ฯ ครั้งนี้ จึงเป็นการสูญเสียบุคลากรของชาติที่ได้เคยทำคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองมาอย่างมีคุณูปการ

ในโอกาสนี้ผมจึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ตลอดจนบุญกุศลคุณงามความดีที่ท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้สั่งสมมาจะเป็นพลังปัจจัยลดบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านได้รับความสุขสงบและร่มเย็นในสัมปรายภพด้วยเทอญ

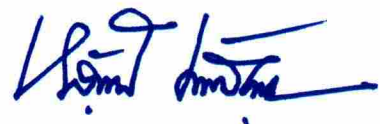
(ศาสตราจารย์ ดร. อักขราทร จุฬารัตน)

อดีตประธานศาลปกครองสูงสุด

คำไว้อาลัย

ผมรู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งในข่าวอสัญกรรมของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ผมได้มีโอกาสร่วมงานกับท่านสวัสดิ์ เมื่อท่านมาดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด ในช่วงเริ่มต้นของการเปิดทำการศาลปกครอง ก่อนที่ท่านจะได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรีในปี ๒๕๕๕ ตลอดระยะเวลาที่ผมได้ร่วมงานกับท่านสวัสดิ์ ท่านได้แสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ชัดตลอดมาว่า ท่านเป็นผู้รอบรู้กว้างขวางในวิชาการต่างๆ และเป็นผู้มีอัธยาศัยอันดี มุ่งมั่นอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวมมาโดยตลอด และได้ทำงานถวายเบื้องพระยุคลบาทด้วยความซื่อสัตย์ วิริยะอุตสาหะจนวาระสุดท้ายของท่าน การจากไปของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ครั้นจึงเป็นการสูญเสียบุคลากรสำคัญที่เคยทำคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองมาอย่างคุณูปการ

ผมจึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกตลอดจนบุญกุศลคุณงามความดีของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ที่ได้สั่งสมมาจงเป็นปัจจัยลดบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านได้รับความสุขสงบและร่มเย็นในสัพปายภพด้วยเทอญ

ดร. หัสวุฒิ วิฑิตวิญกุล
ประธานศาลปกครองสูงสุด

ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ผู้ใหญ่ พี่ใหญ่ ที่มากล้นน้ำใจไมตรี และความจริงใจ สำหรับทุกคน

ท่านองคส์สวัสดิ์ฯ หรือ “พี่หวัด” ที่พวกเราเรียกขานกันติดปากนั้น มิใช่เป็นเพราะความถือวิสาสะหรือเหิมเกริม หากแต่เพราะท่านเองบอกกับคนที่ใกล้ชิดสนิทสนมว่า ให้เรียกเหมือนเดิม เหมือนครั้งยังรับราชการอยู่ที่กรมชลประทาน ๓๐ ปี ก่อนโน้น

แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่สะท้อนให้เห็นความยิ่งใหญ่ และตัวตนที่แท้จริงของท่านองคส์สวัสดิ์ฯ ได้โดยไม่ต้องวิเคราะห์ให้มากความ

คนโชคดียี่ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับท่าน หรือที่ท่านมีเมตตาคบหาด้วย จะเห็นพ้องต้องกันว่า การอยู่ใกล้ท่านนั้นเป็นความสุข ได้คลายเครียด และคลายทุกข์อย่างน่าประหลาด ใครที่มีปัญหาหนักอก ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว หากได้คุยให้ท่านฟังแล้ว ท่านจะทำให้เรื่องนั้นกลายเป็นเรื่องผงธุลีไปในบัดดล เพราะความคิดเชิงบวกและการมองโลกในแง่ดี อันเป็นบุคลิกภาพที่เด่นชัดของท่านนั่นเอง

ท่านองคส์สวัสดิ์ฯ เป็นคนง่าย ๆ ที่ไม่ถือตัวและวางมาด ท่านเคยแวะไปเยี่ยมผมที่บ้านเพื่อดูของเก่าโดยเฉพาะนาฬิกาข้อมือโบราณที่ท่านโปรดปราน บางครั้งก็พาผู้เชี่ยวชาญและนักประมุขทั้งคนไทยและต่างประเทศมาคุยด้วย เพื่อแลกเปลี่ยนและสนทนาหาความรู้เพิ่มเติมกัน คราวละหลายชั่วโมงอย่างเป็นกันเอง ทั้งนี้ก็ด้วยความเมตตา และความมีไมตรีจิตที่ท่านมีต่อผมอย่างจริงใจนั่นเอง

ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร นอกจากจะเป็นผู้รอบรู้และใฝ่ใจในศาสตร์หลายสาขาแล้ว ท่านยังเป็นผู้สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง ในยามว่างท่านคือนักสะสมที่ชื่นชมของเก่าและของสวยงามด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระเครื่องและนาฬิกาโบราณ ท่านจะทราบถึงความเป็นมาและประวัติของของทุกชิ้นอย่างถูกต้องแม่นยำ ไม่เหมือนนักสะสมอื่น ที่สะสมเพื่อสะสมแต่ประการเดียว

บางท่านอาจไม่ทราบมาก่อนว่า นอกจากเรื่องสะสมของเก่าแล้ว ท่านองคส์สวัสดิ์ฯ เป็นผู้มีความรู้ขั้นสูงที่ลุ่มลึกหาตัวจับได้ยาก บนใบหน้าที่เรียบเฉยและดูเหมือนจะไม่ช่างพูดนั้น ขณะอยู่ในกลุ่มผู้คนที่ชอบพอกัน พี่หวัดชอบเล่าเรื่องไฉกที่ตลกสนุกสนาน และมีสุนทรียให้คณะได้ขำกันครั้นครว เรื่องตลกขำขันเช่นเรื่อง “เจ้าชื่อหยาง.....” หรือ “เพื่อนฝรั่ง ชื่อ มิสเตอร์ จอห์น.....” คงเป็นเรื่องเล่าขำขันที่จารึกไว้ในความทรงจำอย่างไม่รู้ลืม เมื่อยามคิดถึง “พี่หวัด”

เกือบ ๓๐ ปีมาแล้ว ทุกคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จแปรพระราชฐาน ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ เพื่อทรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น บางครั้งในวันที่ว่างจากการตามเสด็จ เพื่อถวายงานตามหน้าที่ราชการ “พีหวิด” ครั้งยังมีตำแหน่งในกรมชลประทาน จะมีเมตตาพาผมไปเยี่ยม พีจำเริญ วัฒนายากร หรือ “พีเริญ” นักสะสมพระกริ่งที่มีชื่อเสียงที่สุดของประเทศในขณะนั้น เพราะมีพระกริ่งใหญ่ (นอก) ที่สวยงามกว่าสิบองค์ เพื่อให้ผมได้ชื่นชมพระกริ่งของแท้ที่มีสภาพสมบูรณ์สวยงาม เนื่องจากท่านทราบว่าผมสนใจและสะสมพระกริ่งด้วยเช่นกัน ซึ่งผมตระหนักดีถึงความปรารถนาดีและซาบซึ้งในความเมตตาของท่านยิ่งนัก

บัดนี้ “พีหวิด” จากโลกและจากทุกคนไปแล้ว เราจะไม่ได้เห็นและพานพบ ผู้ใหญ่และพีใหญ่ ผู้มีเรือนร่างสูงสง่า ใบหน้าเรียบเฉย แต่แฝงความเมตตา และมีอารมณ์ขันละเมียดละไม ลุ่มลึก และความปรารถนาดีที่มีให้กับทุกคนอีกต่อไป ขอกราบคารวะ ส่งดวงวิญญาณของท่านสู่สุคติและสรวงสวรรค์

“วัยลี้ไปตามคืนวัน” (ส. ส. ๑๕/๑๗๓/๕๒ : ๒๑๐/๕๙)

“รูปร่างของสัตว์ย่อมร่วงโรยไป แต่ชื่อและโคตรไม่เสื่อมคลาย”

(ส. ส. ๑๕/๒๑๐/๕๙)

ดร.มัญญ มุกข์ประดิษฐ์
กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา
อดีตเลขาธิการ กปร.

“เสียดาย”

ผมรู้จักกับ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร เมื่อ ๒๐ กว่าปีมาแล้ว เมื่อครั้งที่ผมไปประชุมเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา ซึ่งสมัยนั้นผมรับราชการอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และ (ขออนุญาตเรียกว่า) “พีหวัส” ทำงานอยู่กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ รู้สึกว่าท่านเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวง และมาประชุมแทนปลัดกระทรวง ตอนนั้นไม่รู้ว่าพีหวัสเป็นใคร มาจากไหน แต่พอเห็นปุ๊บก็รู้สึกประทับใจปั๊บขึ้นมาทันที เพราะท่วงทีบุคลิกของท่านนั้นดูเป็นคนเรียบง่ายไม่ถือเนื้อถือตัว สุภาพอ่อนโยน เห็นแล้วก็รู้สึกว่าเป็คนที่เปี่ยมด้วยไมตรีจิต น่าคบหาสมาคมด้วย แต่ผมกับท่านนั่งประชุมกันคนละฟากก็เลยไม่ได้สนทนาอะไรกัน ประชุมเสร็จต่างก็แยกย้ายกันกลับ

อยู่มาวันหนึ่งน้องชายผม (ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องกัน) ได้มาแต่งงานกับหลานของคุณหญิงปานจิตต์ (ขออนุญาตเรียกว่าพี่ป๊อ) ภรรยาของพีหวัส และทำพิธีแต่งงานกันที่บ้านทรงไทยที่พีหวัสและพี่ป๊ออยู่ที่ลาดพร้าวนี้เอง ผมก็ไปในงานนี้ด้วย ก็เห็นพีหวัสทำหน้าที่เจ้าของบ้านต้อนรับแขกเหรื่อด้วยอัธยาศัยที่ดีงามอันเป็นบุคลิกของผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์อันดี ซึ่งต้องขอขีดเส้นใต้ไว้ด้วยว่าพีหวัสเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเลิศจริงๆ

แต่ผมเริ่มมาสนิทสนมกับพีหวัสจริงๆ ตอนที่ท่านมาเป็นอธิบดีกรมชลประทานเพราะกรรมนี้เป็นกรรมสำคัญมากที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่อง “น้ำ” ที่อธิบดีจะต้องเดินตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศไ้ไปทั่วทุกหัวระแหงของประเทศ และผมเองก็ทำงานอยู่สำนักงาน กปร. ที่มีหน้าที่ต้องคอยรับพระราชดำริไปประสานการดำเนินงานกับกรมกองต่างๆ เพื่อจัดทำโครงการให้เกิดการกินดีอยู่ดีให้แก่ประชาชน ก็เลยต้องเดินขึ้นเขาลงห้วยตามเสด็จฯ ไปกับพีหวัสอยู่เสมอ และเมื่อเสร็จภารกิจในแต่ละวัน เราก็จะร่วมรับประทานอาหารกัน มีเฮฮาปาร์ตี้แก๊เล็กน้อยกัน พอหอมปากหอมคอ จนสนิทกันตามสมควร แต่ก็เป็นการสนิทแบบน้องที่สนิทและเคารพนับถือพีหวัสอยู่ตลอดเวลา

ช่วงที่ทำงานตามเสด็จฯ พร้อมกับพีหวัสอยู่หลายปีนั้น ได้เห็นอะไรๆ หลายอย่างในตัวพีหวัส

“พีหวัส” เป็นคนเก่งและตั้งใจมากในการทำงาน ยิ่งเป็นเรื่องของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินด้วยนั้นพีหวัสทำถวายให้แบบยอมตาย และที่เป็นจุดเด่นประการหนึ่งของพีหวัส คือ พีหวัสมีทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” ในการทำงานและปกครองคน พีหวัสไม่ใช่คนแข็งทื่อ และก็ไม่ใช่คนอ่อนแอ พีหวัสมีแต่ความอ่อนโยน และมีความเมตตากรุณากับทุกๆ คน โดยเฉพาะกับลูกน้อง

ผมไม่เคยเห็น “พีหวัส” เดินกร่างท่ามกลางลูกน้องที่เดินตามกันเป็นทิวแถว
ผมไม่เคยเห็น “พีหวัส” แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวใส่ลูกน้อง
ผมไม่เคยได้ยิน “พีหวัส” ว่ากล่าวใครในทางที่ไม่ดีไม่งาม

พีหวัสจะทำตัวเป็นกันเองกับทุกคน แม้พีหวัสจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็น “องคมนตรี” แล้ว “พีหวัส” ก็ยังเป็น “พีหวัส” คนเดิม

เคยได้ยินคติความเชื่อคติหนึ่งว่า การทำบุญด้วย “น้ำ” นั้น เป็นบุญที่ยิ่งใหญ่

พีหวัส ทำงานเกี่ยวกับน้ำและรับสนองพระราชดำริในการสร้างแหล่งน้ำไว้มากมายเพื่อยังประโยชน์ให้แก่ประชาชน พีหวัสยอมได้บุญกุศลจากการนี้ด้วย และถ้าได้ผนวกรวมกับบุญอื่นๆ ที่พีหวัสทำด้วยแล้ว ก็คงเป็นประกาศนียบัตรหรือใบเบิกทางให้ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร เดินทางไปสู่สุคติภูมิอย่างแน่นอน

เสียดาย “พีหวัส” จริงๆ ครับ

พิมลศักดิ์ สุวรรณทัต
กรรมการและற்றுญญิกมูลนิธิชัยพัฒนา
อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คิดถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างเรา

เมื่อปี 2512 ขณะผมทำหน้าที่นายช่างผู้อำนวยกาการก่อสร้างเขื่อนแม่กลอง โครงการแม่กลองใหญ่ จังหวัดกาญจนบุรี คุณสวัสดิ์ เป็นหัวหน้างานเครื่องจักรกลงานดิน เดินทางจากกรมชลประทาน ปากเกร็ด ไปรับผิดชอบควบคุมเครื่องจักรเครื่องมือกล รถชุด รถแทรกเตอร์ในงานก่อสร้างทำนบดินปิดกั้นแม่น้ำแม่กลองเพื่อเปลี่ยนทางเดินของน้ำให้ไหลผ่านช่องลัดที่ขุดขึ้นใหม่เป็นงานเร่งด่วนที่ต้องทำทั้งกลางวันกลางคืน ทุกครั้งที่ผมไปตรวจความก้าวหน้างานก่อสร้าง จะต้องเห็นคุณสวัสดิ์ที่อยู่ดูแลควบคุมงานอย่างใกล้ชิด ด้วยเหตุผลอธิบายว่า เมื่อเกิดอะไรขึ้นจะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง จนได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์

ถึงแม้จะได้ทำงานร่วมกันเพียงระยะเวลาไม่นาน แต่ก็มากพอที่จะทำให้ผมประทับใจและชื่นชมนายช่างเครื่องกลผู้มีความบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำท่านนี้ว่า นอกเหนือจากคามมีน้ำใจ สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนแล้ว ยังเป็นคนมีความรับผิดชอบสูงทั้งในงานและการดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน หลังจากนั้น เราทั้งคู่ยังได้มีโอกาสทำงานร่วมกันในการก่อสร้างโครงการชลประทานต่างๆ นำมาซึ่งสัมพันธ์ภาพที่สืบสานยาวนานตลอดหลายสิบปี จนผมครบเกษียณอายุราชการ และคุณสวัสดิ์ก็ครบเกษียณอายุราชการในเวลาอีกไม่นานต่อมา เราทั้งคู่ยังคงคบหากันด้วยความรักและนับถือโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ใดๆ และเมื่อคุณสวัสดิ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ เป็นองคมนตรี ตัวผมซึ่งยังคงปฏิบัติงานถวายในหลายๆ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก็ยังคงได้มีโอกาสทำงานร่วมกันอีก ในด้านส่วนตัว เรายังได้พบปะสังสรรค์ทานอาหารกลางวันกันอยู่เป็นประจำ เป็นความปลาบปลื้มใจที่ผมไม่เคยลืม และนิยมยกย่องในตัวท่านที่ได้ให้เกียรติทุกคน มีแต่คำว่า “เพื่อน” เท่านั้น ที่อยู่ใใจของ ท่าน จึงไม่น่าแปลกใจที่ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ จะมีเพื่อนและผู้ที่เราพนับถือเต็มบ้านเต็มเมือง

ผมเชื่อมั่นว่า ด้วยความเป็นผู้ที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต กตัญญูต่อแผ่นดิน ประกอบแต่บุญกุศล ปฏิบัติราชการและปฏิบัติงานไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใด ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ อุทิศร่างกาย และแรงใจโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ด้วยความจงรักภักดี จะเป็นอานิสงส์ น้อมนำดวงวิญญาณของท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร สถิตย์ ณ สรวงสวรรค์ สมปรารถนาและมีความสุขนิรันดร์ ในทุกภพ ทุกชาติ เทอญ

(นายจิริย ตุลยานนท์)

“พีหวัต” ผู้เป็นต้นแบบการทำงานของผม

ผมก็เป็นคนหนึ่ง ในหลายๆ คน ที่เคยเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ในสมัยที่ท่านอยู่ในกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผมเริ่มได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดกับท่าน ตั้งแต่สมัยที่ท่านมนัส ปิติวงษ์ เป็นอธิบดีกรมชลประทาน ซึ่งผมเองขณะนั้นเป็นนายช่างติดต่อประสานงาน อยู่หน้าห้องท่านอธิบดีฯ ในเวลานั้นท่านสวัสดิ์ฯ เป็นผู้อำนวยการกองเครื่องจักรกลงานดิน ซึ่งมีภาระรับผิดชอบเกี่ยวกับงานเครื่องจักรกลทุกชนิดของกรมชลประทานที่มีอยู่มากมาย เพราะงานเกือบทั้งหมดของกรมชลประทานในตอนนั้นเป็นงานทำเอง ไม่ได้จ้างเหมาเหมือนงานในปัจจุบันนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้เสด็จแปรพระราชฐานไปยังภาคต่างๆ ของประเทศไทย เพื่อทรงเยี่ยมเยียนราษฎรของท่านเกือบตลอดทั้งปี ในการนี้ท่านอธิบดีมนัสฯ มีภารกิจที่ต้องตามเสด็จเพื่อรับสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ทรงพระราชทานให้กับกรมชลประทาน เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎรในทุกภาคของประเทศไทย ในการปฏิบัติงานของกรมชลประทานตอนนั้น มีทีมงานของท่านอธิบดีมนัสฯ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยนายช่างใหญ่ ชะลอ รัตนเสน , ผอ. สวัสดิ์ วัฒนายากร, ผู้อำนวยการสำนักชลประทานในแต่ละภาค, หัวหน้าโครงการชลประทานที่เกี่ยวข้อง และผมกับนายช่างชลประทานอีกหลายคน ซึ่งทีมงานนี้ต้องร่วมกันปฏิบัติงานตามพื้นที่ภาคต่างๆ เกือบตลอดทั้งปี ต่อมาเมื่อภารกิจเพิ่มมากขึ้น ก็มีท่านนายช่างใหญ่ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ (ตอนนั้น) นายเล็ก จินดาสงวน และทีมฝ่ายออกแบบ อาทิเช่น นายสนั่น ศิริอ่อน และนายปราโมทย์ ไม้กัลด เข้ามาเพิ่มเติมอีกด้วย

ภารกิจของคนในกรมชลประทานก็ต้องเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ท่านสวัสดิ์ฯ ได้เลื่อนตำแหน่ง เป็นวิศวกรใหญ่ฝ่ายเครื่องกล และย้ายไปอยู่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ , รองปลัดกระทรวงฯ และกลับมาเป็นอธิบดีกรมชลประทานคนที่ ๒๒ ในเวลาต่อมาจนครบเกษียณอายุราชการ การกลับมาเป็นอธิบดีกรมชลประทานในตอนนั้น กรมชลประทานประสบปัญหาหลายด้านรุนแรง แต่ด้วยความรักและผูกพัน ทั้งความตั้งใจที่แน่วแน่ในการปฏิบัติงาน และด้วยความใสสะอาดบริสุทธิ์ทุกๆ ด้าน ท่านสามารถทำให้กรมชลประทานกลับมาเป็นปึกแผ่น ด้วยการทำงานที่มีศักดิ์ศรีและเกียรติยศ รวมทั้งความเป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมากที่สุด ผมมีความมั่นใจว่าคนในกรมชลประทาน

ในตอนนั้น มีความรู้สึกรัก เคารพ และภาคภูมิใจในตัวท่านอธิบดี สวัสดิ์ วัฒนายากร
อย่างมากมาย

แม้ท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว คุณงามความดีของท่านได้ทำให้ท่าน
ต้องรับใช้ประเทศชาติต่อไปอีกหลายตำแหน่ง เช่น คณะกรรมการกฤษฎีกา , ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด และที่เป็นเกียรติสูงสุดสำหรับตัวท่านและวงศ์ตระกูล คือการที่
ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ดำรงตำแหน่ง
องคมนตรีจนวันสุดท้ายของชีวิตท่าน นับว่าเป็นเกียรติยศสูงสุดสำหรับท่านและ
ครอบครัว

ก่อนที่ท่านจะเกษียณอายุราชการเพียงไม่กี่เดือน การที่ท่านปฏิบัติงานด้วย
ความสามารถ และความบริสุทธิ์อย่างแน่วแน่ ทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการ
ที่ไม่ถูกต้องของนักการเมืองในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ได้ ทั้งๆ ที่รัฐบาล
ในขณะนั้นลาออกแล้ว รัฐมนตรีฯ คนนั้นได้ออกคำสั่งย้ายให้โยกย้ายท่านใน
ตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานไปประจำอยู่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตั้ง
บุคคลของตนเองที่เป็นรองอธิบดีกรมชลประทานลำดับที่ ๓ ให้รักษาการตำแหน่ง
อธิบดีกรมชลประทาน แต่เนื่องจากอะไรก็ตาม ความดีที่ท่านสะสมสร้างไว้อาจเป็น
เกราะคุ้มกัน จากอำนาจมืดทางการเมือง ทำให้นายกรัฐมนตรี พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ
ไม่เห็นชอบในคำสั่งดังกล่าว เรื่องนี้จึงได้แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนสาปแช่ง และสมน้ำหน้า
และทำให้ท่านได้เกษียณอายุราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทานในที่สุด

ตั้งแต่ผมได้มีโอกาสรู้จักท่านตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ผมมีความรู้สึก
ว่า ท่านมีความรัก และเมตตาต่อผมสม่ำเสมอตลอดมา คำพูดที่ท่านเรียกตัวเองกับ
ผมว่า “พี่หวัด” ไม่เคยเปลี่ยนจนวันสุดท้าย ในการปฏิบัติงาน ท่านสอนผมในฐานะ
น้องชายคนหนึ่ง ให้ทำงานด้วยความสามารถ ซื่อสัตย์ รักษาเกียรติยศ และทำทุกสิ่ง
ทุกอย่างให้กับกรมชลประทานอย่างดีที่สุดเท่าที่ทำได้ ซึ่งผมเองก็ถือว่าท่านเป็น
ต้นแบบคนหนึ่งของผมในการปฏิบัติงาน และคำสอนของท่านก็เหมือนกับที่พ่อ
ของผมเคยสอนไว้ ความรักและเมตตาที่ท่านมีให้ฉันนั้นไม่เฉพาะกับตัวผม ได้รวมทั้ง
ครอบครัวของผมทุกคนด้วย

พี่ปู้ครับ , เอ้หลานรัก ผมมั่นใจว่าตอนนี้ “พี่หวัด” ไปสู่สุคติสุขในสัมปรายภพ
แล้วนะครับ

กิจจา ผลภาณี
อธิบดีกรมชลประทานคนที่ ๒๕

คำไว้อาลัย

ผมและครอบครัวทราบดีว่าข่าวการถึงแก่อนิจกรรมของท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรีด้วยความเสียใจยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมาผมเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน ที่กรมชลประทาน ได้รับความเมตตาจากท่านในการสอนงาน แนะนำในการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหา ในหลายๆ โครงการที่ผมรับผิดชอบในการก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือการก่อสร้างโครงการพัฒนา ลุ่มน้ำป่าสัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริซึ่งท่านมีส่วนอย่างมากในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาเรื่องจัดหาที่ดิน และปัญหามวลชนในช่วงเริ่มต้น การก่อสร้างโครงการฯ ในห้วงเวลานั้นท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ทำให้การก่อสร้างโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถเดินหน้าไปได้จนการก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อท่านเกษียณราชการไปแล้วหากผู้บังคับบัญชาไป กราบขอคำแนะนำในการแก้ปัญหาต่างๆ ก็ได้รับความเมตตาจากท่านตลอดมา

ในฐานะผู้บังคับบัญชาที่เคยทำงานกับท่าน จึงยังคงมีความเคารพ ศรัทธา และอาลัย ที่ท่านจากพวกเราไป ความทรงจำที่ผมระลึกอยู่เสมอคือ คุณงามความดี ความมุ่งมั่นทำงานให้แผ่นดิน จะจารึกอยู่ในความทรงจำของเราตลอดไป ด้วยบุญกุศลคุณงามความดีที่ท่านสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้สร้างสรรคไว้ให้แก่แผ่นดิน จงเป็นพลังปัจจัยให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติในสัมปรายภพชั่วนิรันดร์

ด้วยความเคารพ และอาลัย

ชลิต ดำรงค์ศักดิ์

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จดจำ...รำลึก...ถึง “นาย”

ตั้งแต่ผมเริ่มเข้ารับราชการในกรมชลประทานมาจนกระทั่งท่านองคมนตรี “สวัสดิ์ วัฒนายากร” ครบเกษียณอายุราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ ถึงแม้ผมจะเคยสัมผัสกับท่านในฐานะข้าราชการชั้นผู้น้อย เฉพาะในช่วงที่ท่านมาเป็นอธิบดีเพียงแค่ ๓ ปีเท่านั้น แต่เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านนั้น ช่างมากด้วยความน่าเลื่อมใสศรัทธา ในความเป็นผู้ใหญ่ใจดี เรียบง่าย ไม่ถือตัวตรงไปตรงมา ที่สำคัญเป็นผู้ที่ไม่ยึดติดในยศฐาบรรดาศักดิ์ ไม่ชอบให้ผู้ร่วมงานเรียกว่า “นาย” ตรงข้ามกับให้เกียรติทุกคนเสมอเท่าเทียมกัน เหนืออื่นใด เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศชีวิต ด้วยความจงรักภักดีต่อแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอน และสถาบันพระมหากษัตริย์

เหตุการณ์เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ทั้งภาคเหนือและภาคกลาง ใน พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นครั้งแรกที่ผมได้สัมผัสท่านในหน้าที่การงาน โดยขณะนั้น ผมเป็นนายช่างหัวหน้าโครงการชลประทานฝักให้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมรุนแรง ท่านอธิบดีกรมชลประทาน “สวัสดิ์ วัฒนายากร” ได้นำคณะสื่อมวลชนไปดูการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นที่โครงการ ผมยังจำได้แม่นยำ ถึงคำทักทายด้วยความสุภาพ ให้เกียรติให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย และให้คำแนะนำอันมีคุณค่าเป็นความประทับใจที่ผมไม่ลืม และตั้งใจมั่นที่จะยึดถือท่านเป็นแบบอย่างของการเป็นข้าราชการผู้รักชาติ รักแผ่นดิน เฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี

เมื่อท่านครบเกษียณอายุราชการจากกรมชลประทาน แต่ด้วยความรักเคารพในตัวท่าน ผมจึงไม่เคยละเลยและถือเป็นภารกิจที่จะไปเยี่ยมและกราบอวยพรท่าน ในวาระสำคัญต่าง ๆ เป็นประจำสม่ำเสมอตลอดมา ผมมีความชื่นชมและประทับใจ ในคำอวยพรที่ท่านมอบให้กับทุกคน ซึ่งบ่งบอกถึงความจริงใจและตั้งใจของท่าน ต่อมาเมื่อท่านล้มป่วย ผมได้ไปเยี่ยมบ่อยครั้ง จนกระทั่งในครั้งหลัง ๆ ก่อนท่านถึงแก่อสัญกรรมไม่นาน หมอสั่งห้ามไม่ให้พูด การเขียนจึงเป็นวิธีเดียวที่ท่านใช้ในการพูดคุย สีหน้าและแววตาของท่านฉายชัดถึงความดีใจ และขอบคุณที่มาเยี่ยม

ขออำนาจแห่งกุศลเจตนา และกุศลกรรมที่ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมายาวนานขณะเมื่อยังมีชีวิตอยู่ น้อมนำดวงวิญญาณของท่านไปสถิตย์ที่พิภพวิมาน ประสพแต่ความสุขหลายเท่าทวีคูณยิ่ง ๆ ขึ้นไป

(นายเลศวิโรจน์ โกวัทธนะ)

อธิบดีกรมชลประทาน

ท่านเป็นผู้ใหญ่ที่สุขุม สุภาพ อารมณ์เย็นและไม่ถือตัว

ผมได้พบกับท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นครั้งแรกเมื่อประมาณ ๑๐ ปีก่อน เนื่องจากผมได้มีโอกาสดูแลสุขภาพคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร ภรรยาของท่าน และวันหนึ่งคุณหญิงได้นัดหมายให้ผมช่วยดูแลสุขภาพของท่านองคมนตรีสวัสดิ์ด้วย เมื่อพบกันครั้งแรก ผมไม่ทราบว่าคุณเป็นองคมนตรีและท่านก็ไม่ได้แสดงตัว แต่ความรู้สึกของผมที่พบท่านครั้งแรกคือ ท่านเป็นผู้ใหญ่ที่สุขุม สุภาพ อารมณ์เย็น และไม่ถือตัว

หลังจากนั้นผมก็ได้พบท่านและคุณหญิงปานจิตต์อย่างสม่ำเสมอ ได้มีโอกาสสนทนากับท่านและทราบประวัติของท่านตั้งแต่เป็นนักเรียนที่ MIT และชีวิตราชการการทำงานที่มีคุณูปการต่อระบบชลประทานของประเทศ ได้ทราบทัศนคติและหลักการทำงานของ ท่าน ตลอดจนความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงสุด เป็นสิ่งที่ผมได้เรียนรู้จากท่านและท่านกรุณาให้ความเมตตาต่อผมเสมอมา

เมื่อท่านล้มป่วยด้วยโรคมะเร็งหลอดลม ท่านได้ต่อสู้กับโรคร้ายด้วยความเข้มแข็ง และจิตใจที่มั่นคง ท่านเป็นผู้ป่วยที่ให้ความร่วมมือในการรักษาซึ่งต้องผ่านขั้นตอนจำนวนมากเป็นอย่างดี บางครั้งท่านต้องมานอนโรงพยาบาลอยู่เป็นเดือน แต่ท่านไม่เคยบ่น มีแต่ความเข้มแข็งที่ท่านได้แสดงให้เห็น ผมคิดว่าสาเหตุสำคัญที่ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ มีกำลังใจต่อสู้กับโรคร้ายได้อย่างเข้มแข็งนั้นมี ๒ ประการ ประการแรก คือท่านมีความเชื่อมั่นในคณะแพทย์ทุกคนที่รักษาท่าน และเชื่อมั่นในโรงพยาบาลรามาริบัติ ว่าท่านได้รับการรักษาที่ดีที่สุดแล้ว ซึ่งท่านได้แจ้งให้ผมทราบ และคณะแพทย์ทุกท่านทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผมถือว่าเป็นความเมตตาที่ท่านกรุณามอบให้แก่คณะแพทย์และคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติเป็นอย่างดีด้วย และประการที่สองคือท่านได้รับกำลังใจจากครอบครัวที่อบอุ่นโดยคุณหญิงปานจิตต์และบุตรชายได้อยู่เคียงข้างท่านตลอดมาจนวาระสุดท้าย และยังมีญาติ-มิตร-อดีตผู้ใต้บังคับบัญชาที่รักและเคารพท่านจำนวนมากที่มาเยี่ยมเยียนให้กำลังใจท่านทุกวันมิได้ขาด

ระหว่างที่ท่านพำนักอยู่ในโรงพยาบาลรามาริบัติ ผมได้เข้าเยี่ยมท่านเป็นระยะๆ และทุกครั้งท่านจะสนทนาในหลายเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของผม และการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติด้วยโดยท่านได้ให้คำแนะนำในบางประเด็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์เป็นญาติกับคุณป้าของผม ท่านจึงรู้จักกับคุณพ่อของผมและญาติผู้ใหญ่ของผมเป็นอย่างดี ในงานพระราชทานเพลิงศพคุณพ่อผม ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ได้กรุณาให้เกียรติเป็นประธานในงานด้วย ซึ่งผมและครอบครัวขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณท่านอีกครั้งหนึ่ง

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้จากแผ่นดินไทยไปแล้วอย่างสงบ แต่ท่านได้ฝากคุณูปการไว้แก่แผ่นดินที่อนุชนรุ่นหลังจะรำลึกถึงคุณความดีของท่านตลอดไป ขออำนาจของกุศลกรรมที่ท่านประกอบ ส่งผลให้ดวงวิญญาณของท่านจงสถิตย์อย่างสงบในสัมปรายภพเทอญ

ศ. นพ. รัชตะ รัชตะนาวิน

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

๒๕๖๓

แต่การจากไปของ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

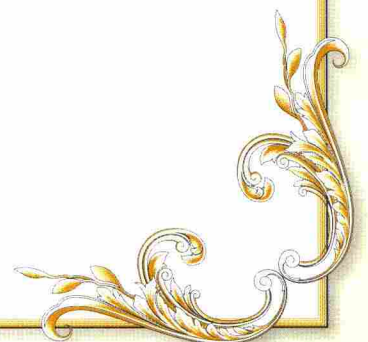
ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ท่านเป็นข้าในพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ถวายงานรับใช้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นเวลานานหลายปี ท่านเป็นปราชญ์บุคคคลที่มีคุณต่อแผ่นดินอย่างเหลือคณานับ ท่านเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอย่างมาก ถวายงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตาธรรม ยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก ท่านเป็นผู้ใหญ่ของบ้านเมืองที่กระผมให้ความเคารพรักและนับถือเป็นอย่างมาก ท่านให้ความเมตตาต่อกระผมเป็นอย่างมากเมื่อครั้งกระผมป่วยเป็นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด และต้องนอนพักรักษาร่างกายในโรงพยาบาลเป็นเวลานานหลายสัปดาห์ ท่านได้มาเยี่ยมและให้กำลังใจให้กระผมต่อสู้กับโรคมะเร็งร้าย ทำให้กระผมมีกำลังใจต่อสู้กับโรคมะเร็งมาจนถึงทุกวันนี้ ระหว่างที่กระผมได้รับการรักษามะเร็งด้วยยาเคมีบำบัด กระผมได้รับทราบว่าคุณองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ป่วยเป็นมะเร็งที่หลอดลม กระผมได้บอกกับตัวเองว่ากระผมต้องดูแลท่านองคมนตรีให้ดีที่สุดเท่าที่กระผมจะทำได้กับท่านได้ เพื่อเป็นการทดแทนคุณที่ท่านเมตตากระผมเมื่อครั้งกระผมป่วย กระผมเป็นจักษุแพทย์ ไม่สามารถให้การดูแลรักษาท่านได้โดยตรง ได้แต่ทำหน้าที่ประสานงานขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากอาจารย์แพทย์รุ่นน้องในสาขาต่างๆ ให้มาดูแลท่านองคมนตรีให้ดีที่สุดเท่าที่กระผมจะทำได้ ท่านองคมนตรีเป็นคนไข้ที่มีระเบียบวินัยดีมาก ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์แพทย์ผู้ให้การดูแลรักษาเป็นอย่างดี มีจิตใจที่เข้มแข็งต่อสู้กับโรคร้ายอย่างไม่ย่อท้อจนบรรเทาทุกข์ทนายของท่าน ท่านองคมนตรีได้จากพวกเราไปอย่างสงบเมื่อค่ำของวันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ด้วยกุศลกรรมที่ท่านองคมนตรีได้สั่งสมไว้มากมายเป็นเวลายาวนานหลายปีจะเป็นพลรบปัจจุบันย่อมนำให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติภพ สู่สรวงสวรรค์ที่มีแต่ความสุขร่มเย็นในสัมปรายภพเป็นนิรันดร์ และทุกเมื่อตลอดไป

กระผมขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อพี่ปู่ (คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร) พี่ที่ผมเคารพรัก กับการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร ด้วยความอาลัยอย่างยิ่ง

กระผมต้องขอขอบคุณ อาจารย์ธิตติยา เดชเทวพร อาจารย์วิรัช ตั้งสุจริตวิจิตร อาจารย์สมใจ แดงประเสริฐ อาจารย์เฉลิมชัย ชินตระการ อาจารย์สุมาลี เกียรติบุญศรี อาจารย์ภากร จันทนมัฏฐะ อาจารย์วราภรณ์ ไวกุล อาจารย์สุทัศน์ ศรีพจนารถ

อาจารย์ธัญย์ สุภัทรพันธุ์ อาจารย์ประสาทนีย์ จันทร อาจารย์รสสุคนธ์ สกุลพราหมณ์
และอาจารย์อีกหลายท่านที่ผมไม่ได้เอ่ยนาม รวมทั้งคุณพยาบาลทุกท่านที่ปฏิบัติ
หน้าที่อยู่ที่ศูนย์การแพทย์ศิริกิติ์และศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตน์ ตลอดจน
เจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่านที่มีส่วนในการให้การดูแลท่านองคมนตรีอย่างดียิ่งจนกระทั่งถึง
วาระสุดท้ายของท่าน

นายแพทย์เลิศฤทธิ์ จงมั่นคงชีพ
ที่ปรึกษาคนบดี
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

โชคดีและภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้รู้จักท่าน

ผมรู้สึกเสียใจและมีความอาลัยอย่างสุดซึ้งในการจากไปของท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร นับได้ว่าเป็นการสูญเสียอย่างยิ่ง ต่อครอบครัว ญาติมิตร และผู้ที่ได้มีโอกาสรู้จักและร่วมงานกับท่าน

ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตัวทำงานรับใช้ประเทศชาติด้วยความทุ่มเทอุตสาหะมาตลอดชีวิตการทำงานของท่าน ไม่ว่าจะเป็นขณะรับราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือในตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ ได้สร้างคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาตินานัปการ จนเมื่อได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี ก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ จวบจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ผมนั้นโชคดีและมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่มีโอกาสได้รู้จักคบหากับ ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ เป็นเวลานาน ท่านเป็นคนไม่ถือตัว ตรงไปตรงมา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจไมตรีให้กับเพื่อนเสมอมา ท่านจึงเป็นที่รักของเพื่อนๆ และคนที่ได้รู้จักท่าน

ผมขอให้บุญกุศลทั้งหลายทั้งปวงที่ ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร และครอบครัวของท่านได้บำเพ็ญไว้ตลอดมา จงน้อมนำดวงวิญญาณของท่านให้ประสบแต่ความสงบสุขในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ไพโรจน์ ล่ำซำ

อาลัยสวัสดีเพื่อนรัก

จาก จิตริก

สวัสดีเป็นเพื่อนนักเรียนคริสเตียนที่รักและดีกับผมตลอดเวลาที่เราคบกันมาหลายสิบปี สวัสดีเป็นคนสุภาพเรียบร้อยและอ่อนโยน เสมอต้นเสมอปลาย เป็นคนมีน้ำใจงาม เต็มไปด้วยเมตตาริจิตและจริงใจกับทุกคน

ในการเลี้ยงรุ่นครั้งสุดท้ายซึ่งในระยะนั้นสวัสดีได้ล้มป่วยและเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลแล้ว สวัสดีได้พูดกับผมและหล่งจู้เพื่อนที่เขียนข่าวรุ่นเราเป็นประจำว่า “ผมมาร่วมงานวันนี้เพราะคุณมาด้วยนะ” ซึ่งเป็นคำพูดที่ประทับใจผมอย่างยิ่งโดยนึกไม่ถึงว่าสวัสดีจะมีน้ำใจให้ผมถึงเพียงนี้

ผมเชื่อว่าสวัสดีผู้เต็มไปด้วยเมตตาคุณธรรมจะจากไปสู่สุคติที่ดีแน่

จากเพื่อนอีกคนหนึ่งทีรักและไม่ลืมสวัสดี

(จิตริก เศรษฐบุตร)

อาลัยสวัสดีเพื่อนรัก

จากวิวรรณ

เป็นเวลากว่าหกสิบปีแล้วที่เราได้เป็นเพื่อนกันมาและเป็นเพื่อนที่จริงใจต่อกัน นับเป็นมิตรไมตรีที่เราจะจดจำไว้ตลอดไป

เมื่อเราเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยใกล้เมืองบอสตัน สวัสดีเป็นเพื่อน เป็นที่ปรึกษาที่ดี คอยดูแลทุกข์สุขเราอย่างสม่ำเสมอ สวัสดีมาเยี่ยมเยียนเรา มารับเราเข้าไปในเมืองบอสตัน ทำให้เราได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์นักเรียนไทยทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องซึ่งยังคงคบกันอยู่ อย่างเหนียวแน่นถึงแม้บางท่านจะได้จากเราไปแล้วก็ตาม เวลาปิดเทอมพวกเราก็ได้รับความกรุณาเมตตาจากคุณอาพจน์ คุณอาหรี (ท่านผู้หญิงสิริ สารสิน) ให้ไปพักอยู่ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตันดีซีซึ่งทั้งสวัสดีและเราก็เป็นสมาชิกกลุ่ม “ใต้ถุน” ด้วยกัน สวัสดีมีบทบาทสำคัญยิ่งที่ทำให้พวกเราชาวใต้ถุนมีสปีริตรักใคร่กลมเกลียวกันจนถึงทุกวันนี้ ต่อมาสวัสดีมีความสนิทสนมกับครอบครัวเรายิ่งขึ้นเมื่อหมอวิบูลย์น้องของสวัสดีมาแต่งงานกับฟอ (ม.ร.ว.ดารณี อภากร) หลานของเรา คุณพ่อคุณแม่ของสวัสดีเป็นผู้ใหญ่ที่เราเคารพนับถืออย่างยิ่ง ท่านทั้งสองมีจิตใจงดงาม มีวาจาสุภาพและคุณงามความดีของท่านก็ตกทอดมาถึงสวัสดีอย่างเห็นได้ชัด สวัสดีมีความฉลาดสุขุม เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นพิเศษ มีวาทศิลป์ดีเยี่ยมใครก็ตามที่มีโอกาสพูดคุยกับสวัสดีก็จะมีแต่ความประทับใจและสบายใจ มิตรภาพและสิ่งดี ๆ ที่สวัสดีมอบให้พวกเราจะจารึกอยู่ในจิตใจของเพื่อนสนิทมิตรสหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเราเองไปตลอดกาล

ขอให้กุศลผลบุญและความดีงามทั้งปวงที่สวัสดีเพื่อนรักได้บำเพ็ญตลอดมาจงนำพาให้สวัสดีไปสู่สรวงสวรรค์ตราบนิรันดร์กาล

ด้วยรักและอาลัย

วิวรรณ ประพนธ์ 10/11/2562
A1

Inmemoriam
ด้วยความคิดถึง

Sawad
Wattanayagorn

สวัสดิ์เมืองนิก สิงแก้วต๋อโอบไต่พชกเลาปงคืดหังสวัสดิ์
เลมอจะสิกกังเรื่อแกวทัก Boston อยู่ทุกเลมอ.

จาง (ฮิวคังวณนิต)

ระวีคังสวัสดิ์เลมอ
ฮิวคังเว็รคณต๋อเลมอ
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคัง ฮิวคังคัง

ฮิวคัง, ฮิวคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคัง + คังคัง คังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง
คังคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

คังคังคังคังคังคังคัง

ฮิวคังคังคังคังคังคัง

Inmemoriam ด้วยความคิดถึง

Sawad
Wattanayagorn

มีคำพังเพยกล่าวไว้ว่า "นกต้องมีชนคนต้องมีเพื่อน" สวัสดิ์ได้เดินทางไปพบกับเพื่อนชาวใต้ถุน 37 คน บนสรวงสวรรค์แล้ว ชาวใต้ถุนกับคู่สมรสรวม 64 คน ที่ยังมีชีวิตอยู่จะระลึกถึงสวัสดิ์ ซึ่งเป็นแกนนำผู้รักความสามัคคี สร้างสรรค์มิตรไมตรีในกลุ่มใต้ถุนด้วยตนเองตลอดเวลาจึงนับได้ว่าสวัสดิ์ เป็นเพื่อนที่แสนดีจริงๆ นอกจากนี้ยังร่วมเป็นผู้เผยแพร่ให้เพื่อนกลุ่มอื่นๆ ได้รู้จักชื่อเสียง "กลุ่มใต้ถุน" ในทางที่ดีงาม โดยใช้ความสามารถเฉพาะด้านในการเล่าเรื่องความสนุกสนานและมีมุขตลก ขบขันผสมผสานระหว่างชาวใต้ถุนสมัยยังเรียนอยู่ด้วยกันในสหรัฐอเมริกาอ้างอิงเรื่องเก่าๆ บันดาลให้มีบรรยากาศชวนรับฟังสรวลเสเฮฮาได้ทุกครั้งที่มีการสังสรรค์กันแม้บางครั้งจะเป็นเรื่องซ้ำแต่ก็เป็นที่ยอมรับว่ามีความครึกครื้นเสมอ โดยจะมีผู้ร่วมเล่าต่อต่อยอดด้วยเป็นครั้งคราว

ช่วงชีวิตการทำราชการสวัสดิ์ประสบความสำเร็จเป็นอธิบดีกรมชลประทานเป็นตำแหน่งสุดท้าย ต่อมาได้รับการโปรดเกล้าให้เป็นองคมนตรีโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในช่วงเวลาดังกล่าวสวัสดิ์ได้ถวายงานที่ได้รับการมอบหมายเป็นอย่างดีรวมทั้งร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กับงานสังคมต่างๆ ของภาคเอกชนอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งสิ้นลมปรารถนโดยโรคมะเร็งที่โรงพยาบาลวราวุฒิบดี

(อุทยาน อุทยานะกะ)

สมาชิกกลุ่มใต้ถุน

สวัสดิ์เพื่อนรัก

ผมกับสวัสดิ์รู้จักกันตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมปลายที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน เรานั่งโต๊ะเดียวกัน เรียน เล่น เทียวด้วยกัน สวัสดิ์เป็นคนฉลาดเรียนเก่งทุกวิชาทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาศาสตร์

สวัสดิ์จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของสหรัฐอเมริกา (M.I.T.) จากนั้นได้เข้ารับราชการที่กรมชลประทาน ด้วยความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ และขยันหมั่นเพียร คุณสมบัติเหล่านี้ทำให้สวัสดิ์เจริญก้าวหน้าอย่างงดงาม นำชื่นชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นองคมนตรี

เพราะสวัสดิ์เป็นคนสนุกสนาน มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พวกเราจึงมีมติให้สวัสดิ์เป็นประธาน BCC รุ่น 99 ตลอดกาล คอยสืบสานสายใยสปีดของรุ่น 99 แม้กระทั่งขณะที่สวัสดิ์เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นครั้งสุดท้ายผมก็ยังได้รับจดหมายนัดพบรุ่นจากสวัสดิ์อยู่

เมื่อเพื่อนๆ มีภาระจากการทำงานน้อยลงสามารถปลีกตัวมีเวลามาพบปะสังสรรค์กันมากขึ้น สวัสดิ์ได้จัดให้พวกเราเล่นกอล์ฟที่สนามกอล์ฟของกรมชลประทานทุกวันอังคาร โดยช่วยอำนวยความสะดวกสบายต่างๆ ทำให้พวกเราได้มีโอกาสพบเพื่อนเก่าเพื่อนใหม่ และนักกอล์ฟฝีมือดี จากสถาบันอื่น เช่น คุณวาทีย์ ภิรมย์ภักดี คุณเขียน สุวรรณสิงห์ ดร.อภิรักษ์ อรุณิน ที่มาร่วมด้วย

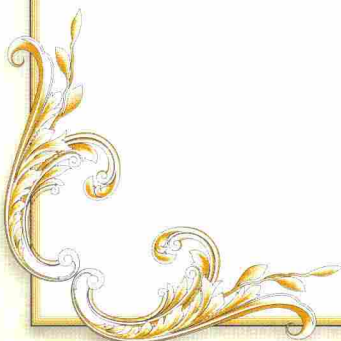
ผมเองเป็นมะเร็งที่ตับและมะเร็งนี้ หลบซ่อนการวินิจฉัยอยู่หลายปี จนกระทั่งมีขนาดโตขึ้นอย่างน่ากลัว แพทย์หลายสถาบันรวมทั้งจากสหรัฐอเมริกาและเยอรมันนี้ ให้คำแนะนำหลากหลายน่าสับสน เมื่อสวัสดิ์ทราบเรื่องเข้าก็เป็นห่วงอย่างมาก จึงแนะนำเชิงบังคับให้ผมปรึกษาศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญฝีมือยอดเยี่ยมจากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี คือ อาจารย์ น.พ.สุทัศน์ ศรีพจนาด ผู้เป็นหลานชายของสวัสดิ์ เมื่อผมได้รับการผ่าตัดโดยอาจารย์ น.พ.สุทัศน์ ก็ได้สวัสดิ์คอยติดตามอาการเป็นทุกข์เป็นร้อนเมื่อผมมีโรคแทรกมากมาย ดีใจเมื่อผมรอดชีวิตอย่างมหัศจรรย์ ผมยังจำภาพที่เพื่อนมาเยี่ยม ชูหัวแม่มือทั้งสองให้ แสดงความดีใจที่ผมเอาชนะโรคร้ายได้สำเร็จ

ปี 2554 เป็นปีที่เรทั้งสองประสบเคราะห์ร้ายอย่างมาก โดยทราบว่าเรทั้งสองเป็นมะเร็งกันทั้งคู่ แต่ที่ตำแหน่งต่างกัน เราเคยมีความสุขสนุกสนานร่วมกันแล้วกลับมาเป็นทุกข์พร้อมกันอีก เราจึงเป็นกำลังใจให้กันและกัน รวมทั้งเผื่อแผ่ไปถึงครอบครัวเรทั้งสอง ผมนับถือน้ำใจและความอดทนของคุณหญิงปานจิตต์ ผู้เป็นภรรยาที่เฝ้าพยาบาลสวัสดิ์ด้วยความรักและความเอาใจใส่อย่างขยันและสม่ำเสมอ

ผมเคยขอให้สวัสดิ์เขียนคำไว้อาลัยให้ผมเตรียมพร้อมสำหรับเวลาที่ผมจะจากไป แต่ผมต้องกลับมาเขียนให้เพื่อน โดยไม่ได้คาดหมาย ระหว่างที่เขียนก็มีความอาดูรอาลัยและโทมน์สเป็นอันมาก

คำไว้อาลัยสามารถประกาศ เกียรติคุณ ความดี จริยวัตร จริยธรรมและความเป็นกัลยาณมิตรของสวัสดิ์ได้เพียงน้อยนิด คำพูดที่ผมอยากจะทำคือ “ผมภูมิใจที่ได้เป็นเพื่อนสวัสดิ์”

น.พ.โอพาร จำเดิมเสด็จศึก

Inmemoriam

Sawad
Wattanayagorn

สวัสดีเพื่อนที่รักของเรา

ภายในบรรยากาศอันอบอุ่นในห้องใต้ถุน พวกเรา 10 กว่าคน เคยมีสัญญาว่าจะเดินทาง
ร่วมกันสู่ดินแดนที่มีอนาคตเปิดกว้างทางภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกาเต็มไปด้วยตำนานการต่อสู้
ของพวกควาบอย อินเดียนแดง และชาวเม็กซิกัน อย่างที่เราได้เห็นในภาพยนตร์

บัดนี้ เพื่อนรักได้จากไปแล้ว มีตำนานที่เพื่อนเป็นผู้ริเริ่มชักจูงและนำพา สมควรอย่างยิ่งที่
ต้องบันทึกไว้ให้ทุกคนรับรู้และสรรเสริญ

ในช่วงพักร้อนของปี 1956 พวกเราได้กลับมาคืนสู่เหย้าอีกครั้งที่สถานทูตไทยอันเป็นบ้าน
ของพี่ๆ ทุก และเป๊ยก ในปีนี้เองมีการถ่ายเทพวกก่อความไม่สงบทั้งหลายจากชั้น 4 ลงมาอยู่
ใต้ถุน บริเวณนี้มีศักยภาพของการพักอาศัยที่สมบูรณ์ คือมีห้องน้ำ 1 ห้อง มีพื้นที่ว่างเปล่าถูกใช้
ประโยชน์โดยผู้เฒ่าและแมงมุมหลายชนิด ด้วยความเมตตาของคุณอาหริ (ท่านผู้หญิง สิริ สาร
สิน) ไม่นานผู้เฒ่าและแมงมุมก็หายไป กลายเป็นเตียงเหล็กขนาดนอนคนเดียวเต็มพริ้ว เราผู้รัก
สามัคคีกันดีมาก โดยเฉพาะมีรสนิยมชอบหนังควาบอย ชอบดูการต่อสู้ด้วยปืนพก กำปั้นและมีดพริ้ว
สวัสดีจะถูกส่งเป็นตัวแทนไปดูหนังควาบอยเพื่อกลับมาเล่าเป็นฉาก ๆ ให้เราฟัง แต่ห้ามพลาดเกล็ด
เล็ก ๆ น้อย ๆ มิฉะนั้นจะถูกปรับจ่ายค่าดูหนังคืนกองกลาง บ่อยเข้าความอยากรู้ อยากเห็น อยาก
สัมผัส ทำให้เราลงมติว่าเราต้องไปเหยียบดินแดนแถบนี้ให้ได้ นอกจากนั้น สวัสดีบอกว่ามีถนนสาย
ใหม่เชื่อมต่อจากสหรัฐผ่านเม็กซิโกลงไปทางใต้เพื่อเดินทางเข้าสู่ประเทศในทวีปอเมริกากลาง และ
อเมริกาใต้ชื่อ แพน อเมริกันไฮเวย์ เป็นจุดหมายที่พวกเราต้องไปเยือน

พวกคุณ ๆ คงไม่ทราบหรอกว่า เราเตรียมตัวกันอย่างจริงจังขนาดไหน สวัสดีก็ยืนยันเสมอว่าใน
การเดินทางครั้งนี้เราต้องรู้ศิลปะของการป้องกันตัว เราต้องยิงปืน ขว้างมีด ชกต่อย จึงจะเอาตัวรอด
จากพวกควาบอย อินเดียน และพวกเม็กซิกันทั้งหลาย ดังนั้นสวัสดีจึงจัดหาปืนลูกโม่ มีดขว้างและ
อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเก็บเสียงขณะที่เราทำการฝึกซ้อมที่ใต้ถุนสถานทูตแห่งนี้ และต้องเก็บเป็นความลับ
เราซ้อมยิงปืน ซ้อมขว้างมีด ควบปืนแบบในหนัง โดยเฉพาะสวัสดีถนัดทั้งมือซ้ายและมือขวา จึงควง
ปืนได้ทั้งสองมือ ทั้งนี้ต้องเหนียวกับการพับเตียงเข้าออกขณะฝึกซ้อม เดชะบุญ คุณอาพจน์ คุณอาหริ
และหลาย ๆ คนไม่มีใครรู้ความลับของเราเลย

ความฝันในการเดินทางต้องชะงักลงเพราะขาดปัจจัย จนกระทั่งวันหนึ่ง เราต้องมาขึ้นโบกมือ
ให้กับ เป๊ยก ธีระ เท็ด และภู่ เป๊ยกขับรถไอส์โมบิล สีเขียว ออกไป โดยมีจุดหมายคือลาสเวกัส

Inmemoriam

Sawad
Wattanayagorn

ดินแดนทะเลทราย คาวบอยอินเดียน ที่พวกเราฝัน คึ้นนั้นพวกเราที่ยืนคอคอกโบกมือรวมตัวตั้งวง โดยสรุปว่าเป็นตายอย่างไร เมื่อพูดออกไปแล้ว เราพวกใต้ถุนก็ต้องไป นี่ก็ครั้งแรกที่คำว่า “พวกใต้ถุน” ถูกนำมาใช้ รุ่งขึ้นหลังตื่นนอน สวัสดิ์เดินตรงไปที่รถ ตรวจสอบความเรียบร้อย ใช้เวลาหลายชั่วโมงในการใช้ฟู่กันเขียนชื่อ “ใต้ถุน” ลงทั้งสองข้างเหนือบังโคลนหลังของรถ ไม่ช้าอีก 2 วัน เราก็พร้อม ก็มีผ้าห่มหลายผืน มีหม้อข้าว เต่าแก๊ส ข้าวสาร ของแห้งต่าง ๆ รับผิดชอบจัดหาโดยพ่อครัวสุคนธ์ ส่วนสวัสดิ์และน้อย รับผิดชอบรับหน้าที่ขับรถ ดูแลยานพาหนะ คุณต่อสุพจน์รับผิดชอบเรื่องนอนอย่างเดียว เผอิญได้ฤกษ์เงินเดือนออก เรารวบรวมปัจจัยได้ 600 เหรียญ จึงเคลื่อนรถออกด้วยความมุ่งมั่นกล้า ๆ กลัว ๆ ว่าจะไปได้แคไหน แต่ในที่สุดด้วยความรักสามัคคีและความเที่ยงตรงต่อคำมั่นสัญญา เราก็ตีถึงฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศ เราสัญญากันว่า เราจะกางเต็นท์นอนข้างรถตลอดทางโดยไม่หยุดพักโรงแรม เมื่อตื่นนอนกินอาหารเช้าเสร็จ เราจะใช้ห้องน้ำของปั้มน้ำมันล้างหน้าแปรงฟัน เราจะอาบน้ำตามแม่น้ำลำธารที่เราผ่านยกเว้นคุณต่อ การจ่ายตลาด ทำกับข้าวยกให้เป็นเรื่องของสุคนธ์ เราไม่ดื่มสุราระหว่างเดินทางอนุญาตเพียงแคเบียร์หนึ่งกระป๋อง ไม่นานเราก็ตีเดินทางถึงเมืองซานฟรานซิสโกอย่างสง่าผ่าเผย เราจอดรถ เดินเข้าร้านเพื่อกินอาหารจีนเป็นครั้งแรกตามคำปณิธาน เมื่อกินเสร็จเราออกเดินทางทันทีเพื่อตระเวนดูเมือง และมุ่งหน้าสู่แปซิฟิก โคสต์ ไฮเวย์ เส้นทางวิงชานมหาสมุทรแปซิฟิกลงทางทิศใต้ เราจอดพักที่ชายหาดเมืองซานตาบาร์บารา อาบน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกไม่ไกลจากบ้านเกิดของเรา เรามุ่งหน้าสู่นครลอสแอนเจลิส เพื่อเที่ยวสัมผัสฮอลลีวู้ดตามที่เรที่ตั้งใจ หลังจากนั้นเราก็ตีหันหน้ากลับทางทิศตะวันออกสู่นครลาสเวกัส เราเปลี่ยนเสื้อผ้า แต่งสูทที่เราเอาไปคนละชุด เราเข้าดูโชว์ที่โรงแรมเดอะแซนส์ ด้วยเงินงบประมาณติดตัวคนละ 5 เหรียญ จะโยกสล็อตดื่มเหล้า หรือฟังเพลงก็ทำได้ตามงบประมาณที่แจกเท่านั้นไม่มีอีก

เราเดินทางเข้าสู่รัฐโอริโซนาผ่านเมืองคาวบอยต่าง ๆ พักนอนนอกเขตเมืองฟีนิกซ์ ตื่นเช้าเรามุ่งหน้าสู่แกรนด์แคนยอน ที่เลื่องลือมีทิวทัศน์มหัศจรรย์ของโลก ขณะเดียวกันเราต้องรักษาสัญญาว่าจะพบกับทวิศักดิ์และประสันทรินที่มุ่งหน้ามาจากเมืองโลแกนบนสะพานข้ามลำน้ำเล็ก ๆ ประมาณ 100 ไมล์ จากเขตแดนเม็กซิโก ครั้นเมื่อถึงเวลา 00.00 น. เที่ยงคืนตามกำหนดเราก็ตีพบกัน

เพื่อนรัก 6 คน ขับรถ 2 คน ข้ามเขตแดนจากฝั่งยูเอส ถึงฝั่งเม็กซิโกเปรียบเสมือนข้ามสะพานพุทธฯ จากฝั่งพระนครไปฝั่งธนฯ จากเมืองเอล ปาโซ ถึง วารอส มีแม่น้ำรีโอแกรนด์ กั้นขวาง

Inmemoriam

Sawad
Wattanayagorn

บรรยากาศเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ ทั้งสองฟากทางของถนนเต็มไปด้วย สี เสียง แสง
ร้านอาหาร บาร์ ไนต์คลับ นักดนตรีชาวเม็กซิกัน พวกมาดิอาซี บรรเลงเพลงพื้นเมือง และเพลงลาติน
บนขอบถนน มีพนักงานต้อนรับยื่นเชื้อเชิญให้เข้าชมสถานบันเทิง เต็มไปหมด ถ้าจะให้จำลองภาพ
ของเมืองวอเรน ก็คงจะเปรียบได้แค่งใหญ่ทำให้ถนนพัฒนาพงศ์ของเราเป็นเหมือนเด็กกำลังหัดเดิน
คืนนั้นไม่มีอะไรที่จะรั้งรั้งทั้ง 6 อยู่ มารู้ตัวอีกทีตอนบ่าย 5 โมงของวันรุ่งขึ้นที่โรงแรมริเวียร่าโม
เต็ล พวกเรามีแขกมานอนด้วย 7-8 คนมีกลิ่นเหล้ากลิ่นน้ำหอมเต็มไปหมด สิ่งเดียวที่ขาดหายไปคือ
ปัจจัยที่เราอุตสาหกรรมที่เก็บรักษามาตลอดทาง รวบรวมส่วนที่เหลือได้คือเหรียญสลึง 8-9 อันที่หลงติด
กระเป๋ากางเกงเพียงพอในการใช้ซื้อเตาโม 10 กว่าลูกมากินเป็นอาหารมื้อแรกและอีกหลาย ๆ มื้อของ
วันต่อมา หลังจากอดอยากอยู่หลายวัน รอเวลาที่สวัสดิ์จัดการติดต่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน จัดการ
เรื่องเงินและเอกสารในการนำพวกเรากลับเข้าสู่ประเทศสหรัฐอเมริกาอีกครั้ง

เมื่อเสียบยงหมดก็หมายถึงที่สุดของความฝันในการบุกเบิกถึงแพน อเมริกันไฮเวย์ เราได้
ฝึกฝนการต่อสู้ทั้งกำลังและร่างกาย ฝึกการต่อสู้แบบคาราเต้บอยอินเดียน แต่สิ่งที่เราไม่ได้ฝึกมาคือ
จิตใจที่จะใช้ต่อสู้กับอบายมุขของเสียงเพลง เสียงหัวเราะเสียงอ่อนหวาน กับอาหารเครื่องดื่มของ
มีนเมา ทั้งนี้ถ้าหากว่าเราโตกว่าขณะนั้น และได้สัมผัสกับพระธรรมเทศนาบ้าง เราคงยับยั้งห้ามใจได้

เมื่อสวัสดิ์เริ่มป่วย ได้ส่ง ศิริดีหิ้วคาราเต้ไปให้ดูหลายเรื่องเพื่อช่วยเป็นกำลังใจในการต่อสู้
กับความเจ็บป่วย เมื่อไปเยี่ยมที่โรงพยาบาล ได้เล่าให้สวัสดิ์ฟังว่า กลับไปที่เยวเม็กซิโกอีก และ
เดินทางออกจากเมืองหลวงไปตามหมู่บ้าน ตามชนบท ดูเขาเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู เลี้ยงลา ทำโตตีย่า
น้ำจิ้มซัลซ่า แลลิ้มรสตะกิดล่า อย่างที่เราเคยไปด้วยกัน สวัสดิ์ยังพูดว่า เออโวย! เรายังไม่ได้จบทริปที่
เราสัญญากันไว้

สวัสดิ์จากไปก่อนแล้ว อีกไม่นานเราก็ต้องไป จะเป็นภพไหน ๆ ก็ตาม จะต้องมียกหนึ่ง
แน่นอนที่เราจะพบกันอีก และเราจะต้องทำทริปด้วยกันตามคำมั่นสัญญาที่ให้กันไว้

รักและอาลัย

สุพจน์ สุคนธ์ สุน้อย

ท่านองคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมต้องเรียนขออภัย ตั้งแต่เริ่มต้น หากข้อเขียนของผม ถึงท่านองคมนตรีสวัสดิ์ จะไม่สุภาพและ เกี่ยวพันกับท่านอื่นทำให้ไม่ถูกใจบ้าง เพราะจะพูดถึงเรื่องที่ผมคบหาสมาคมกับท่านสวัสดิ์มาครั้งแรกก็ 57 ปี มาแล้ว เมื่อผมเข้าศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ในปีที่ 1 และท่านสวัสดิ์อยู่ปี 2 พร้อมกับ คุณ ประสงค์ เหนระกุล และดร. หริส สุตระกูล ส่วนคุณคิวงค์ จังคศิริ ซึ่งก็อยู่ปี 2 นั้นย้ายมาจากสถาบัน เทคโนโลยีฮิวสเตอร์ก่อนผมครึ่งปี

รุ่นพี่คนอื่น ๆ ก็มี คุณไมตรี โมฆดารา คุณดุ่ม หุตะสิงค์ คุณกฤษฏา อรุณวงศ์ ณ อยุรยา และ คุณประสิทธิ์ เหนระกุล และนาวาอากาศโทพิสุทธิ ฤทธาคณี ซึ่งเพิ่งจบปริญญาโทไป รุ่นใหญ่ถัดไปที่กำลัง ทำปริญญาโทและเอกมีคุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุรยา, ดร. เซาว์ ณ ศีลวันต์, คุณชายไหว แสงรุจิ, คุณ ไทยภัคดี ธรรมมงคล, คุณนิรมล บุลกุล (สุริยสัจย์ เมื่อแต่งงาน) คุณละลิต ทศนาพลพินิจ

ที่อุตสาหกรรมเขียนชื่อนักเรียน MIT มาเสียมากมายก็เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าในเมือง Boston สมัยปี 1955 - 1956 นั้น คนไทยไปอยู่โรงเรียนดังมาก เช่น MIT, Harvard Boston University, Fletcher school of Dipolmacy, Tuft University, Simmons College, Wellesley College, Radcliff College แต่ทั้งประเทศ สหรัฐเวลานั้น นักเรียนไทยก็มีจำนวนรวมกันไม่กี่ร้อยคน ทุกปีจะมีการประชุมใหญ่กันเป็นเวลาถึงประมาณ 10 วัน ที่จะมาพบปะสร้างมิตรภาพ และรับฟังนโยบายและข่าวจากสถานทูต และต้นสังกัดจากประเทศไทย โดยท่านเอกอัครราชทูต และข้าราชการในสถานทูต โดยเฉพาะผู้ดูแลนักเรียนไทย ซึ่งมักจะเป็นข้าราชการ ผู้ใหญ่ อดีตนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกา และผู้ช่วยซึ่งจะเป็นอเมริกันในยุคนั้น ผู้ดูแลนักเรียนไทยคือ คุณพระ ประทัติสุนทรสารและต่อมาก็คือ คุณพระช่วงเกษตวิศิลปการ สมาคมไทยในอเมริกาอันมีกำเนิดมาตั้งแต่ปี 1918 ด้วยความอุปถัมภ์ของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช ก็มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างสามัคคี ระหว่างนักเรียนไทยด้วยกัน และมีความห่วงใยประเทศชาติบ้านเกิดของตัวเอง เห็นได้จากการจัดตั้ง ขบวนการเสรีไทยในสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น

ให้ถูกรื้อถอนของปี 1956 ที่ประชุมใหญ่ของนักเรียนไทยในอเมริกา เลือกสวัสดิ์ วัฒนายากร เป็นนายก สมาคมสำหรับปี 1956 - 1957 แสดงให้เห็นว่า เป็นผู้ได้รับการยอมรับและรักใคร่ของนักเรียนไทยทั้งหลาย อันที่จริงท่านสวัสดิ์เป็นหัวใจของนักเรียนไทยกลุ่มใต้ถุน ซึ่งได้แก่ผู้ที่เป็เพื่อนของลูก ๆ ท่านเอกอัครราชทูต พจน์ สารสิน (ปี 1952 - 1957) ได้แก่ บัณฑิต บุญยะปานะ, อาสา สารสิน และสุพัฒน์ สารสิน และจะ มาพักอยู่ชั้น Basement ของทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยที่ถนน Kalorama ในกรุงวอชิงตัน ทุกหน้าร้อน เมื่อโรงเรียนหยุด

ที่ MIT ท่านสวัสดิ์อยู่ในหอพัก East Campus 2 ปี และย้ายออกไปเช่า apartment นอกโรงเรียน กับเพื่อนสนิทคือ อาสา สารสิน และกำธร อิศรางกูรฯ อีก 2 ปี ในปีหนึ่ง ท่านสวัสดิ์ บังเอิญอยู่บนชั้น 5 ของหอพัก ใกล้กับห้องพักของผม ซึ่งบังเอิญเป็นกรรมการของชั้น 5 ด้วย ก็สังเกตว่า ห้องพักเดี่ยวของท่านสวัสดิ์ มีผู้มาพักนอนอยู่จำนวนมาก ซึ่งมักเป็นนักเรียนไทยใหม่มหาวิทยาลัยแถว Boston หรือใกล้เคียงที่จำได้แน่ ๆ ก็คือ สุคนธ์ ตรีโชติ, นิตย์ พิบูลสงคราม และศุภี บุญหลง ผมก็ต้องทำไม่รู้ไม่เห็นเสีย แต่ยังไม่พอท่านสวัสดิ์ ยังอุ้ไปเพื่อนจัดประตูห้องผม และเอาลิ้นจี่กระป๋องในตู้เย็นผมไปเสียอีก จนเดี๋ยวนี้ยังไม่ทราบว่าเป็นคนทำ แต่คงไม่มาบป ที่ผมจะสารภาพว่า ผู้ต้องสงสัยคนแรกคือ ท่านสวัสดิ์ของเรานั่นเอง

ท่านสวัสดิ์จบปริญญาตรีก่อนผม หนึ่งปี กลับมารับราชการที่กรมชลประทานและก็มีความก้าวหน้าในการงานมากจนได้เป็นอธิบดี ได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นระยะเวลายาวนาน และได้รับโปรดเกล้าให้รับตำแหน่งองคมนตรี อันมีเกียรติสูงยิ่ง รายละเอียดเรื่องนี้ผมคงไม่ต้องกล่าวถึง

ในด้านการศึกษา ท่านสวัสดิ์ก็กลับมาเป็นกรรมการของสมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกา ฯ ตั้งแต่ปี 2505 ถึง 2507 และเป็นกรรมการอีกครั้งระหว่างปี 2521 ถึง 2525 แล้วก็เป็นนายกสมาคมฯ ในปี 2535 ถึง 2537 เรียกว่าเป็นนายกสมาคมนักเรียนไทยในอเมริกาทั้งสองประเทศคือ ที่อเมริกาและที่เมืองไทย และก็ มีเพื่อนสนิทตั้งแต่สมัยเป็นนักเรียน พบปะกันมาตลอดเล่นกอล์ฟ ด้วยกันที่สนามกอล์ฟ กรมชลประทาน และกินข้าวเป็นกวนใหญ่ ไม่แน่ว่า จะเล่นด้วยหรือเปล่า แต่เพื่อน ๆ ก็อาศัยบารมี อดีตอธิบดีใช้สถานที่ และทุกเดือนในวันพฤหัสบดีสุดท้ายของเดือน ก็จะมีกลุ่มได้ถูกรับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารปทุมมาศ ที่โรงแรมสยามซิตี ท่านสวัสดิ์ ก็จะมาบ่อย ๆ ในฐานะ หัวหน้ากลุ่ม คนหนึ่งนอกเหนือไปจาก เฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์, โกศล ลิ้มปิตาติ และทิพย์วิรัช สุขุม

ในปี 2555 นี้ เพื่อนได้ถูกหลายคนก็จากไปตามเวลา เฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์ก็เพิ่งรับพระราชทานเพลิงไปเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 นี้เอง สวัสดิ์ คงได้ไปร่วมสังสรรค์กับ คุณเฉลิมพันธ์ และเพื่อนเก่า ๆ อีกหลายท่านในโลกหน้า ซึ่งควรจะเป็นชั้นฟ้า

ร.อ. อุดลย์ ปิ่นสุวรรณ

คำไว้อาลัย ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี

กระผมไปรับราชการเป็นผู้บังคับหมวด ประจำกองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดนครราชสีมา ในตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (นพพ.) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงได้มีโอกาสรู้จักกับครอบครัวของท่านจำเริญ วัฒนายากร ซึ่งเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือทางราชการทุกฝ่ายในจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ซึ่งมีอยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ในขณะนั้น จึงทำให้ผมทราบว่าท่านเป็นพี่ชายแท้ๆ ของ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ซึ่งต่อมากระผมได้มีโอกาสรู้จัก ฯพณฯ โดยใกล้ชิด เมื่อมารับราชการที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนั้นท่านเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด และต่อมาด้วยคุณงามความดีของท่าน จึงได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ฯพณฯ ได้ทุ่มเททำงานในฐานะองคมนตรี ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติไว้มากมาย จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

กระผมในฐานะเป็นนายกสมาคมชาวปักซีใต้ ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะกรรมการบริหารสมาคม และพี่น้องชาวใต้ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต่างมีความรู้สึกชื่นชมยินดี ที่คนใต้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันสูงสุดในครั้งนี้ ซึ่งถือว่าเป็นคนดีศรีปักซีใต้คนหนึ่ง ซึ่งพวกเราทุกคนได้ให้ความเคารพนับถือ ฯพณฯ ตลอดมา เพราะทุกคนที่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับ ฯพณฯ จะเห็นว่า ฯพณฯ เป็นผู้ที่ไม่ถือตัว มีบุคลิกภาพที่นุ่มนวลสุภาพ เป็นกันเอง ทำให้ชาวใต้หรือบุคคลทั่วไปที่ได้สัมผัสจะเคารพ ฯพณฯ เสมือนญาติผู้ใหญ่ ในส่วนของกิจการสมาคมชาวปักซีใต้ฯ ฯพณฯ จะให้เกียรติไปร่วมในกิจกรรมที่สำคัญๆ ทุกครั้ง หากไม่ติดภารกิจ ซึ่งนับว่า ฯพณฯ มีความกรุณา ต่อสมาคมและรักพี่น้องชาวใต้จริงๆ เช่น เป็นประธานงานบุญและงานประเพณีที่สมาคมจัดขึ้น, พิธีมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ครอบครัวยากจนแต่เรียนดีของชาวปักซีใต้ ๑๔ จังหวัด หลายครั้ง ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุน และให้คำแนะนำอื่นๆ ด้วย

การจากไปของ ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ในครั้งนี้ย่อมนำความเศร้าโศกเสียใจมาสู่ครอบครัว วัฒนายากร พี่น้องชาวปักซีใต้เป็นอย่างยิ่ง และนับว่าประเทศชาติได้สูญเสียบุคคลสำคัญท่านหนึ่งไป กระผมในนามสมาคมชาวปักซีใต้ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และพี่น้องชาวใต้ทั้งหมด ขอแสดงความเสียใจต่อครอบครัว วัฒนายากร และขอให้กุศลกรรม คุณงามความดีทั้งหลาย ที่

ฯพณฯ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้บำเพ็ญปฏิบัติมาในระหว่างมีชีวิตอยู่ ได้โปรดเป็น
พลรบัจจยน์อมนำดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของ ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร ไปสู่สุคติ
ในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ขอแสดงความนับถือ

พลดำรงเอก
(สุนทร ชัยขวัญ)

นายกสมาคมชาวปักกิ่งใต้ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อาลัยท่านผู้เป็นปูชนียบุคคล

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕ คณะผู้บริหารสมาคมชาวปัตตานีและ
ผู้แทนสมาคมจังหวัดภาคใต้จำนวนหนึ่งได้ไปอวยพรปีใหม่ ๖ พณฯ สวัสดิ์
วัฒนายากร องคมนตรีและคุณหญิงปานจิตต์ ตามธรรมเนียมปฏิบัติทุกปี เราได้คุย
กันหลายเรื่องและท่านได้เอ่ยถึงบทสัมภาษณ์ของท่านในหนังสือ “แพรว” ฉบับเดือน
ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งมีบทสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวที่มีคุณูปการต่อปวงชนชาวไทย ท่านเล่าว่าเป็นบทสัมภาษณ์ที่ใช้ภาษา
ง่ายๆ เพื่อให้เยาวชนได้รับรู้พระราชกรณียกิจและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เด็กรุ่นใหม่”ไม่รู้ว่าในหลวงมีคุณูปการต่อประเทศ
ชาติมากมายและยาวนานอย่างไร เพราะระยะหลังพระองค์ไม่ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร
แล้วเพราะพระพลานามัยไม่แข็งแรง” ท่านกล่าวย้ำ วันนั้น เราได้คุยกันเรื่องเตรียม
ต้นฉบับของบทความของท่านที่จะลงเผยแพร่ในหนังสือ “พระบารมีปกเกล้าฯ ชาว
ปัตตานี” ซึ่งสมาคมชาวปัตตานีมีดำริจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ และผลประโยชน์ที่ชาวปัตตานีได้
รับจากโครงการพระราชดำริต่างๆ เพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสสมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

นอกจากนั้น ท่านได้มีเมตตาในการดำเนินการขอพิมพ์ “พระราชทาน” ใน
โอกาสครบ ๘๔ พรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้กับทุกคนที่ไปเยี่ยมใน
วันนั้น ซึ่งทุกคนได้รับพิมพ์ด้วยความยินดียิ่ง พวกเราซาบซึ้งในความเมตตาของท่าน

ผมได้มีโอกาสพบท่านครั้งสุดท้ายที่บ้านท่านเพื่อรับต้นฉบับบทความ
(สุดท้าย) ที่ท่านได้กรุณาเรียบเรียงเขียนขึ้นอย่างดี ก่อนเข้ารับการรักษามะเร็ง
หลอดลมที่โรงพยาบาลรามาริบัติ เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และเมื่อวันที่ ๑๓
มีนาคม ได้รับทราบว่าคุณได้จากพวกเราไปแล้ว ซึ่งทำให้ได้ระลึกถึงความดีและ
ความเมตตาของท่านที่มีต่อผมและสมาคมชาวปัตตานีตลอดในรอบกว่า ๑๐ ปี ที่
ผ่านมา

พวกเราชาวสมาคมชาวปัตตานีซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ สนับสนุน
และให้ความช่วยเหลือของท่านอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ก่อนได้รับโปรดเกล้าให้เป็น
“องคมนตรี” และตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งองคมนตรี จนวาระสุดท้าย ท่านให้
ความเป็นกันเองกับทุกคน ทำให้ทุกคนที่ได้สัมผัสมีความเคารพท่านดังญาติผู้ใหญ่

ของครอบครัว ท่านให้เกียรติสมาคมชาวปัตตานีในการเป็นประธานเปิดงาน “ปัตตานีรำลึก” ประจำปีทุกปี ยกเว้นปีที่ท่านป่วย ครั้งสุดท้ายท่านได้เป็นประธานพิธีเปิดงานปัตตานีรำลึก ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๔ ทั่วๆ ที่ท่านยังป่วยอยู่

เราอาลัยอย่างสุดซึ้งที่ท่านจากไป ท่านจะอยู่ในความทรงจำของพวกเราตลอดไป ในฐานะญาติผู้ใหญ่ นักวิชาการ นักบริหารที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม ผู้สนองเบื้องยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นปูชนียบุคคลแห่งแผ่นดินสยาม

นายมนูญ อร่ามรัตน์
นายกสมาคมชาวปัตตานี

อาลัยแด่ ๗พณฯ ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร

ผมและครอบครัว ขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อคุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร และครอบครัว กับการอสัญกรรมของ ๗พณฯท่านองคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร ผมมั่นใจว่า บัดนี้ ดวงจิตวิญญาณของท่านได้ขึ้นไปสถิตย์อยู่ ณ บนสรวงสวรรค์อย่างแน่นอน เหตุผลเพราะเมื่อครั้งที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ท่านได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาโดยตลอด ท่านเป็นอดีตอธิบดีกรมชลประทานที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ขึ้นเป็นองคมนตรี

ในช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ท่านและผมได้ติดตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการรับสนองพระราชดำริ ด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรยากจนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ นับเป็นพันโครงการ

ในฐานะที่ได้ทำงานร่วมกับท่านอย่างใกล้ชิดตลอดช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิบดี กรมชลประทาน ทำให้ผมได้รู้ว่าท่านเป็นข้าราชการที่ดำรงตนอยู่ในความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่มีประวัติค้างปร้อย สมควรแก่ตำแหน่งองคมนตรีอันทรงเกียรติยิ่ง ที่สร้างความภาคภูมิใจ แก่ครอบครัวและวงศ์ตระกูลของท่านตลอดไป

นายสุพจน์ รุจิรกุล

ข้าราชการบำนาญ กรมชลประทาน

และครอบครัว

คิดถึงนาย

ตั้งแต่ปี 2515 - 2555 รวม 40 ปี ที่ผมและภรรยารู้จักและเป็นลูกน้องนายตั้งแต่ นายดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายรถแทรกเตอร์ กรมชลประทาน จนถึงปัจจุบันนายคือองคมนตรี นายมีเมตตาสนับสนุนให้ผมมีความเจริญรุ่งเรืองมาโดยตลอด ตั้งแต่ผมเป็นช่างจัดวางจนถึง ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกล กรมชลประทาน ผมได้เคยรับเกียรติจากนาย เป็นประธานมงคลสมรสลูกชายและลูกสาวของผมทั้งสองคน นายเป็นคนรักธรรมชาติมาก ผมเคยได้ติดตามนายไปสำรวจต้นน้ำหลาย ๆ แห่ง ผมเคยมีโอกาสได้ไปต่างประเทศกับนาย และนายก็เป็นผู้ที่สนับสนุนให้ผมได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ นายจะมีเรื่องราวต่าง ๆ มาเล่าสู่ให้พวกเราฟังอย่างสนุกสนานเมื่อเวลาที่พวกเราได้พบปะสังสรรค์กับนาย นายไม่เคย คึกคึกดิ้นไม่เป็นเจ้าขุนมูลนาย นายทำตัวง่ายกับลูกน้อง ผมไม่มีวันลืมพระคุณของนายได้เลย ความรู้สึกเล็ก ๆ ของผม นายเปรียบเสมือนเป็นคุณพ่อคนที่สองของผม ตลอดระยะเวลา 40 ปี ผมจะไปขอพรเพื่อเป็นสิริมงคลให้กับตัวผมและครอบครัวของผมเป็นประจำ

ระยะสุดท้ายที่นายป่วยนายเป็นผู้ที่มีกำลังใจดีมาก ไม่เคยแสดงความอ่อนแอให้ผม เห็นเลย ถึงแม้ว่านายจะไม่มีเสียงพูดแต่นายก็เขียนหนังสือเป็นการพูดคุยแทนเสียงเป็นที่ เข้าใจกัน

การจากไปของนายขอให้วิญญาณนายไปสู่โลกสวรรค์ ชาตินี้หน้ามีจริงขอให้เกิดเป็น ลูกน้องนายและรับใช้นายทุก ๆชาติตลอดไป

ด้วยรักและอาลัยนายเสมอ

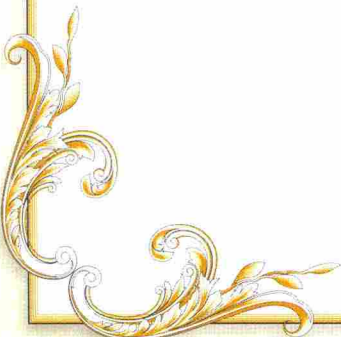
เฉลิมพันธ์ - คีรีณี เย็นทรวง

อาลัยรักกองมณฑรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

เพชรน้ำเอกเสกสรรสร้างอย่างวิจิตร สบดินทิตมิตคามหาศาล
สมณะชือสัตย์อภิบาล ผู้สืบสานงานดำรงสัจดีบรรจง
พระราชดำริสั่งพิง ไชยบาล ทุกอย่างงานสาสสัจจบประสงค์
คู่ความดีมีคุณธรรมนำดำรง ตามประสงค์เจตคติดำริการ
ต้องถึงแก่อสัญกรรมตามวิถี คุณความดีสร้างสมภิมขันธ์
องคมนตรีสวัสดิ์สุรัตติกาล สุพิมาชขันฟ้าสุราลัย
วัฒนายากรขจรก้อง ตามครรลองที่สร้างสมภารมณฑหมาย
นำดวงจิตส่งวิญญาณสู่ภพพราย ตามที่หมายยังปรายฟ้าฉิทรากาล
บุญกุศลหนุนนำที่ทำได้ ทนุสนำให้ดวงวิญญาณหาสุขสำนดี
เป็นแสงส่องหมองอำไพ ในรัตติกาล นำดวงมลายสู่สวรรค์นิรันดร

ด้วยรักและอาลัยนายเสมอ

วิชัย - ชนินทร์ (ตัก) - เพ็ญพิชชา (น้องลูกท้อ) ไตรสุรัตน์

ในวาระถึงแก่อสัญกรรม
ของ ฯพณฯ องคมนตรี สวัสดิ์ วัฒนายากร

ด้วยความรักและอาลัยยิ่ง

อาานนท์! นั่นเป็นอย่างนั้นคือ.....

ความซรามีซ่อนอยู่ในความหนุ่ม

ความเจ็บไข้ซ่อนอยู่ในความไม่มีโรค

ความตายมีซ่อนอยู่ในชีวิต

พุทธวจน เล่ม ๑ หน้า ๑๐๓

แม้ว่าพี่จะเข้าใจในความเป็นธรรมชาติธรรมดาของชีวิต ตามที่สมเด็จพระ
พระตถาคตตรัสแก่พระอาานนท์ แต่พี่ก็ยังสุดอาลัยยิ่งในน้องของพี่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้
พวกเรา ๑๐ คนพี่น้อง ลูกของคุณพ่อ คุณแม่ ที่มีความรักผูกพันกันตั้งแต่วัยเยาว์จน
บัดนี้และตลอดกาล เราทุกคนจะเห็นกิจวัตรทุกเช้า ค่ำ ของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ตื่นเช้า
เข้าห้องพระ แล้วกราบพระพุทธรูปทุกองค์ กราบพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ทั้ง
๙ รัชกาล แห่งพระราชวงศ์จักรี กราบไหว้ป้ายชื่อของบรรพบุรุษ แล้วทำนจึงลงไปห้อง
ทำงานชั้นล่างซึ่งเป็น บริษัทารงวัฒนา จำกัด กิจวัตรเหล่านี้ทำให้ลูกหลานซาบซึ้ง
จนซึมซับเข้าไปในสายเลือด เราทุกคนจึงเทิดทูนและจงรักภักดีต่อ ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ และกตัญญูต่อบรรพบุรุษอย่างยิ่ง ลูกๆ หลานๆ ทุกคนมีความจงรัก
ภักดีอยู่ในสายเลือด ดังราชทินนาม “ อารงพันธู์ภักดี ” ของท่านขุนอารงพันธู์ภักดี
(นายอารง วัฒนายากร) คุณพ่อของพวกเรา และคุณแม่ นางอารงพันธู์ภักดี
(นางสร้อยทอง วัฒนายากร) คุณแม่ของพวกเรา

พี่ในฐานะที่เป็นลูกคนโตของครอบครัว จึงได้เห็นความเจริญงอกงามในชีวิต
ของน้องๆ ทุกคน โดยเฉพาะน้องสวัสดิ์เป็นผู้ที่สร้างคุณงามความดี อุทิศตนเพื่อชาติ
จงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จนได้
รับพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ยิ่งความปลาบปลื้มสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
แก่ครอบครัว และวงศ์ตระกูล

น้องมีคุณสมบัติที่น่ายกย่องหลายอย่าง

น้องเป็น...ผู้มีจิตใจมุ่งมั่น อดทน มีความรับผิดชอบสูง ใช้ชีวิตเรียบง่าย และ
สมถะเสมอมา ในวัยเด็กต้องจากเมืองไทยไปศึกษาที่ประเทศออสเตรเลีย และประเทศ
สหรัฐอเมริกา เมื่อสำเร็จวิชาวิศวกรรมศาสตร์ กลับมาเมืองไทย ได้เข้าช่วยพัฒนา
กิจการธุรกิจของครอบครัวที่ทำโรงไฟฟ้าปัตตานี โรงไฟฟ้าหาดใหญ่ และโรงงานแข็ง
ในหลายจังหวัดทางภาคใต้ตอนล่าง และช่วยเหลือด้านการดูแลเครื่องจักรในเมือง
ติบุกที่เมืองลาบู จังหวัดยะลา ของครอบครัวในระยะหนึ่ง จึงเข้ารับราชการเพื่อรับ
ใช้ชาติต่อไป เป็นข้าราชการที่มีความรับผิดชอบสูง ช่วยพัฒนาเรื่องชลประทานอย่าง
เต็มความสามารถ

น้องเป็น...ผู้มีความสามารถในวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ในกรมชลประทาน
ช่วยพัฒนาชาติบ้านเมือง จนตำแหน่งสูงสุด ได้รับตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ใน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

น้องเป็น...ผู้มีความยุติธรรม เป็นนักปกครองที่มีพรหมวิหารสี่อยู่ในจิตใจ
ตลอดเวลา และบริหารงานจนเป็นที่รักยกย่อง จนได้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาล
ปกครองสูงสุด เป็นที่สรรเสริญของคนทั่วไป

น้องเป็น...ผู้มีความเมตตา เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่เข้าขอความช่วยเหลือ
น้องเป็นคนใจบุญ ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และมีส่วนอุปถัมภ์ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
ปัตตานี ร่วมกับพี่ชาย คือ น้องสมพร วัฒนายากร ผู้เป็นประธานศาลเจ้าแม่
ลิ้มกอเหนี่ยว เมื่อถึงวันมาฆบูชา วันแห่งเจ้าแม่ ถ้าไม่ติดภารกิจสำคัญ น้องจะนำ
ครอบครัวมาร่วมงานแห่เจ้าแม่ทุกปี น้องจึงเป็นที่รักของชาวเมืองปัตตานี และจังหวัด
ใกล้เคียง เป็นคนที่คนใต้ภาคภูมิใจ มักจะได้ยินชาวเมืองเรียกขานชื่อว่า “พ่อหวัด”
คำว่า พ่อ ใช้เรียกขานผู้ใดเท่ากับเป็นการให้การยกย่องของชาวใต้ตอนล่าง

น้องเป็น...ผู้ช่วยเหลือสังคมส่วนรวมมากมายในองค์กรและสมาคม เช่น เป็น
นายกสมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกาแห่งประเทศไทย เป็นต้น

น้องเป็น...ปราชญ์บุคคล เป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพนับถือของสังคม ควรแก่
การสรรเสริญยกย่องอย่างยิ่ง

สมควรยกเป็นบุคคลตัวอย่างในด้านความจงรักภักดี กตัญญู และความ
ซื่อสัตย์ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างยิ่ง น้องได้นำความสามารถทุกด้านมาสนอง

งานรับใช้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ด้วยความจงรักภักดีอย่างยิ่งและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ถวายงานอย่างใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ดังได้เล่าในหนังสือวารสารแพรว และปรากฏในรายการโทรทัศน์เมื่อปลายปี พ.ศ.๒๕๕๔ สมกับที่น้องได้ปฏิบัติหน้าที่องคมนตรี จนวาระสุดท้ายของชีวิต

บัดนี้น้องได้กราบถวายบังคมลาถึงแก่อสัญกรรมในสิริอายุรวม ๗๗ ปี ได้ลาจากไป ในวันอังคาร ที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๒๐.๓๐ นาฬิกา ที่ได้ประมวลความงาม ความดี และความสามารถของน้องจากการได้เฝ้าดูน้อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอีกมากมายสุดที่จะบรรยายได้หมดในเวลาอันสั้นนี้

น้องได้จากไปก่อนพี่ หากดวงวิญญาณของน้องได้ทราบด้วยญาณวิจิตรก็ตาม ขอให้น้องจงรู้ว่าวาระนี้เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของตระกูล ของครอบครัวของน้อง และของสังคมประเทศชาติอันเป็นที่รักของน้อง

ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก พระสยามเทวาธิราช หลวงพ่อทวดวัดช้างให้ จังหวัดปัตตานี เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว จังหวัดปัตตานี จงนำน้องไปสู่สัมปรายภพ ด้วยเทอญ

สุดอาลัยใจหายมิวายใด	ตั้งดาวดับลับโลกมาสูญหาย
ท้องฟ้ามีมืดครึ้มอยู่รอบกาย	ใจหิวหิวตาพร่าพรายซังกง
สิ้นสวัสดีสุดเศร้าผู้น้องรัก	สุดจะหักอาลัยใจเป็นผง
ขอความดีที่น้องได้ดำรง	เป็นบุญส่งนำสู่วิญญูชัย
ขอแสงธรรมพุทธคุณหนุนนำช่วย	มาอำนวยส่งสว่างทางผ่องใส
สุนิรมมานรดีวิจิใจ	ยังภพใหม่อันเรืองโรจน์โชติช่วงเอย

ด้วยรัก อาลัยอย่างยิ่ง
ภิญโญ วัฒนายากร (พี่ชาย) และ ครอบครัว

อาหฺวัดเป็นเสมีอนเสำหลักของตระกูล

อาหฺวัด พ่อคนที่ ๒ ของลูกๆ พ่อจำเรีญ (จำเรีญ วัฒนายากร) เมื่อตอนเด็กๆ พ่อจำเรีญ (จำเรีญ วัฒนายากร) – แม่พรรณ (อาภำพรรณ วัฒนายากร) มีลูกมาก ถึง ๗ คน จึงส่งลูกๆ ๔ คนแรก มี เจี๊ยบ (ทิพย์วดี) จี๊ด (วิภาดา) จู๊บ (วีระวัฒน์) จุ่ง (ภาวิณี) ผู้หญิงอยู่โรงเรียนประจำ ราชินีบน

ผู้ชายอยู่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน สมัยนั้น อาหฺวัด-อาปู้ เพิ่งแต่งงานใหม่ๆ จึงมีลูกๆ ถึง ๔ คน คือลูกๆ ของพ่อเรีญ ชุดแรก ต่อมา อาพร (สมพร) บั๊ตตานี ได้ส่งลูก มาอยู่กรุงเทพไปเรียนโรงเรียนประจำ คือ กลัย ก้อง(พันธ์พงศ์) บั๊ว(วิจิตา) ทุกๆ วัน ศุกร์ของสิ้นเดือน อาหฺวัด-อาปู้ จะไปรับหลานๆ มาอยู่ด้วยที่บ้านเอกมัย และในวัน เสาร์-อาทิตย์อาหฺวัด-อาปู้จะพาหลานๆ ไปเที่ยวสนามหลวง เพื่อดูต้นไม้ ดูนก ดูสัตว์ ต่างๆ บางครั้งก็พาหลานๆ ไปดูหนัง โดยรถเต่ำสี่ขา คันโปรดของอาหฺวัด เวลาเด็ก ทอยออกจากรถอาหฺวัด-อาปู้ นับได้ถึง ๗ คน นับเป็นครอบครัวที่ใหญ่มาก ซึ่งสร้าง ความแปลกใจให้ชาวบ้านที่เห็นไปตามๆ กัน ว่าออกมาจากรถคันเดียวได้อย่างไร

ทุกๆ ปี ตอนช่วงปิดเทอมในหน้าหนาว อาหฺวัดจะพาพวกหลานๆ ไปเที่ยว เขาใหญ่ ส่งสัตว์ตอนกลางคืนและดูนกตอนรุ่งเช้า ตอนค่ำก็ล้อมวงนั่งรอบกองไฟ สมัยเด็กๆ อาหฺวัดเลี้ยงดูพวกหลานๆ ที่บ้านเอกมัย อย่างมีความสุข อาหฺวัด-อาปู้ ใจดีมากๆ

อาหฺวัดชอบเลี้ยงสุนัขพันธุ์ โดเบอร์แมน และนกป่าหลายชนิด ตอนสิ้นเดือน หลานๆ จะกลับมาพักที่บ้านเอกมัย อยู่กับอาหฺวัด-อาปู้ นับได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่มีความ สุขที่สุดเท่าที่จะจำได้ บ้านเอกมัยมีอาหฺวัดเป็นพ่อบ้านใหญ่ จึงเต็มไปด้วยรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ ในบางปีก็มี คุณปู่ขุนธำรง พันธุ์ภักดี – คุณย่าสร้อยทอง คุณตา ดิเรก-คุณยายดวงเดือน คณานุรักษ์ มาอยู่ด้วย

ชีวิตในวัยเด็กจนถึงวัยรุ่น หลานๆ ที่เคยอยู่กับอาหฺวัดทราบดีถึงความมีน้ำใจ อ้นงดงาม มองโลกในแง่ดี คอยอบรมและสั่งสอนพวกหลานๆ วางตัวเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ลูกหลาน อาหฺวัดไม่เคย ดุ ค่ำ หลานๆ เลย แต่จะพูดด้วยเหตุและผล การวางตัว ที่ดีของอาหฺวัดทำให้แม้แต่เพื่อนๆ อาหฺวัด ตลอดจนถึงลูกน้องบริวารทุกคนต่างก็รัก อาหฺวัดอย่างจริงใจ มีการจัดงานเลี้ยงในวันขึ้นปีใหม่ให้อาหฺวัด ที่บ้านเอกมัยและ ลาดพร้าว เป็นเวลากว่า ๔๐ ปี อาหฺวัดเป็นบุคคลตัวอย่าง เสมือนพ่อคนที่ ๒ ของ ลูกๆ พ่อเรีญ จึงไม่แปลกเลยที่พ่อเรีญเคยบอกไว้ว่า พ่อเรีญมีน้องชายที่พ่อเรีญรัก

มากที่สุดคือ อาหวัด เพราะพ่อเรียมบอกว่า อาหวัดสอนลูกให้เป็นคนดี อาหวัดจึงเป็น
เสมือนเสาหลักของตระกูลอย่างแท้จริง ที่ทำให้ลูกๆ หลานๆ ที่อยู่มีความปรองดอง
สามัคคีกัน และจะช่วยกันรักษาชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ไม่ว่าใครก็ตามที่ได้พบเจอ
อาหวัด จะพบว่าอาหวัดเป็นบุคคลที่อบอุ่น พุดคุยสนุก ไม่เบื้อ มีหลักการ มีเหตุผล
เป็นบุคคลตัวอย่างของวงศ์ตระกูลและของประเทศชาติอย่างแท้จริง

การที่อาหวัดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้เป็น
องคมนตรี ถือได้ว่าเป็นเกียรติยศอันยิ่งใหญ่ สูงที่สุดของชีวิตอาหวัด ผู้เป็นที่รักยิ่ง
ของหลานๆ ทุกคน แต่การจากไปอย่างไม่มีวันกลับเพราะโรคภัยไข้เจ็บ ถือเป็นความ
ไม่เที่ยงแท้ เป็นอนิจจังไม่แน่นอนของชีวิต เพราะชีวิตสั้นไปตามวันคืน ณ วันนี้พวก
เรา ลูก-หลาน ตระกูลวัฒนายากร ตระกูลคณานุรักษ์ ได้ขาดญาติผู้ใหญ่ที่ทุกคนให้
ความเคารพรัก ดุจพ่อบังเกิดเกล้าคนหนึ่ง แต่สิ่งที่อยู่ในใจของลูกหลานทุกคนคือ
ความดีงามของอาหวัดที่จะอยู่ในใจและความทรงจำของทุกคนตลอดไป

ด้วยความเคารพยิ่ง
จากลูกๆ พ่อเรียม
อาภาพรรณ วัฒนายากร
ทิพย์วดี ไม้พุ่ม (เจ๊ียบ)
วิภาดา ปรางภรพิทักษ์ (จืด)
วีระวัฒน์ วัฒนายากร (จ๊ับ)
ภาวิณี วัฒนายากร (จุง)
พรรณิศา อุทยานะกะ (จอย)
กิติปภา วัฒนายากร (ไธ)
อารยา วัฒนายากร (เอ๋)
หลานๆ ทุกคน

รำลึกถึงน้องชาย... องคมนตรีสวัสดิ์ วัฒนายากร

ครอบครัวเรามีพี่น้องกัน ๑๐ คน พี่เป็นคนี่ ๕ มีน้องสาวคนเดียวคือโสภา คนที่ ๖ และหวัสเป็นคนี่ ๗ ตั้งแต่เด็กๆ พี่รักและสนิทสนมกับหวัสมาก เรามักจะเล่นและไปไหนด้วยกันเสมอ หวัสเป็นคนเรียบง่าย สมถะ รักพี่ รักน้อง อารมณ์ดี คุยเก่ง เล่าเรื่องได้สนุกสนาน มีท่าทาง ประกอบการเล่าเรื่องอย่างออกรสออกชาติ จึงเป็นคนี่ที่คอยสร้างเสียงหัวเราะให้ครอบครัวเราเสมอ

ช่วงวัยเด็ก คุณพ่อ และคุณแม่ส่งพวกเราไปเรียนประจำที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน ที่กรุงเทพฯ เราจึงยิ่งสนิทสนมกันมากเป็นพิเศษ หวัสเป็นน้องชายที่พี่รักมาก หลังเรียนจบจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน หวัสได้ไปเรียนต่อที่ออสเตรเลีย และอเมริกา พอจบกลับมา หวัสก็มาช่วยงานคุณพ่อ ที่ปัตตานี กับพี่ และวิโรจน์ (น้องชายคนที่ ๘) ถึง ๓ ปี ช่วงที่หวัสอยู่ที่ปัตตานี หวัสเป็นคนทำงานเก่ง รับผิดชอบสูง และมีเพื่อนฝูงเยอะมาก เป็นนายที่ลูกน้องรัก หลังจากหวัสกลับไปทำงานที่กรุงเทพฯ พี่ได้ส่งลูกๆ ๕ คน มี ก๊วย บัว ไปเรียนประจำที่ โรงเรียนราชินีบนฯ ก้องกับป๊อง เรียนที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน และเป็นเรียนโรงเรียนเซ็นต์โยเซฟคอนเวนต์ หวัสและป๊อรับเป็นผู้ปกครองดูแลลูกๆ พี่ทุกคน เกือบทุกอาทิตย์หวัสและป๊อจะไปรับเด็กๆ ในวันศุกร์ และส่งกลับโรงเรียนในวันอาทิตย์ ดังนั้นบ้านหวัสจึงเต็มไปด้วยหลานๆ เวลาหวัสไปต่างประเทศ หวัสชอบถ่ายวิดีโอและกลับมาพากย์ให้ลูกๆ พี่ฟังอย่างสนุกสนาน ลูกๆ พี่ทุกคนจึงมีความผูกพัน เคารพรัก และสนิทกับ อาหวัส และอาป๊อมากเป็นพิเศษ

ช่วงที่หวัสโทรบอกพี่ว่าในหลวงได้แต่งตั้งให้หวัสเป็นองคมนตรี พี่รู้สึกปลาบปลื้มและยินดีกับหวัสอย่างยิ่ง นับเป็นเกียรติกับวงศ์ตระกูลของเราน้องชายของพี่มีโอกาสได้ทำงานรับใช้ในเบื้องพระยุคลบาท ครอบครัว และลูกหลานในตระกูลเราทุกคน มีความจงรักภักดี และเทิดทูนต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ มาหลายชั่วอายุคน หากคุณพ่อ คุณแม่ มีญานใดๆ รับรู้ คงจะดีใจปลาบปลื้มเป็นที่สุด

ช่วงหลายปีที่ผ่านมา แม้ว่าหวัสจะไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก แต่ทุกปีในวันhengเม้ง หวัสจะกลับมาปัตตานีเสมอ หวัสก็เป็นน้องชายคนเดิมของพี่ ที่ยังคงความสมถะ เรียบง่าย คุยเก่งสนุกสนาน เรียกเสียงหัวเราะจากทุกคนเสมอ มาทุกครั้งต้องเรียกหาข้าวย่าบักซี่ได้ สะเต๊ะ มะม่วงเบาน้ำปลาหวาน อาหารจานโปรด ในช่วงหลัง

แม้ว่าร่างกายของหวัสเริ่มจะไม่ค่อยสบาย แต่หวัสก็เป็นคนเข้มแข็ง อดทน ใจสู้ตลอดมา พี่ก็หวังเสมอมาว่าหวัสจะหายป่วยในเร็ววัน

วันที่ได้ทราบว่าหวัสป่วยหนัก พี่ได้จองตั๋วจะขึ้นไปกรุงเทพฯ เพื่อเยี่ยมหวัสที่โรงพยาบาลรามมาฯ แต่ก็ไปไม่ทัน หวัสได้จากไปเสียก่อน พี่และพี่วรรณเสียใจมาก และอาลัยหวัสเป็นที่สุด ถึงแม้จะทราบดีว่า การที่หวัสได้จากไป ก็เป็นตถาตา มันก็เป็นเช่นนั้นเอง... เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ พี่อยากบอกกับหวัสว่า หวัสเป็นน้องชายที่พี่รักมาก พี่ยังคงคิดถึงหวัสเสมอ ภาพความรัก และความผูกพันของพวกเรา จะอยู่ในหัวใจและความทรงจำของพี่ตลอดไป พี่ขอให้คุณงามความดีที่หวัสได้ทำมาตลอดทั้งชีวิต ส่งผลให้หวัสมีความสุขสงบในสัมปรายภพที่ดีพร้อม และขอให้เราได้เกิดเป็นพี่น้องกันทุกภพไป

ด้วยรักและอาลัยอย่างที่สุด

จากพี่พร และ พี่วรรณ

(สมพร-สุวรรณ วฒนายากร)

ฮาลัย สวัสดิ์ น้องที่รักยิ่งของพี่ภา

หวัตเป็นลูกคนที่ ๗ ต่อจากพี่ภา เมื่อยังเล็กจึงเล่นกันตลอด หวัตเป็นคนร่าเริง เป็นหัวโจกพาน้องๆ ซน เป็นคนฉลาด สมองดี คุยสนุก สามารถนำเรื่องต่างๆ มาเล่าแต่งเติมให้ทุกคนได้หัวเราะ โดยเฉพาะเรื่องของคุณแม่ (สร้อยทอง) ถึงแม่จะแต่งเติมเอง คุณแม่ก็ชอบฟังมาก ขอให้เล่าซ้ำบ่อยๆ หวัตเหมือนคุณแม่มาก ชอบทานข้าวกับผลไม้ เช่น ทานข้าวกับส้มจุก (ส้มทางใต้) เมื่อก่อนทุกปีจะรวมญาติกันที่บ้านปัตตานี หวัตจะเป็นคนที่ทำให้งานสนุกสนาน หัวเราะกันตลอดเวลา ทำให้ทุกคนมีความสุข เป็นที่รักของพี่น้อง

ด้วยความที่หวัตเป็นคนจิตใจดี พี่ๆ น้องๆ ส่งลูกมาเรียนหนังสือที่กรุงเทพ จึงส่งมาให้หวัตและปู้เลี้ยงที่บ้านเอกมัยนับสิบคน รวมทั้งพี่ภาบางครั้งก็ขอให้รับลูกจากโรงเรียนประจำมาอยู่ที่บ้านหวัตด้วย หวัตและปู้ก็ช่วยดูแลให้อย่างดี เด็กๆ สนุกสนานกันมาก หวัตเป็นที่พึ่งของพี่น้องและหลานทุกๆ คน ไม่เคยปฏิเสธถ้าได้รับเชิญ และไปทำงานโดยไม่เหน็ดเหนื่อยแม้ในยามไม่สบาย ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อของหวัตทำให้เป็นที่รักของทุกคน ไม่นานมานี้พี่ภาไปบ้านหวัตของสะสมเยอะมาก พี่ภาชมว่าตึกตาฮักลักชีวสวย ก็รีบไปหาซื้อมาให้ และคอยโทรมาถามทุกข์สุขอยู่เสมอ

ความมีจิตใจดี เป็นคนดีของหวัต ทุกคนที่ได้สัมผัสจะรู้สึกได้ ด้วยคุณความดีที่หวัตได้กระทำมาตลอดทั้งชีวิตนี้ พี่ภาและลูกหลาน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ได้โปรดดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของน้องรัก ไปสู่สุคติในสัมปรายภพดังปรารถนา ด้วยเทอญ

รักและคิดถึงมาก

โสภากันธุ์ สุวรรณจินดา และลูก

ไชยา- นงนาฏ นพคุณ

ภาสพรรณ สุวรรณจินดา

สุทธิธรรม- สัณห์จุฑา จิราธิวัฒน์

นริศ-ภาณีณี จิระคุณ

สุรเชน กัลยาณมิตร (สามี ปัญญา)

อธิวุฒิ-จิตรา สุวรรณจินดา

อธิวัฒน์-ชนิษฐา สุวรรณจินดา

อธิวิทย์-จิรวรรณ สุวรรณจินดา

ด้วยรักและอาลัยยิ่ง

คิดถึงพี่สวัสดิ์พี่ชายที่เป็นแบบอย่างอันดีงามในความจงรักภักดีและการรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์

พี่สวัสดิ์เป็นคนที่มีความจำดีมาก มีประสบการณ์และมีเรื่องต่างๆ มาเล่าให้ฟังอยู่เสมอ ไม่เคยได้ยินพี่สวัสดิ์กล่าวถึงผู้อื่นในทางที่ไม่ดีเลยแม้แต่ครั้งเดียว ทุกครั้งที่ได้พูดคุยกับพี่สวัสดิ์ทุกคนจะรู้สึกดี มีความสุขและสนุกสนาน พี่สวัสดิ์เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือ ชอบค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ และจะมีความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ ยังจำได้ว่าเมื่อคุณพ่อปวดเข่าขึ้นลงบันไดบ้านลำบาก พี่สวัสดิ์ก็เป็นคนคิดออกแบบลิฟต์ขึ้นชั้นบนด้วยวัสดุและอุปกรณ์ที่เรียบง่ายแต่ใช้ประโยชน์ได้ดี หลานๆ ชอบมากมาร่วมใช้กันเป็นประจำ พี่สวัสดิ์จะคอยสอนและแนะนำน้องๆ หลานๆ ให้เห็นความสำคัญของการศึกษาและการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ระยะหลังนี้พี่สวัสดิ์ป่วยต้องเข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลหลายครั้ง แต่ก็ยังทุ่มเทให้กับงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ พี่สวัสดิ์ได้รับการดูแลรักษาจากคณะแพทย์โรงพยาบาลตำรวจและโรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นอย่างดี ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของแพทย์ มีกำลังใจดีมากและมีสติอยู่ตลอดเวลาจนวาระสุดท้ายของชีวิต

การที่พี่สวัสดิ์ได้จากพวกเราไปในครั้งนี้ไม่ได้เป็นแค่การสูญเสียพี่ชายที่รักยิ่ง แต่ยังเป็น การสูญเสียบุคคลที่มีค่ามากคนหนึ่งของสังคม สิ่งที่เหลือไว้คือคุณงามความดีที่เป็นต้นแบบให้ผู้ที่อยู่เบื้องหลังได้เห็นและยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตาม **พี่สวัสดิ์จะอยู่ในใจของพวกเราตลอดไป**

นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรี

สถิตย์ทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

ด้วยอนุภาพของจิตใจที่ดีงามและคุณความดีที่พี่สวัสดิ์ได้ทำมาจะเป็นกุศลผลบุญที่นำดวงวิญญาณของพี่สวัสดิ์ที่รักของน้องๆ และหลานๆ ไปสู่สุคติในสัมปรายภพอย่างแน่นอน

วิบูลย์-ฟ่อ-แน่นอน-กบ-น้ำนิ่ง-เจ้าขา

คำไว้อาลัย

ผมเห็นข่าวในหนังสือพิมพ์ Bangkok Post วันที่ ๑๔ มีนาคมว่า คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรีถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็ง รู้สึกช็อคและทำอะไรไม่ถูกอยู่นาน ก่อนหน้านั้น ๓ วัน ผมไปเยี่ยมคุณสวัสดิ์ที่โรงพยาบาลรามธิบดี ก็ยังคิดว่าท่านยังมีสุขภาพแข็งแรงพอสมควร

คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร จบการศึกษาทางวิศวกรรมเครื่องกล จากสถาบัน MIT ที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา และเข้ารับราชการในตำแหน่งนายช่างโท กรมชลประทาน

คุณสวัสดิ์สมรสกับคุณหญิงปานจิตต์ น้องสาวของผม ซึ่งจบอักษรศาสตร์ จุฬาฯ และทำงานที่กรมชลประทาน เช่นเดียวกัน

คุณสวัสดิ์รับราชการที่กรมชลประทานจนดำรงตำแหน่ง นายช่างใหญ่ แล้วจึงย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการที่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ และเลื่อนเป็นรอง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในสมัยรัฐบาลอานันท์สอง ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ คุณสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมชลประทาน ตั้งแต่ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ซึ่ง คุณสวัสดิ์ก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง จนถึงเวลาเกษียณราชการในปี ๒๕๓๘

เป็นที่ทราบกันดีว่ากรมชลประทาน เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารและจัดการ เรื่องน้ำ คุณสวัสดิ์ได้ทุ่มเทจิตใจและกำลังกายปฏิบัติหน้าที่อย่างดีที่สุด เพื่อน ข้าราชการในกรมชลประทาน และกระทรวงเกษตรฯ รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องน้ำคงจะยืนยันได้

เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ คุณสวัสดิ์เป็นองคมนตรี ซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์คุณที่สุดในชีวิตของอดีตข้าราชการ

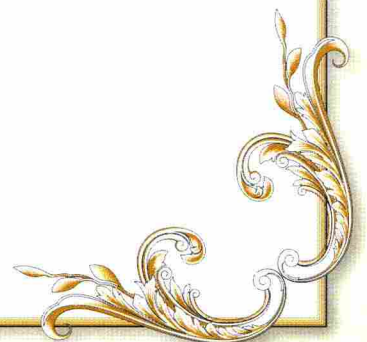
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่าน้ำคือชีวิต พระองค์เสด็จเยี่ยมเยียน ราษฎรทุกหนแห่งในแผ่นดิน และได้ทอดพระเนตรเห็นความแห้งแล้งในต่างจังหวัด

ท่านองคมนตรีสวัสดิ์ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการบริหารและจัดการเรื่อง น้ำ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างเข้มแข็ง จนวาระ สิ้นสุดท้ายของชีวิต

การจากไปของคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร แม้จะเป็นเรื่องธรรมดาซึ่งไม่มีใครหลีกเลี่ยงไปได้ การจากไปของคุณสวัสดิ์ จะยังคงความอาลัยเศร้าโศกเสียใจ สู้ครอบครัวญาติสนิท มิตรสหายเป็นอย่างยิ่ง เป็นการจากไปแต่กาย ทั้งความดีไว้ให้ผู้อยู่เบื้องหลังได้รำลึกถึงตลอดไป

ขอให้คุณงามความดีที่คุณสวัสดิ์ได้กระทำไว้ จงเป็นอานิสงส์ให้ดวงวิญญาณของคุณสวัสดิ์ ไปสู่สัมปรายภพด้วยเทอญ

เจตน์ สุจริตกุล

ฮาลีย์สวัสดี วัฒนายากร

ความจริงของชีวิตในหลักของศาสนาพุทธที่ทุกคนจะต้องพบ คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย และเป็นเรื่องธรรมชาติในชีวิตของทุกคน แต่เมื่อสิ่งนี้มาเกิดขึ้นกับครอบครัวตนเองหรือเกิดกับคนที่เรารักแล้ว เรื่องที่จะตัดความเศร้าโศกเสียใจนั้นคงทำได้ยากมาก

สวัสดี วัฒนายากรเป็นน้องชายที่ผมรักและประทับใจมากคนหนึ่ง ด้วยความที่เราเป็นญาติกันหลายชั้น เนื่องจากตระกูล "วัฒนายากร" มีบรรพบุรุษฝ่ายหญิงเป็น "คนนารักษ์" และคุณลุงขุนอำรุงพันธุ์ภักดี คุณพ่อของสวัสดีเป็นพี่ชายของคุณแม่ผม เมื่อครั้งยังเยาว์วัย เราอยู่กันคนละบ้าน แต่เราก็พบปะเล่นด้วยกันมาตลอด เพราะพวกเราทุกคนจะถูกนำมาอยู่รวมกันที่บ้านของคุณยายผม หรือคุณย่าของสวัสดีทุกวัน ต่อมาเรามาเรียนหนังสือที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนฯ เป็นนักเรียนประจำ ผมก็ต้องเปลี่ยนเป็นที่เลี้ยงไปโดยปริยาย เมื่อสวัสดีเรียนจบจากสหรัฐอเมริกาและทำงานที่กรมชลประทาน ผมติดตามการทำงานของสวัสดีจากเพื่อนๆ ในกรมชลประทาน ทราบว่าสวัสดีเป็นผู้ทำงานจริงจัง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เพื่อนร่วมงานทั้งผู้บังคับบัญชาตลอดจนผู้ใต้บังคับบัญชาต่างก็มีความนิยมชมชอบสวัสดี ผมก็ตั้งใจด้วยนับว่าสวัสดีเป็นผู้ที่ทำให้ญาติพี่น้องภาคภูมิใจมาตลอด จนกระทั่งเมื่อสวัสดีได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี นำมาซึ่งความปลื้มปิติยินดีแก่ญาติพี่น้องเป็นยิ่งนักที่สวัสดีได้เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เชิดชูวงศ์สกุล และเป็นผู้แทนของญาติพี่น้องในการรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิด ถึงแม้สวัสดีจะได้ดำรงตำแหน่งสูง แต่ก็มีความหวังตัวเหนือกว่าญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง ยังคงไปร่วมงานต่างๆ ของเครือญาติและเพื่อนฝูงอย่างสม่ำเสมอ ยังเป็นพี่ เป็นน้อง เป็นลุง เป็นอา เป็นน้า ของญาติพี่น้อง และเป็นปู่ เป็นตา ของชั้นหลานๆ ที่หลานๆ ต่างก็รักใคร่เป็นยิ่งนัก ทุกปีเราจะมีการจัดงานสังสรรค์รวมญาติทายาทหลวงสำเร็จกิจการจางวาง ปัตตานี สวัสดีจะเดินทักทายกับญาติพี่น้องที่ไปร่วมงานอย่างทั่วถึงทุกคนอย่างไม่ถือตัว

เมื่อทราบว่าสวัสดีป่วย ผมก็ติดตามข่าวคราวอาการป่วยของสวัสดีมาตลอด สวัสดีจะบอกผมว่าไม่ต้องไปเยี่ยมที่โรงพยาบาลเพราะเกรงว่าผมจะไม่สะดวก จนกระทั่งครั้งสุดท้ายที่สวัสดีป่วยเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ผมจึงชวนภรรยาไปเยี่ยมเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ประมาณเที่ยง สวัสดียังทักทายผมอย่างมีสติสัมปชัญญะ นายแพทย์ปานเทพลูกชายผมโทรศัพท์มาเวลาประมาณ ๒๐.๓๐ น.

แจ้งข่าวว่าสวัสดีเสียชีวิตแล้ว นี่เป็นเหตุการณ์ร้ายแรงทางจิตใจอีกครั้งในชีวิตผม ที่
ต้องสูญเสียน้องชายที่รักของผมไป

ท้ายที่สุดนี้ ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย พร้อมด้วยกุศลผลบุญและคุณ
งามความดีทั้งหลายที่สวัสดีได้กระทำไว้ตลอดชีวิต จงเป็นพลวปัจจัยแรงบุญบันดาล
อันยิ่งใหญ่ นำดวงวิญญาณของสวัสดีไปสู่สุคติใน สัมปรายภพ เสวยสุขารมณ์สมบัติ
ทิพย์ ณ ทิพยสถาน อยู่ตราบชั่วกาลปาวสาน

ประเวศ คณานุรักษ์

ระลึกถึง “อาหวัด”

ในความทรงจำของผมและหลานๆ อาหวัดเป็นคนใจดี อบอุน โอบอ้อมอารี พุดคุยสนุกสนาน ทุกครั้งที่ได้พบปะพุดคุยกับอาหวัด พวกเราจะรู้สึกสบายใจและมีความสุข

อาหวัดรักและเป็นห่วงหลานๆ ทุกคน ทุกครั้งที่มีโอกาสพบกัน อาหวัดจะถามไถ่พวกเราด้วยความห่วงใย และให้คำแนะนำที่ดีแก่พวกเราตลอดมา อาหวัดเป็นที่ชื่นชมของหลานๆ ทุกคน พวกเรารักและเคารพอาหวัดมาก

ภาพใบหน้าของอาหวัดที่เปี่ยมไปด้วยความปิติและมีน้ำตาคลอเบาในรายการทางโทรทัศน์ เมื่ออาหวัดได้กล่าวถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา แสดงถึงความรู้สึกภายในจิตใจของอาหวัดได้เป็นอย่างดี ภาพที่ปรากฏนั้นทำเอาผมและหลายคนที่ยังชมรายการนี้อยู่น้ำตาซึมกันไปตามกัน

ขอให้ดวงวิญญาณของอาหวัดได้โปรดรับทราบไว้ด้วยว่า พวกเราจะนำเอาคุณงามความดีของอาหวัด มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของพวกเขา และอาหวัดจะอยู่ในดวงใจของพวกเราตลอดไป

นพ.วัฒนา วัฒนายากร และหลานๆ

To Ah Pouch,

I went to see Pat (Patrick Rowlinson), my tarot card reader on 19 March 2012, and told him that my uncle Sawat, had passed away. Pat told me that my uncle was there with us, so I told my uncle how sorry I was that I had not returned to Bangkok earlier because I didn't know that he was gravely ill.

Pat said my uncle told him that he was OK with that as he didn't want people to gather around him in his final days. All he wanted was to be alone with his wife and son.

Uncle Sawat asked me to tell his family that he didn't want to linger around and that he was happy with all the arrangements and everything that was done for him in his final days.....

Tuang, 6 April, 2012

คิดถึงอาหวัส...

หากพวกเรานึกถึงชีวิตวัยเด็กที่ได้มาเรียนที่กรุงเทพฯ แน่ใจที่สุดว่า ความทรงจำที่ประทับใจหลายเรื่องราว จะต้องมีภาพผู้ปกครองของพวกเรา คือ อาหวัส และ อาปู้ อยู่ด้วยเสมอ ตอนเด็กๆ พวกเราต้องมาเรียนโรงเรียนประจำที่กรุงเทพฯ เราเหงา และคิดถึงพ่อแม่มาก แต่คนที่ทำให้เรารู้สึกว่าชีวิตเรามีความอบอุ่น เหมือนมีพ่อแม่ มาอยู่ใกล้ๆ ก็คือ อาหวัส ซึ่งเปรียบเสมือนพ่ออีกคนของพวกเรา

เวลาอยู่โรงเรียนประจำ พวกเราจะนั่งนับ เร่งวัน เร่งคืน ให้ถึงวันศุกร์เร็วๆ เพราะรู้สึกว่าจะเหมือนได้กลับบ้าน แม้จะไม่ใช่บ้านที่ปัตตานี แต่อาหวัส และอาปู้ ทำให้พวกเรารู้สึกอบอุ่น เหมือนมีพ่อแม่ และแม่อยู่ใกล้ๆ อาหวัสของพวกเราจะเป็นคนเรียบง่าย ตรงไปตรงมา สุขสนุก ใจดี และใจเย็นมาก คอยแนะนำและสอนพวกเราในเรื่องต่างๆ มากมาย ชอบมีเรื่องมาเล่าให้ฟังเยอะแยะ ไม่เว้นแม้แต่การฉายภาพบนผนังบ้าน แล้วตามด้วยเสียงพากย์ และแสดงท่าทางประกอบเป็นที่สนุกสนาน วันหยุดก็มักจะพาเราไปเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทะเล หรือเขาใหญ่กันเสมอๆ

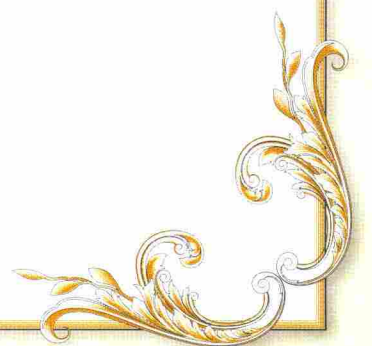
ช่วงหลังๆ เวลาเราไปเยี่ยมอาหวัสที่บ้าน อาหวัสมักจะมีเรื่องราว การทวงงาน ที่ได้ตามเสด็จในหลวง มาเล่าให้พวกเราฟังเสมอ ครั้งล่าสุดที่ได้ไปเยี่ยมอาหวัสที่บ้าน อาหวัสได้นำหนังสือที่ได้เขียน และซีดีการสัมภาษณ์เรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของในหลวงมาให้ชม ยังจำได้ถึงแววตาที่บ่งบอกถึงความจงรักภักดี น้ำตาคลอๆ เมื่อพูดถึงพระองค์ท่านว่า ในหลวงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงงานหนักที่สุดในโลก ทรงเหน็ดเหนื่อยพระวรกาย ทรงอุทิศและเสียสละความสุขสบายส่วนพระองค์ เพียงเพื่อให้ประชาชนคนไทยได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ช่างน่าเสียดายที่หลังๆ พระราชกรณียกิจ และโครงการในพระราชดำริของพระองค์ท่าน และสมเด็จพระราชินีฯ ไม่ค่อยจะได้รับการนำเสนอให้คนรุ่นหลังๆ ได้ทราบ พวกเราได้รับปากกับอาหวัสว่า เราจะช่วยกันเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่าน และสมเด็จพระราชินีฯ อย่างสุดความสามารถ... เราก็ได้เห็นรอยยิ้มที่เต็มไปด้วยความสุขของอาหวัส...ซึ่งไม่เคยคิดเลยว่าจะได้เห็นรอยยิ้มของอาหวัสเป็นครั้งสุดท้าย....

แม้ว่าอาหวัสได้จากพวกเราไป แต่ขอให้อาหวัสได้รับรู้ว่า พวกเรารักและคิดถึงอาหวัสมาก ภาพความทรงจำเกี่ยวกับอาหวัส และคุณงามความดีของอาหวัส จะอยู่ในหัวใจพวกเราตลอดไป

เคารพรักอย่างที่สุด

กล้วย, กุ้ง, บัว, ป๋อง, เป็น, ปุ๊ก, ต๊ะ

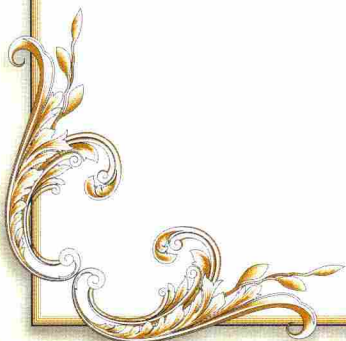
(ลูกๆ พ่อสมพร และ แม่สุวรรณา วัฒนายากร)

เคารพรักและอาลัยปู่สวัสดิ์

สิบสามมีนาอาลัยจาก	ฟ้ามาพรากรู้ไปสู่สวรรค์
ต่อแต่นี้ไม่ได้กอดเห็นหน้ากัน	หลานหลานนั้นขอรำลึกคุณความดี
ปู่หวัดเป็นแบบอย่างทางชีวิต	ล้วนสุจริตกิจการงานทั้งหลาย
อีกจงรักภักดีตราบชีพวาย	หลานทั้งหลายขอเดิน ตามปู่วาง
ขอคุณงามอีกความดีที่ปู่ทำ	จงโน้มนำวิญญานปู่สู่สวรรค์
ให้ปู่มีความสุขทุกเชือวัน	ขอเป็นหลานของปู่ทุกชาติไป

พี่ทศพร คณานุรักษ์ ส่งมาให้เอ๋
พี่ทศ บอกว่า หลังจากคืนวันที่ ๑๓ มี.ค.
กลับไปบ้านแล้วนอนไม่หลับเลยแต่งกลอนให้คุณพ่อ

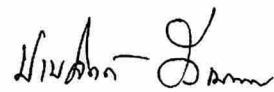

ด้วยความอาลัยรัก

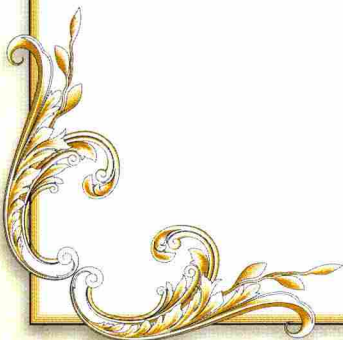
ดิฉันถือว่าเป็นโชควาสนาดีที่ได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ตั้งแต่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ เรามีแต่ความสุข รักใคร่ ประองดองกัน และมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากเจ้านายคือ ท่านองคมนตรี จุลนภา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ให้เป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ และเลื่อนเป็นรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนกระทั่งเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษารมชลประทาน นับเป็นโอกาสทองที่ได้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ถวายงานโดยใกล้ชิด และเกษียณอายุราชการ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๘ คุณสวัสดิ์ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ ให้เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดรุ่นแรก ระหว่างปี ๒๕๔๓-๒๕๔๕ และในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี อันเป็นเกียรติสูงสุดยิ่งสำหรับสามัญชน ซึ่งเราทั้งสองคนไม่เคยคาดฝันมาก่อนในชีวิต คุณสวัสดิ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียรตลอดชีวิต แม้ขณะอยู่โรงพยาบาลรามาริบัติ ถึงวันอังคารจะลา นายแพทย์ไปร่วมประชุมสำคัญต่างๆ ด้วยผลบุญและความดีที่คุณสวัสดิ์สั่งสมมาตลอดชีวิต ทำให้ท่านจากโลกนี้ไปด้วยความสงบสุข ปราศจากกังวล ท่ามกลาง หลาน คือ คุณทศพร และคุณรักศักดิ์ คณานุรักษ์รวมทั้งบุตรชาย นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร และภริยาซึ่งนั่งเฝ้าดูอยู่ที่หน้าเตียง ตลอดเวลา ๓๔ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เข้าโรงพยาบาลเพราะมีอาการไข้ ๓๘.๕ จวบจนวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๑๐ น. ท่านก็จากเราไปเนื่องจากมะเร็งลามไปที่ตับ ด้วยอาการสงบ

ชีวิตคู่ของเราเพียง ๔๗ ปี ผ่านไปอย่างรวดเร็วด้วยความรัก เราประคองชีวิตรักมาด้วยความราบรื่น ไม่เคยขัดใจกันรุนแรง ยิ่งอายุมากขึ้นก็ยิ่งผูกพันมาก เป็นทิวคูณ ไปไหนจะไปด้วยกันตลอดเวลา ไม่เคยคิดเลยว่า เวลาที่จะจากกันได้มาถึงอย่างรวดเร็ว แม้ว่าจะเข้าใจในสังขารของการเกิด แก่ เจ็บ ตาย การพลัดพรากจากสิ่งที่รักเป็นทุกข์ แต่ทุกคนก็ต้องพบกับสังขารด้วยกันทั้งสิ้น

ด้วยอนุภาพแห่งกุศลผลบุญ และอนิสงส์แห่งคุณงามความดีที่คุณสวัสดิ์
วัฒนายากร ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาตลอดอายุขัย และผลบุญที่ครอบครั้ว ญาติมิตร
เพื่อนฝูง และผู้ที่เคารพรักร่วมบำเพ็ญอุทิศให้ จึงเป็นพลังปัจจัยให้ดวงวิญญาณของ
คุณสวัสดิ์ ประสบความสุขสงบ ณ สัมปรายภพเทอญ

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร

คุณพ่อจะอยู่ในความทรงจำของผมตลอดไป

ตั้งแต่ผมจำความได้ที่บ้านเอมมีมีพี่ๆ ลูกของคุณลุงจำเริญและคุณลุงสมพร ที่มาเรียนที่กรุงเทพฯ มาอาศัยอยู่ที่บ้านเอมมีด้วยกันหลายคนมาก ผมเองเป็นน้องคนเล็กที่สุดในบ้าน และมักจะถูกพี่ๆ แกล้งเสมอ ตอนนั้นที่บ้านเอมมีเป็นที่ที่อบอุ่นมาก คุณพ่อเป็นนักเล่าเรื่องที่เก่งมาก พี่ๆ ทุกคนและผมเองชอบไปให้คุณพ่อเล่าเรื่องต่างๆ ให้ฟัง ไม่ว่าจะไปขอให้เล่าซ้ำก็ครั้งก็ยังเล่าสนุกเหมือนเดิม บางครั้งให้คุณพ่อวาดรูป ทำนวดรูปสวย และลูกหลานมักจะแปลกใจคือท่านสามารถเขียนหนังสือได้ด้วยมือทั้งสองข้างอย่างถนัด จนกระทั่งครอบครัวเราได้ย้ายมาอยู่ที่บ้านลาดพร้าว และพวกพี่ๆ โตขึ้น ไม่ว่าจะไปเรียนหนังสือต่างประเทศก็จะมาปรึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่อเมริกากับคุณพ่อเป็นประจำ หรือพี่ๆ บางคนที่จะแต่งงานก็จะพาแฟนมาให้คุณพ่อคุณแม่อนุมัติก่อน หรือมีปัญหาเรื่องอื่นก็จะมาปรึกษาคุณพ่อคุณแม่อยู่เรื่อยๆ คุณพ่อคุณแม่จึงเป็นศูนย์รวมความรักความอบอุ่นของลูกหลานเสมอมา ท่านใช้ชีวิตอย่างสมถะอย่างแท้จริง ไม่ฟุ้งเฟ้อ คุณพ่อไม่เคยใครที่จะใช้รถโตโยต้าเก่าๆ เพื่อนๆ ท่านหรือญาติๆ คงจะจำได้ถึงรถโตโยต้าสีเหลืองที่คุณพ่อขับอยู่นานตั้งแต่เป็นนายช่างจนกระทั่งเป็นรองปลัดกระทรวงเกษตรฯ

คุณพ่อเป็นคนมีเพื่อนมาก เพื่อนฝูงรัก เพราะคุณพ่อเป็นคนจริงใจ มองโลกในแง่ดี ไม่พูดจาวาไรร้ายใครลับหลัง และนึกถึงคนอื่นก่อนเสมอ เพื่อนฝูงคุณพ่อมีทุกระดับตั้งแต่มหาเศรษฐี จนถึงคนธรรมดา เพื่อนๆ ล้วนแต่รักคุณพ่อทุกคน คุณพ่อเป็นคนให้เกียรติคนอื่นเสมอ คุณพ่อเคยบอกผมว่า ห้ามเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาของคุณพ่อว่า ลูกน้อง ให้เรียกคุณลุง คุณอา และสอนผมเรื่องมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นตลอดเวลา ทำให้ที่บ้านลาดพร้าว ไม่ว่าจะเพื่อนกลุ่มได้ถุน กลุ่มนายช่างชลประทาน มาสังสรรค์บ่อยมาก คุณพ่อเป็นคนรักธรรมชาติ ชอบเที่ยวป่า แต่สั่งห้ามไม่ให้คณะที่ไปด้วยล่าสัตว์ คุณพ่อชอบเลี้ยงนก และศึกษาอย่างจริงจัง จนแค่เห็นนกก็บอกชื่อได้ ท่านชอบกล้องถ่ายรูปมาก เรียกได้ว่าเป็นนักสะสมกล้องโบราณเลยทีเดียว คุณพ่อจะจำที่มาของกล้องแต่ละตัวได้อย่างแม่นยำ และมักจะเล่าที่มาของกล้องแต่ละตัวให้ผมฟังอย่างสนุกสนาน ของสะสมของคุณพ่อมักจะเป็นของดีราคาถูก คุณพ่อเป็นคนชอบอ่านหนังสือมาก เลยทำให้มีความรู้เยอะ และชอบศึกษาค้นคว้าความรู้ตลอดเวลา ละเอียด รอบคอบ เช่น คุณพ่อชอบนาฬิกา รุ่นไหนยี่ห้อไหน ก็จะศึกษาไปจนถึงประวัติบริษัทผู้ผลิตนาฬิกานั้นเลย คุณพ่อเป็นคนที่รักครอบครัวมาก เป็นคนติดบ้าน ถ้าไปราชการต่างจังหวัดท่านจะโทรกลับบ้านมาหาคุณแม่ทุกวัน

ไม่จำเป็นจริงๆ จะไม่ออกไปทานข้าวนอกบ้าน คุณพ่อชอบทานข้าวที่บ้านและนั่งคุยกันภายในครอบครัว ท่านเป็นคนชอบต้นไม้ บ้านลาดพร้าวจึงมีต้นไม้ทุกวันนี่เพราะคุณพ่อปลูกต้นไม้ไว้ตั้งแต่ตอนเริ่มสร้างบ้าน

ในด้านการทำงาน ผมไม่เคยเห็นผู้ใต้บังคับบัญชามาห้อมล้อมคุณพ่อ ท่านมักจะไปราชการแบบเรียบง่าย ไม่เอิกเกริก เพราะคุณพ่อไม่เคยวิ่งเต้นขอตำแหน่ง ท่านจึงไม่ชอบที่ผู้ใต้บังคับบัญชาวิ่งเต้นกับท่าน ที่บ้านเราจึงสงบเงียบ ไม่มีคนเข้าออกมากมาย นอกจากเพื่อนสนิท ญาติๆ และคนสนิทจริงๆ เท่านั้น ผมชอบให้ท่านเล่าเรื่องการทำงานของท่านเสมอ จนกระทั่งผมรับราชการ เราก็ยิ่งคุยกันมากขึ้น และขอคำปรึกษาเกี่ยวกับข้อราชการจากท่านเสมอ ผมเห็นคุณพ่อเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน เดินทางไปตรวจงานบ่อยครั้ง ท่านเคยเล่าให้ฟังว่าครั้งหนึ่งไปตรวจงานด้วยเฮลิคอปเตอร์ ขณะบินกลับเข้ากรุงเทพฯ ระหว่างทางเกิดมีเมฆฝนต่ำมาก จนไม่สามารถมองเห็นภูเขาที่อยู่ล้อมรอบได้เลย แต่โชคดีที่ขณะนั้นบินอยู่ใกล้กับถนน นักบินจึงตัดสินใจควบคุมเฮลิคอปเตอร์โดยบินตามเส้นทางถนนที่มองเห็นอยู่ด้านล่าง ทำให้กลับมาอย่างปลอดภัย สำหรับเรื่องการประพฤติตัวให้เป็นข้าราชการที่ดีนั้น คุณพ่อสอนผมเสมอว่า ความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นเกราะป้องกันตัวเราเอง คุณพ่อเป็นคนไม่ทะเยอทะยาน ไม่ประจบสอพลอ ไม่วิ่งเต้นขำหัวใคร ทำงานตามหน้าที่ให้ดีที่สุด แล้วผู้ใหญ่จะเห็นความดีของเราเอง ท่านได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ดำรงตำแหน่งสำคัญหลายตำแหน่ง โดยท่านไม่เคยวิ่งเต้นเลย และเมื่อขณะดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน ทุกคราวที่คุณพ่อไปรับเสด็จฯ ถวายงานแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ผมกับคุณแม่จะรอดูข่าวในพระราชสำนักด้วยความตื่นเต้นทุกครั้ง และเราจะปลาบปลื้มมากที่เห็นคุณพ่อถวายงานให้พระองค์ท่าน คุณพ่อกลับมาเล่าให้ผมฟังอย่างปลาบปลื้มว่าคุณพ่อได้ถวายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ด้วยความอุทิศตน และภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ถวายงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หาผลประโยชน์จากโครงการใดแต่ทั้งสิ้น คุณพ่อสามารถประหยัสดังประมาณหลวงได้หลายพันล้านบาท เพราะว่าคุณพ่อไม่ได้ฮั้วกับผู้รับเหมา และมักพูดเสมอๆ ว่า ถ้าเราอยากรวย ไม่รู้จักพอ คอร์รัปชั่น ชื่อเสียงวงศ์ตระกูลเราก็จะเสียหาย แต่ในขณะเดียวกันคุณพ่อก็ไปทำให้พวกที่เคยแสวงหาผลประโยชน์จากราชการโกงเคือง

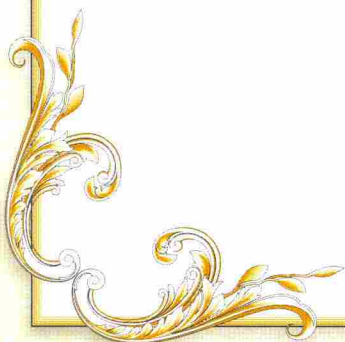
จนท่านได้ข่าวว่ามีกลุ่มผู้เสียผลประโยชน์ลงขันกันหลายล้านบาทให้นักการเมือง ย้ายคุณพ่อออกจากตำแหน่งอธิบดีกรมชลประทาน และถึงขั้นปองร้ายหมายชีวิต คุณพ่อจึงต้องระมัดระวังตัวมากขึ้น ผมได้แต่คิดว่าทำไมทุกๆที่ท่านรักษาผลประโยชน์ ของชาติ แต่กลับต้องมาระวังตัวจากกลุ่มผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว จนกระทั่งในวันที่ ที่คุณพ่อเกษียณอายุราชการครอบครัวเราสบายใจที่สุด เพราะคงไม่มีใครมาปองร้าย คุณพ่ออีก ท่านบอกว่าท่านอยู่ในวงสังคมอย่างสง่างาม เผย เข้ากันได้กับเพื่อนทุกกลุ่ม เพราะท่านไม่เคยรับเงินจากใคร จึงไม่ต้องเกรงว่าใครจะมาว่าร้ายว่าท่านทุจริต ต่อมาคุณพ่อได้รับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดชุดแรกของการ ตั้งศาลปกครอง ท่านต้องกลับมาทำงานหนักอีกครั้ง แต่คุณพ่อก็ทำงานใหม่นี้ ด้วยความราบรื่น เนื่องจากตุลาการศาลปกครองสูงสุดทุกท่านล้วนแต่ใจซื่อมือสะอาด และเจตนาธรรมย์ของท่านตรงกันคืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเกี่ยวกับ เรื่องการปกครอง คุณพ่อร่วมทำงานกับทุกท่านเป็นอย่างดี จนกระทั่งมีก๊วนกอล์ฟ ศาลปกครองขึ้นมา และเนื่องจากศาลปกครองเป็นหน่วยงานใหม่ในขณะนั้น ผมจึง ได้ความรู้จากคุณพ่ออย่างมากเกี่ยวกับคดีศาลปกครองต่างๆ

เมื่อปี ๔๕ ขณะที่ผมเรียนอยู่ที่เมืองเดนเวอร์ สหรัฐอเมริกา มีอยู่วันหนึ่ง คุณพ่อโทรไปหาผม แล้วบอกว่า “ลูกเอ๊ย พ่อลาออกจากศาลปกครองแล้วนะ” ผมถาม อย่างตกใจว่า “ทำไมหละคุณพ่อ” ท่านตอบว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงแต่งตั้งให้พ่อเป็นองคมนตรี” ผมอึ้งไปครู่หนึ่ง แล้วก็ย้าถามว่า “จริงหรือ จริงหรือ ฯลฯ พ่อหวัด” ผมรู้สึกปลาบปลิ้มเป็นที่สุดอยากที่จะกลับเมืองไทยในคืน นั้นเลย จนกระทั่งปิดเทอมช่วงสั้นๆ ซึ่งเดิมที่ตั้งใจจะไปเที่ยวที่รัฐอื่น ทำให้ผมรีบกลับมาหาคุณพ่อคุณแม่เร็วที่สุด ขณะที่ผมเขียนบทความนี้ เหตุการณ์นั้นได้ผ่านมาแล้ว สิบปี แต่ผมยังคงรู้สึกเหมือนวันที่คุณพ่อโทรไปหาผมอยู่เลย ครอบครัวเรารู้สึกซาบซึ้ง ในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้ ที่ได้รับความไว้วางพระราชหฤทัย ให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญอย่างยิ่ง นับตั้งแต่คุณพ่อดำรงตำแหน่งองคมนตรีนั้น ผมเห็นคุณพ่อทุ่มเทแรงกายแรงใจอย่างมากในการทำงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ท่านได้เดินทางไป โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ไม่ว่าจะใกล้หรือไกล บางครั้งผมเห็นรูป ที่คุณพ่อถ่ายมา หลายๆครั้งที่เดินทางโดยเฮลิคอปเตอร์ หรือเรือหางยาวลำเล็กๆ กลางลำน้ำเขียวกราก เพื่อติดตามผลการดำเนินงานจากพระราชดำริของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้บรรลุผลตามแนวพระราชดำริของ
พระองค์ท่าน

คุณพ่อท่านเป็นแบบอย่างของการดำรงชีวิตในทุกๆ ด้านสำหรับผมอย่าง
แท้จริง ตลอดเวลาที่ผมอยู่กับคุณพ่อมา ๓๙ ปี ท่านได้อบรมสั่งสอนผมเพื่อให้เป็น
คนดี โดยท่านไม่เคย ดู ด่า ว่า ตี ผมเลย ครอบครัวเราอบอุ่นมาก ถึงแม้ว่าท่านจะ
จากเราไปเร็วเกินกว่าที่ผมและคุณแม่จะตั้งตัว แต่สุดท้ายผมและคุณแม่ก็ต้องเข้าใจ
ให้ได้ว่าไม่มีอะไรที่จะมายับยั้งหรือชะลออายุขัยได้ คุณพ่อมีผมตอนท่านอายุ ๓๙ ปี
และผมอยู่กับคุณพ่อมา ๓๙ ปี ผมเชื่อว่าขณะนี้ด้วยความดีความงามที่คุณพ่อ
ได้ทำไว้ คุณพ่อคงได้ไปอยู่ที่ที่มีความสุขอีกภพหนึ่งแล้ว สุดท้ายนี้ “เฝ้าอยากจะ
บอกกับพ่อหัดว่า รออีก ๓๙ ปีนะ แล้วเฝ้าจะไปหาพ่อหัด เพื่อจะไปขอเกิดเป็น
ลูกพ่อหัดอีกทุกๆ ชาติไป”

นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

แต่...คณะแพทย์

แต่... คณะแพทย์ที่ดูแลรักษาคุณสวัสดิ์

คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร ได้เข้ารักษาอาการป่วยจากโรคมะเร็งที่หลอดลม ที่โรงพยาบาลรามาริบดี เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓ หลังจากเดินทางกลับจากไปเที่ยวยุโรปทางเรือกับคณะของท่านอาสา สารสิน และท่านสุกิจ หวังหลี่ โดยลงเรือที่ประเทศอิตาลี เพื่อเที่ยวประเทศในแถบทะเล Mediterranean เป็นเวลา ๘ วัน และเดินทางไปที่เยียวต่อที่เวียนนา ประเทศออสเตรีย และบูดาเปสต์ ประเทศฮังการีอีก ๑ สัปดาห์ ระหว่างเดินทางมีอาการเหนื่อยง่าย หายใจไม่สะดวก จึงเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลรามาริบดี ดึกสิริกิติ์เป็นเวลา ๗๑ วัน ได้รับการดูแลรักษาจากคณะแพทย์และพยาบาลอย่างอบอุ่น จนอาการมะเร็งที่หลอดลมดีขึ้นมาก ได้กลับไปอยู่บ้าน สุขภาพแข็งแรง สามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ จนกระทั่งวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีอาการไข้สูง ๓๘.๕ อาจารย์นายแพทย์ เลิศฤทธิ จงมั่นคงชีพ ได้จัดการให้เข้าโรงพยาบาลรามาริบดีเป็นการด่วน คุณสวัสดิ์ได้รับการดูแลจากคณะแพทย์และพยาบาล ชั้น ๖ ดึกสมเด็จพะเทพรัตน์เป็นเวลา ๓๔ วัน ในระหว่างที่คุณสวัสดิ์ ได้เข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลรามาริบดีทั้งสองครั้งนั้น ทางคณะแพทย์หลายๆ ท่านได้เข้าเยี่ยมเพื่อทำการรักษาและหัตถ์โดยส่วนตัวอยู่เป็นประจำ จนกระทั่งคุณสวัสดิ์ได้ถึงแก่อนิจกรรมในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๑๐ น. ด้วยโรคมะเร็งลามไปที่ตับ รวมสิริอายุ ๗๗ ปี ๕ เดือน ๕ วัน

จึงขอขอบพระคุณคณาจารย์แพทย์ ดังนี้

ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน
ศาสตราจารย์สุมาลี เกียรติบุญศรี
ศาสตราจารย์ชัชชาติ รัตตสาร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศฤทธิ จงมั่นคงชีพ
รองศาสตราจารย์เฉลิมชัย ชินตระการ
รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ไวกกุล
รองศาสตราจารย์ประสาทนีญ์ จันท
รองศาสตราจารย์ธันย์ สุภัทรพันธุ์
รองศาสตราจารย์ ญัฐฐา รัชตะนาวิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมใจ แดงประเสริฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิยา เดชเทพพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.ท.ภากร จันทนมัญฐะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธินิต วีรังคนบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย พงศ์มฆพัฒน์
อาจารย์วิรัช ตั้งสุจริตวิจิตร
อาจารย์สุทัศน์ ศรีพจนารถ
อาจารย์รสสุคนธ์ สกุลพราหมณ์
อาจารย์เอกชัย เสถียรพิทยากุล
ทพ. มณฑล สุวรรณนุรักษ์

“ครอบครัววิฒนายากร และครอบครัวคณานุรักษ์” ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การดูแลรักษาคุณสวัสดิ์ฯ เป็นอย่างดีเสมอมา รวมทั้งผู้ที่อยู่เบื้องหลังการรักษา เช่น อาจารย์แพทย์ผู้อ่านฟิล์ม อาจารย์แพทย์ที่ให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ เจ้าหน้าที่แผนกรังสี รวมทั้งเจ้าหน้าที่ห้องแล็บฯ ทั้งที่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ และอาจจะมีบางท่านที่ตกหล่นไปก็ขออภัย ขอบุญกุศลที่ทุกท่านได้ทำให้แก่คุณสวัสดิ์ฯ จงดลบันดาลให้ทุกท่านมีแต่ความสุข ความเจริญ สุขภาพแข็งแรง ก้าวหน้าในหน้าที่การงานทุกท่าน

คุณหญิงปานจิตต์ วิฒนายากร

นาย ทศน์พงษ์ วิฒนายากร

หน้าว่าง

รายพระนาม รายนามผู้ร่วมทำบุญ และผู้มอบพวงหรีด

รายนามผู้ร่วมทำบุญ

๑. คุณกนกวรรณ ภูมิประพัทธ์
๒. คุณกนิษฐา เขียววิทย์
๓. คุณกมล ฉันทานุมัติ และครอบครัว
๔. คุณกมล-คุณประภัสศรี สารระคุณ
๕. คุณกมล-คุณสุธี จิตรากรณ์
๖. คุณกมลพร หัสรังค์
๗. คุณกมลลา พะลาเยสุต
๘. คุณกมลลา สุโกศล
๙. คุณกรภช วัฒนายากร-คุณชาติชาย ทุมเมฆ
๑๐. คุณกรทิพย์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
๑๑. คุณกฤตมาศ มนุพรประภา และภรรยา
๑๒. คุณกฤษฏา สุทธิพิศาล และครอบครัว
๑๓. คุณกฤษณ์ กาญจนบุญชร
๑๔. คุณก้อง มรรยาวุฒิ และครอบครัว
๑๕. คุณกัลยา วิมลโลหการ และครอบครัว
๑๖. คุณกัลยาณี สิริสุทธิ
๑๗. คุณกาญจนภาชน ลีวมโนมนต์
๑๘. คุณกานต์ชนิต ทองมี
๑๙. คุณกานต์ พรหมศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิมฯ
๒๐. ศ.ดร.กำพล อดุลวิทย์
๒๑. คุณกิจจา ผลภาณี และครอบครัว
๒๒. คุณกิตติ ลิ้มชัยกิจ
๒๓. เรือตรีกิตติ ศรีศุกรี
๒๔. คุณกิตติ อินทร์มพรรษ์
๒๕. ท่านผู้หญิงกฤษณี ไกรฤกษ์
๒๖. คุณกุลวาร-คุณรัสนา บุญยั้งฐิติ
๒๗. คุณเก็จมนี สืบแสง
๒๘. คุณเกศินี จิระเลิศพงษ์
๒๙. คุณเกษม คมสัต์ยธรรม และภริยา
๓๐. คุณเกษม-คุณหญิงจามรี สนิทวงศ์
๓๑. ฯพณฯ ศ.นพ.เกษม-คุณหญิงรัชนีวรรณ-นพ.ณวัฒน์ วัฒนชัย
๓๒. คุณเกอร์ท-คุณเทียมใจ ยอร์เกนเซน
๓๓. คุณแก้วขวัญ-ท่านผู้หญิงเพ็ญศรี-คุณกิติวิชญา วัชรวิทย์
๓๔. คุณโกวิทย์-คุณลลิตา ไปษยานนท์
๓๕. คุณไกรศรี ตูลารักษ์ และครอบครัว
๓๖. คุณขวัญตา คำชื่น
๓๗. คุณขวัญตา ปริญญากร และครอบครัว
๓๘. คุณคนางค์ ดวงมณี
๓๙. คุณโฆษิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์
๔๐. คุณจรัญ-คุณกาญจนา บุรพรัตน์
๔๑. คุณจรัญ-คุณชจรรัตน์ หัตถกรรม
๔๒. คุณจรัลธาดา กรรณสูต
๔๓. คุณจรินทร์-คุณเรวดี ชุกร
๔๔. คุณจริย์-คุณสดใส ตูลยานนท์
๔๕. คุณจรรยา-คุณอมรา กมลรัตน์
๔๖. คุณจักรพงษ์ แสงมณี
๔๗. คุณจักรพล-คุณอรวรรณ สุตสุเกียรติ
๔๘. คุณจานุวัตร เลิศศิลป์เจริญ
๔๙. คุณจารุดี พโลปการ
๕๐. คุณจารุพันธุ์ วสุธาร
๕๑. พล.ต.ต.จำนน-คุณวราภรณ์ จันทร์ประทีป
๕๒. ฯพณฯ นายจำรัส-คุณหญิงบังอร เขมะจารุ
๕๓. คุณจำลอง-คุณอุษณีย์ สุขศิริ
๕๔. คุณจิตรพัฒน์-คุณศุภลักษณ์ ไกรฤกษ์
๕๕. พ.ต.อ.หญิงจิตรา หิรัญบุรณะ
๕๖. คุณจิตริก-ท่านผู้หญิงวิวรรณ เศรษฐบุตร
๕๗. คุณจිරศักดิ์-คุณสลิลา-คุณญาดา โรจนวงศ์
๕๘. คุณจิระศักดิ์-คุณปรารถนา ภาษวดล
๕๙. คุณจิรัฏฐ์-คุณณัชชา เสรีกุล
๖๐. คุณจิโรจน์-คุณวิไลศรี จิตระจง
๖๑. ดร.จีระ-คุณหญิงกัญญา หงส์ลดารมภ์ และครอบครัว

๖๒. คุณจุมพล ณ สงขลา
 ๖๓. พ.ต.ท.จุมพล อินทลักษณ์
 ๖๔. คุณเจตน์ สุจริตกุล
 ๖๕. คุณเจตน์-คุณนิลวรรณ สุจริตกุล
 ๖๖. คุณเจน-คุณพยงค์ศิริ จิตรถเวช
 ๖๗. คุณเจริญ ทักษศิริ
 ๖๘. คุณเจริญศรี ปรัชญากร
 ๖๙. คุณชลวย ไพโรจน์-คุณเบญจา
 เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
 ๗๐. ท่านผู้หญิงฉัตรแก้ว นันทากวีวัฒน์
 ๗๑. คุณเฉลิมเกียรติ คงวิเชียรวัฒน์
 ๗๒. พลตรีเฉลิมเกียรติ จิตรพิลา
 ๗๓. คุณเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ
 ๗๔. คุณเฉลิมชัย สืบแสง
 ๗๕. คุณเฉลิมชัย-คุณสุพร ตรีนรินทร์
 ๗๖. ดร.เฉลิมชัย-ดร.มาลตี วสินนท์
 ๗๗. คุณเฉลิมพร สุขก้อน
 ๗๘. คุณเฉลิมพันธ์ เบ็นทรวง
 ๗๙. คุณโสมฉาย เหล่าสุนทร
 ๘๐. คุณชลัม นิลพันธุ์
 ๘๑. คุณชลิต ดำรงค์ศักดิ์
 ๘๒. ๗พณฯ พล.อ.อ.ชลิต-ผศ.ดร.พรทิพย์
 พุกผาสุข
 ๘๓. คุณชวลิต พัวสุวรรณ-คุณอัครมาวดี
 อุดมสันต์
 ๘๔. คุณชวลิต สุจริตกุล
 ๘๕. พล.ต.อ.ชวลิต-คุณเต็มพรรณ ยอดมณี
 ๘๖. คุณชัยชาญ-คุณใจนุช จงรักษ์
 ๘๗. คุณชัยยะ-คุณเบญจา บัวเทศ
 ๘๘. คุณชัยวัฒน์-คุณทิพวรรณ ปรีชาวิทย์
 ๘๙. ๗พณฯ นายชาญชัย-คุณเพ็ญศรี
 ลิขิตจิตถะ
 ๙๐. คุณชายน้อย เมื่อนโกสม
 ๙๑. พระอาจารย์ชาติ ธีรธัมโม
 และลูกหลานวัดป่าภูก้อน
 ๙๒. คุณชิตชนก สมประเสริฐ
 ๙๓. คุณชิตชัย-คุณพิมพ์รา ทวีพานิชย์
 ๙๔. คุณชัชชน-คุณวัชรีย์ ปัทมานุช
 ๙๕. ม.ร.ว.ชื่นกมล ดิศกุล
 ๙๖. คุณชุมพล-คุณวัชรีย์ ฉวีสุข
 ๙๗. คุณชุมวิทย์ ชัยพิบาลสุชาติ
 ๙๘. พล.อ.ชูฉัตร กำภู ณ อยุธยา
 ๙๙. นพ.ชูพันธุ์-คุณธีรวัลย์ คณานุกรักษ์
 ๑๐๐. คุณเชน-คุณธราธิป ภาไชย
 ๑๐๑. คุณเชาวน์ วัฒนากา
 ๑๐๒. คุณไชยรงค์ จงอาสาชาติ
 ๑๐๓. คุณฐิตารักษ์ หงสกุล
 ๑๐๔. คุณฐิตีวรรณ วัฒนายากร
 ๑๐๕. พล.อ.ณรงค์ จารุเศรณี
 ๑๐๖. คุณณลิภา เศวตศิลา
 ๑๐๗. คุณณัฐชุตตา เข้มทองสกุล
 ๑๐๘. คุณณัฐจุจา เดโชรัตน์ และครอบครัว
 ๑๐๙. คุณณัฐวรรณ ร่มเย็นใส
 ๑๑๐. คุณคนุสรณ์ คณานุกรักษ์
 ๑๑๑. คุณดำรง-รุจิรา
 ๑๑๒. คุณดำริ วัฒนสิงหะ
 ๑๑๓. คุณคุษฎี-คุณลิเชลียอตเต้ จุลชาติ
 ๑๑๔. ม.ร.ว.เต๋อเนเด่น กิตติยากร
 ๑๑๕. คุณตระกูลชัย-คุณอรวรรณ ชัยวัฒน์
 และครอบครัว
 ๑๑๖. คุณทมนันตี โปษยานนท์
 ๑๑๗. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี
 ๑๑๘. คุณทวี ตระกูลทอง และครอบครัว
 ๑๑๙. คุณทวีติยา สุดารามูลนิธิ
 ดร.สุรพล สุดาราม
 ๑๒๐. คุณทวีทรัพย์ ศิริสันต์
 ๑๒๑. คุณทศพร คณานุกรักษ์
 ๑๒๒. คุณทศพร ชาตรี
 ๑๒๓. คุณทัศนีย์ จันทร์แดงผล
 ๑๒๔. คุณทัศนีย์ อินทรประสิทธิ์
 ๑๒๕. คุณทัศนีย์-คุณโสมนัส สุจริตกุล
 ๑๒๖. คุณทศพร เขียวพานิช
 ๑๒๗. คุณทินกร ธารวานิชกุล-คุณอภิรักษ์
 เพ็ญสง

๑๒๘. น.ท.ทินกร พันธุ์กระวี และครอบครัว

๑๒๙. คุณทินประภา จงรักษ์

๑๓๐. คุณทิพเมษฐ์-คุณอรนุช สังขวรรณะ

๑๓๑. คุณทิพย์วดี-คุณอานันท์ ไม้พุ่ม

๑๓๒. คุณทิพาภรณ์ เจียรพนนท์

๑๓๓. คุณทิพาภรณ์ วชิราภากร

๑๓๔. ๗พณฯ ม.ร.ว.เทพกมล-

คุณหญิงขวัญตา เทวกุล ณ อยุธยา

๑๓๕. ม.ร.ว.เทพิน เทวกุล

๑๓๖. คุณเทอดศักดิ์ บุญยขจร

๑๓๗. คุณธงชัย ลำดับวงศ์

๑๓๘. คุณธนกร ทับลืออม

๑๓๙. คุณธนโชค ชัยศร

๑๔๐. คุณธนทรัพย์ คณานุรักษ์

และครอบครัว

๑๔๑. คุณธนพล ธนิกกุล

๑๔๒. คุณธนวัฒน์ คณานุรักษ์

๑๔๓. นพ.ธเนศ-คุณประภัสสร วชิรมน

๑๔๔. พ.อ.พิเศษ ธรรมบุญ-คุณสงวนศรี

ไชยมังคละ

๑๔๕. คุณธรรมบุญ-คุณหญิงรังสิมา หวังหลี่

และครอบครัว

๑๔๖. คุณธรินธร วัฒนายากร

๑๔๗. คุณธวัช กীরติวิเศษ

๑๔๘. คุณธวัชชัย สำโรงวัฒนา

๑๔๙. คุณธวัชชัย-คุณพัชรดา ซอโสติกกุล

๑๕๐. นพ.ธัชชัย-พญ.สุคนธ์ มุ่งการดี

๑๕๑. คุณธาดา วัฒนายากร

๑๕๒. คุณธานิดา นรพัลลภ

๑๕๓. คุณธำรงค์-คุณนภาพรรณ ลิ้มชัยกิจ

๑๕๔. พล.อ.ธีรเดช มีเพียร

๑๕๕. คุณธีรยุทธ-คุณอุทัยวรรณ หล่อเลิศรัตน์

๑๕๖. คุณธีรวุฒิ บุญนาค

๑๕๗. คุณธีระ วงศ์สมุทร

๑๕๘. คุณธีระ เวชชาชีวะ

๑๕๙. ศ.ดร.ธีระ-คุณสุนงนาท สุตะบุตร

๑๖๐. คุณธีรศา แทมเบอร์รีนา ธานินพิทักษ์

๑๖๑. คุณนคร-คุณมาลีรัตน์ ปลื้มจิตรชม

และครอบครัว

๑๖๒. คุณนงนาฏ กนกนุกุลชัย

๑๖๓. คุณนนท์ วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา

๑๖๔. พล.อ.นพคุณ-คุณวรรณงาม ชันระทิม

๑๖๕. คุณนพดล เสงเจริญ

๑๖๖. พ.ต.อ.นพพล ชาติวงศ์

๑๖๗. ท่านผู้หญิงนภกานต์ สุวรรณจินดา

๑๖๘. คุณนรพล ตันติมนตรี

๑๖๙. ท่านผู้หญิงนราวดี ชัยเจนีเยน

๑๗๐. คุณนรินทร์ นิมิวิญญา

๑๗๑. คุณนฤตย์ พงศ์ทวิกาญจน์

๑๗๒. คุณนฤมล วงศ์พานวิโรจน์

๑๗๓. คุณนฤมล-คุณเจษฎา สีวาลี

๑๗๔. พญ.นลินรัตน์ อมรพิมลธรรม

๑๗๕. คุณนัดดา-คุณเสาวนีย์ อิศรเสนาฯ

ณ อยุธยา

๑๗๖. คุณนัยนุชิต-คุณเต็มดวง จาตุรจินดา

๑๗๗. คุณนำชัย ทิพชาติโยธิน

๑๗๘. คุณนิกร-คุณละมุน สาครินทร์

๑๗๙. คุณนิตย์-คุณพัชรินทร์ พิบูลสงคราม

๑๘๐. คุณนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ และครอบครัว

๑๘๑. คุณนิพัฒน์ คณานุรักษ์

๑๘๒. คุณนิพิฐ-คุณพรณา-คุณนภนิต

อิศรางกูร ณ อยุธยา

๑๘๓. คุณนิวัต มหามุณย์

๑๘๔. คุณบงกชธร ธานินพิทักษ์

๑๘๕. คุณบรรพต-คุณอัญชลี หงษ์ทอง

๑๘๖. คุณบรรเวช-คุณพานี จันทรัมย์

๑๘๗. คุณบรรสรณ์ ไทเลอร์ ธานินพิทักษ์

๑๘๘. คุณบราลี วัฒนายากร

๑๘๙. คุณบัญชา จารุวิทยากุล

และครอบครัว

๑๙๐. คุณบัญชา ไทสมัย

๑๙๑. คุณบัญชา สัตถาสาธุชนะ

และครอบครัว

๑๙๒. คุณบัณฑิต ลีลาพตะ และครอบครัว

๑๙๓. คุณบัณฑิต หาญทองคำ
 ๑๙๔. คุณบุญต่อ-คุณฐิติมา ไชยพานิช
 ๑๙๕. คุณบุญทิพย์ เพชรสุวรรณ
 ๑๙๖. คุณบุญรักษ์-คุณดวงจันทร์ พิษยนันท์
 ๑๙๗. คุณบุญเลิศ-คุณกมลลา นาคะศิริ
 และลูก
 ๑๙๘. คุณนุ้ม-วิน-พีจีบ-ตัน-อ้วน
 ๑๙๙. คุณบุลณรงค์-คุณชิตชม สฤกษ์รักษาโยธิน
 ๒๐๐. คุณเบรนต์-คุณปัทม สุวรรณจินดา
 ๒๐๑. คุณปกรณ์-คุณปริยานุช สัตยวงนิช
 ๒๐๒. คุณปทุมมาศ บุญจำรูญ
 ๒๐๓. คุณประพันธ์ สุจริตกุล
 ๒๐๔. คุณปรมาพร สุจริตกุล
 ๒๐๕. คุณประกายเพชร แหวนเกต
 ๒๐๖. พล.ต.ท.ประกาศ ศาตะมาน
 ๒๐๗. คุณประกิต-คุณสตรี ประทีปะเสน
 ๒๐๘. คุณประคอง นิมมานเหมินท์
 ๒๐๙. คุณประชา-คุณละมุน บุญวินิช
 ๒๑๐. คุณประชุม-คุณปิยานุช จันทร์หลี่
 ๒๑๑. คุณประชุม-คุณสกกลศรี มาลีนนท์
 ๒๑๒. คุณประณีต วัฒนายากร
 ๒๑๓. คุณประดิษฐ์ ปิ่นกระจาย
 ๒๑๔. พล.ต.อ.ประทีน สันติประภพ
 ๒๑๕. คุณประพันธ์-คุณสุดา ภัทษา
 ๒๑๖. คุณหญิงประไพศรี-ดร.ชาติตรี
 พิทักษ์ไพรวิน
 ๒๑๗. คุณประภา ณ สงขลา
 ๒๑๘. คุณประมวล คณานุรักษ์
 ๒๑๙. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
 ๒๒๐. คุณประยูรเดช คณานุรักษ์
 ๒๒๑. คุณประโยชน์-คุณวิจิตรา รังสิยานนท์
 ๒๒๒. คุณประวิน สุจริตกุล
 ๒๒๓. คุณประเวศ-คุณสรัญพร คณานุรักษ์
 ๒๒๔. คุณประสงค์-คุณสุดา เหวตระกุล
 ๒๒๕. คุณประสาร หงษ์สตาร์
 ๒๒๖. คุณประสิทธิ์-คุณชิตพันธ์ มกรากร
 ๒๒๗. คุณประสิทธิ์ งามพุดชา
 ๒๒๘. คุณประเสริฐ คณานุรักษ์
 ๒๒๙. คุณประเสริฐ ศีแก้วณา
 ๒๓๐. คุณปรานี เสริมใหม่
 ๒๓๑. ดร.ปราโมทย์ โกเมศ
 ๒๓๒. คุณปราโมทย์ เจริญภักดี และครอบครัว
 ๒๓๓. คุณปริพล หงส์ไกร
 ๒๓๔. คุณปรีชา พานิชวงศ์ และภริยา
 ๒๓๕. คุณปรีชา อรรถวิภักษ์
 ๒๓๖. คุณปรีชา-คุณศิริกุล ปิตินันต์
 ๒๓๗. คุณปรีชา เกษมสันต์ ณ อยุธยา
 ๒๓๘. คุณปรียานุช ลิวหาทอง
 ๒๓๙. คุณปวิตร คชเสนี
 ๒๔๐. คุณปองใจ บุญเรือง
 ๒๔๑. คุณปัญญา สุวรรณทัต
 ๒๔๒. คุณปัญญา เขียมอ่อน
 ๒๔๓. คุณปานิศกร กล่อมสมร
 ๒๔๔. นพ.ปานเทพ คณานุรักษ์
 และครอบครัว
 ๒๔๕. คุณปานเทพ-คุณอารมณ
 กล้าณรงค์ราษฎร์
 ๒๔๖. ผศ.ปานัน บุญหลง
 ๒๔๗. คุณปิ่นทิพย์ สุจริตกุล และครอบครัว
 ๒๔๘. นพ.ปิยะ เหล่าสุนทร
 ๒๔๙. คุณปิยะดา สุจริตกุล
 ๒๕๐. คุณปิยะบุตร-คุณสุจินตนา ชลวิจารณ์
 ๒๕๑. คุณแป้ว สืบแสง(สุธี สังขตะวรรณ)
 ๒๕๒. คุณผ่องจิตต์ บุญเย็น
 ๒๕๓. ผศ.ผ่องพรรณ ล้วนานนท์
 ๒๕๔. คุณพงษ์วิชัย เรืองสิทธิวิธต์
 ๒๕๕. คุณพงษ์ธร ศรีไพรวรรณ
 ๒๕๖. คุณพงษ์ธร-คุณเมทินี พัฒนภักดี
 ๒๕๗. คุณพจน์ โอภาสนิพัทธ์
 ๒๕๘. คุณพฤษ ชินะโรจน์
 ๒๕๙. คุณพรชัย-คุณฉมาภรณ์ วรกุล
 ๒๖๐. ศ.ดร.พรชัย-คุณอรพรรณ มาตังคสมบัติ
 ๒๖๑. คุณพรพนา ปาเฉย
 ๒๖๒. คุณพรพัฒน์-คุณสุรรัตน์ สุวรรณภูมิ

๒๖๓. คุณพรศรี อินทราพิเชฐ
 ๒๖๔. คุณพรศักดิ์-คุณชมนุช ชาวลิต
 ๒๖๕. คุณพลภัช-คุณอุษา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
 ๒๖๖. ฯพณฯ นายพลากร-ท่านผู้หญิงทัศนียา สุวรรณรัฐ
 ๒๖๗. คุณพวงเพ็ญ อินทรวชิษฐ์
 ๒๖๘. พล.ต.หญิงพวงศล รัตนไพศาล และน้องๆ
 ๒๖๙. คุณพัฒนา ไปล เจโรลด์
 ๒๗๐. คุณพันธุ์พงศ์-คุณเสาวนีย์ วัฒนายากร และครอบครัว
 ๒๗๑. คุณพาณิกา สุทธิสอาด และครอบครัวดิระวันธุ์
 ๒๗๒. คุณพิเชียร-คุณรมนีย์-คุณพีรัช เจริญภักดิ์
 ๒๗๓. คุณพิพัฒน์ ชันทอง
 ๒๗๔. คุณพิพัฒน์ รัตนปราการ
 ๒๗๕. คุณพิภพ สืบเพชร
 ๒๗๖. คุณพิมพ์ จารุเศรณี-คุณสุรางค์ บุนนาค
 ๒๗๗. คุณพิมพ์สิริ ณ สงขลา
 ๒๗๘. คุณพิเศษ-คุณสิริมา เข้มสกุลรัตน์
 ๒๗๙. คุณพีรพงศ์ ไร่พิงจิตต์
 ๒๘๐. คุณพีระพล เสรีกุล
 ๒๘๑. ศ.ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา
 ๒๘๒. คุณพูนธนา-คุณหทัยรัชต์ มุสิกบุญเลิศ
 ๒๘๓. ม.ล.พูนแสง สุตตะบุตร
 ๒๘๔. คุณเพชร-คุณปรีชาวัฒน์ วิชชุตากร
 ๒๘๕. คุณเพ็ญโฉม วสันต์สิงห์
 ๒๘๖. คุณเพ็ญศรี โสมนัส
 ๒๘๗. ศ.ดร.ไพจิตร-คุณหญิงกิ่งแก้ว เอื้อทวีกุล
 ๒๘๘. คุณไพบูลย์ ฝั่งรัมย์
 ๒๘๙. คุณไพบูลย์ อร่ามรัตน์ และครอบครัว
 ๒๙๐. คุณไพบูลย์-คุณสุเทพ อิงคะวัต
 ๒๙๑. คุณไพโรจน์-ท่านผู้หญิงอรสา ลำข้า
 ๒๙๒. พญ.ภรমন พุทธิการันต์
 ๒๙๓. คุณภรดา-คุณภิญญา นิตยวรรณนะ
 ๒๙๔. ม.ร.ว.ภัทราตรีทศ สวัสดิ์วัฒน์
 ๒๙๕. คุณภาวิณี วัฒนายากร
 ๒๙๖. คุณภาสกร คณานุรักษ์
 ๒๙๗. คุณภูงศ์ เฟ่งศรี
 ๒๙๘. พล.ต.อ.เภา-ท่านผู้หญิง ถวิกา สารสิน
 ๒๙๙. คุณมณีรัตน์ มรรคดวงแก้ว
 ๓๐๐. พล.ต.ต.มนตรี-คุณรัตนา หัสบำเรอ และครอบครัว
 ๓๐๑. คุณมณู-คุณประภาภรณ์ เจียรนวนนท์
 ๓๐๒. คุณมณู-คุณมัทนี โอเมะคุปต์
 ๓๐๓. คุณมณู อร่ามรัตน์
 ๓๐๔. คุณมณฑนา ปิยะมาดา
 ๓๐๕. คุณมณฑนา คังชะเกษม
 ๓๐๖. รศ.มัลลิกา คณานุรักษ์ และบุตรหลาน
 ๓๐๗. คุณมานิช-คุณธิดาพร วงษ์เจริญสิน
 ๓๐๘. ม.ร.ว.มารศรี สุจริตกุล
 ๓๐๙. คุณมาลา แก้วโกมินทองษ์
 ๓๑๐. คุณมาลินี วัฒนายากร และลูกๆ-ดร.ไพจิตร-คุณฐิติมา วิบูลย์ธนะสาร
 ๓๑๑. คุณมินทร์วีดี เพ็งจันทร์ธิดาพร
 ๓๑๒. คุณมุกดา (จิราธิวัฒน์) เอื้อวัฒนะสกุล
 ๓๑๓. คุณยุทศศักดิ์ คณาสวัสดิ์-คุณปิยวลี สุจริตกุล
 ๓๑๔. คุณยุพนา-คุณโสมลิต ปันเปี่ยมรัตน์
 ๓๑๕. คุณยุพาพร บรรณวิจิตรเลขา
 ๓๑๖. คุณรมนีย์-คุณไพบูลย์ พวงประยองต์
 ๓๑๗. คุณรสสุคนธ์ สุวรรณะโสภณ
 ๓๑๘. คุณระวี จิระเดชาวงษ์
 ๓๑๙. คุณหญิงเจ้าระวีพันธุ์ สุจริตกุล (คุณธนี-คุณจรัสวรรณ สุจริตกุล)
 ๓๒๐. ศ.นพ.รัชตะ-รศ.พญ.ณัฐา รัชตะนาวิน
 ๓๒๑. คุณธนีกร สรสิริ
 ๓๒๒. คุณรัตนา ชาววิศิษฐ์
 ๓๒๓. คุณรุ่ง นิตยวรรณนะ
 ๓๒๔. ศ.พิเศษเรวัต-คุณอภิรักษ์ ฉ่ำเฉลิม
 ๓๒๕. คุณฤกษ์ฤทธิ บุญยัง
 ๓๒๖. คุณลักขณา มาติลโกวิท
 ๓๒๗. คุณลัดดา แสงวงพรรค

๓๒๘. คุณลินจง พรหมขัตแก้ว
 ๓๒๙. อ.ลิ้มลอบ อจดี
 ๓๓๐. คุณเล็ก คณานุรักษ์
 ๓๓๑. คุณเล็ก ตริย์ไชยาพร และครอบครัว
 ๓๓๒. คุณเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ
 ๓๓๓. ท่านผู้หญิงวงศ์พรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
 ๓๓๔. คุณวนิดา เตชะเสน
 ๓๓๕. คุณวนิดา ปิยะมาตา
 ๓๓๖. คุณวรวพจ เหล่านิกะชะ
 ๓๓๗. คุณวรวรรณชัย บุญบำรุง-คุณบวรสุวรรณศรี
 ประจวบกลาง
 ๓๓๘. คุณวรวรรณี จรดล
 ๓๓๙. คุณวรววิทย์ ลิ้มเวชศิลป์
 ๓๔๐. ร.อ.วรวินิจ ศิริพงษ์
 ๓๔๑. คุณวราพร พิพิธสุขสันต์-คุณนงนุช
 สุวรรณสิงห์
 ๓๔๒. คุณววรรณจิตระ กฤษณามระ
 ๓๔๓. พล.อ.วสุ-คุณวิจิตรวงศ์ ชนะรัตน์
 และบุตร-ธิดา
 ๓๔๔. คุณวัชระ สุจริตกุล
 ๓๔๕. นพ.วัฒนา วัฒนายากร
 ๓๔๖. คุณวัฒนา-คุณชุตตามกรณ์ สัมปสาระ
 ๓๔๗. คุณวัฒนา-คุณนवलศรี อุทกธรรม
 ๓๔๘. คุณวันชัย คำดี
 ๓๔๙. คุณวันที กุลนิตติ
 ๓๕๐. คุณวันท่าย วงศ์จุฑิกร
 ๓๕๑. คุณวัลลภ อริคมประภา
 ๓๕๒. คุณวาปี-ท่านผู้หญิงเหมือนจิต
 ภิรมย์ภักดี
 ๓๕๓. คุณวารี เนตรทัศน์
 ๓๕๔. คุณวาสนา ตันมงคล
 ๓๕๕. คุณวิกร-คุณเอพริล ศรีวิกรม์
 ๓๕๖. คุณวิษณุชัย ธรรมประดิษฐ์
 ๓๕๗. คุณวิชัย ไตรสุรัตน์
 ๓๕๘. นพ.วิทยา ยวชิต
 ๓๕๙. คุณวิทยา เวชชาชีวะ
 ๓๖๐. ส.ว.วิทวัส บุญญสถิตย์
๓๖๑. คุณวิทวัส สุวรรณโชติ
 ๓๖๒. คุณวินิจ องค์เนกนันต์
 ๓๖๓. พล.ต.ต.นพ.วิบูลย์-ม.ร.ว.ดารณี-
 คุณสิทธิ วัฒนายากร
 ๓๖๔. ม.ร.ว.วิภาศิริ วุฒินันท์
 ๓๖๕. คุณวิระ-คุณอรนุช โฮสสถานนท์
 ๓๖๖. ศ.วิริยะ-คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์
 ๓๖๗. รศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์
 ๓๖๘. คุณวิลาวรรณ คณานุรักษ์
 ๓๖๙. คุณวิไล วันทนะสมบัติ
 ๓๗๐. คุณวิไล-คุณพัชยา วัฒนายากร
 ๓๗๑. คุณวิไลรัตน์ มาโนช
 ๓๗๒. คุณวิวัฒน์-คุณทิพวาทิ มุ่งการดี
 ๓๗๓. นอ.วิวัฒน์ชัย-คุณวิภาดา ปรางพิทักษ์
 ๓๗๔. คุณวิวัฒน์ชัย-คุณัททยา คงลำธาร
 ๓๗๕. คุณวิศณุ วงศ์จุฑิกร
 ๓๗๖. คุณวิศิษย์ คณานุรักษ์
 ๓๗๗. คุณวิเศษณ์ จารุปรัชญ์
 ๓๗๘. คุณวิสันต์-คุณกาญจนา สกลภาพ
 ๓๗๙. คุณวีคุณ-คุณราตรี นิธิมูทรากุล
 ๓๘๐. คุณวิณา โกศลพันธุ์
 ๓๘๑. คุณวิณา คุรุจิต
 ๓๘๒. คุณวีรพล-คุณสิริธร มหรราดล
 ๓๘๓. คุณวีรวัฒน์ พ่วงพิศ
 ๓๘๔. คุณวิระ พึ่งรัศมี
 ๓๘๕. คุณวีระ วงศ์แสงนาค
 ๓๘๖. นพ.วีระ-คุณรัชนีกร คณานุรักษ์
 ๓๘๗. คุณวีระจิต สีโรรส
 ๓๘๘. คุณวีระพงศ์ จุลปานะ
 ๓๘๙. คุณวีระพงศ์-คุณสุพิน คณานุรักษ์
 ๓๙๐. คุณวีระพงษ์-คุณอารีพันธุ์
 เทียนเสริมทรัพย์
 ๓๙๑. คุณวีระพันธ์ วัฒนายากร
 ๓๙๒. คุณวีรสา บินเจ๊ะเซ๊ะ
 ๓๙๓. ร.ศ.วุฒิชัย-คุณศรีัญญา กปิลกาญจน์
 ๓๙๔. คุณศรีนิตย์ บุญทอง
 ๓๙๕. ดร.ศรีภูมิ สุขเนตร

๓๙๖. คุณศรีวิไล ปรีชญากร
 ๓๙๗. คุณศรีศักดิ์ เสสะเวช
 ๓๙๘. คุณศรีสุขสวัสดิ์ วัฒนายากร
 ๓๙๙. คุณศรีสุพร ศรีสุภาพ
 ๔๐๐. คุณศรีสุภา คณานุรักษ์ และครอบครัว
 ๔๐๑. คุณศศิธร สันตยานนท์
 ๔๐๒. คุณศศิบุษยา สืบแสง
 ๔๐๓. คุณศศิวิมล วัฒนายากร
 ๔๐๔. คุณศิริ บุญยะปานะ
 ๔๐๕. คุณศิริรัตน์ เตมียานนท์
 ๔๐๖. คุณศิริวรรณ วารุทะกุล
 ๔๐๗. พล.ต.ต.ศิริ-ศ.อำไพ สุจริตกุล
 ๔๐๘. คุณศิวาพร ตำนานวิธา
 ๔๐๙. คุณศิริไล สิริโยธิน-คุณศุภิกา-คุณ มกรา
 ศรีวิทย์
 ๔๑๐. ๙พณฯ นายศุภชัย-คุณกาญจนาวดี
 ภู่งาม
 ๔๑๑. คุณศุภชัย-คุณอรุณี หวังหลี่
 ๔๑๒. คุณศุภริน พรประพันธ์
 ๔๑๓. คุณศุภฤกษ์-จินตนา โกมลตรี
 ๔๑๔. คุณเศรษฐพร-คุณสมพิศ คุณศรีพิทักษ์
 ๔๑๕. คุณสฤณ วัฒนกุล
 ๔๑๖. ศ.เกียรติยศ นพ.สงคราม-คุณหญิง
 สุมณา ทรัพย์เจริญ
 ๔๑๗. คุณสงวน สุจริตกุล-คุณอำนวยการ
 เตชะกำพุช
 ๔๑๘. คุณสมนธ์ ภัสส์ภาณุเดช
 ๔๑๙. คุณสถิต บุลสุข
 ๔๒๐. พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์
 ๔๒๑. คุณสนั่น ทั้งสุวรรณ
 ๔๒๒. ดร.สนิท-อ.ศรีลักษณ์ อักษรแก้ว
 ๔๒๓. คุณสมเกียรติ รัตนรังษิวัฒน์
 ๔๒๔. ดร.สมใจ วิชัยดิษฐ
 ๔๒๕. คุณสมชาย-คุณสมทรง ภูักลิน
 ๔๒๖. คุณสมชาย-คุณสุภัทร ยุวจิตติ
 ๔๒๗. คุณสมนาม-คุณพงษ์จันทร์
 นันทาภิวัฒน์
 ๔๒๘. คุณสมนึก
 ๔๒๙. นพ.สมนึก วิบูลยเลข
 ๔๓๐. คุณสมบุญ คณานุรักษ์ และครอบครัว
 ๔๓๑. คุณสมบุญ เรื่องกาญจนเศรษฐ์
 ๔๓๒. คุณสมพงษ์-คุณอัมพร นิ้มเชื้อ
 ๔๓๓. ร.ต.สมพร สิงห์สุข
 ๔๓๔. คุณสมพร-คุณนงลักษณ์ อ่องสาคร
 ๔๓๕. คุณสมพร-คุณวิชชุดา อุ่นจิตติกุล
 คุณแม่และน้องๆ
 ๔๓๖. คุณสมพร-คุณสุวรรณ วัฒนายากร
 ๔๓๗. คุณสมพล-คุณจิตอำไพ พันธุ์มณี
 ๔๓๘. คุณสมภพ-คุณวาสน์ดี ฮุนตระกูล
 ๔๓๙. คุณสมโภชน์-คุณพิศพรรณ อิทธานกุล
 ๔๔๐. คุณสมลักษณ์ อัครพงษ์
 ๔๔๑. คุณสมศักดิ์-คุณนันทนา วิราพร
 ๔๔๒. คุณสมศักดิ์-คุณวราณี ชูวาภิวัฒน์
 ๔๔๓. ท่านผู้หญิงสมสุข ศรีวิสารวาจา
 ๔๔๔. คุณสวนเพชร ตูลารักษ์
 ๔๔๕. พญ.คุณสุวรรณยา เดชอุดม
 ๔๔๖. ร.ต.สวาสดี-คุณเฉลิมศรี เสวตจินดา
 ๔๔๗. คุณสอย-คุณสมบัติ ภูมมาลา
 ๔๔๘. ร.ท.สังจา วรธนะกุล
 ๔๔๙. คุณสัทธา-คุณสุนทร วิทยารัตน์
 ๔๕๐. คุณสันติ เวฬุวนารักษ์ และครอบครัว
 ๔๕๑. ดร.สันทัต โรจนสุนทร
 ๔๕๒. คุณสาทร-คุณสุรรา คุณสุทธิณี วิภูสมิทธิ์
 ๔๕๓. คุณสามารถ-คุณศรีพรรณ มุขสมบัติ
 ๔๕๔. คุณสายใจ หาญชนะ
 ๔๕๕. คุณสายสมร แก้วเกษ
 ๔๕๖. คุณสายสวาท (อินท์เสน) เกตุชาติ
 ๔๕๗. คุณสายัญ เรียงหม่อม
 ๔๕๘. ร.ต.สำเนา เปล่งสีงาม และครอบครัว
 ๔๕๙. คุณหญิงสำรวย โมกขมรรคกุล
 ๔๖๐. คุณสำเร็จ ศรีจันทร์งาม
 ๔๖๑. คุณสิทธิชัย สืบสหาร
 ๔๖๒. คุณสิทธิศักดิ์ วัจนะรัตน์ และครอบครัว
 ๔๖๓. คุณสิริพร วนาวิริยะ

๔๖๔. คุณสืบแสง-คุณหญิงสมณฑา
 พรหมบุญ
 ๔๖๕. ร.ต.ท.สุชัย-คุณจิราวิไล เก่งการค้า
 ๔๖๖. คุณหญิงสุชาดา ภิระวัฒน์
 ๔๖๗. คุณสุชาดา สุทธิสารวรรณกร
 ๔๖๘. คุณสุชาติ-คุณเจอรีย์ มิลสเดด
 ๔๖๙. พล.ต.ต.สุชาติ-คุณปราณี
 กาญจนวิเศษ และครอบครัว
 ๔๗๐. คุณสุดาวดี ชมภูรัตน์
 ๔๗๑. คุณสุทธิพงษ์ คุณทอง
 ๔๗๒. นพ.สุทัศน์-พญ.จิตติมา ศรีพจนารถ
 ๔๗๓. ม.ร.ว.สุทัศน์ีย์ กฤดากร
 ๔๗๔. คุณสุนทร-คุณอรนุช แก้วใจกล้า
 ๔๗๕. คุณสุนทรี ศรีสมวงศ์
 ๔๗๖. คุณสุนันทา โกเมศ และครอบครัว
 ๔๗๗. คุณสุนีย์ ไทงาม
 ๔๗๘. ดร.สุพจน์-คุณกาญจนา เดชะเทศ
 ๔๗๙. คุณสุพจน์-คุณจิรพันธ์ รุจิรกุล
 ๔๘๐. คุณสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์
 ๔๘๑. คุณสุภรณ์ เทพปัญญา
 ๔๘๒. คุณสุภาพร วงษ์วีระพันธ์
 ๔๘๓. คุณสุภาวดี วัฒนกำธรรกุล
 ๔๘๔. คุณสมาลี สุวรรณวงศ์
 ๔๘๕. คุณสมิตร์-คุณวรรณจิตร์ กฤษณามระ
 ๔๘๖. ศ.ดร.สุรเกียรติ์-ท่านผู้หญิง ดร.สุธาวัลย์
 เสถียรไทย
 ๔๘๗. คุณสุรชาติ-คุณรัชนี สกลภาพ
 ๔๘๘. คุณสุรเชษฐ์-คุณอรวรรณ ศรีกระจำง
 ๔๘๙. น.ต.สุรเดช นภินธากร
 ๔๙๐. คุณสุนาท อัครวงศ์-ณัฐฐา รัตนปรากการ
 ๔๙๑. คุณสุรพล อจละนันท์
 ๔๙๒. คุณสุรพล-คุณดรุณี ชุณหะวัต
 ๔๙๓. คุณสุรศักดิ์-คุณสุภานิช อูวรรณโน
 ๔๙๔. คุณสุรสีห์ กิตติมณฑล
 ๔๙๕. คุณสุระสิทธิ์-คุณมนัสนันท์ รานินสถากร
 ๔๙๖. คุณสุรัตน์ รัตตะพิพัฒน์
 ๔๙๗. คุณสุวรรณา ยุวนานนท์

๔๙๘. คุณสุวัช-คุณสมาลี สิงห์พันธุ์
 ๔๙๙. คุณสุวิชัย อินทร และครอบครัว
 ๕๐๐. คุณสุวิทย์-คุณนงนุช วัฒนะจันทร์
 ๕๐๑. คุณเสนาะ-คุณหญิงนงนุช อุณาภูล
 ๕๐๒. คุณเสมอใจ-คุณฉัตรทอง เวปุลละ
 ๕๐๓. พล.ต.อ.เสริม-คุณหญิงชโลบล จารุรัตน์
 ๕๐๔. ศ.ดร.เสาวนีย์ (สุจริตกุล) อัครโรจน์
 ๕๐๕. คุณเสาวลักษณ์ ห่องทองคำ
 ๕๐๖. คุณแสงมณี ภูผาสีทิ
 ๕๐๗. คุณโสมพรรณน วรประทีป
 ๕๐๘. คุณหมุยเจียว เพชรวีระกุล
 ๕๐๙. คุณหวานใจ แก้วมาก (คนานูรักษ์)
 และครอบครัว
 ๕๑๐. รอ.อดุลย์ ปิ่นสุวรรณ
 ๕๑๑. คุณอนงค์-คุณนันทมณ สุวรรณจินดา
 ๕๑๒. คุณอนุรักษ์ จูริมาศ
 ๕๑๓. คุณอนุศักดิ์-คุณลาวัลย์ อินทรภูศักดิ์
 ๕๑๔. คุณอภิย์ จันทนจุลกะ
 ๕๑๕. คุณอภิธ-คุณอวิกา สารกิจปรีชา
 ๕๑๖. คุณอภิภิต ฉ.โรจน์ประเสริฐ
 ๕๑๗. คุณอภิไตร-คุณหญิงวิจินตรา บุณนาค
 ๕๑๘. คุณอภิปราย คนานูรักษ์
 ๕๑๙. คุณอภิลาศ-คุณเปรมพันธ์ ไอสถานนท์
 ๕๒๐. ม.ร.ว.อมรรัตน์ กฤดากร
 ๕๒๑. คุณอรจิตร์ บุญยพุกกณะ
 ๕๒๒. คุณอรพิน อเนกสุทธิกาญจน์
 ๕๒๓. ภก.อรรตพล อุดมวนิช
 ๕๒๔. พญ.อรศรี รมะนันท์
 ๕๒๕. คุณอรุณ (มณีสะอาด) นนทแก้ว
 ๕๒๖. คุณอสิดา แก้วสะอาด
 ๕๒๗. ศ.ดร.อักษราทร-คุณสมจิต จุฬารัตน
 ๕๒๘. คุณอัคคพล-คุณวรรณ เสนาณรงค์
 ๕๒๙. คุณอัศววิทย์-คุณกัระณา สุมาวงศ์
 ๕๓๐. พญ.อัจฉิมา สุวรรณจินดา
 ๕๓๑. คุณอัษฎลิตา กองอรรต
 ๕๓๒. คุณอัษฎลิตี สวงวนพงศ์
 ๕๓๓. คุณอัษฎลิตี อุไรกุล

๕๓๔. พพนฯ พล.ร.อ. ม.ล.อัศนี-
ท่านผู้หญิง วราพร ปราโมช
๕๓๕. คุณอัศวิน คงสิริ
๕๓๖. คุณอากาศ ปานแย้ม และครอบครัว
๕๓๗. น.อ.อาณัติ-คุณณัฐนันท์ สมบัติทวี
๕๓๘. คุณอากาศพรอน-กิติปภา วัฒนายากร
๕๓๙. คุณอารมย์ ชำคมกุล
๕๔๐. คุณอารีพรอน สุมิตร
๕๔๑. คุณอำพล สิงห์โกวิท
๕๔๒. พพนฯ นายอำพล เสนาณรงค์
๕๔๓. คุณอิสระ-กันต์กัญญา ว่องกุลกิจ
๕๔๔. คุณอุดม คันติโต
๕๔๕. คุณอุดม จปานนท์
๕๔๖. คุณอุดม-คุณเยาวลักษณ์ ทิพย์เดโช
๕๔๗. คุณอุดมชัย โลหณุต
๕๔๘. คุณอุบล จงเจริญ
๕๔๙. คุณอุไร สังขนันท์
๕๕๐. คุณหญิงอุไรวรรณ สวัสดิ์คานต์
๕๕๑. คุณเอี่ยมจิตต์ คณานุรักษ์
๕๕๒. ม.ร.ว.โอภาส-คุณหญิงอัมพร
กาญจนะวิชัย
๕๕๓. คุณโอฬาร อัศวฤทธิกุล และภรรยา
๕๕๔. นพ.โอฬาร-พญ.เสาวนีย์ จำเริญเผด็จศึก
๕๕๕. ครอบครัวคุณปริษา-คุณวราภรณ์
คณานุรักษ์
๕๕๖. ครอบครัวกัญญา วัฒนายากร
๕๕๗. ครอบครัวโรจนวงศ์
๕๕๘. ครอบครัวศักดิ์ดาทร
๕๕๙. ครอบครัวคุณสุรพันธ์-คุณอัมพร
เลาหะกุล
๕๖๐. ครอบครัวสุวรรณจินดา
๕๖๑. ครอบครัวสุวรรณมงคล
๕๖๒. กรมชลประทาน
๕๖๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕๖๔. คณะใต้ถุน
๕๖๕. คณะองคมนตรี และภริยา
๕๖๖. ชมรมผู้สูงอายุ กรมชลประทาน

๕๖๗. ทายาทหลวงสำเร็จกิจจางวาง
เมืองปัตตานี
๕๖๘. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
๕๖๙. บ.อัมรินทร์ เทคโนโลยี จำกัด
๕๗๐. บก.๔๔๒ บ้านกลาง
๕๗๑. บริษัท ปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด
๕๗๒. บริษัท สีแสงการโยธา(๑๙๗๙)จำกัด
๕๗๓. บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด
(นมมะลิ)
๕๗๔. พยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระ
เทพรัตน์ฯ ชั้น ๖ เคาน์เตอร์ ๓
๕๗๕. เพื่อนๆที่ประณีต ที่หมู่บ้านปัญญา
๕๗๖. แพทย์แผนไทย รพ.ปัตตานี
๕๗๗. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
๕๗๘. รร.กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
๕๗๙. รร.เบญจมาชชุทิศ จ.ปัตตานี
๕๘๐. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ
(SBAC)
๕๘๑. ศาลปกครอง
๕๘๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
๕๘๓. สมาคมชาวนราธิวาส
๕๘๔. สมาคมชาวนักขีใต้ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕๘๕. สมาคมชาวปัตตานี
๕๘๖. สมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกา
๕๘๗. สมาคมศิษย์เก่ากรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
๕๘๘. สมาคมศิษย์เก่าเบญจมาชชุทิศ ปัตตานี
๕๘๙. สำนักงาน กปร.
๕๙๐. สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา
๕๙๑. หน่วยรังสีรักษาและมะเร็งวิทยา
รพ.รามธิบดี
๕๙๒. ห้องอาหารฮอตชอป
๕๙๓. อักษรศาสตร์ จุฬาฯ ๒๕๐๑

รายชื่อพระนาม รายนามผู้มอบพวงหรีด

๑. ท่านผู้หญิงสุรียนันทนา สุจริตกุล ๒. พล.ต.อ.กฤษณะ-คุณมารีนา ผลอนันต์ ๓. คุณกมลลา สุโกศล และครอบครัว ๔. พลตรีกระวี-คุณปัทมาวดี สุทัศน์ ณ อยุธยา ๕. ท่านผู้หญิงกัณฐ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ๖. คุณเกษม คมสัตย์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด และภริยา ๗. คุณโกวิทย์-คุณลลิตา ไปษยานนท์ ๘. คณะองคมนตรี และภริยา ๙. คุณจักร จามิกร ๑๐. คุณจันทน์ ธนรักษ์ รองราชเลขาธิการ ๑๑. คุณจารึก รังสีเสนา ณ อยุธยา และครอบครัว ๑๒. คุณจิระ บุญยโหดระ และครอบครัว ๑๓. ม.ร.ว.จิราพันธ์ จันทรทัต และคุณสุปราณี จันทรทัต ณ อยุธยา ๑๔. คุณจิรายุ-ท่านผู้หญิงอรนุช อิศรางกูร ณ อยุธยา ๑๕. คุณเจตน์-คุณนิลวรรณ สุจริตกุล และครอบครัว ๑๖. คุณเจริญ-คุณอัจฉรา ชินาลัย ๑๗. คุณเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ๑๘. คุณเฉลิมพันธ์-คุณศิริณี เย็นทรวง และครอบครัว ๑๙. คุณชวนพิศ ชุ่มวัฒนะ ที่ปรึกษาด้านแก้ไขปัญหายาเสพติด สنج. ปปส. ๒๐. คุณชวรัตน์-คุณทัศนีย์ ชาญวีรกุล ๒๑. คุณชัยนรินทร์ พันธุ์ภิญญาภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน ๒๒. คุณชูชัย มณีทัต ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลที่ ๖	๒๓. คุณเชิงชาญ เนตรสาย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลที่ ๔ ๒๔. คุณโชติ-คุณหญิงกัลยา โสภณพานิช ๒๕. คุณไชยยศ จิรเมธากร อดีต รมว. กระทรวงศึกษาธิการ ๒๖. คุณณรงค์ รัตนานุกูล รองเลขาธิการ ปปส. ๒๗. คุณณัฐกิตติ-คุณวิมลวดี วงษ์เจริญสิน ๒๘. คุณณัฐพัชร์ ธรรมศักดิ์ และครอบครัว ๒๙. เอกอัครราชทูตคอน-นารีรัตน์ ปรมัตถ์วินัย ๓๐. คุณดิศธร วัชรไทย์ รองเลขาธิการราชวัง ๓๑. คุณตระกูลชัย-คุณอรรวรรณ ชัยวัฒน์ และครอบครัว ๓๒. น.สพ.ทฤษฎี ชาวสวนเจริญ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ๓๓. คุณทวี ตระกูลทอง และครอบครัว ๓๔. คุณทวีศักดิ์-คุณชลาองค์ เสสะเวช ๓๕. คุณหญิงทิพย์วดี ปราโมช ณ อยุธยา ๓๖. ฯพณฯ ม.ร.ว.เทพกมล-คุณหญิงขวัญฤตา เทวกุล ๓๗. ม.ล.ธนพงศ์-คุณสุวณี ศรีธวัช ๓๘. คุณธรรมบุญ-คุณหญิงรังสิมา หวังหลี ๓๙. คุณธวัช กิริติพิสุข ผู้อำนวยการสำนักเครื่องจักรกล กรมชลประทาน ๔๐. คุณธัญญาพงศ์ ธรรมารวานุคุปต์ และ ดร.สุทธาภา อมรวินวัฒน์ ๔๑. ศ.ดร.ธีระ-อ.สุนงนารถ สุตตะบุตร ๔๒. คุณธีรยุทธ-คุณอุทัยวรรณ หล่อเลิศรัตน์ ๔๓. พลเรือตรี นิกร-คุณวิชาดา เพชรวิระกุล ๔๔. คุณน้ำทิพย์ วัฒนายากร และลูกหลาน ๔๕. คุณบรรยงค์-ท่านผู้หญิงภรณ์ ลำข้า ๔๖. คุณปรมัตต์ อินทสุวรรณ รองเลขาธิการสมาคมกีฬายิงปืนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ๔๗. พลเอกประยุทธ์-รศ.นภาพร จันทรโอชา ๔๘. คุณประโยชน์-คุณวิจิตรา รังสิยานนท์

๔๙. คุณประสิทธิ์-คุณประพิศ เหตุระกูล
 ๕๐. คุณหญิงปราณี เอื้อชูเกียรติ
 ๕๑. ดร.ปราโมทย์ โกเมศ
 ๕๒. คุณปราโมทย์-คุณเตือนใจ ไหม่กั๊ด
 ๕๓. คุณปริญญา-คุณลักษณา พรประภา
 ๕๔. คุณปองพล อติเรกสาร
 ๕๕. คุณปัจฉิมา ธนสันติ
 อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
 และเจ้าหน้าที่
 ๕๖. คุณปานตา-คุณศิริวัฒน์
 อธิบดีศาลปกครองระยอง
 ๕๗. คุณปิติพงศ์-คุณวัฒน์พร
 พึ่งบุญ ณ อยุธยา
 ๕๘. คุณปีย์-ท่านผู้หญิงอารียา
 มาลากุล ณ อยุธยา
 ๕๙. พลตำรวจเอกพงษ์ศักดิ์ ไรโตปการ
 กรมวังผู้ใหญ่ สำนักพระราชวัง
 ๖๐. ม.ร.ว.พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัฒน์
 รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
 ๖๑. ฯพณฯ นายพลากกร และ
 ท่านผู้หญิงทัศนียา สุวรรณรัฐ
 ๖๒. คุณพัลลภ-ม.ร.ว.สุพรรณกัลยา
 ดันหยงมาศ
 ๖๓. ฯพณฯ พล.อ.พิจิตร และ
 พ.อ.หญิงคุณหญิงวิมล กุลละวณิชย์
 ๖๔. คุณภียวัฒน์ และคุณอัญมณี วัฒนายากร
 ๖๕. ศ.ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์
 นพวงศ์ ณ อยุธยา
 ๖๖. คุณโพธิพงษ์-คุณยุพา ลำซ่า
 ๖๗. ศ.ไพบูลย์-คุณวิริยาพา ช่างเรียน
 ๖๘. คุณไพโรจน์ วายุภาพ ประธานศาลฎีกา
 ๖๙. คุณไพโรจน์-ท่านผู้หญิงอรสา ลำซ่า
 ๗๐. ท่านผู้หญิงภรณี มหานนท์
 ๗๑. คุณภิญโญ-คุณพรณี วัฒนายากร
 ๗๒. คุณภียโย-ม.ล.หทัยชนก วัฒนายากร
 ๗๓. พล.ต.ต.มนตรี-คุณอนัญญา หัสบัวเรือ
 ๗๔. ศ.มารุต-คุณหญิงพันทิพา บุนนาค

๗๕. คุณยศ-คุณนภาพระไพ เอื้อชูเกียรติ
 ๗๖. คุณยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
 และคุณอนุสรณ์ อมรฉัตร
 ๗๗. พลเรือเอกยุทธนา-นาวาเอกหญิง
 เตือนฉาย พักผลงาม
 ๗๘. นพ.รอย-คุณกรรชต์ จำเดิมแผด็จศึก
 ๗๙. คุณรัตน์ สุจริตกุล
 ๘๐. คุณเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ
 อธิบดีกรมชลประทาน
 ๘๑. คุณวราวุธ ศิริยุทธวัฒนา ตุลาการ
 ศาลปกครองสูงสุด
 ๘๒. ร.ท.วันชัย บูลกุล และครอบครัว
 ๘๓. คุณวัชรกิติ-คุณกรรณก กวัชรทัย
 กรมวังผู้ใหญ่และภริยา
 ๘๔. คุณวิชัย ชื่นชมพูนุท รองประธาน
 ศาลปกครองสูงสุด
 ๘๕. คุณวิชัย ไตรสุรัตน์ ผู้อำนวยการ
 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
 จ.เพชรบุรี
 ๘๖. คุณวิชัย-คุณเลอศิริ แผลมวิไล
 ๘๗. คุณวิเชียร-คุณเสาวนีย์ เตชะไพบูลย์
 ๘๘. คุณวินัย มณฑาทองดี ที่ปรึกษาด้าน
 ปราบปรามยาเสพติด สนง.ปปส.
 ๘๙. ศ.(พิเศษ) ดร.วราภรณ์-คุณสุดา
 วิศรุตพิชญ์ ตุลาการหัวหน้าคณะ
 ศาลปกครองสูงสุด
 ๙๐. คุณวิษณุ เครืองาม
 ๙๑. คุณวิสุทธิ์-คุณนันทิยา มนตรีวัต
 ๙๒. ดร.วิวัฒน์-คุณทิพพวดี มุ่งการดี
 ๙๓. คุณวุฒา ภิรมย์ภักดี
 ๙๔. คุณวุฒิพงศ์-คุณชาลินีสา
 พิพัฒน์ชลาลัย
 ๙๕. คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรณ์
 ๙๖. ศ.นพ.สงคราม-คุณหญิงสุมนา
 ทรัพย์เจริญ
 ๙๗. คุณสมชาย ชาญณรงคกุล
 อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

๙๘. ดร.สมศักดิ์ และคุณหญิงปัทมา
ลีสวัสดิ์ตระกูล
๙๙. คุณสมิทธ-คุณเนาวรัตน์ ธรรมสโรช
๑๐๐. คุณสัญญาชัย เกตุวรชัย
รองอธิบดีกรมชลประทาน
๑๐๑. คุณสัญญา คุณากร และครอบครัว
๑๐๒. คุณสันชัย-ท่านผู้หญิงนราวดี
ชัยเฉนิย
๑๐๓. คุณสามารถ-คุณสุพิมพีรัตน์
โชคคณาพิทักษ์
๑๐๔. พลเอกสายัณห์-คุณหญิงกรรณิการ์
คัมภีร์พันธุ์
๑๐๕. ดร.สาวิตต์ โพธิวิหค
๑๐๖. พลเรือเอกสำเภา และ
ท่านผู้หญิงอินทรา พลธร
๑๐๗. คุณสิทธิศักดิ์ วัจนรัตน์ และครอบครัว
๑๐๘. คุณสุกิจ-คุณสุภีร์ หวังหลี่
๑๐๙. คุณสุกมล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม
๑๑๐. คุณสุขุม โอภาสนิพัทธ์ รองเลขาธิการ
ป.ป.ส.
๑๑๑. คุณหญิงสุดาวรัตน์ เกตุราพันธ์-
คุณสมยศ ลีลาปัญญาเลิศ
๑๑๒. คุณสุทธิธรรม-คุณสันหจฺทา
จิราธิวัฒน์
๑๑๓. คุณสุเทพ น้อยไพโรจน์
รองอธิบดีกรมชลประทาน
๑๑๔. คุณสุนันทา โกเมศ และครอบครัว
๑๑๕. คุณสุพจน์ รุจิรกุล และครอบครัว
๑๑๖. พลอากาศเอกสุพจน์-คุณสุนีย์ คุรุทพันธุ์
๑๑๗. ดร.สุรเกียรติ์-ท่านผู้หญิงดร.สุธาวัลย์
เสถียรไทย
๑๑๘. ดร.หัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล
ประธานศาลปกครองสูงสุด
๑๑๙. พลตำรวจเอกอดุลย์-คุณอรัญญา
แสงสิงแก้ว
๑๒๐. ศ.นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ และครอบครัว
๑๒๑. พล.ต.ท.อดิสร-คุณชนิษฐา นนทรี
๑๒๒. คุณอริวุฒิ-คุณจิตรา สุวรรณจินดา
๑๒๓. คุณอนุศักดิ์-คุณลาวัณย์ อินทรภูวศักดิ์
๑๒๔. คุณอภัย-คุณจากรุวรรณ จันทนจุลกะ
๑๒๕. คุณอภิชาติ สุขคะคานนท์
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
๑๒๖. พล.อ.อ.อภิสิทธิ์ จุลโมกษ์
๑๒๗. ดร.อมร-คุณมุกดา จันทรสุมบูรณ์
๑๒๘. คุณอัศววิทย์-คุณกัระณา สุมาวงศ์
๑๒๙. ๗๗๗ พล.ร.อ.หม่อมหลวงอัศนี
และท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช
๑๓๐. คุณอัศวิน-ม.ร.ว. อัจฉรียา คงศิริ-
ม.ร.ว.วิภาศิริ วุฒินันท์
๑๓๑. พล.อ.อาชวินทร์-คุณอารยา เสวตเศรณี
๑๓๒. คุณอาสา-ท่านหญิงสุจิตคุณ สารสิน
๑๓๓. คุณอำนาจ และ ม.ร.ว.ปรียางค์ศรี
วิฒนคุณ
๑๓๔. พล.อ.อ.อิทธิพร-คุณนภาพร คุภวงศ์
(ผู้บัญชาการทหารอากาศและภริยา)
๑๓๕. คุณอินทร์จันทร์ บุราพันธ์
รองราชเลขาธิการ
๑๓๖. คุณอุกฤษ-ท่านหญิงมณฑินี
มงคลนาวิน
๑๓๗. คุณอดุร ตันติสุนทร
๑๓๘. คุณอุปกิต-ส.ส.ปารีณา ปาจรียงกูร
๑๓๙. ม.ร.ว.โอภาส-คุณหญิงอัมพร กาญจนวิชัย
๑๔๐. อธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๑๔๑. East water
๑๔๒. H.E.Mr.Seiji Kojima Ambassador
of Japan
๑๔๓. Sotheby's Thailand, Inc WANNIDA
๑๔๔. ลูกหลานพระยาวิจิตรนันท
๑๔๕. ครอบครัวสุขเวชชวรกิจ
๑๔๖. ครอบครัวจำเดิมเผด็จศึก
๑๔๗. ครอบครัวเจริญสิน
๑๔๘. ครอบครัววารัญญานนท์
๑๔๙. ครอบครัวสิริโยธิน

๑๕๐. ครอบครัวสี่เป็ดเพชร
๑๕๑. ครอบครัวสุวรรณมงคล
๑๕๒. ครอบครัวเสสสะเวช
๑๕๓. ครอบครัวอัลภาชนัน
๑๕๔. กลุ่มออกแบบสถาปัตยกรรม
๑๕๕. กองการเงินและบัญชี กรมชลประทาน
๑๕๖. กองงานส่วนพระองค์
๑๕๗. ข้าราชการในพระราชสำนัก
(สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย)
๑๕๘. คลินิกทันตกรรม ๑๐๗
๑๕๙. ชมรมผู้สูงอายุ กรมชลประทาน
๑๖๐. ชมรมศิษย์เก่า MIT ประเทศไทย
๑๖๑. ชลกร รุ่น ๑๔
๑๖๒. ทีมงานรายการที่นี้หมอลอต
๑๖๓. น.บ.ต.๙ สนง.ปปส.
๑๖๔. บจก.สยามพารากอน ดีเวลลอปเม้นท์
๑๖๕. บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
สายธุรกิจโรงพิมพ์
๑๖๖. บริษัท workpoint entertainment
จำกัด มหาชน
๑๖๗. บริษัท ฟิล์มมาสเตอร์ จำกัด
๑๖๘. บริษัท วินโดส อินดัสเทรียลปาร์ค
จำกัด มหาชน
๑๖๙. บริษัท อัมรินทร์เทคโนโลยี จำกัด
๑๗๐. บริษัท ผาแดง อินดัสทรี จำกัด
๑๗๑. บริษัท ลูกทุ่งเน็ตเวิร์ก จำกัด
๑๗๒. บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด
๑๗๓. ผู้บริหารและพนักงาน บริษัท ไมท์ดี
อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
๑๗๔. แพรว
๑๗๕. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๗๖. มูลนิธิเล็กโกเมศอนุสรณ์
๑๗๗. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
๑๗๘. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี
๑๗๙. ศิลปาคีรี
๑๘๐. ศิษย์เก่าวิศวกรรมชลประทาน รุ่น ๑๔
๑๘๑. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงาน ปปส.
๑๘๒. สถาบันสนเทศทรัพยากรและ
การเกษตร (องค์การมหาชน)
๑๘๓. สมาคมชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๘๔. สมาคมชาวนราธิวาส
๑๘๕. สมาคมชาวปักษ์ใต้ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๘๖. สมาคมชาวปัตตานี
๑๘๗. สมาคมชาวยะลา
๑๘๘. สมาคมชาวระนอง
๑๘๙. สมาคมชาวสงขลา
๑๙๐. สมาคมนักเรียนเก่าเบญจมราชูทิศ
จังหวัดปัตตานี
๑๙๑. สมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกาใน
พระบรมราชูปถัมภ์
๑๙๒. สมาคมศิษย์เก่ากรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
๑๙๓. สำนักงาน กปร.
๑๙๔. สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๗
๑๙๕. สำนักงาน ปปส.
๑๙๖. สำนักงาน ปปส. ก.๖
๑๙๗. สำนักงานเลขาธิการคณะองคมนตรี
๑๙๘. สำนักงานศาลปกครอง
๑๙๙. สำนักปราบปรามยาเสพติด
สำนักงาน ป.ป.ส.
๒๐๐. ห้องภาพสยามสงขลา
๒๐๑. อักษรศาสตร์ จุฬาฯ ๐๑

ขอขอบพระคุณ

ครอบครัวเราซาบซึ้งในน้ำใจของญาติ เพื่อนและผู้ที่เคยร่วมงานกับคุณสวัสดิ์เป็นอย่างยิ่ง นับตั้งแต่คุณสวัสดิ์ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรามาริบัติครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๓ นอกจากจะได้รับการรักษาอย่างดีจากคณะแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลรามาริบัติแล้ว เมื่อญาติมิตรคุณสวัสดิ์ทราบข่าวต่างก็พากันมาเยี่ยมเยียนโดยไม่ขาดสายโดยเฉพาะองคมนตรี และภริยาหลายๆ ท่าน ท่านราชเลขาฯ อาสา สารสิน และท่านผู้หญิงสุจิตคุณ สละเวลามาเยี่ยมคุณสวัสดิ์ทุกเช้า หลายท่านนำของฝาก เช่น อาหารการกินชั้นเลิศ ยาบำรุงร่างกายต่างๆ บางท่านก็นำภาพยนตร์ควบอยที่คุณสวัสดิ์ชื่นชอบมาให้ดูแก่เมื่อขณะที่อยู่โรงพยาบาลฯ หรือไม่กี่อึดเพลงสากลยุคปี 50's มาให้ฟัง บ่อยครั้งที่ท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา ได้นำ Pocket book สนุกๆ มาให้คุณสวัสดิ์อ่านจนวางไม่ลง ญาติๆ นำอาหารซึ่งหาทานได้ยากมาจากปักษ์ใต้มาให้ทาน จนกระทั่งอาการดีขึ้นกลับมาอยู่บ้าน ทำงานได้ตามปกติ เมื่อกลับมาอยู่บ้านแล้วทุกคนก็ยังคอยเป็นห่วง และถามอาการอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งคุณสวัสดิ์เข้าโรงพยาบาลครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ ก็ยังได้รับการดูแลจากคณะแพทย์อย่างอบอุ่นเช่นเคย ตลอดจนญาติมิตรมาเยี่ยมเยียนกันทุกวันเหมือนครั้งที่ผ่านมา จนถึงวันที่คุณสวัสดิ์ได้จากพวกเราไป ในการสวดพระอภิธรรมศพคุณสวัสดิ์ที่วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ครอบครัวเรารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่บุคคลสำคัญหลายท่าน เช่น ม.จ.ภิศเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี องคมนตรี อดีตนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีตลอดจนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงหลายท่านได้สละเวลามาฟังสวดพระอภิธรรมศพคุณสวัสดิ์หลายครั้งหลายคราด้วยกัน มิตรสหายจากหลายกลุ่มหลายก๊วน บางท่านก็เดินทางมาด้วยความยากลำบาก ครอบครัวของเรายังได้เห็นถึงน้ำใจอันดีงามของญาติซึ่งหลายท่านก็เดินทางมาจากภาคใต้ และอดีตเพื่อนร่วมงานจากหลายหน่วยงานโดยเฉพาะกรมชลประทานที่เดินทางมาจากทั่วสารทิศ เพื่อมาแสดงความอาลัยต่อครอบครัวของเรา และยัง

ช่วยงานสวดพระอภิธรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยทุกคืน และอีกหลายท่าน ที่ได้ร่วมในพิธีพระราชทานน้ำหลวงอาบน้ำศพ สวดพระอภิธรรม ประทานและวางพวงหรีดเคารพศพ และร่วมเป็นเจ้าของภาพในการสวดพระอภิธรรม ร่วมทำบุญ ในการบำเพ็ญกุศลพระราชทานครบ ๗ วัน ๕๐ วัน และ ๑๐๐ วัน ครอบครัวยุคุณสวัสดิ์ฯ ซาบซึ้งในน้ำใจของกัลยาณมิตรของคุณสวัสดิ์ที่ได้นำอาหารว่างมาเสริมในคืนสวดพระอภิธรรม คุณกมลลา สุโกศล (เพื่อนรักคุณสวัสดิ์) ยกครัวจากโรงแรมสยามซิดีมาที่วัด ทำอาหารถวายเพล และเลี้ยงแขกที่มางานอย่างเต็มที่ คุณสัณห์จุฑา จิราธิวัฒน์ หลานสาวคุณสวัสดิ์ ดูแลเรื่องดอกไม้ประดับหน้าโกศอย่างสวยงาม และอีกหลายท่านที่เราไม่สามารถเอ่ยนามได้ครบถ้วน ตลอดจนท่านที่มาร่วมงานพิธีพระราชทานเพลิงศพ ร่วมบริจาคเงินทำบุญอุทิศส่วนกุศลแก่ คุณสวัสดิ์ วัฒนายากร และในส่วนของเงินทำบุญนั้น ทางครอบครัวได้บริจาคให้มูลนิธิรามาริบัติ และบริจาคเป็นทุนการศึกษาให้เด็กผู้ยากไร้ ผ่านมูลนิธิต่างๆ สำหรับงานพระราชพิธีต่างๆ ในงานสวดพระอภิธรรมนั้น โดยสำนักราชเลขาธิการ และสำนักพระราชวังได้มีส่วนช่วยเหลือครอบครัวของเราเป็นอย่างมากทำให้งานเป็นไปด้วยความราบรื่น และถูกต้องครบถ้วน

ในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ กรมชลประทาน โดยอธิบดีได้ตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือนี้ ร่วมกับเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เพื่อรวบรวมข้อมูลและตั้งทีมเพื่อประสานกับกรมชลประทานในการเขียนบทความลงในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งทุกท่านได้ช่วยกันทำหนังสือเล่มนี้ด้วยความรักและความเคารพต่อคุณสวัสดิ์จากใจจริง ครอบครัวเราขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ทางครอบครัวเราขอรับผิดขอโทษและขออภัยมา ณ ที่นี้

คุณหญิงปานจิตต์ วัฒนายากร
นายทัศนพงษ์ วัฒนายากร

ออกแบบและแยกสี : บริษัท อีเลฟแวนด์เคอรัล จำกัด

โทร. 02-2158452

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด

โทร. 02-6427272-87

